

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ కార్యకలాపాలు

**ANDHRA PRADESH
LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES**

అధికార నీవేదిక

OFFICIAL REPORT

నోమవారము, జూలై 23, 2007

12 వ శా. స. XI స. వాల్యూఽ -- VII నంబరు --6

శక సంవత్సరము - 1929, శ్రావణమాసమాం - 1

MONDAY, THE 23rd JULY, 2007

12 L.A. XI S. VOL-- VII No. - 6

1 - Sravan, 1929 - S.E.

#

శాసనసభ సచివాలయము

పబ్లిక్ గార్డెన్స్

హైదరాబాదు - 500 004.

**LEGISLATURE SECRETARIAT
PUBLIC GARDENS
HYDERABAD
500 004.**

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ

ప్రధాన అధికారులు

సభాపతి	:	శ్రీ కె. ఆర్. సురేష్ రెడ్డి
అధ్యక్షుల పేర్ల పట్టిక	:	శ్రీ యు. పురుషోత్తమ రెడ్డి శ్రీ బి. వేదవ్యాస్
		డా. (శ్రీమతి) జి. కుతూహలమ్మ
		శ్రీ నాదెండ్ర మనోహర్
		శ్రీ డి.నరేంద్రకుమార్
		శ్రీ ఎ. గోవింద నాయక్
కార్యదర్శి	:	శ్రీ కె. తుళ్జనంద సింగ్
అదనపు కార్యదర్శి	:	శ్రీ కె. గోపాలకృష్ణయ్య
సంయుక్త కార్యదర్శులు	:	శ్రీ ఎస్. రాజ సదారామ్
		శ్రీ ఎస్. అంజయ్య
ఉప కార్యదర్శులు	:	శ్రీ డి.శివరావు
		శ్రీ ఎం. పాండురంగాచార్య
		శ్రీ ఎం.వి.వి.సత్యానందం
		శ్రీ పి. సీతారాములు
		శ్రీ కె.ఎ.సర్పింహరాజు
		శ్రీ డి. నర్సింహులు
సహాయ కార్యదర్శులు	:	శ్రీ పి. సత్యనారాయణ
		శ్రీ కె. సుభాష్ చంద్రబాసు
		శ్రీ కె. తులసీరాం
		శ్రీ డి. సత్యనారాయణ
		శ్రీ ఎ. రామిరెడ్డి
		శ్రీ టి.రామచంద్ర
		శ్రీమతి వి. గిరిజా సుందరి
		శ్రీ ఎస్. జయరాం
		శ్రీ ఎస్.కె. బెంజమిన్
		శ్రీ కె. జగన్మథరావు
		మహ్మద్ జహీరుద్దీన్
		శ్రీమతి ఎ.సాయిలవ్స్
		శ్రీ ఎం. నాగురామ్
		శ్రీమతి పి. సుబ్రమ్మ
		శ్రీమతి ఎస్.ఎ.జ్యోతి
చీఫ్ రిపోర్టర్	:	శ్రీమతి టి. సుశీల

ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభ చర్చలు

అధికార నివేదిక

(పన్నండవ శాసనసభ)

(పదకొండవ సమావేశము : ఆరవ రోజు)

సౌమయారము, జూలై 23, 2007

సభ ట. గం. 8.30 లకు ప్రారంభమైనది

(గో. సభాపతి అధ్యక్ష స్థానములో పున్మార్గ)

విషయ సూచిక

1. సభా కార్యక్రమము (వాయిదా తీర్మానములను గురించి)
2. ప్రభుత్వ తీర్మానము(తెలుగుదేశం పార్టీ శాసన సభ్యుల సమైషన్ గురించి)
3. సభా కార్యక్రమము (జీ.బి.సె.0.35 గురించి)
4. ప్రభుత్వ తీర్మానము(టి.ఆర్ ఎస్.శాసన సభ్యుల సమైషన్ గురించి)
5. సభా కార్యక్రమము(ఒబుళాపురం గనుల సందర్భం గురించి)
6. సక్షాత్తరు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రాహితుల సమాధానములు
7. స్వాప్నప్యవధి ప్రశ్నలు
8. ప్రకటన(శ్రీ నాగం జనార్థన రెడ్డి మరియు ఇతర ఎం.ఎల్.ఎ.ల అరెస్టు మరియు విడుదల)
9. సభా సమక్షంలో పెట్టబడిన పత్రములు
10. ప్రభుత్వ బిల్లులు
  1. 2007, అంధ్రప్రదేశ్ స్థానిక ప్రాంతములలోనికి సరుకుల ప్రవేశముపై పన్ను విధింపు (సపరణ) బిల్లు
  2. 2007, అంధ్రప్రదేశ్ విలువ ఆధారిత పన్ను (మూడవ సపరణ) బిల్లు
  3. 2007, అంధ్రప్రదేశ్ విలువ ఆధారిత పన్ను (నాలుగవ సపరణ) బిల్లు
(ప్రతిపాదించబడినవి)
11. టి.డి.పి. నాయకుల అనంతపురం జిల్లా ఒబుళాపురం గనుల స్థలం సందర్భం సందర్భంగా జరిగిన సంఘటనపై హోం శాఖా మాత్రుల వివరణ
12. ప్రకటన
రూల్స్ కమిటీ సమావేశం గురించి
13. టి.డి.పి. నాయకుల అనంతపురం జిల్లా ఒబుళాపురం గనుల స్థలం సందర్భం సందర్భంగా జరిగిన సంఘటనపై హోం శాఖా మాత్రుల వివరణ (కొనసాగింపు)
14. సభా కార్యక్రమము (ముఖ్యమంత్రిగారు వాడిన అన్వార్లమెంటరీ పదాలను గురించి)
15. ప్రభుత్వ తీర్మానము (టి.డి.పి. శాసన సభ్యుల సమైషన్ గురించి)
16. సభా కార్యక్రమము (ముఖ్యమంత్రిగారు వాడిన అన్వార్లమెంటరీ పదాలను గురించి)
17. ప్రభుత్వ బిల్లులు
  1. 2007, హైదరాబాదు పురపాలక సంస్థల (సపరణ) బిల్లు
(2007/ఎల్.ఎ. బిల్లు నెం.10)
  2. 2007, అంధ్రప్రదేశ్ వేతనములు, పింఫను చెల్లింపు, నిరర్థతల తొలగింపు (సపరణ) బిల్లు
(2007/ఎల్.ఎ. బిల్లు నెం.12)
  3. 2007, అంధ్రప్రదేశ్ వేతనములు, పింఫను చెల్లింపు, నిరర్థతల తొలగింపు (రెండవ సపరణ) బిల్లు
(2007/ఎల్.ఎ. బిల్లు నెం.13)
  4. 2007, అంధ్రప్రదేశ్ ఆరాధన లేదా ప్రార్థనా స్థలములలో అన్యమత ప్రచార (నీపేధం) బిల్లు
(2007/ఎల్.ఎ. బిల్లు నెం.11)
  5. 2007, అంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యే విత్తనముల (సరఫరా, పంపిణీ, అమృకముల క్రమబద్ధీకరణ అమృకపు ధర నిర్ధారణ బిల్లు (2007/ఎల్.ఎ. బిల్లు నెం.18)
(అమోదించబడినవి)

17. చట్టబడ్డ తీర్మానము

2007, అంధ్రప్రదేశ్ ముస్లింలో సామాజికంగానూ, విద్యావిషయకంగానూ వెనుక బడిన తరగతులకు రిజర్వేషను ఆర్థినెన్సు (2007/ఆర్థినెన్సు నెం.5)
(నిరాకరించబడినది)

18. ప్రభుత్వ బిల్లులు

6. 2007, అంధ్రప్రదేశ్ ముస్లింలో సామాజికంగానూ, విద్యావిషయకంగానూ వెనుక బడిన తరగతులకు రిజర్వేషను బిల్లు (2007/ఎల్.ఎ. బిల్లు నెం.19)
  7. 2007, అంధ్రప్రదేశ్ పంచాయతీరాజ్ (సవరణ) బిల్లు
(2007/ఎల్.ఎ. బిల్లు నెం.14)
- మరియు
8. 2007, అంధ్రప్రదేశ్ జిల్లా ప్రణాళికా కమిటీల (సవరణ) బిల్లు
(2007/ఎల్.ఎ. బిల్లు నెం.15)
  9. 2007, అంధ్రప్రదేశ్ పట్టణ ప్రాంతాల (అభివృద్ధి (సవరణ) బిల్లు
(2007/ఎల్.ఎ. బిల్లు నెం.16)
- మరియు
10. 2007, హైదరాబాదు మహా నగర సీటి సరఫరా, మురుగు పారుదల (సవరణ)
బిల్లు
(2007/ఎల్.ఎ. బిల్లు నెం.17)
(అమోదించబడినవి)
-

సభా కార్యక్రమము
వాయిదా తీర్మానములను గురించి

MR.SPEAKER: Adjournment motions have been received today. One adjournment motion given notice of by Sri T.Devender Goud Garu and others regarding brutal attack by the police on T.D.P. MLAs and MLCs at Obulapuram mines in Ananthapur district is disallowed.

The second adjournment motion given notice of by Dr.G.Vijaya Rama Rao Garu and others regarding cancellation of G.O.No.34, prohibiting crop channels under lift irrigation in Telangana region is disallowed.

The third adjournment motion given notice of by Sri Nomula Narsimhaiah Garu and others regarding brutal attack by the police on MLAs at Obulapuram mines in Ananthapuram district is disallowed.

The fourth adjournment motion given notice of by Sri Chada Venkat Reddy Garu and others regarding illegal allotment of Obulapuram mines and the situation at present prevailing in that area is disallowed.

The fifth adjournment motion given notice of by Sri Akbaruddin Owaisi Sahab and others regarding the issue of vandalism indulged by A.B.V.P. and B.J.Y.M. activists at Osmania University, Jawaharlal Nehru Technological University, Vizag, Kadapa and various venues for ICET and EAMCET counselling centres by opposing Muslim reservations is disallowed.

The sixth adjournment motion given notice of by Sri G.Kishan Reddy Garu regarding non-filling up of vacant posts including backlog vacancies of SC, ST and BC categories in various Government departments in the State is disallowed.

The seventh adjournment motion given notice of by Sri Komoreddi Ramulu Garu regarding construction of two hundred bedded hospital at Metpally is disallowed.

The eighth adjournment motion given notice of by Sri L.Raja Rao Garu regarding measures to be taken to arrest bogus certificates of SCs and STs being obtained by the other castes is disallowed.

(Hon'ble Members belonging to various parties were on their legs, with some of them carrying placards and gathering at Podium)

(" ముఖ్యమంత్రి గారు, ఈపోం ఎవరిది పురాతన నుంకులమ్మ గుడి, ఇనుప ఖనిజం కోసం త్రవ్యిన తరువాత గుడి పరిస్థితి " అంటూ విధంగా రాసిన ప్ల-కార్బులను పట్టుకొని తెలుగుదేశం పాట్ చాసనసభ్యులు నినాదాలు చేయసాగారు)

We have received eight adjournment motions. I request you to please go back to your seats. మీరు కూర్చుండి ఒక్క నిమిషం. We will try to find a solution to each of them. Hon'ble Chief Minister wants to speak. మీరు దయచేసి మీ సీట్లోకి వెళ్లండి. Please go back to your seats. After he speaks we will take it up. ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రి గారు మాట్లాడతామని

అంటున్నారు. మీరు కూర్చోండి. I request the members to go back to their seats. ఇప్పుడు దీనికి ఒక పరిష్కారం వున్నప్పుడు ఈ నిరశన ఎందుకు? From the Government side Hon'ble Chief Minister is reacting. మీ నిరశన ఎప్పుడైనా తెలపవచ్చు. ఏది ఏమైనా మొదలు ప్రభుత్వం వర్తన్ విసండి. Please go back to your seats.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుల సుండి అంతరాయం)

శ్రీ కె. బలరామ కృష్ణపుర్ణార్థి (అర్ధంకి): ఇన్‌హర్స్‌మేచ్‌వర్న కోసం వెళితే రాళ్లతో కొట్టిస్తారా? పిచ్చి కుక్కల వలే కొడతారా?

MR.SPEAKER: Let the Hon'ble Chief Minister speak. After that if there is anything, you can speak. First let the House be in order. మీ అష్టవ్ పుంటాయి. మొదట హాసను ఆర్డర్‌లోకి రానీయండి. దయచేసి ఇప్పుడు సహకరించండి. ఇప్పుడు దీనికి ఏదైనా పరిష్కారం పుండాలి కదా. ఇప్పుడు మీరు ఈ విధంగా నా పక్కన నిలబడితే ఏమి పరిష్కారం వస్తుంది. ఇప్పుడు మీరు మీ సీట్లలోకి వెళ్లి కూర్చోండి. Please go back to your seats.

(Interruptions)

“ తెలుగుదేశం మహిళా ఎంఎల్వి ని కులం సీరుతో దూపించిన పోలీసులపై క్రీమినల్ కేసులు నమోదు చేయాలి. ” అంటూ తెలుగుదేశం శాసనసభ్యులు పై విధంగా రాసిన పట్-కార్డులను ప్రదర్శించసాగారు.

శ్రీ ఎం.వ. గుప్తార్ (కర్మాలు): ముందు మా ఆవేదనము అర్థం చేసుకోండి.

MR.SPEAKER: You have given adjournment motions. They were disallowed. Government is reacting today. Please go back to your seats. ఇప్పుడు 8 ఎళ్లర్నమెంట్ మోషన్ రిసీవ్ అయ్యాయి. Let the Chief Minister speak. మీరు కూర్చోండి ఒక్క నిమిషం. మీరు దయచేసి మీ సీట్లలోకి వెళ్లండి. ఇప్పుడు ముఖ్యమంత్రి గారు మాట్లాడతామని అంటున్నారు, మీరు కూర్చోండి. If you are not happy, you have your options. ఇప్పుడు దీనికి ఒక పరిష్కారం వున్నప్పుడు ఈ నిరశన ఎందుకు? Let the Hon'ble Chief Minister speak.

(తెలుగుదేశం పార్టీ శాసనసభ్యుల సుండి అంతరాయం)

(“ తెలుగుదేశం శాసనసభ్యులు, శాసన మండలి సభ్యులపై అక్రమ కేసులు చేయాలి, రాష్ట్రాన్ని కాపాడాలి ” మైనింగ్ కోసం సుంకులమ్మ గుడినే త్రప్పేసిన కాంగ్రెస్ రాఫ్సులు నశించాలి ” అంటూ టి.డి.పి. సభ్యుల సుండి నినాదాలు)

శ్రీ నోముల నర్సింహార్య (నల్కెకల్): అధ్యక్ష, ప్రభుత్వం ఒక ప్రీట్‌మెంట్ అయినా ఇప్పమండి.

MR.SPEAKER: Narsimhaiah Garu, Hon'ble Chief Minister wants to react. After that you have your options. That is the procedure. Eight adjournment motions were given. There are different topics. Let the Chief Minister react today. After the Government reacts, you have your options. Whatever it is, let the Government version come. మొదట హాసను ఆర్డర్‌లోకి రానీయండి. What is that you will achieve? Let the Chief Minister speak. I will come back to you. If need be, you can speak. I am requesting the members to please go back to their seats. I will give you an opportunity. Let the

Government version come. You please go back to your seats. I am appealing to the members to please go back to their seats. Government will speak. If there is anything else, you can speak. That is the procedure. You cannot dictate here. We are finding a solution. ఇప్పుడు దీనికి ఏదైనా పరిష్కారం పుండాలి కదా. Government will react. After that you can speak. Please go back to your seats.

(అంతరాయం)

శ్రీ కరణం బలరామ కృష్ణమూర్తి : 144 సెక్షన్‌ను అసింబ్లీలో కూడా పెట్టండి. ఎంఎల్వీ లను అరెస్ట్ చేస్తారా?

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఇప్పుడు ఈ సమయ పరిష్కారించడానికి కదా ముఖ్యమంత్రి గారు మాట్లాడుతుంది. సభ్యులందరికి నా రిఫ్స్ట్ ఏమిటంటే మీరు ఎడ్జర్నేమెంట్ మోషన్ ఇచ్చారు. వాటిని డిస్కాలో చేస్తూ గవర్నర్మెంట్ తరఫున ముఖ్యమంత్రి గారు మాట్లాడతామని అంటున్నారు. ప్రభుత్వ పెర్మిషన్ విస్తు తరువాత అప్పుడు మీరు నిర్ణయం తీసుకోండి. మొదలు ప్రభుత్వం దీనిపై ఏమి నిర్ణయం తీసుకుంది, ఏమిటి వారి వెర్షన్ అనేది హోస్ట్ కు రావాలి కదా. ఈ విధంగా హోస్ట్ ను స్టార్ చేస్తే ఏమి వస్తుంది? ఇప్పుడు సమయ పరిష్కారం కొరకే గవర్నర్మెంట్ పై నుండి ముఖ్యమంత్రి గారు మాట్లాడతారు. ఈ అల్లరితో ఏమి వస్తుంది.? మీరటూ చేస్తే బాగుండదు కదా.

(అంతరాయం)

(“ అక్కమ మైనింగ్‌లను రద్దు చేయాలి, “ శాసనసభ్యుల హక్కులను కాపాడండి ” అని తెలుగుదేశం పార్టీ శాసన సభ్యులు నినాదాలు చేయసాగారు.)

ఇప్పుడు మీరు ఇచ్చిన నోటీసు పైన ప్రభుత్వ పర్మిషన్ రానుంది. ఎవరూ కూడా మాట్లాడవద్దు అంటే పరిష్కారం ఎట్లా వస్తుంది? ప్రభుత్వం తరఫు నుండి వారు మాట్లాడిన తరువాత మీరు మాట్లాడతారు. దీనితో కేవలం అల్లరి తప్పించి సాధించేది ఏమీ లేదు. దీనికి పరిష్కారం చూపే సమయంలో ఈ విధంగా చేస్తే బాగుండదు. మీరు కూర్చోండి. వారిని మాట్లాడనివ్వండి. మీ పర్మిషన్ ఏముందో మీరు చెప్పండి. మొదలు మీరు వెళ్లి కూర్చోండి. ఇప్పుడు అల్రెడీ 12 మినిట్స్ అయిపోయింది. దయచేసి మీరు మీ మీ సీట్లలో కూర్చోండి. ముఖ్యమంత్రి గారు మాట్లాడతారు. ఆ తరువాత మీరు ఎవరు మాట్లాడుతారో చెప్పండి. హోస్ట్ ను ఈ విధంగా స్టార్ చేయడంతో ఏమీ న్యాయం జరగదు.

(అంతరాయం)

(శాసన సభ్యుల హక్కులను కాపాడాలని తెలుగుదేశం పార్టీ శాసనసభ్యులు నినాదాలు చేస్తూ స్పీకరు గారి పోడియంసు చుట్టుముట్టారు.)

మీరు మీ సీట్లలో కూర్చుంటేనే పరిష్కారం వస్తుంది. ఇక్కడ నిలబడితే ఏమీ రాదు. మొదలు మీ సీట్లలోకి వెళ్లండి. ముఖ్యమంత్రి గారు మాట్లాడతారు, ఆ తరువాత మీరు చెప్పండి.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యుల నుండి అంతరాయం)

అవునండీ, వారి పద్నాన్ రావాలి కదా. మరి పద్ధతి కూడా అదే కదా. ఏమి జరిగింది, ఏమిటనేది హాస్కు విపరించే బాధ్యత ప్రభుత్వం పైన పుంటుంది. వారు వివరణ ఇస్తారు. ఇష్టుడు పరిష్కారం చూస్తున్నారు. ప్రభుత్వం పద్నాన్ వస్తుంది. మీరు మీ మీ సీట్లలో కూర్చోండి.

(అంతరాయం)

(శాసన సభ్యుల హక్కులను కాపాడండి అని తెలుగుదేశం పార్టీ శాసనసభ్యులు స్థికరు పోడియంను చుట్టుముట్టి నినాదాలు చేయసాగారు)

దీనితో ఏమి సాధిస్తారు? Nothing will be achieved. Please go back to your seats.

(శాసన సభ్యుల హక్కులను కాపాడండి అని తెలుగుదేశం పార్టీ శాసన సభ్యులు నినాదాలు చేస్తూ స్థికరు గారి వెల్ లోనికి దూసుకెళ్లారు)

This is my last appeal. If the House has to be in order, you go back to your seats. I am appealing to all the members.

The House is adjourned for ten minutes.

(The House adjourned at 8.43 a.m. for ten minutes)

(సభ తిరిగి డ. 9-11 గంటలకు సమావేశమైనది)
(గౌరవ సభాపతి అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు)

మిస్టర్ స్పీకర్: ప్రశ్నోత్తరాల సమయం తర్వాత మీరు చెబుతున్న సంఘటనపై the Government will make a statement. What more do you want? The Government have agreed to make statement.

(తెలుగుదేశం సభ్యులు స్పీకర్ పోడియం వద్దకు వచ్చారు)
ప్రశ్నోత్తరాలు పూర్తి కాగానే ప్రభుత్వ స్టేట్‌మెంట్ ఉంటుంది. Please cooperate.. కొశ్చన్ అవర్ తర్వాత ప్రభుత్వం స్టేట్‌మెంట్ చేస్తుంది. అప్పుడే పూర్తి నివరాలు వస్తాయి. 10.30 నిమిషాలకు ప్రభుత్వం స్టేట్‌మెంట్ చేస్తుంది. Please go back to your seats.

(అంతరాయం)
(తెలుగుదేశం సభ్యులు స్పీకర్ పోడియం వద్ద స్పీకర్తో వాగ్వాదానికి దిగారు)
ఈ విధంగా సభ నడవడం బాగుండదు. ఈ సమస్యకు పరిష్కారం వస్తుంది. ప్రశ్నోత్తరాల సమయం తరువాత ప్రభుత్వం స్టేట్‌మెంట్ చేయడానికి ముందుకు వచ్చింది. ప్రభుత్వం సుంచి స్టేట్‌మెంట్ రావాలి కదా.
What do you want? Immediately after Question Hour, the Government has agreed to make a statement on this issue. No more on this. Now, we have to go to Question Hour.

(తెలుగుదేశం సభ్యులు పుయ్ వాంట్ ఆర్ పార్టీ డెలిగేషన్ అంటూ నినాదాలు చేశారు)
I am once again requesting you to go back to your seats. My last appeal to you. This House has already lost 45 minutes of time. Please go back to your seats.

(అంతరాయం)
శ్రీ ఎన్.రఘువీరారెడ్డి: అధ్యక్ష, ప్రజల సమస్యలను చర్చించడానికి, వాటిని పరిష్కారించుకోడానికి మనం శాసనసభ సమావేశాలు నిర్వహించేది. కానీ వారు ఈ విధంగా సభను ష్టాంభింపచేయడం ఏమాత్రం వాంఫనీయం కాదు. గౌరవ ముఖ్యమంత్రి లేచి నిలబడి ప్రశ్నోత్తరాల సమయం పూర్తయిన తరువాత నేను స్టేట్‌మెంట్ చేస్తాను, అవసరమైతే చర్చ సిద్ధంగా ఉన్నామని చెప్పారు. నిన్న ఓబులాపురం మైనింగ్ దగ్గర జరిగిన సంఘటన గురించి గానీ పూర్తిగా చర్చించడానికి మాకేమీ అభ్యంతరం లేదని ముఖ్యమంత్రి చెప్పడానికి ప్రయత్నం చేసినపుటికీ, ఈరోజు ప్రశ్నోత్తరాలు అవసరం లేదు, చర్చ అవసరం లేదని రచ్చపెట్టుకోవడం చాలా బాధాకరం .

(తెరాన సభ్యులు జీవో సంబరు 34ను రద్దు చేయాలని, తరి ఆంధ్రాకు, ఉరి తెలంగాణా రైతాంగానికా? జీవో సంబరు.34 తెలంగాణలో సాగుకు శాశ్వత సమాధి అని రాసి ఉన్న పకార్పులు చెబుని తమ సీట్ల వద్ద నిలబడ్డారు)

ప్రభుత్వ తీర్మానము
తెలుగుదేశం పార్టీ శాసన సభ్యుల సమైక్య గురించి
తప్పనిసరి పరిష్కారాల్లో మీ అనుమతితో I beg to move.

“ That under Sub Rule-(2) of Rule -340 of Rules of Procedure and Conduct of Business of AP Legislative Assembly, the following Members as named by the Speaker may be suspended from the Service of the House up to Question Hour. “

- 1) Sri Ch. Ayyannapatrudu
- 2) Sri Karanam Balarama Krishna Murthy
- 3) Sri Nara Chandrababu Naidu
- 4) Sri T. Devender Goud
- 5) Smt. G. Jayalakshmamma
- 6) Sri T. Jayaprakash
- 7) Sri K. Kala Venkatarao
- 8) Sri AS Manohar
- 9) Sri K. Mohana Rao
- 10) Sri P. Narayanaswami Naidu
- 11) Sri Ch. Rajeswara Rao
- 12) Sri D. Ramesh
- 13) Sri P. Ranganayakulu
- 14) Sri Ch. Satyanarayana Murthy
- 15) Sri G. Sayanna
- 16) Smt. A. Sridevi
- 17) Sri Ganta Srinivasa Rao
- 18) Sri Kodali Srivenkateswara Rao
- 19) Sri Kothapalli Subbarayudu
- 20) Smt. P. Sujatha
- 21) Smt. A. Uma Madhava Reddy
- 22) Sri Ch. Venkata Rao

MR. SPEAKER : Motion moved. Now, the question is :

“ That under Sub Rule-(2) of Rule -340 of Rules of Procedure and Conduct of Business of AP Legislative Assembly, the following Members as named by the Speaker may be suspended from the Service of the House up to Question Hour. “

- 1) Sri Ch. Ayyannapatrudu
- 2) Sri Karanam Balarama Krishna Murthy
- 3) Sri Nara Chandrababu Naidu
- 4) Sri T. Devender Goud
- 5) Smt. G. Jayalakshmamma
- 6) Sri T. Jayaprakash
- 7) Sri K. Kala Venkatarao
- 8) Sri AS Manohar
- 9) Sri K. Mohana Rao
- 10) Sri P. Narayanaswami Naidu
- 11) Sri Ch. Rajeswara Rao
- 12) Sri D. Ramesh
- 13) Sri P. Ranganayakulu
- 14) Sri Ch. Satyanarayana Murthy
- 15) Sri G. Sayanna
- 16) Smt. A. Sridevi
- 17) Sri Ganta Srinivasa Rao
- 18) Sri Kodali Srivenkateswara Rao
- 19) Sri Kothapalli Subbarayudu
- 20) Smt. P. Sujatha
- 21) Smt. A. Uma Madhava Reddy
- 22) Sri Ch. Venkata Rao

(Pause)

The motion was adopted and the Members as named by the Speaker were suspended from the Service of the House up to Question Hour.

శ్రీ ఎన్.చంద్రబాబు నాయుడు(కుప్పం): స్పీకర్గారూ, ఒకసారి మైక్ ఇవ్వండి.

(అంతరాయం)

MR.SPEAKER: Whatever may be your demand, you can put forward it after Question Hour.

శ్రీ ఎం.ఎ.గుర్వార్: అధ్యక్షా, మా శాసనసభా పక్ష నాయకునికి మాట్లాడడానికి అవకాశమిప్పండి.

స్పీకర్గా ఈ చర్య అన్పయిర్.

(అంతరాయం)

స్పీకర్గా తమరు ఉన్నప్పుడు మాకు ఇప్పురా?

MR.SPEAKER: Kindly leave the House.

(స్పీకర్ అనుమతితో మార్గాల్ని సభలోకి వచ్చి తెలుగుదేశం సభ్యులను బయటికి తీసుకవెళ్లడానికి ప్రయత్నం చేశారు)

శ్రీ జి.సాయన్(సికింద్రాబాద్-కంటోన్మెంటు): ప్రభుత్వ దౌర్జన్యం సశించాలి.

ఇ. 9.20

(అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు: అధ్యక్షా, ఇదేం హాస్? ఈ హాస్లో ప్రజాస్థామ్యాన్ని కాలరాష్టున్నారు. ★★ *

శ్రీ కొత్తపల్లి సుబ్బా రాయుడు (నర్సాపూర్): సభను గాంధీ భవన్లో పెట్టుకోండి.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు : ఇలాంటిది చరిత్రలో లేదు. మీ మనసును అడగండి.

(అంతరాయం)

శ్రీ నోముల నర్సింహాయ్: అధ్యక్షా !

(ఈ దశలో శ్రీ ఎన్.చంద్ర బాబు నాయుడు గారు చైర్మను చూసి మైక్ లేకుండా ఆవేశపూరితమైన వాఖ్యాలు చేశారు.)

(తరువాత శ్రీ ఎన్.చంద్ర బాబు నాయుడు గారు మిగిలిన తెలుగుదేశం సభ్యులు సభ నుండి నిప్పుమించారు.)

* Expunged as ordered by the Chair.

సభా కార్యక్రమము (జీఎస్.ఎం.35 గురించి)

మిషన్ స్పీకర్ : నర్సింహాయ్ గారూ, ఈ రోజు హాస్టల్ సుమారు 8 అడ్డర్నోమెంట్ మొపశును వచ్చాయి అందులో 4 సిమిలర్గా ఉన్నాయి. 4 డిఫరెంట్గా ఉన్నాయి. ఈ 8 అడ్డర్నోమెంట్ మొపశును డిసలవ్ చేస్తూ చాలా క్లియర్గా చెప్పడం జరిగింది. ఎందుకంటే ఈ 8 అడ్డర్నోమెంట్ మొపశును సభ్యులు చాలా ఎమోషనల్గా ఉన్నారు కాబట్టి, ప్రభుత్వం తరఫునుంచి వెద్దన్ ముఖ్యమంత్రి గారు దీనిపై మాట్లాడతారని చెప్పినప్పుడు, నేను హాస్టల్ అడ్డోజ్ చేశాను. సాంప్రదాయం ఇదే ఉంటుంది. అడ్డర్నోమెంట్ మొపశ్ రిజెక్ట్ చేయబడితే, if there is anything really important, the Government will reply. గవర్నోర్ మెంట్ తరఫున రిపై వచ్చిన తర్వాత, అది that is satisfactory or not అన్నది గౌరవ సభ్యులపై ఆధారపడి ఉంటుంది. నేను చెప్పింది ముఖ్యమంత్రి గారు స్టేట్ మెంట్ పైన స్పందించిన తర్వాత గౌరవ సభ్యులందరూ మాట్లాడండి. మీ మీ అందరి వర్ధన్ వచ్చిన తర్వాత దానిని ఈ హాస్టల్, ఏ పద్ధతిలో ఏ రూపంలో, ఏ వర్ధనలో చర్చించాలో ఆ అవకాశాన్ని వినియోగించుకోండి అని చెప్పాను. మీరు దానికి సంతృప్తి పొందలేదు. అందుచేత నేను హాస్టను అడ్డర్నో చేసి లోపలికి వెళ్లి .. I invited Sri Narasimhaiah garu to mediate on my behalf. నర్సింహాయ్ గారూ మీరు మీడియేట్ చేయండి అని చెప్పాను . The Government has agreed. క్వశ్చనవర్ అయిన తర్వాత స్టేట్ మెంట్ ఉంటుందని చెప్పడం జరిగింది. మీరు కొన్ని డిమాండ్సు ఉన్నాయని చెప్పారు. మీ డిమాండ్సు ఏమి ఉన్నాయో వాటిని స్టేట్ మెంట్ తర్వాత క్లారిఫికేషన్ అయ్య సమయంలో మీరు తీసుకురండి. You put forward your demands. దీనిపై మీరు సంతృప్తి పొందితే వెల్ అండ్ గుడ్ అని చెప్పాను. లేకపోతే మీ ఇష్టం. Option is yours....అనే మాట చెప్పాను. మళ్ళీ హాస్టకు వచ్చిన తర్వాత కూడా మళ్ళీ అదే విధానం అవలంభిస్తున్నారు. ఎవరినీ సప్రేస్ చేసే ప్రయత్నం అన్నది ఇక్కడ జరగలేదు. ఇక్కడ ఒక పద్ధతి ఉంది. ఒక సాంప్రదాయం ఉంది. గవర్నోర్ మెంట్ రిపై ఇస్తారు. స్పందిస్తారు. ఇప్పుడు ఈ జరిగిన సంఘటన ఏమిటన్సుది హాస్టకు తెలిపే బాధ్యత ప్రభుత్వం పై ఉంటుంది. గవర్నోర్ మెంట్ వెద్దన్ చెప్పిన తర్వాత ఆ వెద్దన్కు మీరు శాటెస్టిపై అయిన తర్వాత ఆ వెద్దన్ విన్న తర్వాత దానిపై మీరు రియాక్షన్ కావాలి. రియాక్షన్ అయి, మీరు చేస్తున్నది న్యాయపూర్వకంగా ఉంటే, మీ తరఫున I can suggest to the Government. ఈ పద్ధతిలో ఉంటుంది. ఈ రోజు అడ్డర్నోమెంటు మొపశు ఇచ్చాము కాబట్టి, నేనే మాట్లాడాలన్నది ఈ రోజు కాదు, గత యాభయ్యేళ్ల నుంచి ఎప్పుడూ జరగలేద. When we suspend a Member, we will do it with heavy heart. We have great respect for the Leader of the Opposition. ఇక్కడున్న పద్ధతులు, సాంప్రదాయం ఏమిటి? ఏ ఒక్క రూలూ, ఏ ఒక్క సాంప్రదాయాన్ని, ఏ ఒక్క కనైస్టన్స్ మనం సప్రేస్ చేస్తే దానిని మీరు సభ దృష్టికి తీసుకువచ్చే సర్వాధికారాలు మీకున్నాయి. మీరు రూల్ కోట్ చేయవచ్చు. కనైస్టన్స్ ని, ప్రోక్రీస్టన్సు కోట్ చేయవచ్చు. But nothing of that sort happened. ఇక్కడ ఇటువంటి సాంప్రదాయాలు లేకుండా చెప్పారు. వారిని మాట్లాడనియండి. మీ రియాక్షన్ బట్టి, తర్వాత మీరు మాట్లాడండి. లేదా ఎవరైతే క్వశ్చనవర్ తర్వాత వెంటనే స్టేట్ మెంట్ చేపిన తర్వాత ఏది అన్నది ఈ రెండు ఆష్టన్సు మీకు ఇచ్చాను. ఇంత స్పష్టతతో నేను చెప్పిన తర్వాత కూడా.. Some Members were not satisfied. We are here to run the business. If some Members got injured, the whole House sympathizes with them. కానీ ఇష్టా ఏమిటి? జరిగిన సంఘటన ఏమిటి? ఆ వెద్దన్ అయితే రావాలి కదా సభ ముందు? ఆ వెద్దన్ చేపే బాధ్యత

గవర్న్‌మెంటు మీద ఉంటుంది. So, they have come forward. దయచేసి అర్థం చేసుకోండి. లిమిటేషన్సు ఉంటాయి కాబట్టి.

జీవో 35 పైన మీరిచ్చారు. విజయరామార్వ గారూ, ఆ ఇష్టా కాదు. ఇప్పుడు మీరు జీవో 35 పైన నోటీసు ఇచ్చారు. అడ్డర్సుమెంటు మోపశును డిసెలవ్ చేస్తూ, మీరు లోపలకు వచ్చినపుడు దానికి కూడా వివరణ ఇచ్చాను. జీవో 34 అడ్డర్సుమెంటు మోపశును డిసెలవ్ చేశాను. But the Government has agreed to give a statement on this. దీని పైన కూడా స్టేట్‌మెంట్‌స్టారు. స్టేట్‌మెంటు ఎప్పుడు అనేది కూడా చెప్పాను. వెంటనే ఈ రోజీ అంటే సాధ్యం కాదు. ఇమీడియట్‌గా చేద్దామంటే, సిపిఎం వాళ్లు ఏమన్నారంటే, మా భాములని ఇంకా కంటిన్యూ అపుతున్నాయి, అది క్లోజ్ అయిన తర్వాత చేద్దామన్నారు. The Government has agreed for that. అది క్లోజ్ అయిన తర్వాత రేపటి లోగా ఆ జీవో 34 పైన స్టేట్‌మెంటు చేయడం, they have come forward. ఇప్పుడు ఇష్టాకి పరిష్కారం వచ్చిన తర్వాత .. we will continue with this.

డా. జి. విజయరామార్వ(ఘనాపూర్) : జీవో 34 విత్తడా చేశారా?

మిస్టర్ స్పీకర్ : జీవో 34 కంటిన్యూ చేయాలా? విత్తడా చేయాలా అన్నది స్టేట్‌మెంట్ వచ్చిన తర్వాత వస్తుంది. అంతకు ముందు రావాలని ఈ విఫంగా వస్తే వీలు కాదు.

డా. జి. విజయరామార్వ : కొంత మంది ప్రభుత్వ వర్గాల నుంచి జీవో 34 ఉపసంహరించాలని కోరుతున్నారు.

శ్రీ నోముల నర్సింహాయ్ : అధ్యక్షా, ఈ రోజు మీరు మీడియట్ చేయమని చెప్పారు. చాలా బాగుంది. కనీసం సస్పెండ్ చేసే ముందు మా సలహాలు తీసుకోవడానికి మీరు సిద్ధపడలేదు. మేం ఒక్కటే చెప్పాము.

డా. జి. విజయ రామార్వ: అధ్యక్షా, ...

మిస్టర్ స్పీకర్ : విజయ రామార్వ గారూ .. I made it very clear that the Statement will be made tomorrow.

(టి ఆర్ ఎస్ సభ్యులు జీవో 34 ను ఉపసంహరించాలి అంటూ నినాదం చేస్తూ స్పీకర్ పోడియం పడ్డకు వచ్చారు.)

MR. SPEAKER : Please get back to your seats.

ఉ.9.30

(At this juncture, the Hon'ble Members belonging to T.R.S. Party sat at the podium and shouted slogans)

On G.O.Ms.No.34 also the Government will make statement tomorrow itself. Please go back to your seats.

(INTERRUPTIONS)

Vijayarama Rao garu, this is my last appeal to you. Please go back to your seats. The Government will make the statement tomorrow itself. ఈరోజు కౌన్సిల్లో చేస్తున్నారు కాబట్టి దేశు ఇక్కడ చేస్తారు. Now, we have to take up the question hour. I am appealing to the Members, please go back to your seats.

(జీవో34ను వెంటనే రద్దు చేయాలని టిఆర్ఎస్ సభ్యులు నినాదాలు చేశారు)

On G.O.Ms.No.34, the Minister is making statement in the Council today. I am appealing to you, please go back to your seats.

(జీవో34ను వెంటనే రద్దు చేయాలంటూ ఆర్ఎస్ సభ్యులు నినాదాలు చేస్తునే పున్నారు)

(INTERRUPTIONS)

If you insist like this, then there is no option left for me. I am sorry.

**ప్రభుత్వ తీర్మానము
(టి.ఆర్.ఎస్. శాసన సభ్యుల సమ్మాన గురించి)**

శ్రీ ఎన్.రఘువీరా రెడ్డిః అధ్యక్షా, తమరు చెప్పినట్లు ఈ రోజు కౌన్సిల్లో జీవో 34 చర్చకు అడ్డిట్ అయ్యంది. మేజర్ ఇర్గెసన్ మినిస్టర్ గారు చర్చలో పాల్గొంటున్నారు. తమరుఎప్పుడు అనుమతిస్తే అప్పుడు మీం స్టేట్‌మెంట్ ఇవ్వటానికి తయారుగా పున్నామని మీదృష్టికి తెచ్చాము. స్టేట్‌మెంట్ ఇస్తామని చెప్పినా కేవలం సభను అడ్డుకోవాలనే ఉద్దేశంతో ఈ విధంగా చేయడం మాకు బాధ కలిగిస్తున్నది. ఇవ్వాళ ఈసభ సడవాలని, క్వాశ్చనవరీ తీసుకోవాలనే ఉద్దేశంతోనే తప్పని సరి పరిష్కితుల్లో తమరి అనుమతితో I move this resolution.

Speaker sir, I beg to move:

" That under sub rule (1), Rule 340 of Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, the following Members be suspended from the service of the House for question hour only:

Sri S. Bapu Rao
Sri A. Govind Naik
Sri Ch. Laxma Reddy
Sri V. Laxmikanth Rao
Dr. K. Nagesh
Sri N. Narasimha Reddy
Smt. M. Padma Devender Reddy

Sri T. Padma Rao
Sri E. Rajender
Sri S. Ramalinga Reddy
Sri E. Ravinder Reddy
Sri T. Harish Rao
Dr. G. Vijayarama Rao "

MR. SPEAKER: Motion moved. The question is:

" That under sub rule (1), Rule 340 of Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, the following Members be suspended from the service of the House for question hour only:

Sri S. Bapu Rao
Sri A. Govind Naik
Sri Ch. Laxma Reddy
Sri V. Laxmikanth Rao
Dr. K. Nagesh
Sri N. Narasimha Reddy
Smt. M. Padma Devender Reddy
Sri T. Padma Rao
Sri E. Rajender
Sri S. Ramalinga Reddy
Sri E. Ravinder Reddy
Sri T. Harish Rao
Dr. G. Vijayarama Rao "

(PAUSE)

The motion was carried and the Members were suspended from the service of the House upto question hour.

MR. SPEAKER: The Members, who are suspended, are requested to leave the House.

(At that juncture, with the permission of the Hon'ble Speaker, the marshals cleared the suspended Members from the House)

جناب سید احمد پاٹا شاہ تاری - ہمارے کیا ہوا صاحب؟ adjournment motion

MR. SPEAKER: The adjournment motion given by your party has been disallowed. You give me notice under different rule; we will take it up.

جناب سید احمد پاٹا شاہ تاری - کوئی بندوبست نہیں ہے۔ پیس کا کوئی arrangement نہیں ہے وہاں پر۔

MR. SPEAKER: (Addressing the Hon'ble Minister for Technical Education) Do you want to make statement on that?

(INTERRUPTIONS)

I will call him and we will sort out the matter.

సభా కార్యక్రమము (ఓబులాపురం గమల సందర్భమం గురించి)

MR. SPEAKER: If there is any deviation on the procedures, please let me know.

శ్రీ నోముల సర్పింహాయ్యా అధ్యక్షా, ఈ రోజు సభ ప్రారంభం నుండి ఇప్పటి దాకా చాలా విచిత్రమైన సంఘటనలు చూసి మేం చాలా బాధపడుతున్నాము. తమరు కూడా చేసేది లేక సెస్సెండ్ చేశామని ఎంతో బాధా హృదయంతో చెబుతున్నారు. మేం అడిగేది ఒకటే. గమలకు సంబంధించి అనంతపురం జిల్లాలోని ప్రాంతం నిప్పేధిత ప్రాంతం కాదే? ప్రజాప్రతినిధులు అక్కడికి వెళ్లడం గురించి.....

మిస్టర్ స్పీకర్: దానిపైనమంత్రి గారుక్షుసవర్ తరువాత స్టేట్‌మెంట్ ఇస్తామన్నారు.....

శ్రీ నోముల సర్పింహాయ్యా సార్ నేను సబ్జెక్ట్‌లోకి వెళ్లడం లేదు. ఒక కీలకమైన అంశాన్ని మీ ద్వారా ప్రభుత్వం దృష్టి తీసుకోచ్చే ప్రయత్నం చేస్తున్నాను. అది నిపిధ్ం ప్రాంతం కాదు అన్న తరువాత తమరు స్టేట్‌మెంట్ ఇప్పించడానికి సహకరించారు. చాలా సంతోషం. దీనికి చర్చనా లేక స్టేట్‌మెంటా అని రకరకాలుగా అవసరం లేదు. పోలీసులు ఎమ్ముల్యేలను కొట్టూరా, ఎమ్ముల్యేలు పోలీసులను నెట్టూరా అనేది ప్రశ్న కాదు. మీరు దయచేసి ఈసభలోని ఫ్లోర్ లీడర్స్ అందరినీ అక్కడికి తీసుకేళ్లే ప్రయత్నం చేస్తే సభా సమయం కూడా వ్యధా కాదు. దానికి ప్రభుత్వం ముందుకు రావడం లేదు. స్టేట్‌మెంట్ ఇస్తామని చెప్పిరకరకాలుగా రచ్చ చేయడం కాదు కదా? సార్ ప్రధానమైన భూసమస్య మీద రాష్ట్రవ్యాప్తంగా అందోళన జరుగుతున్నది వామపక్షాల కార్యదర్శి ఆమరణ నిరాహారదీక్షలో పున్నారు. సమస్య పరిపూర్ణం కోసం సుఖుమిత్ర మార్గం నేను మీ ద్వారా ప్రభుత్వానికి చెబితే ప్రభుత్వం దీనిని వినకపోవడం అత్యంత బాధాకరం. మీస్టేట్‌మెంట్ ఎవరికి కావాలండీ? ఈ ప్రభుత్వానికి ప్రజా సమస్యల మీద చిత్తశుద్ధి పుంటే ఖచ్చితంగా అంగీకరించిపుండేది. కాబట్టి మేం స్టేట్‌మెంట్ ఇస్తాం, చర్చ చేస్తాం అనేవి కేవలం కంటి తుడుపు మాత్రమే. వారి లోపాలు క్షీపుచ్చుకునేప్రయత్నం తప్ప మరొకటి కాదు. ప్రజాప్రతినిధుల హక్కులు నాశనమై పోయాయి. వాళ్ల తన్నులు తీన్నారు. ఈ పరిస్థితులను మీను దయచేసి గమనించాలి.

మిస్టర్ స్పీకర్: సర్పింహాయ్య గారూ, మీరు సీనియర్ మెంబర్..... జరిగిన ఆఘటమమై ప్రభుత్వం స్టేట్‌మెంట్ ఇస్తామంటున్నది. స్టేట్‌మెంట్ అంటే దాని అర్థం ఏమిటి? మిగతా సభ్యులకు, ప్రజలకు అవగాహన కల్పించటానికి ప్రభుత్వం స్టేట్‌మెంట్ ఇస్తామంటున్నది. ప్రభుత్వం వెర్డన్ ఏమిటో మీరు విన్న తరువాత మీరు శాటిస్ట్‌స్కూల్ కాకపోతే అప్పుడు మీడిమాండ్స్ ఏమిటో మాట్లాడండి. స్టేట్‌మెంట్ అవసరం లేదంటే ఎలా? అడ్జర్స్‌మెంట్ మోఫ్ ఇచ్చిందే చర్చ కోసం. చర్చ జరగాలంటే స్టేట్‌మెంట్ పుండాలి కదా? అదీ ప్రోసీజర్ దేనైకైనా ఒక ప్రోసీజర్ పుంటుంది కదా? మీరు అడ్జర్స్‌మెంట్ కోసం డిమాండ్ చేస్తున్నారంటే చర్చ కోసమే కదా?

ఉ.9.40.

SRI M.A. GAFOOR: (Kurnool) Sir, you call for the Floor Leaders' meeting.

మిస్టర్ స్పీకర్: చర్చ జరగాలంటే దానికి స్టేట్‌మెంటు ఉండాలి కదా! గుర్వార్గారూ, మీరు సీనియర్ మెంబర్గా పుండి, how can you talk like that? స్టేట్‌మెంటు వస్తే కదా దాని వివరాలు వస్తాయి.

వివరాలు పచ్చిన తర్వాత if you are not satisfied then you are entitled for any form of protest. స్టేటుమెంటు రాకముందే మీరు ఈ విధంగా చేస్తే it is not proper. ఎప్పుడైనా జరిగిందా ఈవిధంగా? మీరు అడిగిన డిమాండుకు వారు స్టేటుమెంటు రూపంలో ఒప్పుకోవాలి కదా ! Something has to be sorted out.

శ్రీ నోముల నర్సింహయ్య : అధ్యక్షా, మేము అనేది ఒక్కటే. మమ్ములను ఒక్కరినే పిలిచేదాని కంటే అపోజిషన్ లీడర్, మిగతా ఫోర్ లీడర్స్‌ను పిలిచి మాటల్లాడితే, ఇక్కడ చర్చ లేకుండా సభా సమయం వ్యధా గాకుండా ఒక పరిష్కారం కనుక్కుండామని చెప్పాం . కోట్ల రూపాయలు కొల్లగొడుతుతున్న తీరును చెబుతుంటే , ప్రజలకు తెలియజేయవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వానికి వుండంటున్నారు. కానీ, సభ్యులకు సంబంధించి ఎటువంటి నీపేధం లేనపుడు వారిని అక్కడికి పంపడంలో తప్పేముంది? దానికి సంబంధించి మీరు ఒక డైరెక్షన్ ఇవ్వడంలో తప్పేముంది? మమ్ములను ఒక డైరెక్షన్ ఇవ్వమని అడుగుతున్నాం, ఇది చర్చక్రింద ఉండడని చెప్పాం .

మిషన్ స్పీకర్ : నర్సింహయ్యగారూ, మీరు చాలా అనుభవం పున్న సభ్యులు, ఈ హాస్టలో జరిగే చర్చలకు సంబంధించి there are certain procedures.

శ్రీ నోముల నర్సింహయ్య : సౌర్, మేము ముందు నుంచీ కూడా చెబుతున్నాం, సభా సమయం వ్యధా అపుతోందంటే అది ప్రభుత్వం మూలంగానే అపుతోందని చెబుతున్నాం . ఈరోజు కూడా చెబుతున్నాం, ఈ ప్రభుత్వం ఒకదానికొటి అడ్డు పెట్టి, ఒకరి మీద మరొకరిని పురిగొల్పి, ఒక సమస్య మీద చర్చించడానికి చేతగాక ఇంకోక సమస్యను లేవనెత్తుతోంది. అధికారులను పురిగొల్పుతోంది. ఈ విషయాలన్నింటినీ గమనించి మేము అందోళన వ్యక్తం చేస్తే, ఈ విధంగా సస్పెండ చేసే ఈ దొర్ఘాగ్య సంస్కృతి బాగాలేదు. ఈ దొర్ఘాగ్య సంస్కృతికి చరమ గీతం పాడాలి. ఈ ప్రభుత్వం ఒక సమస్యను పరిష్కరించకుండా ఇంకోక సమస్యను తీసుకొచ్చి, దాన్ని చర్చించాలనడం, కనీసం అక్కడికి పోవడానికి అవకాశం ఇవ్వసటువంటి దానికి నిరసనగా మేము నిరసన వ్యక్తం చేస్తున్నాం . ఇదే పరిస్థితి ఇలాగే సభలో కొనసాగితే, సభా గౌరవం పోతుంది, సభ్యుల గౌరవం పోతుంది, ప్రజా సమస్యలు చర్చించబడవు . ఈ రకమైన పరిస్థితికి నిరసనగా మేము పార్టీ తరపున వాకాట్ చేస్తున్నాం .

(ఈ సందర్భంగా - సిపిఐ(ఎ) పార్టీ సభ నుంచి వాకాట్ చేశారు.)

శ్రీ కె. రోజుయ్య : అధ్యక్షా, ఇంతకు ముందు నోముల నర్సింహయ్యగారు ఒక మాట మాట్లాడారు, ఇలా సస్పెండ చేసుకోవడం మంచిది కాదని. వారి మొత్తం సందేశంలో వారు చెప్పిన ఆ ఒక్క మాటతో నేను ఏకీభవిస్తున్నాను. మిగతావస్తీ కూడా వారి పార్టీ కోణం నుంచే మాట్లాడారు. అధ్యక్షా, శాసనసభ సమావేశాలు ప్రారంభమైన దగ్గర నుంచీ ఏ ఒక్క రోజైనా మనం ముందు అంగీకరించిన ఎజెండా ప్రకారం కార్యక్రమాలు తీసుకుంటున్నామా? లోపల కూర్చుని మాటల్లాడుకుండా, అసలు ఇక్కడ చర్చ ఎందుకుని వారు చెప్పారు . రాష్ట్రంలోనే కాదు ప్రక్కన పున్న కర్మాటక రాష్ట్రంలో కూడా ఈ విషయంపై ఆసక్తిగా చూస్తున్నారు. ఈ శాసనసభలేమిటి? ఆంధ్రప్రదేశ్ పోలిసుల మీద కర్మాటకలో కంప్లెయింట్ ఏమిటి అని చూస్తున్న రోజైల్లో సదరు అంశాన్ని చర్చించకుండా ఉంటామా? ఇలాంటి ప్రధానమైన అంశంపై నిన్న హోంమినిష్టర్స్‌గారు కూడా మీడియాతో మాటల్లాడుతూ సప్పంగా చెప్పారు, రేపు శాసనసభలో ప్రభుత్వం ప్రకటన చేస్తుంది, ఇది అక్కడికి పెళ్లిన తెలుగుదేశం పార్టీ శాసనసభ్యుల దౌర్జన్యమే తప్ప పోలిసుల దౌర్జన్యం కాదనే మాట కూడా

చెప్పారు. వాటికి సంబంధించిన క్లిప్పింగ్స్ కూడా పున్నాయని చెప్పారు. ప్రజాసామ్వయంలో శాసనసభలో చర్చించుకొనేటపుడు, ప్రభుత్వానికి ఏదైనా చెప్పవలసి వస్తే చెప్పడం, సంఖ్య బలంతో నిమిత్తం లేకుండా వాళ్లు సలహాలు ఇష్టడం, ప్రభుత్వం ఆలోచించడం, నిర్ణయం ప్రభుత్వమే అటీపట్టుకుని చేస్తుంది . అంతేగానీ ఇక్కడిక్కడే నిల్వాని తేల్చాలంటే తేలదు కదా ! అన్నటికంటే బాధాకరమైన విషయమేమంటే ప్రతిపక్ష నాయకులంటే రాష్ట్ర స్థాయిలోనే కాదు, దేశ స్థాయిలో గానీ సభానాయకుల తర్వాత వారికి గౌరవం ఉంటుంది. అందులో మన రాష్ట్రంలో ప్రతిపక్షనాయకులు అదృష్టవశాత్తు తెచ్చిదేశ్లు ముఖ్యమంత్రిగా పని చేసినటువంటి వారు. దేశ వ్యాప్తంగా బాగా పరిచయం ఉన్న వారు. దేశ రాజకీయాలలో చాలా కీలకపాత్ర కొన్ని సార్లు నిర్వహించారు. మొన్న కూడా నిర్వహించుదామని ప్రయత్నించారు గానీ సఫలిక్కతం కాలేదు. వారు ఛైర్ ను ఉద్దేశించి చేసిన సంభాషణ, ఆ హాఫ్థావాలు గానీ, దురుసు మాటలు గానీ నీటిని తీవ్రంగా భండిస్తోంది ప్రభుత్వం . ఛైర్ లో తమరున్నా, మరొకరు ఉన్నా గానీ **Chair is Chair.** Chair కు ఇష్టవలసిన గౌరవం ఇవ్వాలి. అలా లేకుండా ‘ఎమయ్య’..... అధ్యక్ష, ఇదేమిటో నాకు అర్థం కాలేదు. ఎవరో తెలియని వారు కొత్తగా శాసనసభలోకి వచ్చిన వారు అలాంటి మాటలు మాటల్డాడితే , పాపం తెలియదు, కొత్తగా నేర్చుకోవడానికి వచ్చాడు, కొంత కాలం పడుతుందని అనుకోవచ్చు. ఇంతటి అనుభవం వున్న మనిషి ఈ రకమైన దురుసు ప్రవర్తనతో వ్యవహరిస్తూ పుస్తకాలన్నీ విసిరేస్తారు, మార్కెట్ వస్తే వారిని అడ్డుకోవడం, మైక్రోకోప్ దురుసు ప్రధాన ప్రతిపక్ష నాయకులలో ఒకరో, ఇద్దరో మాటల్డాడుతున్నపుడు నేను విన్నాను, శాసనసభ సమావేశ పరిచే దాకా శాసనసభ సమావేశాలు పెట్టండంటారు. అందులో ప్రధాన ప్రతిపక్ష నాయకులలో ఒకరో, ఇద్దరో మాటల్డాడుతున్నపుడు నేను విన్నాను, శాసనసభ సమావేశాలను పెట్టమనండి, తేలుస్తోం, ★★^{*} అని చిట్టేలు వేస్తుంటే, నావరకు నాకు భయం వేస్తే కొంచెం జాగ్రత్తగా వుండాలని అనుకున్నాను. కానీ ఇక్కడికి వచ్చిన తర్వాత ★★

MR. SPEAKER: Now, let us leave the matter here. Let us not get emotional.

శ్రీ కె. రోశయ్య : నేను విషయం జోలికి వెళ్లేదు. నోముల నర్సింహాయ్గారు మాటల్డాడుతున్నపుడు కూడా నేను ఏమీ మాటల్డాడలేదు. నేను ఒకటే మనవి చేస్తున్నాను. ఛైర్ గానీ, మరొక గౌరవ సభ్యులు గానీ, మంత్రిగానీ మాటల్డాడుతున్నపుడు ప్రతిపక్షనాయకులు చేతులు ఉపడం, బెదిరించడం, పళ్లు పటపట కొరకడం, పళ్లు నూరడం ఇన్నీ మంచి పద్ధతులు కావు. ఈ శాసనసభలో నేర్చుకోవలసింది ఈ దౌర్ఘాగ్య లక్షణాలు కాదు. ఇలాంటి పద్ధతిలో గాకుండా ప్రజాసామ్వ్య పద్ధతుల్లో నడుచుకుందాం . ప్రభుత్వానికి వీరిని పంపడానికి ఉత్సాహం కాదు, సభ నడుపుకోవాలి, లేకపోతే రేపు చాడ వెంకటరెడ్డిగారు కూడా అంటారు, ఐదు రోజులుంటే నాలుగు రోజులు కూడా నడుపలేదని. ఎవరైనా అనడానికి ఆస్కారం ఉంటుంది. శాసనసభను నడుపుకోవలసిన గురుతరమైన బాధ్యత ప్రభుత్వం మీద ఎక్కువ వుంది కాబట్టి వారిని బయటకు పంపించవలసి వచ్చిందే గానీ, వారిని పంపడం ప్రభుత్వానికి ఉత్సాహం లేదు, వారిని కూర్చోబెట్టి మాటల్డాడనే మాకు ఉత్సాహం .

మిషన్ స్పీకర్ : ఇంతకు ముందు మాటల్డాడినపుడు few words came up. The words and gesticulations, which are unparliamentary are not good for the Assembly, especially the gesticulations from the Members towards the Chair are

* .Expunged as ordered by the Chair

unwarranted. The Members should keep in mind that these gesticulations are not good for the Assembly.

శ్రీ వాడా పెంకటరెడ్డి (ఇందుర్తి): అధ్యక్షా, ఈరోజు సభా కార్యక్రమాలకు సంబంధించి మేము ఓచులాపురం గనుల అంశంపై ఎడ్డోర్నెంటు మోషన్ ఇచ్చాం . దీనికి సంబంధించి స్టోప్మెంటు ఇచ్చే విషయంలో ప్రభుత్వం ముందుకు రావడం, మీరేమో శాసనసభను వాయిదా వేసి కనీసం అందరు ఫ్లోర్ లీడర్సు పిలపకుండా, కనీసం సంప్రదించకుండా, మళ్ళీ తిరిగి సభను సమావేశపరచి, తర్వాత సస్పెండ్ చేసిన తీరును చూస్తే, అది కొంత బాధాకరంగా, విచారకరంగా పుంది. అక్కడ ఏపి నీపేధాజ్ఞలు లేసప్పటికే శాసనసభ సభ్యులు, శాసనమండలి సభ్యులు కూడా పోవడానికి అవకాశం ఇవ్వలేదు. పోలీసుల వీరిని కొట్టారని, వీళ్లు వాళ్లని కొట్టారని అనుపుడు , ఆ విషయం చర్చిస్తే తప్ప వాస్తవం బయటకు రాదు. మీరేమో ఒక్క నోముల నర్సింహాయ్యగారిని మాత్రమే పిలిచి వారి ద్వారా వర్ధమానం పంపి మధ్యవర్తిత్వం చేయించినట్లుగా సమాచారం పుంది. అనలు ఏమి జరిగింది, వాప్టాలు గ్రైంచడానికి కనీసం ఫ్లోర్ లీడర్ అందరినీ అక్కడికి వెళ్లే అవకాశం కల్పిస్తే బాగుండేది. అలా చేసింటే సభ సజ్ఞాపుగా నడిపే అవకాశం పుండేది. ఇక్కడ ప్రధాన ప్రతిపక్షాన్ని సస్పెండ్ చేసిన తీరు, అదే విధంగా విషయాన్ని చూస్తే, అది ఒక చర్చనీయంశంగా పుంది. ప్రక్కన పున్న కర్నూలుకలో బైరాయింపులు చేస్తున్న పరిస్థితి పుంది. గందరగోళమైన పరిస్థితి పుంది. నీపేధాజ్ఞలు లేసటుపంటి పరిస్థితుల్లో శాసనసభ్యులు వెళ్లి చూస్తే అవకాశం లేకుండా పోవడమన్నది ఆవేదన కలిగిస్తున్న పరిస్థితి . ఏ రకమైన నీపేధాజ్ఞల లేని పరిస్థితుల్లో అక్కడికి వెళ్లడానికి అభ్యంతరం పెట్టడం, తర్వాత ఈ సస్పెండ్ చేసిన తీరుతెన్నులుకూడా అప్రజాస్ాప్తిక పద్ధతుల్లో పున్నాయని మా పార్టీ తరఫున మేము అభిప్రాయపడుతున్నాం .

ఉ.9.50

ప్రధానమైన భూ సమయ ప్రక్కకు పెట్టబడింది. ఈ సమయకు సంబంధించి మీరు, ఫ్లోర్ లీడరును పిలిచి అమికబుల్ డెసిపన్స్ తీసుకుంటే బాగుంటుందని అభిప్రాయపడుతున్నాము. ఆ విధంగా సస్పెండ్ చేసిన తీరుకు సభ సుండి వాకోట్ చేస్తున్నాము.

(సిపిఐ పార్టీ సభ్యులు సభనుండి వాకోట్ చేశారు)

నక్కతపు గుర్తుగల ప్రశ్నలు - వాగ్రామ సమాధానములు

మహాబూబ్ నగర్ జిల్లా అప్రాభాద్ మండలంలో ప్రభుత్వ డిగ్రీ కలాశాల ఏర్పాటు

ప్రశ్న నెం. 41(8024)

Sri Ch. Vamshi Krishna (Achampet)- Will the Minister for Higher Education be pleased to State:

- a) Whether there are any proposals with the Government to establish a Government Degree College in the Tribal Areas of Amrabad Mandal, Atchampet Constituency, Mahaboobnagar District;
- b) If so, the academic year from which it will be started; and
- c) If not, the reasons therefor?

Minister for Higher Education(Sri D. Srinivas,)

- a) There is no such proposal at present.
- b) Will be considered at an appropriate time.
- c) Does not arise.

రాష్ట్రంలో వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో మహిళలకు ప్రభుత్వ కళాశాలలు

ప్రశ్న నెం. 42.(7736)

Sri L.Raja Rao (Paderu)- Will the Minister for Higher Education be pleased to State:

- a) Whether the Government are aware of the fact that girl students belonging to Scheduled Castes, Scheduled Tribes and Backward Classes are unable to pursue their higher education as there are no Government Degree Colleges for Women in the Backward areas of the State;
- b) Whether the Government are contemplating to establish Degree Colleges and Post Graduate Centers for Women in the backward areas of the State to attain comprehensive development of poor girl students, as a part of women empowerment; and
- c) If so, the details thereof?

Minister for Higher Education(Sri G. Srinivas)

- a) There are 28 Government Degree Colleges and 31 Aided Degree Colleges offering education exclusively for women students in the State. Further, there are 97 Government Degree Colleges and 47 Government Aided Degree Colleges in the rural areas of the State offering co-education facilities for both Men and Women students.
- b)&c) The present policy of the Government is to permit Private Educational Societies to establish new colleges in the potentially uncovered rural areas of Andhra Pradesh.

శ్రీ ఎల్. రాజారావుః అధ్యక్షా, మంత్రిగారి సమాధానం స్వస్థంగా లేదు. వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో మహిళా డిగ్రీ కళాశాలలు లేకపోవ దం వల్ల మహిళలు ఉన్నత విద్యావకాచాలు పొందలేకపోతున్నారని అడిగాను. మహిళల కోసం ఎన్న డిగ్రీ కళాశాలలు, ఎక్కడెక్కడ ఏర్పాటు చేయబడ్డాయి? డిగ్రీ కళాశాలలు ప్రయువేటు విద్యా స్టోరీల ద్వారా ఏర్పాటు చేసే విధానముందని చెప్పారు. వెనుకబడ్డ ప్రాంతాలలో ఎన్నసి, ఎన్నటి, బిసి విద్యార్థులు పేదవారున్నారు. ప్రయువేటు స్టోరీల ద్వారా డిగ్రీ కళాశాలలు ఏర్పాటు చేస్తే వారు ఫీజులు కట్టి చదివే అవకాశం లేదు. ప్రభుత్వ ఆధీనంలో డిగ్రీ కళాశాలలు, పోస్ట్ గ్రాడ్యూయేట్ కాలేజీలు వెనుకబడిన

ప్రాంతాలలో ఏర్పాటు చేస్తారా అని అడిగాను. ప్రయువేటు సౌమ్యాచీలు కాకుండా ప్రభుత్వ ఆధీనంలో వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో మహిళా డిగ్రీ కళాశాలలు ఏర్పాటు చేస్తారా?

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్: అధ్యక్షా, రాష్ట్రంలో 59 కాలేజీలు మహిళల కొరకు ఏర్పాటు చేయబడ్డాయి. అందులో ప్రభుత్వ పరంగా, ఎయిడెడ్ కళాశాలలు కలుపుకొని ఇనీ అన్ని ప్రాంతాలలో (రూరల్, అర్బన్ ఏరియలలో) ఉన్నాయి. కోవిడ్యూకేప్స్ ఉన్న ఇన్స్టిట్యూషన్స్‌లో ఖచ్చితంగా 33.5 శాతం మహిళలకు కనీసం అడ్మిషన్స్ ఇవ్వడం జరుగుతుంది. అన్ని నియోజక వర్గాలలో కాలేజీలు ఓపెన్ చేసిన తరువాత ఈ రోజు మహిళలకు చదువుకునే అవకాశాలు ఎక్కువ వచ్చిన దృష్టి కోవిడ్యూకేప్స్‌లో సదుపాయాలు కలుగచేస్తా రూరల్ ఏరియాలలో కొన్ని ప్రయువేటు సంఘాలు ముందుకు వస్తున్నాయి. వాటికి కూడా అనుమతి ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ప్రభుత్వానికి ప్రభుత్వ కళాశాలలు తెరవాలని పాలనీ లేదు. ప్రైప్లర్ ఏరియాలలో వాస్తవంగా కాలేజీలు లేవు. అక్కడ మాత్రమే కొత్త కాలేజీలు తెరిచే అవకాశాలున్నాయి. ఆ నిధంగా ప్రభుత్వం యోచన చేస్తుంది. మహిళలు ఏ ప్రాంతాల్లో అయినా మాకు అడ్మిషన్స్ రాలేదని, సీట్లు దొరకడం లేదని కంప్లింట్ ప్రభుత్వానికి రాలేదు. గౌరవ సభ్యులు మాటల్లాడుతూ వారు ఫీజులు చెల్లించలేరని అన్నారు. బలహీన వర్గాల వారికి స్కూలర్సిప్స్ ఇస్తున్నారు. ఈ సంవత్సరం నుండి బిసి కులాలకు వందశాతం శాచురేప్స్ క్రింద స్కూలర్సిప్స్ ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ఫీజు కట్టే ప్రాభ్లమ్ ఏ విద్యార్థికి లేదు. సమస్య స్పెసిఫిక్‌గా ఉంటే దానిని అడగండి. నేను వెరిఫై చేస్తాను. మహిళలకు సీట్లు సరిపోవడం లేదని ప్రభుత్వానికి ఫీర్యాదులున్న మాత్రం రాలేదు.

MS. CHRISTINE LAZARUS: Mr. Speaker, Sir, we are very happy that for the first time since Independence, today we have got elected a woman as the first woman President for our country. On this occasion, I request that each one of us and the Government should ensure that women are included in all the sections, not only in the field of education, but also they should be made accessible to all the fields particularly BCs, SCs, STs and most importantly the disabled one. I would like to bring to the notice of this August House that there is only one Junior College for the disabled women in Baptla town in Guntur District. It is a very sad state of affairs that there is no Degree College for the disabled women in the State. In this connection, I request the Government kindly to integrate the Colleges for the disabled women at regional level and then at the district level so that the disabled women can avail of this facility. Further, though there are 300 Universities in this country, there is no accessibility to the disabled women. Therefore, it is quite imperative that our State Government takes lead and sees that more number of Junior Colleges be established for the benefit of the women particularly for the disabled women. Thank you for giving me this opportunity.

శ్రీమతి ఎస్. స్వర్ణ సుధాకర్ (అమరవింత): స్వాతంత్యం వచ్చి అర్థ శతాబ్దిం ప్రైబడ్డు మహిళా డిగ్రీ కాలేజి లేదు. మా అమరవింత నియోజకవర్గానికి ప్రభుత్వ డిగ్రీ కాలేజీ ఒక్కటి కూడా లేదు. మంత్రిగారి దృష్టికి ఇంతకుముందు కూడా తీసుకునచ్చాను. మా నియోజక వర్గ ప్రజలు చేసుకున్న పాపము ఏనిటో నాకు తెలియదు. ఇంతవరకు ప్రభుత్వం తరపు నుండి ఒక్క డిగ్రీ కాలేజీ కూడా లేదు. అలా ఎందుకు జరిగిందో నేను తెలుసుకోగోరుతున్నాను.

ఉ. 10.00

శ్రీ ఎం.ఎ. గుర్వార్: అధ్యక్షా, నేను గౌరవమంత్రి గారికి వ్యక్తిగతంగా రిప్రజెండ్ చెయ్యలేదు. అఫీషియల్స్కి రిప్రజెంట్ చేసాను. అడిగిన వాళ్లందరికి సీట్లు ఇస్తున్నామని మంత్రి గారు అంటున్నారు. అది వాస్తవం కాదు. ఆ విధంగా లేదు. మహిళా కళాశాలలో చాలా డిమాండ్ ఉంది. అమ్మాయిలు చదువుకోవాలని ఉత్సాహం చూపుతున్నారు కానీ సీట్లు ఇష్టలేకపోతున్నాము. కొత్త కాలేజీలు పెట్టాలని గపర్రమెంట్ పాలసీ అంటున్నారు. ఉన్న కాలేజీలలో సీట్లు ఇష్టడం లేదు దాని గురించి ఒకసారి పరిశీలించాలి. మా దగ్గర ఒక మహిళా కళాశాల ఉంది. అది రాయలసీమలోనే పెద్ద కళాశాల. అక్కడ హస్టల్ ఫెసిలిటీ ఉన్నందుకు వేలాది మంది అమ్మాయిలు వస్తున్నారు, చట్ట క్రీంద పాతాలు నేర్చుకుంటున్నారు. వర్రం వస్తే ఆ కాలేజీకి సెలవు. అకామెడెస్యూన్ సరిగ్గా లేదు. మహిళలు చదువుకునే చోట్టునా అకామెడెస్యూన్కి గపర్రమెంట్ డబ్బు ఇష్టకపోతే ఎట్లా? కొత్త కాలేజీలు పెట్టరు, ఉన్న కాలేజీలలో అకామెడెస్యూన్ ఉండడు. హస్టల్ ఫెసిలిటీ ఉండడు మరి అమ్మాయిలు ఏ విధంగా చదువుకోవాలి? అమ్మాయిల విధ్య ప్రయారిటీగా లేదా? ప్రయారిటీగా ఉంటే ఈ సంపత్తురం ఎంత ఖర్చుపెడుతున్నారు? అకామెడెస్యూన్ లేని చోట్ల డబ్బు ఇస్తారా ఇష్టరా? ఈరోజులలో అమ్మాయిలు బయటి వెళ్లి రావాలంటే ప్రాబ్లం అపుతుందని ఎక్కువ మంది హస్టల్కి ప్రిఫర్ చేస్తున్నారు. మంత్రి గారు కర్మాలు వస్తే నేను తీసుకెళ్లాను. హస్టల్లో అమ్మాయిలు అరుగు క్రీంద ఉన్న తొరలో పడుకుంటున్నారు. కాబట్టి హస్టల్లో అకామెడెస్యూన్కి డబ్బు ఇస్తారా ఇష్టరా? ఇష్టడం ఆలస్యం అయితే, ఆ కాలేజీలలో అక్కములేస్యుకు కొంత డబ్బు ఉంటుంది, దానికి పరిష్కార ఇష్టండి. మహిళల కోసం ఇష్టండి.

శ్రీ ఎల. రాజారావు: అధ్యక్షా, మంత్రి గారిని స్పృశిఫిక్గా అడిగాను. పరిశీలిస్తామని చెప్పారు. స్కూలర్సిఫ్స్ ఇస్తున్నామని అన్నారు. ప్రైవేట్ కళాశాలలో ఎస్.సి., ఎస్.టి విద్యార్థులు సీట్లు పొందాలనుకుంటే ఈ స్కూలర్సిఫ్స్ సరిపోను. వేలాది రూపాయలు చెల్లించి డిగ్రీ కాలేజీలలో చదువు కొసాలంటే సాధ్యం కాదు. అత్యంత వెనుకబడిన ప్రాంతాలు ట్రైబల్ ఏరియాస్. అందుకని, ఎస్.టి, ఎస్.సి చదువుకునే విద్యార్థులకు సంబంధించి ప్రైవేట్ డిగ్రీ కాలేజీలు ఉన్నట్లయితే వాళ్లు ప్రైవేట్గా అద్దెకు తీసుకొని, వాళ్లు స్వంత ఖర్చులతో చదువుకోడానికి అవకాశం ఉండడు. అందుకని, ప్రైవేట్ డిగ్రీకాలేజీలుంటే గపర్రమెంట్ తరఫున వాళ్లకు నెగోపియేట్ చేసి, స్కూలర్సిఫ్స్ ద్వారా వాళ్లకు అడ్డిషన్స్ ఇష్టడానికి ఏర్పాటు చెయ్యాలి. దానికి అనుబంధంగా అటాచ్ డిస్ట్రిబ్యూటర్ ఏర్పాటు చెస్తారా? మా జిల్లాలో ఏజన్సీ ప్రాంతం వెనుకబడి ఉంది. ఒక మహిళా డిగ్రీ కాలేజీ కావాలని మంత్రి గారి దృష్టికి కూడా తీసుకెళ్లాము. 11 మండలాలో ఒకే డిగ్రీ కాలేజి ఉంది. అది కూడా కో ఎద్దుకేస్యూ కాలేజి. దాంట్లో పదమూడు వందల మంది మహిళా విద్యార్థులు చదువుతున్నారు. అక్కడ వనతులు, మాలిక సదుపాయాలు, ఏనీ లేవు. ఈ విధంగా గపర్రమెంట్ డిగ్రీ కాలేజీలకు సంబంధించి, జూనియర్ కాలేజీలకు సంబంధించి పూర్తిగా నిర్ణయించి జరుగుతుంది. ఈ పరిస్థితులలో కాలేజి నుండి బైఫర్డీట్ చెయ్యాలి. ఒక మహిళా డిగ్రీ కాలేజి ఏర్పాటు చెయ్యాలి. నా నియోజకవర్గంలో మహిళలు ఎక్కువగా చదువుతున్నారు కాబట్టి మహిళా డిగ్రీ కాలేజి శాంక్షేపించి చేస్తారా లేదా? గపర్రమెంట్ డిగ్రీ కాలేజి శాంక్షేపించి అంటూ చేస్తే ఖచ్చితంగా మీ నియోజకవర్గంలోనే చేస్తామని ముఖ్యమంత్రి గారు చెప్పాను. నేను చాలా సార్లు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకొచ్చాను. వాళ్లు హామీ ఇచ్చారు. ఆ హామీ నెరవేరుస్తారా లేదా? మా పాడేరు నియోజకవర్గంలో మహిళా డిగ్రీ కళాశాల శాంక్షేపించి చేస్తారా లేదా అని మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్: అధ్యక్షా, లాజరస్ గారు డిసెబుల్ట్ ఉమెన్కి, బాయస్కి, గ్లోబ్లస్కి ఒక ఇన్స్టిట్యూట్ ఉంటే బాగుంటుందనే మాట అన్నారు. దానిని తప్పకుండా పరిశీలిస్తాము. అలాగే గుర్వార్ గారు కర్మాలు కాలేజీలో

ఉన్న దయనీయ పరిస్థితి గురించి చెప్పారు. నన్ను తీసుకెళ్లి చూపిస్తామని చెప్పారు. ఆ కాలేజి పేరు చెప్పు ఉంటే బాగుండేది.

గపూర్ గారు, ఏ కాలేజి అది.

శ్రీ ఎం.ఎ. గపూర్: కె.వి.ఆర్ కాలేజ్ సార్.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్: కె.వి.ఆర్ కాలేజి అంట. అక్కడి పరిస్థితి తెలుసుకోవలసిందిగా నేను అధికారులకు సూచిస్తాను. అకామ్యుడేషన్ తక్కువ ఉన్న చేట్ల చేట్ల క్రింద పాఠాలు చెబుతున్నారని అన్నారు. ఆ విషయం కూడా మా అధికారులకు చెప్పి ఎగ్గామిన్ చెయ్యమంటాను. స్వర్ణ సుధాకర్ గారు మా నియోజకవర్గంలో కాలేజి లేదని చెప్పారు. మహాబూబ్ సగర్ జిల్లాలో కాలేజీలు చాలా ఉన్నాయి. ఎందుగురించి అక్కడ లేదో పరిశీలిస్తాము. మహాబూబ్ సగర్ జిల్లాలో సభుత్వ పరంగ, 8 డిగ్రీ కాలేజీలు, ఒక్క ఎయిడెడ్ డిగ్రీ కాలేజి, 47 అన్ ఎయిడెడ్ డిగ్రీ కాలేజీలు బిస్ట్రీ 3 ఓరియెంటెడ్ డిగ్రీ కాలేజీలు ఉన్నాయి. మహిళలని, కో ఎద్యకేషన్‌ని ఉన్నాయి. అకామ్యుడేషన్ కూడా ఉంది అక్కడ. ఈ సంవత్సరం ట్రైబల్ ఏరియాసలో 5 కాలేజీలు ప్రారంభిస్తున్నాము. దానికి కావలసిన ఎక్కర్సైజ్ జరిగింది. దానికి కావలసిన అకామ్యుడేషన్ పడెంటిపై చెయ్యడం, బడ్జెటరీ ప్రపోజెల్స్ పెట్టడం కూడా జరిగింది. నెక్స్ కేబినెట్‌లో అప్రావ్ కాగానే ఇమ్మిడియెట్‌గా శాంక్ష్య చేస్తాము. ఒకటి శ్రీకాకుళం జిల్లా సీతంపేట, విశాఖపట్నంలోని చింతపల్లి, విజయనగరం జిల్లా గుమ్మల్కీపురం, పరంగల్లోని ఏటూరునగారం, అదిలాబాద్ జిల్లా ఉట్టున్నరులలో శాంక్ష్య చేసాము. పాడేరులో ఉన్న డిగ్రీ కాలేజీలో చాలా ఔంగ్రేండ్ ఉంది. 4500 ఉంటే బాయిస్ 3100 మంది గద్దీ 1295 మంది ఉన్నారు. అక్కడ సిబ్బంది కొరత ఉందని చెప్పారు. దీంట్లో మేము ఈ సంవత్సరం కూడా 4 రీప్రోక్స్ కోర్స్‌ను ప్రారంభిస్తున్నాము. బి.ఎస్.సి మ్యాట్ట్స్, ఫిజిక్స్, కంప్యూటర్ ప్రైస్ట్, బి.ఎస్.సిలో మైక్రోబియాలజి, బోటని అండ్ కెమిష్ట్, బి.కాం కంప్యూటర్స్, బి.పి టూరిజం అండ్ ట్రావెల్ మేనేజ్మెంట్ కోర్సులు పాడేరులో స్టార్ చేస్తున్నామంటే ప్రభుత్వానికి ఖచ్చితంగా చిత్తశుద్ధి ఉంది. ముఖ్యమంత్రి గారు వాగ్ఫానం చేసారని వారంటున్నారు, దానిని తప్పకుండా పరిశీలిస్తాము. నార్కుల్గా ముఖ్యమంత్రి గారు పరిశీలన చేస్తామనంటే, వారి ఆఫీసు నుండి డిపార్ట్మెంట్‌కి ఇస్కుల్కాస్ వస్తాయి, అటువంటివి ఏమైనా ఉంటేపరిశీలిస్తాము. బేసిక్‌గా ఇంకోకటి ఏమిటంటే, ప్రైవేట్ కాలేజీలలో ఇచ్చే టూర్స్‌ఫీజులు సరిపోవనే మాట అన్నారు. టూర్స్‌ఫీజు అనేది నియంత్రించబడుతుంది. గపర్మెంట్ కాలేజి అయినా, ప్రైవేట్ కాలేజి అయినా ఎంత ఉండాలనేది నియంత్రించబడుతుంది. టూర్స్‌ఫీజు ఎంతైతే ఫిక్స్డ్ ఉంటుందో ఆ టూర్స్‌ఫీజు స్కూలర్సిప్స్ ద్వారా ఇవ్వబడుతుంది. హస్పిట్ ఫసిలిటీసల్లో స్వాధైంట్ మాసేజ్మెంట్ హస్పిట్లలో ఒక నిబంధన, అట్టాట్ హస్పిట్కు ఒక నిబంధన, అవైలబుల్ ఉన్న దానిని బట్టి ఖచ్చితంగా వాళ్ల మెయింటనెన్స్‌కు డబ్బు ఇవ్వడం జరుగుతుంది. ఈ ఇష్ట్స్‌లో ప్రభుత్వం చాలా పెద్ద మొత్తంలో కేటాయించడం జరుగుతుంది. ఎద్యకేషన్ ఇష్ట్స్‌లో ఖచ్చితమైన పాలసీని పెట్టుకొని ఏ విధమైన ఎంకరేజ్మెంట్ అవసరమున్న దానిని చెయ్యడానికి సిద్ధంగా ఉన్నామని మనవి చేస్తున్నాము.

మిస్టర్ స్పీకర్ : ఒక నిమిషం వినండి. వంశీకృష్ణగారూ, మొదటి ప్రశ్న మీదే కదా. You did not turn up కావున మీరు కూర్చోండి. ప్రతాపరెడ్డిగారూ, మీరు కూడా కూర్చోండి. చేపట్టిన మొదటి ప్రశ్నలోనే to the maximum extent, I have accommodated most of the Members. I will just give one more round and I will close.

శ్రీ జి.కిప్పెరెడ్డిః అధ్యక్షా, ఈరోజు రాష్ట్రంలో కొత్త విశ్వవిద్యాలయాలు ప్రారంభిస్తున్నారు కానీ కొత్త కాలేజీలను ప్రారంభించడంలేదు. ప్రస్తుతం ముఖ్యంగా మహిళా విద్యకు సంబంధించి కాన్సెప్ట్ పెరిగింది. విద్యార్థినులు విద్యకోసం ముందుకు వస్తున్నారు. వారి తల్లిదండ్రులు కూడా పిల్లలను బాగా చదివిస్తున్నారు. మహిళా కళాశాలలు ఎన్ని కొత్తవి వస్తున్నాయి? పీటి సీట్లు కోసం విద్యార్థినుల తల్లిదండ్రులు రాజకీయ నాయకుల ఇండ్ల చుట్టూ తిరుగుతూ, సీట్లు కోసం ప్రాథీయపదుతున్నారు. బాలికల హస్తాలు కూడా పెరగడంలేదు. బైపేట్ హస్తాలు విద్యార్థినుల తల్లిదండ్రులకు సమ్మకం కుదరండంలేదు. కోరీలోని మహిళా కళాశాలలో విద్యార్థుల సంఖ్య, సౌకర్యాలగురించి ప్రభుత్వం ఆలోచించాలి. ప్రభుత్వ కళాశాలలన్నింటికి కూడా సరిగడ నిధులు కేటాయించాలి. ప్రభుత్వ ఓరియంటల్ కళాశాలల హస్తాలను కూడా పెంచవలసిన అవసరముంది. విశ్వవిద్యాలయాలు కొత్తవి ప్రారంభిస్తున్నారు కానీ, కళాశాలలు మాత్రం ప్రారంభించడంలేదు. ఈ ప్రభుత్వం జిల్లాకు ఒక యూనివర్సిటీ పెడుతుంది. మహిళా కళాశాలలు పెరగాలిస్త అవసరం ఎంతైనా ఉంది. కావున ప్రభుత్వం ఆ దృష్టితో బడ్జెటలో స్పష్టంగా మహిళా విద్యకు సంబంధించి నిధులు పెంచాలని మీద్వారా గౌరవమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను. కోరీలోని మహిళా కళాశాలలోని హస్తాల్లో కుక్కలు కరిస్తే చూసే దిక్కులేదు. కావున ప్రభుత్వం కోరీలోని మహిళా కళాశాలలోని పరిస్థితులను పరిశీలించి, హస్తాల్లో సౌకర్యాల పెంపుకు కృషి చేయాల్సిందిగా మీద్వారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జి.దేముడుః అధ్యక్షా, తమద్వారా నేను మంత్రిగారిని కోరేదేమంటే వారు చదివిన లిఫ్టులోనే చెప్పారు. మా నియోజకవర్గానికి డిగ్రీ కళాశాల మంజూరు చేశారు. నేను ఎప్పటినుంచో అంటే గత ప్రభుత్వాన్ని అడిగాను, ఈ ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత కళాశాల మంజూరు చేసింది. కళాశాలకు కావలసిన భూమి కూడా కేటాయించడం జరిగింది. ఆ భూమిలో భవనాలు కూడా నిర్మించి ప్రారంభోత్సవానికి సిద్ధంగా ఉన్నాయి కానీ ఇంతవరకు కళాశాల ప్రారంభించడం జరగలేదు. విద్యార్థులకు ప్రవేశం కల్పించలేదు. ఇప్పుడు జులై నెలలో ఉన్నాం కావున ఈ నెలలోనైనా కళాశాల ప్రారంభించక పోతే ఎలా? కావున విద్యార్థులకు తొందరగా ప్రవేశం కల్పించాలని మీద్వారా కోరుతున్నాను. బాలికలకు సంబంధించి కొన్నిచేట్లు జూనియర్ కళాశాలలు కూడా అందుబాటులో లేవు. మా జిల్లాలోని ఏజెన్సీ ప్రాంతంలోని పాడేరులో ఒకటే కళాశాల ఉండడంవలన మా ప్రాంతానికి కూడా ఒక కాలేజీ మంజూరు చేశారు కానీ ఇంత ప్రారంభం కాలేదు. డిగ్రీ చదివడానికి వంద, నూట యాభ్య కిలోమీటర్లు వెళ్లపలసి వస్తుంది. కొత్త కళాశాలు ప్రారంభించమంటే అవకాశం లేదంటున్నారు కావున కనీసం జూనియర్ కళాశాలలనైనా అప్పగ్రేడ్ చేస్తారా అని ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను.

MR.SPEAKER: Minister garu, all are similar questions.

جناب محمد معظم خاں۔ اپنے سردار! مسٹر صاحب سے ایم آئی ایم پارٹی کی جانب سے میرا مطالیہ ہے کہ مسلم لڑکوں کے لئے اخراج میں جہاں بھی کالج نہیں ہیں وہاں ہرگز کوئی مسلم Girls کے لئے کالج کو کوئی۔ شکریہ۔

SRI KOMIREDDI RAMULU: Hon'ble Minister for Higher Education is a senior leader. Now he spoke about two things. With great respect I seek your clarification

మంత్రిగారు ఒకటి పాలీసీ డెసిపన్ అన్నారు. పాలీసీ డెసిపన్ ప్రకారం ప్రభుత్వ కళాశాలలు మంజూరు చేయమన్నారు. శ్రీమతి స్వర్ణ సుధాకర్ గారు వారి నియోజకవర్గమైన అమరచింతలో డిగ్రీ కళాశాల లేదని అడిగితే మంత్రిగారు పాలీసీ డెసిపన్ అన్నారు. What is this policy decision? I am specifically asking and demanding reply from the Government. ఇక రెండోది స్కూలర్సిప్పులు ఇస్తున్నామని చెప్పారు. ఏమిస్తున్నారో నాకు తెలియడంలేదు. బిల్లింగ్ ఫండ్ ఇస్తున్నారా? క్యాపిటేషన్ ఫండ్ ఇస్తున్నారా? ప్రిన్సిపాల్కు కాలేజి మేనేజ్మెంట్ చేయడంకోసం నిధులిస్తున్నారా? ప్రైవేట్ కళాశాలలను, వారి యాజమాన్యాలను ఎంకరేజ్ చేస్తూ ప్రభుత్వం ప్రభుత్వ కళాశాలలను ప్రారంభించడంలేదు. మీరు తీసుకొచ్చిన పాలీసీ డెసిపన్ ప్రైవేట్ యాజమాన్యాలకు ప్రయోజనం చేకూర్చడమేనా? ఇది చాలా అన్యాయం. ప్రభుత్వం ఈ విషయంలో చాలా నిర్దిష్టం వహిస్తున్నది. మంత్రిగారు సమాధానమిస్తూ స్కూలర్సిప్పులు ఇస్తున్నామని చెప్పారు. కావున ఈ రెండు విషయాల మీద అనగా క్యాపిటేషన్ ఫండ్ మరియు బిల్లింగ్ ఫండ్ కళాశాలలకు ఇస్తారా? ఇష్టారా? ప్రైవేట్ కళాశాలలవారు క్యాపిటేషన్ ఫీజు, బిల్లింగ్ ఫీజు వసూలు చేస్తున్నారు. కావున ప్రభుత్వ కాలేజీలకు ఇవ్వాలని మీద్యారా ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నామని. మెట్సెస్ లి డిగ్రీ కళాశాల విషయంలో కూడా పాలీసీ నీర్థయమన్నారు.

(మైక్ కట్ చేయబడింది)

శ్రీమతి డి.కె..అరుణః అధ్యక్షా, మహిళలకోసం డిగ్రీ కళాశాలలు ప్రారంభించడం ఎంతో అవసరం . ప్రస్తుతం మహిళలు విద్య పట్ల ఎంతో ఆసక్తితో ఉన్నారు, వారి తల్లిదండ్రులు కూడా తమ పిల్లలు బాగా చదవాలని కోరుకుంటూ, చదివించడానికి ఉత్సహం చూపుతున్నారు. గద్వాల నియోజకవర్గంలో 1999లో డిగ్రీ కళాశాలను మంజూరు చేశారు కానీ కార్పున్ ఫండ్ ఏర్పాటు చేయాలని మెలికపెట్టారు. కార్పున్ ఫండ్ వైవ్ అఫ్ చేయమని కోరినా ఇంతవరకు వైవ్ అఫ్ కాలేదు, ఇంతవరకు కాలేజీ ఏర్పాటుకాలేదు. మహాబూబ్ సింగర్ జిల్లా అక్షరాస్యతలో చాలా వెనకబడిన జిల్లా. ముఖ్యంగా మా ప్రాంతం అనవగా ఆలంపూర్, అమరచింత, గద్వాల్ నియోజకవర్గాల్లో ఒక్క ప్రభుత్వ దగ్గరీ కళాశాల కూడా లేదు. మా దగ్గర సుమారు వేయమంది విద్యార్థినులున్నారు. మహిళా డిగ్రీ కళాశాల మంజూరైనా కార్పున్ ఫండ్ లేకపోవడంతో మంజూరు ఇష్టాలేమని చెప్పడం జరిగింది. వచ్చే సంవత్సరమైనా మంజూరుచేసి డిగ్రీ కళాశాల స్థాపించాలని మీద్యారా మంత్రిగారిని అడుగుతున్నామని.

శ్రీ డి.శ్రీనివాస్సః అధ్యక్షా, కిషన్‌రెడ్డిగారు కోరి మహిళా కళాశాల హోస్పిల్ వ్యవహారం చెప్పారు. అది నేను తెలుసుకుంటాను. ఆ కళాశాల చాలా పెద్దది, దానిలో కొన్ని సౌకర్యాలు లేవని గౌరవసభ్యులు చెప్పారు. దానికి కారణాలేమిటి? అక్కడ ఎంత డిమాండ్ ఎంత ఉంది, అవసరాన్నిబట్టి ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తుంది. మహిళా కళాశాలలు ప్రారంభించడానికి ప్రభుత్వం ఎన్నడూ వెనకడలేదు. ఈ విషయాన్ని సభ్యులకు తెలియజేస్తున్నామని. చాలా మహిళా కళాశాలలకు ప్రభుత్వం అనుమతిస్తూంది. మహిళా కళాశాలలకు అనుమతి తీసుకొని కొన్ని చోట్ల విద్యార్థినులు చేరనందువలన కోఎడ్యూకేషన్‌కు మార్చామని ఆ కళాశాలలవారు కోరుతున్నారు. కొన్ని అటువంటి సమస్యలు కూడా ఉన్నాయి. అదే రకంగా దేముడుగారు వారి నియోజకవర్గంలో ప్రైబల్ కాలేజి మంజూరు చేసినందుకు ప్రభుత్వానికి ధన్యవాదాలు తెలిపారు. చాలా సంతోషం. ఖచ్చితంగా ఆగస్టు నెలలో దేముడుగారి నియోజకవర్గంలోని కాలేజీ ప్రారంభమవుతుంది. ఆ కళాశాలకు కాపలసిన అన్ని సదుపాయాలు కల్పించడం జరుగుతుంది. మెదటి కేబినెట్ మీటింగ్‌లోనే ఆ కళాశాలకు క్లియరెన్స్ ఇష్టడం జరిగింది. ఆగస్టు నెలలో ఆ కళాశాలను తప్పకుండా ప్రారంభిస్తామని

మనవిచేస్తున్నాను. మిత్రులు మోజంబాన్గారు మాటల్లాడుతూ ముస్లిం మహిళలకోసం జిల్లాకో కళాశాల ప్రారంభించాలని కోరారు.

جاتب ڈی سرینیو اس۔ Girls Colleges صرف مسلمانوں کے لئے نہیں البتہ اردو میڈیم کالجس کو لوٹ کے تعلق سے حکومت برقرار رکرے گی۔ ریاست میں اردو میڈیم کالجس اور دیگر کالجس بھی ہیں۔ جہاں تک بھی ضروری ہے، حکومت اس پر غور کرے گی۔ اردو میڈیم رہبے گا، صرف مسلمانوں کے لئے نہیں ہوگا۔

మిత్రులు శ్రీ రాములుగారు మాటల్లాడుతూ పాలసీ డెసిప్షన్ అన్నారు.

10.20

ప్రభుత్వ పరంగా కాలేజీలు చాలా ఇచ్చాము. ఎక్కుడైతే ప్రైబల్ ఏరియాలలోడ్నాయో, ఎక్కుడైతే వేరే వాళ్లు పెట్టడానికి పెట్టడానికి సిద్ధంగా లేదు. అవసరాన్ని బట్టి, డిమాండును బట్టి ప్రభుత్వ పాలసీ మారుతూ ఉంటుంది. We have said as of now this is the policy. ֆیچیతংগা ভাবীপত্রের কুচ্ছ বিপৰণ চেয়ে দাও। Basically quality and quantity also improve. That is also absolutely essential. అక్కడ ఉన్న కాలేజీలలో కొన్ని అకామిడీప్సలో, కొన్ని అదర్ ఎమినిటీసలో కొన్ని లోటుపాట్లు ఉంటాయి. వాటిని రెక్కిపై చేసే నిధంగా చర్చ చేసే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. గపర్మెంట్ కాలేజీలలో కొన్ని చేట్ల అకామిడీప్స లేదు, కొన్ని చేట్ల అదర్ ఫెనిలిటీస లేవు. వాటిని రెక్కిపై చేసే ప్రయత్నం మేము చేస్తున్నాము. It will be in the joint custody of the college management and the Commissionerate of Intermediate education. Waiver is basically for the strength of the institution. అదే నిధంగా సభ్యురాలు అరుణ గారు 1999లో విమెన్స్ కాలేజ్ తమ పద్ధ ఇచ్చారని అది ఇంకా మొదలు కాలేదని అన్నారు. కార్పొన్ ఫండ్ గురించి చెబుతున్నారు. కార్పొన్ ఫండ్ అంటే ప్రభుత్వానికి ఇస్తారు. అది మీ బ్యాంకులో జమ చేస్తారు. దానికి వచ్చే వడ్డిని కూడా వాళ్ల కాలేజ్ అకొంటుకు ఉంటుంది. కనుక ఆ డబ్బు ఒక్కసారి కాలేజ్ ఎస్టోబ్లిష్మెంట్ అయితే ఆ కాలేజీ ప్రారంభించిన తర్వాత ఆ డబ్బును నిర్త్తడా చేసుకోవచ్చు, కార్పొన్ ఫండ్ ఇష్ట్స్ ప్రభుత్వం ఎవరికీ ఏమీ ఇస్తాడం లేదు. అందరూ ఫండు కావాలని అడుగుతున్నారు. వాస్తవానికి ఈ రోజు ఈ సభ దృష్టికి తెచ్చేది, నా సాంత నియోజక వర్గంలో ఒక విమెన్స్ కాలేజ్ ఉంది. అది చాలా చక్కగా బ్రహ్మండంగా సమస్తున్నది.

(Interruptions)

MR.SPEAKER : Minister garu you please address the Chair.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ : అధ్యక్ష, మా పద్ధ మహిళా కళాశాలలో పి.జి కోర్పుకు వేవర్ అడిగితే, నా సాంత నియోజక వర్గంలో అన్న బాధతో దానిని కన్నిడర్ చేస్తే బాగుంటుందని నేను ముఖ్యమంత్రి గారిని కోరితే, వారు ఇది పూర్తిగా నెగిటివ్గా ఉంది. ఈ నిధంగా చేస్తే ఇది ఒక సంప్రదాయం అయిపోతుందన్నారు. నిపియల్ రిజిస్ట్రేషన్ అయిన వారు అందరూ వాడుకుంటారు. కాబట్టి ఇదానికి వారు అగ్రి కాలేదు. కనుక ఈ రోజు ఇది ఎక్కడా కూడా కార్పొన్ ఫండ్ వేవర్ అనే అవకాశం లేదని తెలియజేస్తున్నాను. డి.కె. అరుణ గారు వారి నియోజక వర్గంలో చాలా పరపతిగల నాయకురాలు. కాబట్టి వారితో కార్పొన్ ఫండ్ మొబిలైజ్ చేసి

కట్టే బాగుంటుంది. ఖచ్చితంగా అది ఎందుకు మొదలు కాలేదో నేను పరిశీలన చేస్తాను. మొదలు కాకపోవడానికి గల కారణాలను తెలుసుకుని అది తప్పకుండా ప్రారంభించబడేలా తగు చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుందని మనవి చేస్తున్నాను.

సమగ్ర భూ సమాచార వ్యవస్థ

ప్రశ్న నెం.43 (7764)

Sri P.Sudarshan Reddy, Sri A. Indrakaran, Reddy, Sri B.Goverdhan, Sri Konappa, Sri Gali Muddhukrishnama Naidu and Sri P. Venkata Ramaiah - Will the Minister for Revenue, Relief, Rehabilitation be pleased to state :

- a. Whether it is a fact that the Government has started Integrated Land Information System (ILIS) on a pilot basis in Nizamabad district.
- b. If so, the details of Integrated Land Information System Programme ; and
- c. Whether there are any proposals to implement the same in other Districts of the State ?

MINISTER FOR REVENUE, RELIEF (SRI DHARMANA PRASADA RAO) :

- a. Yes Sir.
- b. Project on Integrated Land Information System is named as " Bhu Bharati" It is an innovative scheme aimed at creation of a comprehensive land administration system. The following are salient features of "Bhu Bharati" :
  - i) Creation of Register of conclusive titles for every type of land, be it rural, urban, agricultural, residential, commercial or industrial.
  - ii) Creation of integrated record in digital format consisting of all the textual and graphical information pertaining to all the land parcels of both rural and urban areas.
  - iii) Introduction of title registration system and auto updation of title register.
  - iv) Self sustaining operating model.
  - v) Operation by a single and dedicated agency.
  - vi) Deedless or de mat transfer of property-e-conveyance.
- c. Yes Sir, there is proposal for Statewide roll over of the project after getting the results of the Pilot District of Nizamabad evaluated, and the roll over will be in (4st) phases, each phase covering 4 to 6 districts from different Zones. In the 1st phase, it is decided to take up the Project in five districts viz., Kadapa, Kurnool, Karimnagar, Nellore and Srikakulam in the current financial year.

శ్రీ పి. సుదర్శన్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఈ భూ భారతి ప్రాజెక్టు గురించి మంత్రి గారు ఏదైతే చెప్పారో, రైతులకు, ఇతరులకూ ల్యాండుకు ఎక్కుడా ప్రాణ్ణుమ్ము రాకుండా సర్వేలు అస్వాని ఎప్పుడూ ఒక్కొక్క విధంగా ఉంటున్నాయి. వాటిని దృష్టిలో పెట్టుకుని మన ముఖ్యమంత్రి రాజశేఖర రెడ్డి గారు మా నియోజక పర్సం బోధనలో మొదలు చేశారు. అక్కడ రైతులు కొన్ని ప్రాణ్ణుమ్ము ఉన్నాయి, సర్వే నెంబర్లు ఉండటం లేదని, చాలా ఇబ్బందులు ఉన్నాయని ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకు రావడం జరిగింది.

300 ఎకరాలను ఈ ప్రాజెక్టులో ఇన్కూడ్ చేయాలని కోరడం జరిగింది. ఆ విషయాన్ని వారు, వీరు ఎన్ని సార్ల చెప్పినా కూడా అది ఇన్కూడ్ కావడం లేదని మీ దృష్టికి తేవడం జరిగింది. దాని గురించి మంత్రి గారు చెబుతే బాగుంటుంది.

శ్రీ ధర్మస్త ప్రసాదరావు : అధ్యక్షా, భూ భారతి ప్రాజెక్టు గురించి తమరికి తెలుసు. ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రారంభించినపుడుగానీ, ఏరియల్ ఫాటోగ్రాఫీలు చేసినపుడు గానీ తమరు కూడా పాల్గొన్నారు. చాలా సమర్థవంతమైన గా అధికారులతో ఆ సందర్భంలో డిస్ట్రిక్షన్ చేయడం జరిగింది.

రాష్ట్రంలో గడచిన సుమారు 100 సంవత్సరాల నుంచీ సర్వే అన్నది జరగలేదు. ఈ సర్వే అన్నది 40 సంవత్సరాలకు ఒకసారి జరపవలసి ఉంది. అయినప్పటికీ నాడు ప్రభుత్వాలు సర్వే పట్ల శ్రద్ధ తీపసుకో లేదు. తీసుకున్న సందర్భాలు లేవు. దాని ఫలితంగా రాష్ట్రంలో సరైన రికార్డులు లేవు. వీటన్నింటినీ అవ్డెట్ చేయించడానికి చాలి నమయం పడుతుంది. నిజానికి లిటగేసణ్ అన్నని ఈ రికార్డులు ప్రాపర్గా లేకపోవడం మూలంగానే వస్తున్నాయి. సంవత్సరాల తరబడి గ్రామాలలో అశాంతి అన్నది ఈ రికార్డులు సరిగా లేకపోవడం మూలంగా కలుగుతున్నది. వారు రికార్డులు లేక కోర్టుల చుట్టూ లిటగేసణ్ కోసం తిరగడంతో ఇఖ్యందులతో, నలిగిపోతున్నారు. పేద వాడు తన ఆస్తికి రుజువు చూపలేని పరిస్థితి ఈ రోజు ఈ రికార్డులు లేకపోవడం ద్వారా జరుగుతున్నది. వీటన్నింటినీ మాన్యవర్గగా రికార్డు చేయాలంటే దశాబ్దాల కాలం పడుతుంది. అది సాధ్యమయ్య వని కాదు.

అ సేవధ్యంలో కొత్త కాసెప్టుతో దానిని ప్రావ్ చేసి దానిని ప్రారంభించడానికి నిజమాబాద్ జిల్లాను పైలెట్ ప్రాజెక్టుగా తీసుకోవడం జరిగింది. కానీ ఇందులో కొన్ని ఇఖ్యందులు వచ్చాయి. ఆ ఇఖ్యందులను సాధ్యమైనంతగా పరిపూర్ణం చేసే విధంగా సూచించే విధంగా చర్చించే ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఎక్కుడైతే ప్రియవేటు వ్యక్తుల తాలూకు ఇతిహాసికి వివరాలు మొదటి దఫ్తా వెరిఫికేషన్లో రాలేదో అతనికి మళ్ళీ ఆపర్చ్యూనిటీ ఇష్టవడం జరుగుతుంది. అప్పుడు అతను దానిని రుజువు చేసుకో వచ్చు. అప్పుడు కూడా రాకపోతే, లేటర్ స్టీజ్ ఒక ట్రిబ్యూనల్ వస్తుంది. ఇదాని ముందు ఆ వ్యక్తి హజరు కావచ్చు. అంటే ఏ ఒక్క సంస్ ఆస్తి గానీ, వ్యక్తి ఆస్తి గానీ ప్రాపర్గా రుజువు చేసుకోవడానికి అవకాశాలు చాలా మొందుగా ఉంటాయి. కాబట్టి ఎవరూ అందోళన చెందవలసిన అవసరం లేదు. ఇది పరైష్క రికార్డు చేసి రాష్ట్రంలో శాశ్వతంగా ఉండే విధంగా చేస్తుంది. భూ సమస్యలను వీలైనంతపరకూ తగ్గించడానికి అన్ని రకాలుగా ప్రాపర్టీ రికార్డులను తీసుకు రావడానికి ఒక మంచి డెసిపన్ తీసుకోవడం జరుగుతుంది. ఇది దేశంలోనే ఏ రాష్ట్రంలోనూ ఇంతవరకూ చేపట్టని పథకం నిజానికి ఇలాంటి వాటి మీద పెట్టుబడి పెట్టడానికి ఏ ప్రభుత్వాలూ ఇష్టవడవు. ఓట్ల రాజకీయాలు చేస్తున్నటువంటి అధికారులున్నటువంటి పోర్టీలు వెంటనే ప్రయోజనం వచ్చే కార్యక్రమాలు చేస్తారు తప్ప శాశ్వతంగా రాష్ట్రంలో ఉండే అందరికీ ఆస్తి కలిగినటువంటి వారికి ప్రయోజనం కలిగించే కార్యక్రమం ఇది ఆ విధమైన కార్యక్రమం మనం చేస్తున్నాం . ఇఖ్యందులను అధిగమించే కార్యక్రమం ఇది కాబట్టి ఆందోళన చెందవలసిన అవసరం లేదని, ఆ విధంగా ఉన్న ఇఖ్యందులను రెక్కిపై చేసేందుకు , సరిదిద్దడానికి ఈ ప్రభుత్వం, మేము ప్రయత్నం చేస్తున్నాము.

జంట సగరాలలో అగ్నిమాపక కేంద్రాలలో సిబ్జుంది, వాహనాల కోరత ప్రశ్న నెం. 44(7985)

సర్వశ్రీ అప్పరుద్దిన్ బైసి, ముంతాజ్ అహ్మద్ భాన్, మహ్మద్ ముక్కాదా భాన్, సయ్యద్ అహ్మద్ పాండిథాది, మహ్మద్ మెజాం భాన్ - గౌ. హోం, అగ్నిమాపక సర్వీసుల శాఖ మంత్రి గారు దయచేసి ఈ కింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

- అ) హైదరాబాదు, సికింద్రాబాద్ జంటనగరాలలోని అగ్నిమాపక సర్వీసు శాఖ ప్రమాణాల ప్రకారం అగ్నిమాపక సర్వీసు స్టేషన్లో వాహనాలు, సిబ్బంది సరిపడినంతగా లేని విషయం వాస్తవమా?
- అ) గత 3 సంవత్సరాలుగా సంవత్సర వారీ అగ్నిమాపక సర్వీసు స్టేషన్లు, సిబ్బంది, వాహనాలు మంజూరు చేసిన వివరాలు ఏమిటి?
- ఇ) జంటనగరాలలోని పెట్రోలు పంపులలో ప్రమాదాలు జరిగినపుడు, వాటిని ఆర్పించడానికి సిబ్బంది, పరికరాలు లభ్యంగా లేని విషయం కూడా వాస్తవమేనా?
- ఈ) హైదరాబాదు, సికింద్రాబాదు జంటనగరాలలో అగ్ని ప్రమాదాలు నిపారించడానికి ప్రభుత్వం తీసుకుంటునన చర్య ఏమిటి?

హోం శాఖా మంత్రి గారు (శ్రీ కె.జూస్టిస్):

- అ) అప్పనండీ.
- అ) గ్రేటర్ హైదరాబాదు అధికార పరిధిలో అంటే గన్నిబోలి, రాజేంద్రనగర్లో గత 3 సంవత్సరాలలో రెండు కొత్త అగ్నిమాపక స్టేషన్సు మంజూరు చేయడమైంది.
- ఇ) లేదండీ. జంటనగరాలలోని పెట్రోలు బంకులలో అగ్ని ప్రమాదాలు సంభవించినపుడు, వాటిని ఆర్పించడానికి అగ్నిమాపక శాఖలో ప్రత్యేక అగ్నిమాపక వాహనాలు, సిబ్బంది పున్చారు.
- ఈ) గ్రేటర్ హైదరాబాదు (ఇంటనగరాల) పరిధిలో దశల వారీగా మరికొన్ని కొత్త అగ్నిమాపక స్టేషన్లు ఏర్పాటు చేసే విషయాన్ని ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తున్నది.

ఉ.10.30

SRI AKBARUDDIN OWAISI: My questions are very clear. I need a clearcut answer. The reply of the Minister shows that he had accepted that 5 fire stations are not sufficient as per the norms in twin cities. My question is whether it is a fact that the Fire Service Stations, vehicles and staff are not sufficient as per the norms of fire service department in twin cities of Hyderabad and Secunderabad. The answer is 'yes'. In my second question asked the details of fire service station, staff and vehicles sanctioned for the last 3 years. For that the answer is 'during the last 3 years, two new fire stations have been sanctioned in the jurisdiction of Greater Hyderabad i.e., Gachibowli and Rajendranagar.. My question is is how many fire stations are needed as per the standard norms of the fire department. how many fire stations are existing in the Hyderabad and Secunderabad? What is the required equipment that is needed for the twin cities? What is the equipment that is existing?. My another question is whether it is also a fact that staff and equipment is not available to deal with accidents in petrol pumps in the twin cities. For this, the Hon'ble Minister has said that the fire department is having specialised fire vehicles with staff to deal with fire accidents in petrol bunkers in the twin cities. When I asked the action taken by the government to prevent fire accidents in the twin cities , the Hon'ble minister has said that Government is examining for establishment of more new fire stations in the jurisdiction of Greater Hyderabad (twin cities) in a phased manner

శ్రీ కె.జానారెడ్డిః అధ్యక్షా, ప్రముత శాంకన్ డ్రైంగ్ విషయానికి వ్స్టేషన్స్‌ర్ ఆఫ్‌నర్స్, లీడింగ్ ప్లేర్మెన్, డ్రైవర్ ఆపరేటర్ ప్లేర్మెన్ మొత్తం కలిపి 4765 మంది. అయితే యాక్యువల్గా పీరండరిలో 2914 మంది పున్మారు. వేకెస్టీన్ 1851 పున్మాయి. కానీ ఈ మధ్య కాలంలో 127 డ్రైవర్సోస్టులు, 327 ప్లేర్మెన్సోస్టులను, 23 స్టేషన్ ప్లేర్ ఆఫ్‌నర్స్ పోస్టులను శాంకన్ చేశాము. అంటే 477 మందికి రిక్రూట్‌మెంట్ జరుగుతోంది. అది ప్రాసెన్లో పుంది. దానికి తోడు ఈ పరిస్థితిని అధిగమించడానికి 867 మంది హోంగార్డ్‌ను కూడా నియమించడం జరుగుతోంది.

SRI A KBARUDDIN OWAISI: My question is limited to the Greater Hyderabad.

MR. SPEAKER : You want for Greater Hyderabad.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: The question itself is for Greater Hyderabad. Sir

శ్రీ కె.జానారెడ్డిః అండర్సోడ్ అధ్యక్షా..... ప్రాదరాబాదు పరకే వారు అడుగుతున్నారు కాబట్టి ఇది ప్రాదరాబాదు, సికిందరాబాదుకి పరిమితమైన ప్రశ్న అయినప్పటికీ గ్రేటర్ ప్రాదరాబాదు కలుపుకొని తీసుకోపమ్మ. ప్రాదరాబాదు, సికిందరాబాదులో స్టేషన్ ప్లేర్ ఆఫ్‌నర్స్, లీడింగ్ ప్లేర్మెన్, డ్రైవర్ ఆపరేటర్ ప్లేర్మెన్ మొత్తం కూడా 274 పోస్టులు శాంకన్ పోస్టులు. అందులో యాక్యువల్గా పున్మ డ్రైంగ్ 164. వేకెస్టీన్ 110 పున్మాయి. వాటికి గాను ఈ మధ్య కాలంలో డ్రైవర్ ప్లేర్మెన్, స్టేషన్ ప్లేర్ ఆఫ్‌నర్స్‌ని మంజారు చేసి పున్మాయి. ఆ తరువాత ప్లేర్మెన్‌కి ఇంకా అత్యపురమైన అవసరాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకొని హోంగార్డ్‌ని కూడా అరేంజ్ చేసి పున్మాయి. అందుకే పనికి ఆటంకం లేకుండా సర్వబాటు చేసి ఇప్పుడు ఎటువంటి ప్రమాదం వాటిల్లినా అవసరమైన ప్లేర్ సర్వీసెన్ అందించటానికి శాఖ తయారుగా పున్మది. ఇది ఒక భాగం. రెండవది వేకెస్టీన్ విషయం. ట్యూన్‌సిటీసోలో పోస్టుల సంఖ్య చాలాతక్కువగా పున్మాయిన్నారు. ఆ తరువాత నార్మ్స్ ప్రకారం ఎన్న ప్లేర్ స్టేషన్ పుండాలేది..... ప్రాదరాబాదు, సికిందరాబాదు కలిపి సుమారు 2008 కిలోమీటర్ల ఏరియా పున్మది. ప్లేర్ సర్వీసెన్ అడ్యోజర్ కౌన్సిల్ నార్మ్స్ ప్రకారం సిటీలో పది కిలోమీటర్ల ఏరియాకు ఒక ప్లేర్ స్టేషన్ పుండాలి. అందుకే నార్మ్స్ ప్రకారం ప్రాదరాబాదు, సికిందరాబాదులో 218 స్టేషన్లు పుండాలి. కానీ 108 పున్మాయి. రెండు స్టేషన్లు గ్రేటర్ ప్రాదరాబాదు పరిధిలోకి వచ్చే రాజేంద్రనగర్, గచ్చిబాలీలో ఏర్పాటు చేశాము. రాబోయే రోజుల్లో దశలవారిగా మిగతా వాటిని శాంకన్ చేయటానికి ప్రభుత్వం నిర్ణయం తీసుకున్నది. అందులో 11 బోట్సోస్టులను, ఐదు రెగ్యులర్ పోస్టులను మంజారు చేయటానికి ప్రతిపాదనలు ప్రభుత్వ పరిశీలనలో పున్మాయి. అని సెక్రటేరియట్, ప్రాకోర్పు, హిమాయత్నగర్, మాదాపూర్, ఫిల్ఫ్సనగర్, మహాంద్ర హిల్స్, జాబిలీహిల్స్, యూసుఫ్గూడ, కాంచన్భాగ్, సలీంసగర్, యాకూత్పూర్, సనత్సగర్, ఫలక్సుమా, బేగంబజార్ ప్రాంతాలలో రోజురోజుకూ ఎక్కువపుతున్న ప్రమాదాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని మంజారు చేయాలనే ప్రతిపాదనలు శాఖ నుంచి ప్రభుత్వానికి అందాయి. ఈ ఐదు రెగ్యులర్ మరియు 11 బోట్సోస్టుల మంజారు విషయం ప్రభుత్వ పరిశీలనలో పున్మది.

ఉ.10.40

SRI. AKBARUDDIN OWAISI; The Minister has given the staff position. That is for the city. I would like to come on record and request the Minister for clarification. 10 KMs distance is for the cities. not for Hyderabad and Secunderabad cities.I may be

corrected if I am wrong. . You should have fire station for every 5 km. in the cities. and in the villages for every 50 K s there should b e on e fire station. Secondly, Sir, one fire station should be available for every 50,000 people. Is it right or wrong Sir?

As far as Hyderabad and Secunderabad cities are concerned, the Minister has stated he has 10 fire stations . The actual requirement of fire stations for the Hyderabad and Secunderabad is 21 . It should be enhanced.

A provision should be made for refilling for fire fighting vehicles. The norms should be followed

According to the norms, the height of the buildings has been increased from 15 mts . to 18 mts. In Greater Hyderabad, there are 316 educational institutions and 81% of the schools, the teachers are not trained how to use the equipment for fire fitghting.

MR.SPEAKER :The Minister has given lot of information.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి : అధ్యక్షా, నాకు తెలిసినంత వరకు అది ఐదు కిలోమీటర్లు కాదు . పది కిలోమీటర్లు అన్నది కొన్విల్ అడ్వయిజ్ ప్రకారమే ఉన్నదనే విషయాన్ని గౌరవ సభ్యులు గమనించాలి. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో 50 కిలోమీటర్లు పుండాలన్నది దైటే. 50 కిలో మీటర్ల పరిధిలో ఒక పైర్ స్టేషన్ పుండాలి. మీరు చెప్పినట్లుగా 50 పేల జనాభాకు ఒక పైర్ స్టేషన్ పుండాలనే నార్కు ఉంది. ఏరియావైజ్ చూస్తే, ప్రౌదరాబాదు సిటీకి 21 పైర్ స్టేషన్లు కావాలి, జనాభా ప్రకారం చూస్తే 80 కి పైగా కావాలి. స్టోఫ్ గురించి మేము అఫీషియల్ రికార్డుల ప్రకారం చెప్పింది కర్రెక్ట్ . ఒకొక్క పైర్ స్టేషన్లో 16 మంది స్టోఫ్ పుండాలి . ఈ ట్రైన్ సిటీన్లో పది పున్నాయి, రాజీంద్రసగర్, గబ్బిబోలిని వదలేస్తే.. ఈ పదింటికి స్టోఫ్ తక్కువేమీ లేదు. sanctioned strength is correct. అయితే నేకస్టిలున్న మాట వాస్తవమే. 110 మంది తక్కువగా పున్నారు. ఆ 110 మందికి రిక్రూట్‌మెంటు జరుగుతోంది. హోంగార్డులను ఇచ్చి పున్నాం, ఉన్న పైర్ స్టేషన్లకు అవసరమైన విధంగా సిబ్బందిని ఏర్పాటు చేయడానికి ప్రభుత్వం తయారుగా పుంది. అన్ని ఖాళీలను తక్కణమే భర్తి చేస్తుంది ప్రభుత్వం .

మిస్టర్ స్పీకర్ : స్టేషన్ As per population తక్కువగా పున్నాయన్నారు, ఎప్పటి వరకు వాటిని చేస్తారని అడుగుతున్నారు.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి : అధ్యక్షా, ముందు ఏరియావైజ్గా చేయడానికి ప్రభుత్వం నిర్లయించింది. ఏరియావైజ్గా చూస్తే 21 స్టేషన్ చేయాలి అందులో ఇప్పుడు పది స్టేషన్లు పున్నాయి. ఐదు స్టేషన్లో వివిధ దశలలో చేయడానికి ప్రతిపాదనలున్నాయి. రీసెంటుగా రూ. 124 కోట్లతో జాతీయ విపత్తు నిధుల నుంచి డబ్బు ఇప్పడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వం ముందుకు వచ్చింది. దాని ఆధారంగా రాష్ట్రం నుంచి రూ. 124 కోట్ల ప్రతిపాదనలు కేంద్రానికి పంపడం జరిగింది. అందులో ప్రౌదరాబాదు కు ప్రయారిటీ ఈ,.ఇచ్చి అవసరమైన అన్ని ఈక్షీషన్‌మెంటును సమకూర్చుతున్నాం . పెత్రోలు బంకులలో జరిగే ప్రమాదాలను నివారించడానికి అవసరమైన పైర్ పైటింగ్ ఈక్షీషన్‌మెంట్ అంతా పుంది. మొత్తం ఏడెనిమిది సంపత్తురాలలో రెండు చేట్ల మాత్రమే ఇటువంటి సంఘటనలు జరిగాయి. ఒకటి - 2007 జనవరిలో హిమాయత్ సగర్లో జరిగింది. అదేవిధంగా 2007 మే నెలలో ఇంకొక చేట జరిగింది. ఈ రెండు సంఘటనలు మాత్రమే జరిగాయి. చాలా

లెస్పర్ డ్యూమేబీల్స్ పైర్ పైటింగ్ చేసి వెంటనే ప్రాణ, ఆస్థి నష్టం జరగకుండా ర్యాలు తీసుకున్నాం . ఒకవీట మాత్రం రూ. 40 వేల ఆస్థి నష్టం జరిగింది.

MR. AKBARUDDIN OSAISI : What is the total no. of fire accidents during the period 2001 to 2005?

MR. SPEAKER : The Minister has given lot of information

MR. AKBARUDDIN OWAISI: Sir I have raised the same issue 2 years back. The Minister has given the same information saying that they are looking into the matter and immediate action would be taken. So far nothing has been taken. My question is that how many accidents have occurred in Greater Hyderabad from 2002 to 2005? The property loss is very heavy and it is very alarming. 60 % of the fire fighting staff is above 45years and 40% staff is below 25 years of age. According to the Minister we do not have equipment for fire fighting. The fire stations and personnel for fire fighting should be increased.!

శ్రీ కె. జానారెడ్డి : గౌరవ సభ్యులు మాటల్లాడుతూ పైర్ యాక్సిడెంట్స్కు సంబంధించిన సంఖ్య ఏదైతే చెప్పారో, అన్ని జరగలేదు. అఫీషియల్ రికార్డుల ప్రకారం ఈ ట్వైన్ సిటీస్లో 2003 లో 675, 2004 లో 382, 2006లో 770, 2007 లో 530 సంఘటనలు జరిగాయి. Serious, medium, small & risk and emergency సంఘటనలలు ఇందులో పున్నాయి. అందులో 2003 లో జరిగిన సంఘటనల డ్యూమేబీ రూ. 3కోట్లుయితే రూ. 16కోట్లు సేవ చేశాం .

ఇ.10.50

రు.16 కోట్లు సేవ చేశాము. 2004లో రు.2.7 కోట్లు డామేజ్ అయితే రు. 3 కోట్లు సేవ చేశాము. 2006లో రు. 3కోట్లు డామేజ్ అయితే రు.20 కోట్లు సేవ చేశాము. అదే విధంగా మనుషులలో 2003లో 12 మంది ప్రాణాలు పోతే, 18 మందిని సేవ చేశాము. 2004లో ఏమి జరగలేదు. 2005లో 13 మంది చనిపోతే 17 మందిని సేవ చేశాము. 2006లో ప్రాణస్ఫ్రం జరగలేదు, 23 మందిని సేవ చేయడం జరిగింది. ,2007లో 13 మంది చనిపోతే, 18 మందిని సేవ చేశాము. ఇది అఫీషియల్ రికార్డు. వీటికి పైర్ పైటింగ్ టెండర్సు కావలసి ఉన్న దృష్ట్యా ఈ మధ్య 54 మీటర్ల వరకు పైర్ పైట్ చేసే టెండర్సును కొనుగోలు చేయడం జరిగింది. ఇంకా ఒకటి, రెండు కొనడానికి పరిశీలనలో ఉంది. సభ్యులు చెప్పిన ఆందోళనలో వాస్తవం ఉంది. వారు చెప్పిన నార్చుకు తగ్గట్టగా ఎక్కడా చేయలేదు. దానికి తగ్గట్టగా సమకూర్చడానికి ప్రయత్నం చేస్తుంది. అదే తీరులో ప్రభుత్వం స్పందిస్తుందని మనవి చేస్తున్నాము.

రు.124 కోట్లతో కొన్ని ప్రతిపాదనలు కేంద్రానికి పంపి త్వరగా ఆమోదం పొందడానికి అవసరమైన అన్ని ఎక్స్పెంట్సు పెరుగుతున్న జనభాకు , పెరుగుతున్న అంతస్థులకు తగ్గట్టగా ఈ ప్రమాదాలను అరికట్టులని ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. ఉన్న పరిధిలో సిబ్బందికి తగిన బ్రెయినింగ్సోబాటు , పారిశ్రామికవేత్తలకు అవగాహన ఇస్తే ఎక్కడ ప్రమాదం జరిగినా అతి త్వరగా ప్రమాదాన్ని అధిగమించే పరిస్థితి ఇప్పుడు ప్రభుత్వం చేస్తున్నాము. మీరు ఆశించిన విధంగా ఈ శాఖను తయారు చేయడానికి ఎక్స్పెంట్ సమకూర్చడానికి త్వరలో ప్రభుత్వం ప్రయత్నం చేస్తుందని మనవి చేస్తున్నాము.

హైదరాబాద్ సగరంలో కిడ్న్యూప్ కేసుల పెరుగుదల

ప్రశ్న నెం .45(7882)

శ్రీ మల్లరెడ్డి రంగారెడ్డి - గౌరవనీయులైన హోం శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

అ. హైదరాబాద్ సగరంలో కిడ్న్యూస్ కేసులు అధికంగా చేటు చేసుకుంటున్న విషయం వాస్తవమేనా?

ఆ. అయితే, గుర్తించిన అట్టి కేసుల సంఖ్య ఎంత?

ఇ. ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్య ఏమిటి?

హోం శాఖామంత్రి (శ్రీ కె.జాస్టారెడ్డి):

అ. లేదండీ. హైదరాబాద్ సగరంలో కిడ్న్యూస్ కేసులు అధికంగా నమోదు అవుతున్నాయని పేర్కొనడం వాస్తవం కాదు. 2004, 2005, 2006 సంవత్సరాలలో నమోదు అయిన కిడ్న్యూస్ కేసులను పోల్చి చూడగా 2004లో 149 కేసులు నమోదుకాగా, 2005లో 140 కేసులు, 2006లో 143 కేసులు నమోదు అయ్యాయని తెలియపస్తున్నది. 2004, సంవత్సరంలో పోల్చిచూసినట్లయితే 2005 సంవత్సరంలో 9 కేసులు, 2006 సంవత్సరంలో 6 కేసులు తగ్గుదల పుంది.

ఆ.

వరుస సంవత్సరం నమోదయినవి ఎంట్ట వాస్తవ ఛార్జీ కాన్ డిస్ కాంప్ పిటి యున్ యుసు సంఖ్య

1.	2006	143	54	89	29	3	1	--	25	2	58
2.	2005	140	34	106	61	2	10	1	48	20	25
3.	2004	149	58	91	64	6	22	--	36	17	10

ఇ. నమోదయిన అన్ని కిడ్న్యూస్ కేసులలో పోల్చినులు సత్యర చర్యాలు తీసుకొంటున్నారు. ఇటీవల 5 సంవత్సరాల వయస్సులోపు గల 5 మంది పిల్లల కిడ్న్యూస్కు కారికుడయిన పిల్లల కిడ్న్యూస్రను అరెస్టు చేయడమరింది. 5 గురు పిల్లలను వారి తల్లిదండ్రులకు అప్పగించడం జరిగింది. అట్టి అన్ని కేసులలో దర్శాపును సీనియరు అధికారులచే నిశితంగా పర్యవేక్షించడమపుతున్నది. ఛార్జీ పీట్లను త్వరితగతిన దాఖలు చేయడమపుతున్నది.

శ్రీ మల్లరెడ్డి రంగారెడ్డి: హోమ్ మినిస్టరుగారు కొన్ని వివరాలు ఇచ్చారు. కానీ మన రాష్ట్రంలో ఇప్పటివరకు అచ్చాకీ తెలియకుండా నమోదు కాబడ్డ మిస్టింగ్ కేసులను మీరు గుర్తించారా? పసిపిల్లల కిడ్న్యూస్ జరుగుతుంటే ప్రభుత్వం ఏమి చర్యలు చేపట్టింది? ఈ కిడ్న్యూస్ వెనుక దత్తత కేంద్రాలు ఏమైనా పనిచేస్తున్నాయా? అసలు మన రాష్ట్రంలో దత్తత కేంద్రాలు ఎన్ని ఉన్నాయి? వాటి వివరాలు ఏమైనా ఉన్నాయా? అలా ఉంటే ఎన్ని దత్తత కేంద్రాలను కిడ్న్యూస్కు పాల్పడ్డట్టుగా మీరు గుర్తించారు? హైదరాబాదు, సైబర్ బాబులో ఇంకా కిడ్న్యూస్ జరుగుతున్నట్టు చూస్తున్నాము. పసిపిల్లల కిడ్న్యూస్ కేసులను నమోదు చేసిన తరువాత ఇంతవరకు తిరిగి ఎంతమందిని వారి తల్లిదండ్రులకు అప్పగించారు? హైదరాబాదు, సైబర్ బాబు పరిధిలో మిస్టింగ్ కేసులు నమోదు అయితే వాటి మీద ఏమి చర్యలు చేపట్టారు? గతంలో హైకోర్టు కూడా

ఎందుకు ఇలా జరుగుతున్నాయని అధికారులకు నమన్న వంపారు. దీనిలో ఏమి చర్యలు తీసుకున్నారు? పసిపిలల్ల మిస్టింగ్ కేసుల్లో మీరు ఏమైనా కొత్త పద్ధతిని చేపట్టారా? గతంలో ఉన్న పాత పద్ధతి ద్వారా వీరిని గాలికి వదలి వేస్తున్నారని అంటున్నారు.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి: అనుబంధంగా అడిగిన ప్రశ్నలో ఒక భాగం . మెయిన్ ప్రశ్నలో చదివి పూర్తి చేయలేదు. అది కూడా ఇందులో కపర్ అవుతుంది. ఈ మధ్య పసిపిలల కేసు నమోదు అయిన ఐదు మంది కిడ్న్యోఫ్ విషయంలో పోలీసులు సత్వర చర్యలు తీసుకొని , వెంటనే ఆ పిల్లలను వారి తల్లిదండ్రులకు అప్పచేపడం జరిగింది. ఐదు సంవత్సరాల వయస్సు లోపు పిల్లలను కిడ్న్యోఫ్ చేసిన కిడ్న్యోఫర్సు అర్షాల చేయడం జరిగింది. ఆ పిల్లలను వారి తల్లిదండ్రులకు అప్పగించడం జరిగింది. అన్ని కేసులలో దర్యాప్తము సీనియర్ అధికారులచే పర్యవ్యోమించబడుతుంది. ఛార్జ్ పీఎఫ్ త్వరితగతిన దాఖలు చేయడం జరుగుతుంది. ఈ కిడ్న్యోఫు సంబంధించి కొన్ని మాఫియా గ్యాంగ్సును గుర్తించడానికి, ఏ పరిస్థితులలో జరుగుతుందో తెలుసుకోవడానికి అనుభవంతో శాఖకు తెలిసిన విషయం . ఇందులో తర్వీదు అయిన వారితో చేస్తుంది. స్పెసల్ టీఎస్సును ఏర్పాటు చేసి ప్రత్యేకంగా పరిశోధించి వాటి ఇన్వెస్టిగేషన్ పూర్తి చేసి పట్టుకోవడానికి చూస్తున్నాము. మొత్తం ఎన్ని కేసులున్నాయి గుర్తించారా అని సభ్యులు అడిగారు. అది మీ ప్రశ్నకు నమాధానం కానప్పటికి ట్వీన్ సిటీస్కు సంబంధించి మాత్రమే మీ ప్రశ్న.. అయినా రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా జిల్లా వైఎస్గా ఎన్నోన్ని కేసులున్నాయానే విషయాన్ని గత సంవత్సరం 1461 కేసులను ఛార్జ్ పీఎఫ్ వేశాము. నీటిపై వివిధ దశలలో ఇన్వెస్టిగేషన్ కొనసాగుతుంది. ఈ కిడ్న్యోఫ్ విషయమై దత్తత కేంద్రాల గురించి అడిగారు. ఆ సమాచారం నాదగీర లేదు. అయినప్పటికీ ఆ విషయం గురించి గౌరవనభ్యానికి అందచేస్తాము. కిడ్న్యోఫ్ విషయంలో హైకోర్టు ఇచ్చిన సూచనలను , ప్రజలు పడుతున్న ఆందోళనను దృష్టిలో పెట్టుకొని ప్రత్యేకంగా, వ్యాప్తత్వకుంగా ఎప్పటికప్పుడు ఆ పరిస్థితి వల్ల అవసరమైన విధంగా పోలీసులు వ్యవహారించి ఈ కిడ్న్యోఫర్సు పట్టుకోవడానికి పూర్తి ప్రయత్నం చేస్తుందని గౌరవనభ్యాలకు మని చేస్తున్నాము.

MR. SPEAKER: The question No.7991 (46) stands suspended because it is on the name of the Member, who is suspended from the service of the House.

11.00 AM

ప్రశ్న నం . 7783 (47)

శ్రీ దేవినేని రాజశేఖర్,

గౌరవనీయులైన భారీ, మధ్యతరహా సాగునీటి శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా?

అ) సాగునీటి శాఖలో చీఫ్ ఇంజనీర్చ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్, సూపరింటెండింగ్ ఇంజనీర్ వంటి అనేక కీలక పదవులు ఖాళీగా పున్న విషయం వాస్తవమేనా?

ఆ) ఖాళీ పదవులను భర్తీ చేయనందున సాగునీటి శాఖలోని పనులపై తీవ్రంగా ప్రతికూల ప్రభావం పడుతున్న విషయం కూడా వాస్తవమేనా?

ఇ) అయితే, ఈ విషయంలో తీసుకున్న చర్యలేమిటి?

భారీ మధ్యతరహా సాగునీటి శాఖా మంత్రి (శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మియ్): అధ్యక్షా,

అ) చీఫ్ ఇంజనీర్లు/ సూపరింటెండింగ్ ఇంజనీర్ల కేడరులో ఖాళీలేవి లేను. అయితే, ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీరు కేడరులో 211 ఖాళీలు పున్నాయి.

ఆ) పనుల పురోగతిపై ప్రతికూల ప్రభావం పడకుండా సమాన కేడర్ లేదా లోయర్ కేడర్ అధికారులతో పూర్తి అడవపు ఛార్జ్ ఏర్పాటు చేయడమయింది.

ఇ) 1978 లో పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్, ఆపరువాత ర్యాంకింగ్లను అధారంగా చేసుకొని అసిస్టంట్ ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్ల తాత్కాలిక సీనియరాలీ జాబితాను రూపొందించడమయింది. దీనిపై ఆస్కే పణలను తగురీతిగా కోరుతూ జాబితాను

25. 01.2007 తేదీన వెబ్సైట్లో ఉంచడమైనది. ఆందుకు స్పుందసగా పెద్ద సంఖ్యలో ఆస్కేపణలు అందాయి. పై జాబితాపై కొంతమంది అధికారులు గౌరవ ఎ.పి.ఎ.టి. లో ఒక లు దాఖలుచేశారు. గౌరవ ఎ.పి.ఎ.టి. అన్ని కేసులను విచారించి తన తీర్మాను రిజర్వ్లో పుంచింది. ఈ తీర్మాను వెలువరించవలసి పుంది. ఈ విషయంలో గౌరవ ఆంధ్రప్రదేశ్ పరిపాలక ట్రిబ్యూనల్ ఉత్తర్వులు అందిన తరువాత ఎగ్జిక్యూటివ్ ఇంజనీర్ల ఖాళీ పదవులను భర్తీ చేయడానికి చర్య తీసుకోవడమనుతుంది.

శ్రీ దేవినేని రాజశేఖర్: అధ్యక్షా, ఇది చాలా ముఖ్యమైన ప్రశ్న. ఎన్.ఐ, సి.ఇ పోస్టులు చాలా భాళీలు ఉన్నాయి. ఎగ్గిక్కుటీవ్ ఇంజనీర్లు, జూనియర్ ఇంజనీర్ల పోస్టుల మొత్తం భాళీలు చాలా ఉన్నాయి. దీని వల్ల చాలా నష్టం జరుగుతుంది. ప్రస్తుత సంవత్సరం కొన్ని వందల కోట్ల రూపాయలు పర్యవేక్షణ లేకుండా ఇరిగేషన్ పనులలో అవినీతి చేటుచేసుకుంది. హడావుడిగా పనులు మొదలవడం వల్ల, స్టోఫ్ లేకపోవడం వల్ల ప్రతి జిల్లాలో ఇరవై, ముపై కోట్ల రూపాయల పరకూ అవినీతి మయమపుతుంది. తొందరలో ఎగ్గిక్కుటీవ్ ఇంజనీర్లు, చీఫ్ ఇంజనీర్ల పోస్టులను అపాయింట్ చెయ్యగలిగితే కరప్పన్ని ఆపడానికి నీలుంటుంది. పబ్లిక్ సర్వీస్ కమీషన్ గురించి హైకోర్సు గురించి మంత్రి గారు చెప్పారు. అది ఎన్ని సంవత్సరాలు పడుతుంది, ఎన్ని సంవత్సరాలలోపు క్లియర్ చేస్తారు? సర్వీస్ కమీషన్ ద్వారా ఇ.ఇ, ఎన్.ఇలను తీసుకోవాలి. లేదంటే, టెంపరరీగా అయినా వాళ్లను రిక్రూట్ చేసుకోవాలి. ప్రాణీకర్లగా వెళ్లకపోతే చాలా నష్టం జరుగుతుంది. పంట కాలువల పనులు ఎక్కుడిక్కుడ పెట్టి తూతూమంత్రంగా చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వానికి చెడ్డ పేరు వస్తుంది కాబట్టి ఆ విధంగా కుదరకపోతే కాంట్రాక్ట్ బేసిస్ మీదైనా వారిని అపాయింట్ చేసుకోవడానికి ప్రభుత్వం సిథ్టంగా ఉందా అని మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాము.

శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మయ్య: అధ్యక్షా, శాంక్రాన్ ప్రైంగ్ ఇ.ఎన్.సిలు 5, చీఫ్ ఇంజనీర్లు 22, ఎన్.ఇలు 84, ఎగ్గిక్కుటీవ్ ఇంజనీర్లు 443, డిప్యూటి ఇంజనీర్లు 1475, ఏ.ఇ.ఇ 5835 మొత్తం 7862 పోస్టులకు గాను ప్రభుత్వం వర్కుంగ్ ప్రైంగ్ వివిధ దశలలో 5101 ఉన్నాయి. ఈ భాళీలకు అనుగుణంగా గతంలో సరైన రిక్రూట్మెంట్ జరగసందు వల్ల ఈ నమస్క ఏర్పడింది. 1975 నుండి 2004 పరకూ ...

(అంతరాయం)

గతంలో ఏ విధంగా చేసారని చెబుతూ ఇప్పుడేమి చేసారో చెబుతున్నాను. అదే విధంగా పదోన్నతులలో ఏ.పి.ఎ.టి, హైకోర్సు, సుప్రీంకోర్పులలో ఉన్న విషయాలను ఏ రకంగా సమస్య పరిగ్రామించి, 2004 పరకూ చేసిన కార్యక్రమాల గురించి సవిపరంగా చెబుతాను. దీంట్లో ఏ మాత్రం బేధాభిప్రాయం లేదు. గత 29 సంవత్సరాలుగా 4803 ఇంజనీరింగ్ భాళీలను భర్తీ చెయ్యడానికి ప్రభుత్వాలు చర్యలు తీసుకుంటే, టి.డి.టి హాయాంలో 16 సంవత్సరాలలో కేవలం 979 మాత్రమే రిక్రూట్ అయ్యాయి. పన్నెందు సంవత్సరాల కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం 3884 చేసాము. దీని మీద నిర్లక్ష్యం చెయ్యడం వల్ల 2004లో 245, 2005లో 300 ఈ సంవత్సరం ఇప్పటికే 600 మందిని రిక్రూట్మెంట్ చెయ్యడానికి పబ్లిక్ సర్వీస్ కమీషన్ రిటన్ ఎగ్జామ్ జరిపింది. ఈ నెల 26న ఇంటర్వ్యూ కూడా ఉంది. వచ్చే సంవత్సరం వెయ్యి అదనపు ఇంజనీరింగ్ పోస్టులను తీసుకోవడానికి ప్రభుత్వ పరిశీలనలో ఉంది. అది కూడా త్వరగా పూర్తి చెయ్యాలని అనుకుంటున్నాము. ప్రమోషన్స్ విషయంలో ఉన్న వాళ్లకు, కోర్సు ఉత్తర్వులను అనుసరించి ఈ కార్యక్రమం చేపట్టబడింది.

శ్రీ దేవినేని రాజశేఖర్: ఇరిగేషన్ అనేది సుధ్య దండగని తెలుగుదేశం పార్టీ వాళ్ల దానిని పట్టించుకోలేదు. టి.డి.టి సంగతి మనకు ఎందుకు. ప్రైజెంట్ పొజిషన్ ప్రకారం, జిల్లాల వారీగా మనకు లాన్ జరుగుతుంది. స్టోఫ్ లేకపోవడం వల్ల చాలా లాస్ వస్తుంది. కాంట్రాక్ట్ బేసిస్లోనైనా స్టోఫ్ ని తీసుకుంటారా లేదా అని మంత్రి గారిని అడుగుతున్నాను. 1975 నుండి మనకు ఎందుకు? ప్రైజెంట్ పొజిషన్ చెప్పండి.

శ్రీ పొన్నాల లక్ష్మయ్య: అధ్యక్షా, ఇప్పటికే మైనర్ ఇరిగేషన్లో సుమారు 200 మందిని కాంట్రాక్ట్ బేసిస్ మీద తీసుకోడానికి నిర్లయం జరిగింది. ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నాయి. దీని వల్ల ప్రాజెక్టుల విషయంలో

వెనులుబాటు జరుగుతుంది. ఈ సంవత్సరం జూలై చివరి మాసానికి 600 మంది ఏ.ఇలను భర్త చెయ్యడానికి పూర్తి చర్యలు తీసుకోబడుతున్నాయి. వచ్చే సంవత్సరం మరో వెయ్య మంది భర్త చెయ్యడానికి చర్యలు తీసుకుంటాము.

MR. SPEAKER: Question No.48(7998) stands suspended because it is on the name of the Member, who was suspended from the service of the House. **And the next two questions viz., 8100 (49) and 7743 (50) have been postponed at the request of the Member.**

As far as the suspended questions are concerned, they are on the name of the Members, who were suspended from the service of the House. The reason for this is that the suspended Member may get the opportunity to raise the matter before the end of this session. That has been the practice.

శ్రీ నోముల నర్సింహాయ్: నా సబ్సిప్సన్ ఏమిటంబే, చేసేతకు సంబంధించిన నా ప్రశ్నను మీరు క్లబ్ చేసారు. I am not signatory with them. నా రిక్వెషన్ ఏమిటంబే, మిగిలిన రోజులెన్నో తమకు తెలుసు. చర్య జరగడం వల్ల కొద్దోగప్పే మేలు జరుగుతుంది. అది ఒక్కటీ తీసుకోండి.

MR. SPEAKER: As per quota నర్సింహాయ్ గారు, మీకు తెలుసు, I don't want to get into it. నేను మీతో మాటలాడి I will try to bring back that question to the House in this session itself.

శ్రీ నోముల నర్సింహాయ్: దయచేసి మీరు అనుమతించండి.

మిస్టర్ స్పీకర్: మిగతా సభ్యులు పార్టీసిపేట్ అవ్వాలనే ఉద్దేశ్యంతో వారు ప్రశ్న చేసారు. You just give me one day's time so that I will bring it back.

శ్రీ నోముల నర్సింహాయ్: నా క్వార్టర్ క్లబ్ చేసారు.

మిస్టర్ స్పీకర్: నర్సింహాయ్ గారు దయచేసి విపండి, tomorrow I will try to bring it to the House in some form or the other.

శ్రీ నోముల నర్సింహాయ్: ఈ విషయంలో నేను ఒప్పుకోను. ముమ్మల్ని అవమానపరచకండి. తమరికి అన్ని విషయాలు తెలుసు. చాలా క్లిష్టునైన పరిస్థితులలో చేసేత కార్బూకులున్నారు. వాళ్ల చాలా ఇబ్బందులు వడుతున్నారు. టి.డి.పి వారి గురించి నేను అడగడం లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్: మీతోబాటు వారు కూడా ఉన్న సమయంలో we will try to take it up. Please sit down. This is the practice.

శ్రీ నోముల నర్సింహాయ్: అవసరం లేదు. మళ్ళీ సమయం రాదు.

మిస్టర్ స్పీకర్: మీరు ఒక్క నిముషం కూర్చోండి. Please take your seat. పది ప్రశ్నలు రోజూ లిస్ట్ అవుతాయి. దాంట్లో పార్టీ పరంగా ఏ పథకతిలో ఏ విధంగా లిస్ట్ అవుతాయో మీ అందరికీ తెలుసు. దాంట్లో

భాగంగా కామన్ క్వశ్చన్ వర్తే మెయిన్ ప్రార్టీ వాళ్ళతోబాటు మిగతా వాళ్లపా కూడా క్వప్ చేస్తారు. ఈరోజు ఈ ప్రశ్న ఏదైతే ఉందో the question stands on the name of the Member, who was suspended. అందుకు వాళ్ల కూడా ఈ అంశాన్ని చర్చించే విధంగా we keep it under suspended status so that the Member will have an opportunity to raise the matter. That is the procedure. నర్సింహాయ్ గారు, for everything let us not make it an issue. I have to run the House as per the practices. The main opposition has to be given an opportunity. దీనిని ఏ పద్ధతిలో టేక్ప్ చేయాలనేది you can meet me in chambers, we will sort it out.

(INTERRUPTIONS)

Kindly understand. ఇప్పుడు మనం రూల్స్, రెగ్యులేషన్స్, కన్వెషన్స్, ప్రాక్టిస్ నీటిలో ఏదైనా ఒక్కటి పాటిస్తున్నామా? What is this?

ఉ.11-10

శ్రీ నోముల నర్సింహాయ్: అధ్యక్షా, సాంప్రదాయానికి సంబంధించి తమరికి ఒక అంశం చెప్పదలచుకున్నాను. ఈ సమస్య చేసేతకు సంబంధించింది, చాలా జటిలమైనది. మనకు ఇంక నాలుగు రోజులే చర్చకు మిగిలి ఉన్నాయి. ఈ నాలుగు రోజుల్లో తమరు అడ్డప్ప చేయలేరు. కావున ఈ రోజు ఈ సమస్యకు సంబంధించి చర్చిస్తే బాగుంటుంది. ఎందుకంటే ముఖ్యమంత్రిగారు కూడా ఇప్పుడు సభలో ఉన్నారు. సిరిసిల్ల ఎన్నికల సందర్భంగా 105 మంది.....

(మైక్ కట్ చేయబడింది)

MR.SPEAKER: I will take it up. I assure you that I will take it up at the earliest.

స్వల్పవ్యవధి ప్రశ్నలు

స్వల్పవ్యవధి ప్రశ్న నెం.50-ఎ(8135-సి)

శ్రీ చట్లా రామకృష్ణారెడ్డి - గౌరవనీయులైన గనులు, భూగర్భ శాఖ మంత్రిగారు దయచేసి ఈ క్రింది సమాచారం తెలియజేస్తారా:

- అ) కర్మలు జిల్లా పత్రికొండ ప్రాంతంలోని కొన్ని గ్రామాలలో, అనంతపురం జిల్లా, గుంతకల్లు ప్రాంతంలోని కొన్ని గ్రామాలలో, వర్షాకాలంలో, వ్యవసాయ భూముల ఉపరితలంపై ప్రతి సంవత్సరం వజ్రాలు దొరుకుతున్నాయన విషయం ప్రభుత్వం దృష్టికి వచ్చిందా?
- అ) వజ్రాలను విదేశాలకు అమ్మటంద్వారా, అక్కమ వ్యాపారాన్ని నిర్వహిస్తూ, బ్రోకర్లు పెద్ద మొత్తాన్ని ప్రతి సంవత్సరం ఆర్థించడం పరిపాటి అయిన విషయం వాస్తవమేనా?
- ఇ) అయితే, సదరు ప్రాంతాలలో వజ్రాల ప్రాక్టర్లిని స్థాపించం ద్వారా ఈ కార్బూకలాపాలను నియంత్రించడానికి ప్రభుత్వం తీసుకున్న చర్యలు ఏమిటి?

గనులు భూగర్భ శాఖ మంత్రి (శ్రీమతి సబితా ఇంద్రారెడ్డి):

అ) లేదంటీ. అయితే, అక్కడక్కడ చెదురు మదురు సంఘటనలు జరిగినట్లు తెలియవచ్చింది.

ఆ) లేదంటీ.

ఇ) అధికమొత్తాలను ఖర్ప చేస్తూ, అన్నేషణా చేపట్టడానికి ముందుకు వచ్చిన మళ్ళీ నేపథ్య కంపెనీలకు లైసెన్సులను మంజారు చేయడం ద్వారా ప్రభుత్వం ఈ కార్బూక్సాన్ని త్రమబద్ధికరిస్తుంది. నీకేపాలు ఉన్నట్లు రుజువైతే, రెగ్యులర్ కౌల్డర్ మంజారు చేయడనువుతుంది.

(50-A) 8135-C

MR. SPEAKER: SNQ.No. 8135-K (50-B) stands against the suspended Members.

ప్రకటన

(శ్రీ నాగం జనార్థన రెడ్డి మరియు ఇతర ఎం.ఎల్.ఎల అరెస్టు మరియు విడుదల)

I am to announce to the House that Dr. Nagam Janardhan Reddy, Sri Erraballi Dayakara Rao, Sri D. Uma Maheswar Rao, Sri B.C. Govindappa, Sri Mettu Govinda Reddy, Sri P. L Ranganayakulu, Sri V. Narender Reddy, Sri K. Harishwar Reddy, Sri D. Babu Ramesh, Smt. Padala Aruna, and Smt. L. Lalitha Kumari, Ms.L.A. were arrested at 04.30 PM on 21.07.2007 in Crime No. 34/07 under Section 188 IPC by D. Hireal Police Station, Anantapur district when they were trying to enter into Obulapuram Mines. Later they were released.

All the papers are deemed to have been laid on the Table of the House.

సభా సమక్షంలో ఉంచిన పత్రములు

1. A copy in each of the Notifications issued in Order No. 37 and 46, General Administration Department, dated 22nd January, 2007 and 31st May, 2007 regarding the Delimitation of Parliamentary and Assembly Constituencies in the State, as required under Section 10(3) of the Delimitation Act, 2002.

2. A copy of the 35th Annual Report of the Andhra Pradesh State Police Housing Corporation Limited for the year 2005-2006, in compliance with Section 619-A(3) of the Companies Act, 1956.

ప్రభుత్వ చిల్డులు
2007, అంధ్రప్రదేశ్ స్థానిక ప్రాంతములలోనికి సరుకుల ప్రవేశముపై
పన్న విధింపు (సవరణ) చిల్డు
(ప్రతిపాదించబడినది)

SRI KONATHALA RAMAKRISHNA : Sir, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Tax on Entry of goods into Local Areas (Amendment) Bill, 2007."

MR. SPEAKER: Motion moved. Now, the question is:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Tax on Entry of goods into Local Areas (Amendment) Bill, 2007."

(PAUSE)

The Motion was adopted and the Bill was introduced.

2007, అంధ్రప్రదేశ్ విలువ ఆధారిత పన్న (మూడవ సవరణ) చిల్డు
(ప్రతిపాదించబడినది)

SRI KONATHALA RAMAKRISHNA (MINISTER FOR COMMERCIAL TAXES): Sir, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Value Added Tax (Third Amendment) Bill, 2007."

MR. SPEAKERf: Motion moved. Now, the question is:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Value Added Tax (Third Amendment) Bill, 2007."

(PAUSE)

The Motion was adopted and the Bill was introduced.

**2007, ఆంధ్రప్రదేశ్ విలువ ఆధారిత పన్ను (నాలుగవ సవరణ) చిల్డ్
(ఫ్రతిపాదించబడినది)**

SRI KONATHALA RAMAKRISHNA (MINISTER FOR COMMERCIAL TAXES):
Sir, I beg to move:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Value Added Tax
(Fourth Amendment) Bill, 2007."

MR. SPEAKERf: Motion moved. Now, the question is:

"That leave be granted to introduce the Andhra Pradesh Value Added Tax
(Fourth Amendment) Bill, 2007."

(PAUSE)

The Motion was adopted and the Bill was introduced.

MR. SPEAKER: Now, Tea Break for ten minutes.

(The House then adjourned at 11.15 AM for Tea)

(The House re-assembled at 11.27 AM with the Hon'ble Speaker in the Chair)

(“ అల్పార్టీ డెలిగెస్చన్ కావాలి ” అని నినాదాలు చేస్తూ తెలుగుదేశం పార్టీ శాసన సభ్యులు సభలోనికి ప్రవేశించారు)

MR. SPEAKER : Please resume your seats. Let us take up Zero Hour now - two minutes for each Member.

(INTERRUPTIONS)

I will ask the Home Minister to make a statement. హోం మినిష్టరు గారి స్టేట్‌మెంట్ ఓటులూ వైపు ఉన్న ప్రశ్నలు నిమిషంలో ప్రార్థించాలి.

(అంతరాయం)

(ముఖ్యమంత్రి గారితో స్టేట్‌మెంట్ ఇవ్వమని చెప్పండి అని తెలుగుదేశం పార్టీ శాసనసభ్యులు నినాదాలు చేయసాగారు)

MR. SPEAKER : You make a Statement on Obulapuram incident.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి : ఓ.కె. అధ్యక్షా. మీరు అనుమతిస్తే ప్రకటన చేస్తాను.

MR. SPEAKER : You circulate the xerox copies to the Members.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: Now, Zero Hour Sir.

MR. SPEAKER: Members are insisting on the Statement. We will take up the Statement now.

(అంతరాయం)

(సార్, మైక్ ఇవ్వండి. తెలుగుదేశం పార్టీ శాసనసభ్యులకు మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇవ్వండి.)

(అంతరాయం)

(టిడిఎి., ఎంయల్స్., లకు రక్షణ లేదు అని తెలుగుదేశం పార్టీ శాసనసభ్యులు నినాదాలు చేయసాగారు)

శ్రీ కె. జానారెడ్డి : అధ్యక్షా, మీరు ఆదేశిస్తే స్టేట్‌మెంట్ ఇస్తాను.

MR. SPEAKER : Let the Minister complete his statement.

جناب اکبر الدین اویسی۔ ایک وقت بھی زیر و اور نہیں آیا۔ ہم ایک issue اٹھائے نہیں بھی نہیں بلائے۔ ریزرو اور نہیں ہوا تو کیسے کریں گے صاحب۔ اتنا issue important ہے۔ کلمہ مسجد میں بلاست ہوا لیکن تک کوئی discussion نہیں ہوا۔ 344 کے تحت مباحثت کرنے دیتے ہوئے وہ بھی نہیں آ رہا ہے۔ آپ announcement کرتے تھے بھی discussion نہیں ہوا رہا ہے۔ Zero Hour کے بعد Statement لے سکتے ہیں۔ کلمہ مسجد کے بارے میں بھی Statement دیتے ہوئے۔ اتنا بڑا واقعہ ہوا کلمہ مسجد میں بم دھما کہ ہوا اس پر Statement نہیں آیا۔ پناہ پھوٹا تو بھی statement دیتے ہیں لیکن کلمہ مسجد میں بم دھما کہ ہوا اس پر کوئی اشیائی نہیں آیا۔ اشیائی دیتے ہوں کرچاڑ دن ہو گئے لیکن آج تک اشیائی نہیں آیا۔ اگر یہی دھما کہ کسی مسجد میں یا کسی دیگر مذہب کی عبادات کا ہے میں ہوتا تو کیا ایسا ہی ہوتا۔ دو مینے ہو گئے لیکن آج تک کوئی کارروائی نہیں کی گئی۔ جوڈیشل انکوارری بھی نہیں اور سی۔ بی۔ آئی۔ انکوارری بھی نہیں ہوئی۔ منظر صاحب کو کلمہ مسجد بم بلاست اور اس کے بعد کی پولیس فارمنگ پر اشیائی دینے کے لئے ہوئے۔

(تلugu دیشام پارٹی چانسونس بھూలు “సార్, మైకు ఇప్పండి, మాకు మాట్లాడడానికి అవకాశం ఇప్పండి” అని అడగసాగారు)

MR. SPEAKER : Yes, after the statement ٹیడیపి వారే మాట్లాడతారు. ఫార్మలిటీ అండీ. మంత్రి గారు చదవాలి، వారు చదివిన తరువాత మీరు మాట్లాడండి.

(అంతరాయం)

(ٹిడిపి ఎమ్ ఎల్ ఏ లకు రక్షణ లేదు అంటూ తలుగుదేశం పార్టీ چాసనసభ్యులు నినాదాలు చేయసాగారు)

శ్రీ కె. జనారెడ్డి : అధ్యక్ష, మీరు ఆదేశిస్తే స్టోప్ మొంట్ ఇస్ట్రేన్సు.

(అంతరాయం)

శ్రీ కె. బలరామ కృష్ణమూర్తి :- అధ్యక్ష, పోలీసులు కార్బూకులు అయ్యారు. ఎంఎల్ఎస్ లను అరెస్ట్ చేశారు. మేము అడిగితే మమ్ములను సస్పుండ్ చేశారు. ఏమిటి సార్ ఇది? మాకు మాట్లాడడానికి మైకు ఇప్పండి.

(ఈ దశలో స్టోప్ మొంట్ ఇప్పడానికి హోం మినిష్టరు గారు ప్రయత్నించగా పేమ్ పేమ్ అని తలుగుదేశం పార్టీ چాసన సభ్యులు నినాదాలు చేయసాగారు.)

మిస్టర్ స్పీకర్ : అపునండీ, మంత్రిగారు స్టోప్ మొంట్ చదవగానే మీకు మాట్లాడడానికి అవకాశం వస్తుంది. Yes, Minister for Home.

**టిడిపి నాయకుల అనంతపురం జిల్లా ఓబుళాపురం గనుల స్థలం సందర్భం సందర్భంగా
జరిగిన సంఘటనలపై హోం శాఖామాత్రుల వివరణ**

.....

శాసన సభ్యులు నాగం జనార్థన రెడ్డి, నాగర్ కర్మనులు, మహాబుటిసగర్ జిల్లా, ఎర్రబెల్లి దయాకర్ రావు, వర్ధన పేట, వరంగల్ జిల్లా, ఉమాముహేశ్వరరావు కృష్ణ జిల్లా, బి.సి. గోవిందప్ప, కళ్యాణ దుర్గం, అనంతపురం జిల్లా, మెట్టు గోవింద రెడ్డి, రాయదుర్గం, అనంతపురం జిల్లా, పి. రంగనాయకులు, హిందూపురం, అనంతపురం జిల్లా, సరేంద్ర రెడ్డి, వరంగల్ జిల్లా, పడాల అరుణ, విజయనగరం జిల్లా, లలిత కుమారి, చిత్తూరు జిల్లా, అమర్నాథ రెడ్డి, పుంగుమారు, చిత్తూరు జిల్లా శాసన మండలి సభ్యులు నారాయణ రావు, చిన్న రాజప్ప, తూర్పు గోదావరి జిల్లా, వై. రాజేంద్ర ప్రసాద్, మసాల పద్మజి, కర్మను జిల్లా, యు.వి. రాజేంద్ర ప్రసాద్ మొదలగు తెలుగు దేశం నాయకులు అనంతపురం జిల్లా డి. హైదరాబాద్ పోలీసు స్టేషన్ పరిధిలోని ఓబుళాపురం గనుల స్థలం సందర్భంకు సంకల్పించినారు. వారు తేది. 21-7-2007న సాయంకాలం గం.4-25ని.లకు రెండు ఓల్ఫ్ బస్పులలో హైదరాబాదు నుండి కర్మాటక రాష్ట్రంలోని బళ్లారి గుండా గనుల స్థలానికి చేరినారు. తెలుగుదేశం పార్టీ నాయకుల సందర్భంకు నిరసనగా, గనుల యజమానులు మరియు కార్బుకులు పెద్ద ఎత్తున గుమికూడే అవకాశం ఉన్నందువలన, ఆ గనుల పరిసర ప్రదేశంలో, సిఆర్.పి.సి.144వ సెక్షను క్రింద నిపేధము విధించపడినది. నిజ నిర్మారణ సంఘం మరియు గని కార్బుకుల మధ్య ఎటువంటి సంఘటన జరిగినా, పరిస్థితి మరింత నిపమించి శాంతి భద్రతలకు, మరియు ప్రజల శాంతి సామరస్యాల విఫూతానికి దారితీయవచ్చును. సిఆర్.పి.సి. 144వ సెక్షను క్రింద నిపేధాజ్ఞలు అమలులో ఉన్నందువలన యం.యల్.ఎ లను, యం.యల్.సి లను స్థలం వద్దకు పోవద్దని కోరడం జరిగింది. అయినను, వారు పోలీసుల సలహాను పెడచెచిన పెట్టి, బలవంతముగా మరియు పోలీసులను బెదరిస్తూ నేర పూరితంగా సదరు స్థలంలోకి చౌరిబడి, తద్వారా నిపేధాజ్ఞలను ఉల్లంఘించారు. పరిస్థితి నిపమిస్తాండడం వలన సాయంత్రం 4-30 గం.లకు క్రొ.నె.034/07 ఐ.పి.సి. సెక్షనులు 143,188,447,186,506 మరియు 149 ఐ.పి.సి క్రింద డి.హైదరాబాద్ పోలీసు స్టేషనులో నేరము నమోదు చేసి యం.యల్.ఎ లను మరియు యం.యల్.సి.లను అరెస్టు చేయడం జరిగింది.

యం.యల్.ఎ. లను యం.యల్.సి.లను ఓబుళాపురం గనుల వద్ద నిర్భందించు సందర్భంలో, వరంగల్ జిల్లా వర్ధను పేట యం.యల్.ఎ ఎర్రబెల్లి దయాకర రావు, విధి నిర్వహణలో ఉన్న పోలీసు సిబ్బందిపై ఎగబడి, దొర్రన్యం చేశారు. ఈ సందర్భంగా, ఐ.పి.సి. సెక్షను 353 క్రింద కేసు. నె.0.35/07 నుండి హైదరాబాద్ పోలీసు స్టేషనులో ఎర్రబెల్లి దయాకరు రావు యం.యల్.ఎ లపై రాయదుర్గం పోలీసు స్టేషన్ పి.సి.1283 అర్థాన్ ఫీర్యాదు ఆధారంగా నమోదు చేయడం జరిగింది.

నిర్భందించిన శాసన సభ్యులు మరియు శాసన మండలి సభ్యులను రాయదుర్గం పోలీసు స్టేషనుకు తీసుకువెళ్లి అనంతరం విడుదల చేసినప్పటికి, ఓబుళాపురం గనుల స్థలం సందర్భంకు అనుమతి ఇచ్చేంతవరకు పోలీసు స్టేషను వదలి వెళ్లడానికి నిరాకరించి వారు పోలీసు స్టేషను ప్రాంగణంలో బైతాయించారు.

మరోక సంఘటనలో, అనంతపురం జిల్లా అధ్యక్షులు హసుమంతరాయ చౌదరి నాయకత్వంలో స్థాపిక తెలుగుదేశం పార్టీ నాయకులు పెనుకొండ శాసన సభ్యులాలు పి. సునీత, శాసన మండలి సభ్యులు పి. రఘునాథ రెడ్డి, మాజీ పార్లమెంటు సభ్యులు కె. శ్రీనివాసులు, పార్థసారథి, మాజీ మంత్రి శమంతకమణి, జిల్లా టి.డి.పి. ప్రధాన కార్యదర్శి కందికుంట వెంకట ప్రసాదు మరియు 43 మంది అనంతపురం సుండి ఓబుళాపురం గసుల స్థలానికి పెదుతుండగా, గసుల పద్ధ సి.ఆర్.పి.సి. 144 సెక్షను క్రింద నిపేదాజ్ఞను నిధించబడినందున మార్గ మధ్యంలో ఉరయం గం.11-30 ని.లకు ఉరవకొండ చెక్ పోస్టు వద్ద పోలీసులు వారిని ముందుకు వెళ్కుండా నిలువరించారు. దీనికి నిరసనగా తెలుగు దేశం నాయకులు మరియు వారి ఇతర అనుచరులు ఉరవకొండ - బళ్లారి రోడ్స్‌పై బైటాయించి మధ్యాహ్నం 1-30 పరకు రాస్తే రోకో నిర్వహించారు. అందోళన చేస్తున్న జిల్లా తెలుగు దేశం పార్టీ సభ్యులను ఉరవకొండ పోలీసు స్టేషను క్రైం.నెం. 88/07 సి.ఆర్.పి.సి. 151 సెక్షను క్రింద ముందు జాగ్రత్త చర్యగా నిర్వంధించి, సాయంత్రం 5-30 గం.లకు విడుదల చేయగా, వారు వారి తెలుగుదేశం పార్టీ నాయకులను కలుసుకునేందుకు రాయదుర్గం పోలీసు స్టేషన్కు వెళ్లారు.

టి.డి.పి. నాయకులు ఆరోపించినట్టుగా, ఎటువంటి లారీ చార్జీ జరుపలేదు. పైగా ఎర్రబెల్లి దయాకర రావు మరియు ఇతరులు, పోలీసుల పట్ల దురుసుగా దాడి చేయడమేగాకుండా నిందాపూరిత నివాదాలకు దిగారు. పోలీసులు అత్యంత నిగ్రహాన్ని ప్రదర్శించడమేగాక పూర్తి సంయుమనంతో చట్టబద్ధంగా వ్యవహారించినారు అని తెలుపుతున్నాను అధ్యక్షా.

ఉ.11.40

శ్రీ టి. దేవేందర్ గాడ్ : అధ్యక్షా, ఒక చిన్న క్లారిఫికషన్ ఈ రోజు జరిగిన సంఘటన మొత్తం మైన్ పైన్ గానీ, భూమి పైన గానీ, ప్రభుత్వ ఆస్తులపైన, ప్రభుత్వానికి సర్వాధికారాలూ ఉన్నప్పుడు ఆ ఆస్తులను పోయి చూసేటువంటి అధికారం శాసన సభ్యులకు లేదా? మీరు క్లారిపై చేయండి. శాసన సభ్యులు అక్కడకు వెళ్లి చూడటానికి ఏలు లేదా? *that is the cause of action* అక్కడికు వెళ్తి కొడుతున్నారు. తర్వాత హర్షింగ్ ఇచ్చారు. ఏ సెక్షన్ పెట్టారు? *already* హోం మినిషన్ గారు నిన్న టివిలో చెప్పారు. ఇంక కొత్త విషయం ఇందులో ఏమీ లేదు. శాసన సభ్యులకు ప్రభుత్వ ఆస్తులను ఎవరైనా కబ్బా చేసినప్పుడు వెళ్లి చూసేందుకు హక్కు లేదా? ప్రభుత్వ ఆస్తుల నిలువ 2 వేల కోట్ల రూపాయలు, ఆ ఆస్తి కొల్లగొట్టి తీంటున్నారు. ఇంకో రూ. 500 కోట్ల సంపద ఉంది. దానిని మేము వెళ్లి చూడడానికి హక్కు ఉందా లేదా? సంపద కొల్లగొడుతున్నారు కాబట్టి అక్కడకు మావాళ్లు వెళ్లి చూడాలని అనుకున్నారు. మా వాళ్లు అక్కడకు పోయి ఏమిచేశారు? ఎంత మంది పోయారు? లక్షలాది మందిని కొట్టడానికి పోయారా? వాళ్లు చూడటానికి పోయారు. అక్కడ ఉన్న దేవాలయాన్ని కూలగొడుతున్నారు. ఇల్లిగ్ మైనింగ్ చేస్తున్నారు. వాళ్లు చేస్తున్న దానిని చూసి వస్తామని, ఇదే శాసన సభలో చర్చ చేస్తామని చెప్పారు. ఆ విధంగా చూసేందుకు మా వాళ్లు వెళ్తే ఇమీడియట్టుగా ఒక దొంగలను పట్టుకున్నట్లుగా, చేస్తున్నారు. కనీసం ఎంటర్ కాకుండానే బార్డర్లోనే వారిని నిలిపివేసి బలవంతంగా వాస్ట్లో ఎక్కించుకేని కొట్టి, పోలీసు స్టేషన్లో పడవేయవలసిన అవసరం ఈ ప్రభుత్వానికి ఎందుకు వచ్చింది? ఎందుకు వారు ఆ విధంగా చేశారు? వారు ఎంతవరకు వెళ్లారంటే, ఇదివరకు ఒక స్టేట్‌మెంటు ఇచ్చారు. జనార్థన రెడ్డి అనే మైనింగ్ ఓనర్ “అపోజిషన్ లీడరును రమ్మని చెప్పండి. తెలుగుదేశం వాళ్లు వచ్చారా నేను ఏదో ఈ రోజు వాళ్లను వదలి పెదుతున్నాను. లేక పోతే వాళ్లను చావగొడతాను ” అన్నట్లు మాట్లాడి, రమ్మని చెప్పండి, రాళ్లతో కొడతానన్న విధంగా మాట్లాడారు. ఎంత

పొగరు, ఎంత కండకావరంతో ఈ విధంగా కోటాసుకోట్ల రూపాయల నంద మొత్తానికి సంబంధించి ఇల్లిగర్ మైనింగ్ చేస్తూ మొత్తం భజనాను వారు దోషించేస్తున్నారు. ఈ నాడు శాసన సభ్యులము మేము పోయి అక్కడ జరుగుతున్న విధనాన్ని చూసి వస్తామంటే ఈ విధంగా జరిగింది. ఇదేదో ముఖ్యమంత్రి గారి ఆస్తి, ఇంకోకరి ఆస్తి కాదు. ఎవరి జాగీరూ కాదు. ఇది పూర్తిగా ప్రజల ఆస్తి. ప్రజల సామ్య. ప్రజా ప్రతినిధులకు మాకు అక్కడకు పోయి చూసే హక్కు ఉంది. మేము పోయి వాస్తవాలు ఏమిటో చూసి చట్ట సభలో చర్చ పెడదాము అంటే, కనీసం అక్కడికి పోనీయకుండా అడ్డు తగిలి, కొట్టి, పోలీసు స్టేషన్లో పెట్టి ఇక్కడకు వచ్చి చర్చ పెట్టారు. మీరు చర్చ పెట్టండి, పోలీసులు ఏ విధంగా చేశారో దాని మీదనా మనం ఈ నాడు చర్చ పెట్టు కోవడం అస్వది? పోలీసులు ఏమన్నారో, ఏం చెప్పారో నిస్సనే మన హోం మంత్రి గారు టిపిలో చెప్పారు. కేసులు పెట్టారు అన్నారు. యాక్కుపుల్గా దానికి కారణం ఏమిటి? రూట్ కాజ్ ఏమిటి? ఈ విషయాలు తెలియాలి. ఈ నాడు ప్రభుత్వం భూముల్లో మైనింగ్ చేసుకుంటూ ముఖ్యమంత్రి గారి బంధువర్గం అంతా కలసి రాష్ట్రాన్ని దోషించేస్తూ ఉంటే, ఈ వాస్తవాలను మేము మీ ముందు పెట్టడానకి ప్రయత్నాలు చేస్తూ పుంటే, ఆ వాస్తవాలను బయటకు రాసీయకుండా చేస్తున్నారని, వాటిని తెలుసుకునేందుకు ప్రయత్నిస్తే, ప్రతిసక్ష శాసన సభ్యులం అయిన మేము అక్కడికి కనీసం పెళ్ళడానికి కూడా మాకు హక్కు, అవకాశం లేదన్నట్లుగా చేస్తున్నారు. ఆ విధంగా మీం చూసి వచ్చేందుకు మీరు పర్మిషన్ ఇవ్వాలి కదా? అక్కడ 800 ఎకరాల భూమి దేవాలయానికి చెందింది ఉంది. ప్రభుత్వ భూములు అస్థింద్ భూములు కొని వాటికి కూడా అక్కడ గేట్లు పెడుతున్నారు. కనీసం చూడటానికి మాకు కనీసం అవకాశం ఉందా లేదా? రాష్ట్రం మొత్తం వీళ్ళ జాగీరా? రాష్ట్రానికి ఎక్కడికి అక్కడ హద్దులు పెడతారా? ఎవరూ కూడా కదల కూడదు మే ఏది చేస్తే అదే జరగాలి అంటారు పెద్దలు రోశయ్యగారు. ఇప్పుడే విన్నాం వారు ఎంత అన్యాయంగా మాట్లాడుతున్నారో? వారు ఆ విధంగా మాట్లాడటం ఎంత వరకు సమంజసం? ★★ * అన్నారు ఆయన. మీం ప్రజల తరఫున మాట్లాడి, ప్రజల సమస్యలను ఇక్కడ ప్రస్తోప్తించేందుకు ప్రయత్నం చేస్తే ★★ అని రోశయ్య గారు మాట్లాడటం ఆయన పయసుకు, ఆయన అసుభవానికి ఒక శాసన సభ వ్యవహోరాల మంత్రిగా మాట్లాడవలసిన పద్ధతాసార్ ఇది?

అపోజిషన్ లీడర్గా మాకు మీరు మైకు శఫ్టరు. సస్పెండ్ చేస్తూ ఉంటే అక్కడ ఉన్న స్పీకరుగా కనీసం మీరు ఏమి అనలేదు. అపోజిషన్ లీడరును సస్పెండ్ చేయడం తప్పని చెప్పి ఎన్ని సందర్భాలలో ఎంతో మంది స్పీకరుని చెప్పారు. మీరంటారో అనరో అది మీ విజ్ఞతకే వదలిపెడతాము. కనీసం ఎందుకు సస్పెండ్ చేస్తున్నారని అడిగేందుకు కనీసం ఒక్క నిమిసుం మైకు ఇస్తే మా ఆ వేదన చెప్పుకునేందుకు అవకాశం ఉండేది. అవకాశం లేకుండా మీరు మా గొంతు నొక్కేశారు. బయటకు పోతే లాటి చార్జ్ చేసి, పోలీసు స్టేషన్లో పెడతారా? మాట్లాడనీయరా? ఈ రాష్ట్రంలో కనీసం ముషారఫ్ కంటే అన్యాయంగా తయారయ్యారు. రాష్ట్రం మొత్తం నియంత్రిత ధోరణితో, మొత్తం పోలీసు రాజ్యంగా, మీ ఇప్పుడుసారంగా తయారైంది. వాళ్ళ జాగీరులా, మీం పాలన చేస్తామని, దోషించేస్తాము, దోంగతనం చేస్తాం ఎవరూ ఏం మాట్లాడటానికి విలు లేదనే పద్ధతిలో ప్రభుత్వ వ్యవహారశైలి ఉంది. దాని పైన చర్చ పెట్టండి. ఏదో ఈనాడు మొత్తం ఆల్ అపోజిషన్ పార్టీ లీడరున్న ఇక్కడ ఉన్నారు. అపోజిషన్ పార్టీకి సంబంధించిన అందరిని అక్కడికి టీంగా తీసుకు వెళ్లమని మీరు చెప్పండి. అక్కడకు వెళ్లాము. ఈ రోజు అసెంబ్లీ అయినపోయిన తర్వాత. మధ్యప్పుం రెండు గంటలయినా ఫర్మలేదు. పోయి చూసి వద్దాము. మేము అన్న దానిలో వాస్తవం ఉందా లేదా? ఇల్లిగర్ మైనింగ్ జరుగుతోందా లేదా? ఈ 3 సంవత్సరాల కాలంలో రూ. 2 వేల కోట్లు భచ్చితంగా తినేస్తున్నారు. మీం ప్రావ్ చేయడానికి సిద్ధంగా ఉన్నాము. ఆ విధంగా ఇల్లిగర్ మైనింగ్ చేస్తూ, మొత్తం

* Expunged as ordered by the Chair.

దోషిడీ చేస్తూ, వాళ్ల దోషిడీ బండారం బయట పెడతామని మేము గట్టిగా చెబుతున్నాము. (Mr. Speaker, kindly allow us and please direct the Government అందరం పోయి గవర్నమెంటు ఆస్తిని చూధ్యాము. కొంత భాగం లీజకు ఇచ్చారు. మీరు ఏమైనా చేయవచ్చు. పట్టిక్ ఆస్తి దానిని చూసే అవకాశం మా శాసన సభ్యులకు ఇస్తారా ఇవ్వరా? దయచేసి అక్కడ జరుగుతున్న దానిని పరిశీలించిన తర్వాత అక్కడ జరుగుతున్నది న్యాయమో కాదో అప్పుడు మనం ఈ శాసన సభలో చర్చ చేధ్యాము. మేము అక్కడకు పోయింది, పోలీసుల చేత కొట్టించుకునేందుకు, వ్యాప్తి ఎక్కించుకునేందుకా సార్? అనలు దీనికి కారణం ఏమిటి? దాని గురించి చర్చ పెట్టాలని మీ ద్వారా కోరుతున్నాను.

శ్రీ నాయని సర్పింహో రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఈ రాష్ట్రంలో ప్రజాసాధ్యం ఉండా లేదా? ప్రజా ప్రతినిధులకు ఈ విధంగా ఈఅవమానం జరుగుతూ ఉంటే పోలీసులను పెట్టి కొట్టించి, పోలీసు స్టేషన్లో పెట్టిప్పు, ఎలాగండి? ప్రజాప్రతినిధులు టిడిపి ఎమ్ముల్యే సోదరులు వాళ్లు వెళ్లి మైన్సును లీజకు ఇచ్చింది కరెక్టా కాదా? అది ఇల్లిగల్గా జరుగుతున్నదా లేదా అన్న విషయాలను చూడటానికి వారు వెళ్లారు. ఈ ప్రభుత్వం వాళ్ల జాగీరుగా రాసుకున్నారా కాంగ్రెసు పార్టీవారు? మిగతా పార్టీల వారు ఎవరూ కూడా ఆ ప్రాంతాలను విజిట్ చేసే అవకాశం లేదా? ఎందుకు మీరు ప్రజాప్రతినిధులను అక్కడకు వెళ్లకుండా అపుతున్నారు? కాంగ్రెసు పార్టీ వారు, పోలీసు సహార్థుతో మీరు ఎన్ని సంవత్సరాలు రాజ్యం నడిపిస్తారు? ఈ పోలీసులు రివర్స్ అయితే మీ పరిస్థితి ఏమిటని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను. అందుచేత తెలుగుదేశం ఎమ్ముల్యేలను దురుసుగా ప్రవర్తిస్తున్నారని, వారు అక్కడకు వెళ్లి చూడకుండా ఆపడ మొదలైన చర్చలను టిఆర్ఎస్ తీప్రంగా ఖండిస్తున్నది. ప్రజాప్రతినిధులు పోయి విజిట్ చేసే అధికారం, ప్రభుత్వ ఆస్తులను కాపాడే అవకాశం ఏ పార్టీ ఎమ్ముల్యేలకు అయినా ఉండాలి. ఈ ప్రభుత్వం తప్ప చేస్తున్నది. దీనిని మేము సీరియస్గా ఖండిస్తున్నాము.

శ్రీ ఎమ్.ఎ. గస్టార్: సార్, ఇక్కడ నాకు అర్థం కావడం లేదు. ఎందుకు వాళ్లు ఉలికి పడుతున్నారు? వాళ్లూ ఎమ్ముల్యేలే ఇస్తుడు మా బాధ, ఇక్కడ కొంతమంది తెలుగు దేశం పార్టీకి సంబంధించిన వాళ్లు రాష్ట్ర డిజిపికి, హోం సెక్రటరీకి ముందే చెప్పి, అయ్యా, మేం ఓబులాపురం మైన్స్ చూడటానికి ఘలనా రోజున వెడుతున్నాము. ఘలనా రోజున విజిట్ చేస్తాము అని చెప్పినట్లుగా పేపర్లో చూశాను. వాళ్లు బయలుదేరి వెళ్లారు. నాకు అర్థం కానిది ఒకటే. ఒక శాసన సభ్యుడు .... I am unable to understand ఇస్తుడు మీరు బళ్లారి మీదుగా అంధ రాష్ట్రంలో శాసన సభ్యుడు, అంధ రాష్ట్ర మైదానంలో వెళ్లేటువంటి అవకాశం లేదా? దొంగలు ఎవరు, దొరలు ఎవరో రేపు తెలుస్తుంది. దొంగతనం చేసిన వారికి భయం, వీరికి భయం ఎందుకు? వీరు భుజాలు తడుముకుంటారెందుకు? నేను ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను నిజానికి మీకు చిత్రశుద్ధి ఉంటే మీరు ఆ భూమిని వెంట ఉండి అక్కడ ఇలాంటిది జరుగుతున్నదా లేదా అన్న దానిని దగ్గర ఉండి పోలీసులను వెంట తీసుకు వెళ్లి చూపించాలి.

క.11.50

అక్కడ ఇల్లిసిట్ మైనింగ్ జరుగుతుందన్న ఆరోపణలున్నాయి. జరిగిందా లేదా అని పరిశీలించే అధికారం లేదా? ఈ రాష్ట్రంలోని శాసనసభ్యులుగా ప్రజా ధనం దుర్బినియోగానికి సంబంధించి మాటల్లాడే అవకాశం మాకు లేదని చెప్పి అధికారం రాజ్యాంగరీత్యా ఎవరికి లేదు. అక్కడ 144 సెక్షన్ వుండంటున్నారు. 144 సెక్షన్ అంటే ఏమైనా కర్యాఫ్ఫానా? ఐదు మందికి మిచి తిరగరాదు. ఐదు మందిని ఒకోసారి ఐదు

మందిని ఒకసారి చొప్పున ఎమైల్యేలను అధికారులే దగ్గరుండి చూపించడానికి అలో చేసిపుండవచ్చును కదా? అక్కడేమున్నాయి? ఇనుప గమలు. ఎత్తుకుపోవడానికి అవేమీ వజ్ఞాల గమలు కాదే?

(గౌరవ సభ్యులు శ్రీ వై. కిష్ణరెడ్డి గారి నుంచి అంతరాయం)

అయ్య కిష్ణరెడ్డి గారూ, మేం ప్రజాస్వామ్యాన్ని బలపరిచే వాళ్లం. మమ్మల్ని బయట మాటల్లాడనీయకుండా, లోపల మాటల్లాడనీయకుండా పుంటే ప్రజలు మిమ్మల్ని బయట తిరగనియ్యరు. అక్కడ ఇల్లిసిట్ మైనింగ్ జరుతున్నదా లేదా? భాగాలు పంచుకునే వాళ్లయితే భయపడతారు. భాగాలు లేకపోతే ఎందుకు మీరు అధైర్యపడతారు? ఎందుకు భయపడతారు? ఎందుకంటే వూరికి అరుస్తారు?

మిష్టర్ ఛైర్మన్స్ : గపూర్ సాబ్ కంప్యూట్ చేయండి.....

శ్రీ ఎమ్.ఎ.గపూర్ : అక్కడ ఇల్లిసిట్ మైనింగ్ జరుగుతుందా లేదా? జరుగుతుంటే ప్రభుత్వమే అరికట్టాలి. ఒకవేళ జరక్కపోతే అరోపణలు చేసిన వాళ్లే పూర్వీ అపుతారు. ఇల్లిసిట్ మైనింగ్ జరుగుతుందా లేదా అన్న విషయం పరిశీలించే అధికారం శాసనసభ్యులకు లేదని చెప్పడం తప్ప. అక్కడ పోలీసులు రెచ్చిపోయారా లేక శాసనసభ్యులు రెచ్చిపోయారా అనేది వేరే విషయం. ఈ రాష్ట్రంలో శాసనసభ్యులుగా గెలవడానికి ప్రజలు వాళ్లు కోరుకున్న విధంగా పని చేయాలని మాకు ఓట్లు వేశారు.

శ్రీ వై. కిష్ణరెడ్డి : మీకే కాదు మాకు కూడా ప్రజలు ఓట్లేశారు.

శ్రీ ఎమ్.ఎ.గపూర్ : మీకు ప్రజలు ఓటు వేసింది వాళ్లకు అనుకూలంగా పని చేయడానికి కాని దొంగల్లాగా ప్రజా ధనాన్ని కొల్పిట్టడానికి కాదు. అధ్యక్షా, కిష్ణరెడ్డి నాకు మంచి మిత్రుడే. కాని ఎవరు అధికారంలో పున్నస్పటికే ప్రజల పశ్చం వహించాలి. ప్రజాస్వామ్య విలువలు కాపాడాలి. ఇప్పుడు అధికారంలో పున్న పార్టీపై ఆరోపణలు వచ్చినప్పుడు అని వాస్తవయితే చర్య తీసుకోవాలి. అవాస్తవయితే దానిని ప్రజల ముందు చర్యకు పెట్టాలి. కాబట్టి నేను కోరేదేమంటే మీకు ఒక మచ్చ వచ్చింది. ఆ మచ్చను మీరు కడుకోవాలనుకుంటే మీరే ఆల్ పార్టీ డెలిగేషన్సు దగ్గరుండి తీసుకుపోయి చూపించాలి. రెండవది ..... పోలీసులు ఎవరు అధికారంలో పుంటే వాళ్ల తరఫున పని చేస్తారు. పోలీసులు ఎమైల్యేలను దూపించారన్న ఆరోపణలు, కొట్టారన్న ఆరోపణలు వచ్చాయి కాబట్టి దానిని పరిశీలించడానికి ఆల్ పార్టీ డెలిగేషన్సు అక్కడికి తీసుకుపోయిన తరువాత ఆ వివరాలు తెలుసుకున్న అనంతరం ఈ అంశాన్ని చర్చిస్తే బాగుంటుందని నా అభిప్రాయం.

శ్రీ చాడా వెంకట రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఓబులాపురం మైన్స్కు సంబంధించి అక్కడ జరుగుతున్న చట్టవిరుద్ధమైన మైనింగ్సు చూడడానికి తెలుగుదేశం పార్టీకి చెందిన శాసనసభ్యులను, మండలి సభ్యులను అక్కడికి వెళ్లకుండా 144 సెక్షన్ పెట్టినస్పటికే ఐదు మంది చొప్పున అలో చేసేందుకు అవకాశముంది కాబట్టి ఆ విధంగా పోలీసులు చూపించిపుంటే బాగుండేది. చట్టవిరుద్ధమైన కార్బూకమాలు ఎవరు చేసినా చూడడానికి, ప్రజా ధనం దుర్వినియోగం కాకుండా అరికట్టడానికి ఈ ప్రజాస్వామ్యంలో ప్రజాప్రతినిధులుగా మేం వెళ్లి పరిశీలించడానికి అవకాశమివ్వకపోవడం అన్యాయం. అక్కడ జరిగిన సంఘటనల తీరుతెన్నులపై హోం శాఖామాత్యులు ఒక స్టేట్‌మెంట్ ఇచ్చారు. అయితే అక్కడ జరుగుతున్న ఇల్లిసిట్ మైనింగ్కు సంబంధించి

వాస్తవాలు ప్రజలకు చెప్పాల్సిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపై పుస్తది. ఎందుకంటే రెండు వేల కోట్ల రూపాయలని దేవేందర్ గాడ్గారు అన్నారు. కానీ ఐదు వేల కోట్లకు పైబడి పుంటుందనే సింప్షమ్మ కూడా కనపడుతున్నాయి. ఏదియేమైనా ఈ విషయంలో ప్రభుత్వానికి చెడ్డపేరు ఆపాదించబడే అవకాశమున్నది కాబట్టి దానికి సంబంధించి వాస్తవాలు ప్రజల ముందుంచాల్సిన అవసరమున్నది కాబట్టి వాస్తవాలను తెలుసుకోవడానికి ఫ్లోర్ లీడర్లను అక్కడికి తీసుకెళ్లి చూపించాల్సిన బాధ్యత ప్రభుత్వంపైన పుస్తదని మా సిపిఐ పార్టీ తరఫున నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను.

శ్రీ గుమ్మడి సర్సుయ్యా అధ్యక్షా, ఓబులాపురం మైన్స్కు సంబంధించి ఈ రోజు సభలో ఉదయం నుంచి గందరగోళ వాతావరణం నెలకొన్నది. ఈ ఘటనపై ఇప్పటికే రెండు రోజుల నుంచి టీవీలలో చూస్తున్నాము. నాకు కూడా ఒకసారి అక్కడికి వెళ్లి చూస్తే బాగుంటుందని అనిపిస్తున్నది. గతంలో ప్రజాప్రతినిధులను, ఎమ్మెల్సీలను పెద్ద పెద్ద ఆఫీసర్స్ కూడా దగ్గరుండి తీసుకెళ్లి సమాచారాన్నంతా చెప్పివారట. వాళ్లు దానిని ఎట్లా అయినా అర్థం చేసుకోనీ కాని ప్రజాప్రతినిధులకు చూపించాల్సిన బాధ్యత అధికారుల మీద పుస్తది. కాని ఈ విషయంలో అధికారులు ప్రజాప్రతినిధులను అక్కడికి వెళ్లే విషయంలో ఆంక్షలు పెట్టి అడ్డం తిరిగినప్పుడు తొందరపడి గలాటా పెట్టుకోకుండా సంయమసంతో వ్యవహారించి పుంటే బాగుండేది. హోం మినిస్టర్గారు చెప్పారు పోలీసులు చాలా సంయమసంతో వ్యవహారించారని. పోలీసులు సయమసంతో వ్యవహారించిపుంటే వారికి దెబ్బలు తగిలిపుండేని. కానీ ఇక్కడ ఎమ్మెల్సీ దయాకర్ రావ్ గారి విషయంలో వారి తల పగిలిందని, చోక్కు అంతా రక్కం అయిందని టీవీలలో మేం చూశాం కాని అక్కడికి వెళ్లి చూడలేదు. ఏదియేమెనా అది విచారకరమైన విషయం. ఒకనాడు వీళ్లు కూడా మమ్మల్ని పోలీసుల చేత కొట్టించారు. అందువల్ల ఎవరైనా సరే పోలీసులచేత కొట్టించడం అనేది కర్రెక్ట్ కాదు. వీళ్లు కొట్టించారని వాళ్లు కూడా కొట్టిస్తే ఇకప్రజాస్వామ్యం అనేది ఏమి కావాలి? కాబట్టి అధికారంలో ఎవరున్న ప్రజాస్వామ్యాన్ని పకడ్చందీగా అమలు చేసి బుతికించాల్సిన అవసరమున్నది. వాళ్లేదో దాచిపెడితే వీళ్లు గుంజుకోవడానికి పోయారనే పడ్డతిలో ఆలోచించడం కర్రెక్ట్ కాదు. పోలీసుల చేత కొట్టించడం కూడా కర్రెక్ట్ కాదు. పోలీసు యంత్రాంగం మీద ఆధారపడి పరిపాలన చేయడం కూడా మంచిది కాదు. గత రెండు నెలల నుంచి కూడా భూపోరాటం చేస్తున్న వారి మీ పోలీసులు విచ్చలవిడిగా లాటీఛార్ట్ చేస్తున్నారు.

పోలీసులు వాళ్లను, వీళ్లను కాపాడే వాళ్ల, రక్కక భటులు . ఎవరినో రక్కించడానికి, ఎవరినో భక్కించడానికి ప్రయత్నించే పద్ధతి మంచిది కాదని ఈ సందర్భంగా గుర్తు చేస్తున్నాను.

جناب سید احمد پا شاہ تادری۔ اپنے صاحب جو واقعہ رونما ہوا ہے انہیں افسوس کی بات ہے۔ نہیں ہوا چاہیئے تھا کیونکہ ایم۔ ایل۔ ایز کے جو پروٹوکال ہے اسکو maintain کرنا تمام سرکاری عہدیداروں کے لئے ضروری ہے۔ حکومت کے جو روس ہیں اسکیل یہ تمام پروٹوکالس کو بتایا گیا ہے۔ لیکن آج بہت سارے عہدیداریے ہیں جو اس کو بالائے طاقت رکھ کر اور اس کو ظفر انداز کر کے کام کرتے ہیں۔ میرا حکومت سے مطالبہ ہیکہ وہ اس پر تو جہدیں۔ ایم۔ ایل۔ ایز ہوں یا ایم۔ ایل۔ سیز ان کے پروٹوکال کا خیال کرتے ہوئے ایسے واقعات سے احتیاط کریں تاکہ لوگوں کو اس پر شکایت کا موقع نہ ملے۔ جو بھی واقعہ رونما ہوا ہے وہا مناسب تھا۔ میں حکومت سے مطالبہ کروں گا کہ وہ روس کو پروٹوکال کو maintain کریں۔

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి : అధ్యక్ష, ఈ మధ్య కాలంలో శాసనసభ్యుల పట్ల రాష్ట్ర వ్యవ్సంగా అనేక జిల్లాలలో పోలీసు అధికారులు దురుసుగా ప్రవరిస్తున్న విషయం మీద్యిస్కి కూడా వచ్చింది. ఈ విషయంపై అనేకసార్లు శాసనసభలో చర్చ జరిగింది. శాసనసభ్యుల హక్కులకు భంగం కలిగించే విధంగా వ్యవహారం జరుగుతున్న విషయాన్ని మీరు చాలా తీవ్రంగా తీసుకోవలసిన అవసరం వుంది. ఈరోజు ఒక శాసనసభ్యుడిగా, లేక ప్రజాప్రతినిధిగా ఎక్కడైనా ఈ రకమైన ప్రాంతాలకు వెళ్లి పరిశీలించేటటువంటి హక్కు పున్యదా లేదా మీరు రూలింగ్ ఇష్టవలసిన అవసరం వుంది. ఎక్కడైనా ఒక పొరపాటు జరిగిందని ఎవరైనా ఒక శాసనసభ్యుడు భావించినపుడు, ఆ విషయాన్ని ప్రభుత్వ దృష్టికి, ప్రజల దృష్టికి, మీద్యిస్కి తీసుకరావలసిన బాధ్యత సదరు శాసనసభ్యునికి వుంటుంది. చాలా ఉదాహరణలు పున్యాయి. పటాన్చెరువు ప్రాంతంలో ఆర్ కబీర్ అనే ఒక శాష్ట్రోద్ధరీ వుంది. ఆశాష్ట్రోద్ధరీ చట్టానికి నిరుద్ధంగా లేగ దూడలు లేక ఆపుల చిస్పుచిస్సు దూడలను కోసి వాటి మాంసాన్ని ఇతర దేశాలకు ఎగుమతి చేస్తున్నారు. ఆ శాష్ట్రోద్ధరీ నిజిట్ చేయాలని శాసనసభ్యులుగా అనేకసార్లు అక్కడికి వెళ్తే, వెళ్లకుండా అడ్డుపడి, లారీ ఛార్ట్ చేసి త్రమినల్ కేసులు పెట్టి, జైలుకు పంపిన సంఖుటనలు మన ముందున్నాయి. ఎక్కడైనా చట్ట వ్యతిరేకమైన కార్బూకలాపాలు జరుగుతున్నాయని తెలిసినపుడు, శాసనసభ్యులుగా అక్కడికి వెళ్లి చూసే అధికారం పున్యదా లేదా? మీరు రూలింగ్ ఇష్టవలసిన అవసరం వుంది. శాసనసభ్యుల పట్ల దురుసుగా ప్రవర్తించిన పోలీసు అధికారుల మీద చర్యలు తీసుకుని, శాసనసభ్యుల హక్కులను పరిరక్షించవలసిన బాధ్యత ఈరోజు స్పీకర్గా మీమీద వుంది. ఈరోజు ఓబులాపురం మైన్స్కు సంబంధించి, ప్రభుత్వం లేక మీరైనా proactive గా చర్య తీసుకోవలసిన అవసరం వుంది. గత అనేక రోజులుగా ఈ విషయం మీద చర్య జరుగుతోంది, పత్రికలలో పస్టోంది, అక్కడ ఏదో పొరపాటు జరుగుతోందని పత్రికలలో చూసినపుడు, ప్రభుత్వమే ఒక డెలిగేషన్సు అక్కడికి తీసుకెళ్లి చూపించినంత మాత్రాన కొంపలేమీ మనిగిపోపు. ప్రభుత్వమే ఈ బాధ్యత తీసుకొని, ఫ్లోర్ లీడర్స్ లేకపోతే అన్ని పార్టీల ప్రతినిధులను అక్కడికి తీసుకెళ్లి చూపించుకొని వచ్చి, తర్వాత చర్చించుకున్నట్లయితే పరిష్కారం కావడానికి అవకాశం వుంటుంది, ఉన్నటువంటి అనుమానాలు పోవడానికి అవకాశం ఉంటుందని నేను భారతీయ జనతాపార్టీ తరపున మనవి చేస్తున్నాము.

శ్రీ కె. జానారెడ్డి : అధ్యక్షా, పోలీసు శాఖకు సంబంధించి జరిగినటువంటి సంఘటనపై నేను స్టేటుమెంటు ఇచ్చాను. ప్రధానమైన అంశం - పోలీసులు అవమానపరచినా, లేక ఏదైనా గాయపరచిన అంశాన్ని సభ్యులు లేవనెత్తారు. ఆ విషయంలో తప్పనిసరిగా ఇప్పటిగేషన్ చేయించి న్యాయం జరిపించడానికి ప్రభుత్వం సిద్ధంగా పున్నది. ఆహి పూర్తి చేస్తాం . జరిగినటువంటి సంఘటనలో ఎవరెవరు ఎంతవరకు బాధ్యులు అన్నది పరిశీలించి చట్టప్రకారం యాక్షన్ తీసుకోవలసిన అవసరం పుంది. స్టోర్ లీడర్స్ అక్కడికిపోయి చూడాలనా లేక పరిష్కార్ తీసుకోవలనా అన్నది మీరు ఆలోచించండి, ప్రభుత్వాన్ని ఆదేశించండి. నా స్టేటుమెంటుకు మాత్రం అది సంబంధం లేదు. అయినా ఒక విషయం గమనించాలి . పోలీసులు ఈ మధ్య కాలంలో దురుసుగా ప్రవర్తిస్తున్నారనో లేక శాసనసభ్యులను అవమానపరచాలనే ఉద్దేశ్యంతో ఆవిధంగా చేస్తున్నారనే అంశాన్ని పలుసార్లు ప్రతం చేస్తున్నారు. మీరున్నా, వేరొకరున్నా ఎన్నటికి కూడా పోలీసులు వ్యవస్థాపరంగా ఆవిధంగా ప్రవర్తించే పరిస్థితి ఉండదు. వ్యక్తిగతంగా ఎవరైనా ఆవిధంగా వ్యవహారిస్తే అటువంటి వారిని ప్రభుత్వం శిక్షణచనలసిన అవసరం పుంది. అది నేను అబ్బరేఫ్సన్లో పెట్టుకున్నాం . కానీ గౌరవ సభ్యులకు మనవి చేస్తున్నాని. అనుమతి లేకుండా నేను ఒక శాసనసభ్యున్నా అనో, నేను ఒక ప్రార్థమెంటు సభ్యున్నా అనో ఒక కలెక్టర్ ఆఫ్సులోకి దూసుకపోవడం, ఎలాంటి అనుమతి లేకుండా పచ్చి ఇప్పుడే మాటల్లాడాలి తలుపులు తెరవండి అన్నపుడు, అక్కడ కాపలా ఉన్న పోలీసు తలుపులు తెరవకుండా వారిని ఆపితే, నిరోధిస్తే, ప్రక్కకు తీసుకోస్తే, అది దురుసుగా ప్రవర్తించినట్లుగా, అవమానపరిచినట్లుగా భావిస్తే, అది చట్టవ్యతిరేకమా కాదా అన్న విషయాన్ని మీరు ఆలోచించాలి.

(అంతరాయం)

ఇకపోతే, జరిగినటువంటి విషయానికి సంబంధించి అక్కడ 144 సెక్షన్ పెట్టడం జరిగింది. ఐదుగురినో, ఆరుగురినో పంపడం కాదు . మైన్ బిస్టర్ సుంచి కూడా కంప్లెయింట్.....

మిస్టర్ స్పీకర్ : మినిస్టర్గారూ, మీరు చెప్పిన మాటల్లో – కలెక్టర్ ఆఫ్సులో ఆపారనే మాట పచ్చింది. దాని గురించి అడుగుతున్నారు సభ్యులు .

శ్రీ కె. జానారెడ్డి : అప్పుడు అధ్యక్షా, ఆ సంఘటనకు సంబంధించి కాదు. సభ్యుల మీద ఎవరైనా దురుసుగా వ్యవహారిస్తున్నారనే విషయం, అనేక సంఘటనలలో ఆవిధంగా ప్రవర్తించారని తెలిసిన సందర్భాన్ని ఒక ఎగ్గంపుల్గా తీసుకుని, అటువంటి పరిస్థితి సంభవించినపుడు, అక్కడ పున్నటువంటి కాపలా పోలీసు అతన్ని ప్రక్కకి తీసుకపోవడం, నిరోధించడం, గట్టిగా పట్టుకుని తీసుకపోవడం దురుసుగా ప్రవర్తించినట్లు కాదు, చట్టప్రకారమే చేస్తున్నారన్నదే చెప్పాను. ఏదేమైనా అక్కడ 144 సెక్షన్ విధించడం జరిగింది. గౌరవ సభ్యులందరికి ఆ విషయం తెలుసు . ఎక్కడైనా 144 సెక్షన్ విధించి ప్రకటించిన తర్వాత, ఆ నిపేధిత పరిధిలోకి వెళ్ళకుండా పుండపలసిన అవసరం పుండని చట్టం చెబుతుంది. ఆ చట్టాన్ని ధిక్కరించినపుడు, ఉల్లంఘించినపుడు వారిని నిరోధించి అర్స్ట్ చేయడం జరుగుతుంది. ఇది కేవలం చట్టపరిధిలో, చట్ట ప్రకారమే జరిగింది. 144 సెక్షన్ విధించపలసిన అవసరం పుండా లేదా అన్నది – ఆ యూనిట్ ఆఫ్సర్ అక్కడ పున్న పరిస్థితి, వచ్చిన కాంప్లెయింట్, ఆ వాతావరణాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని, శాంతిభద్రతలకు భంగం కలుగుతుందని భావించే 144 సెక్షన్ విధించారు. అక్కడ 144 సెక్షన్ విధించడం సబబా కాదా అన్న విషయాన్ని ప్రభుత్వం పరిశీలిస్తోంది, అది కూడా ఆలోచిస్తోంది.

డా. ప్రె.యన్. రాజశేఖర్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఈరోజు తెలుగుదేశం పార్టీ ఇచ్చిన ఎడ్జోర్న్మెంటు మొహన్ ను దయచేసి చదవమని కోరుతున్నాను. **Adjournment Motion disallow** అయినప్పటికే దాంట్లో పున్న కాంటెంట్స్ ఏమిలో చూస్తే... "to. condemn the brutal attack on TDP MLAs and MLCs at Obulapuram mines by AP Police in Karnataka region during their site visit to Obulapuram mines and to demand for all party delegation to the site as fact finding machine." అధ్యక్షా, దీని ప్రకారం నాకు అర్థం అయిందేమంటే... to condemn the brutal attack on TDP MLAs and MLCs at Obulapuram mines by AP Police in Karnataka region during their site visit to Obulapuram mines. కర్రాటక బోర్డీలో, కర్రాటక ఏరిటలీలో మన పోలీసులు వెళ్లి వారి మీద అట్టక్ చేశారన్నది , brutal attack చేశారన్నది వారు అందులో చెప్పారు and to demand for all party delegation to the site as fact finding machine..... ఈరోజు ఆంధ్రప్రదేశ్ అసంభీ ద్వారా ప్రభుత్వాన్ని డిమాండ్ చేసి ఒక All Party delegation నునం అక్కడికి తీసుకెళ్లాలన్నది వారి డిమాండ్ .

మ.12.10

తెలుగుదేశం పార్టీ తరువున జూలై 19వ తేదిన కడియం శ్రీహరి జనరల్ సెక్రటరీ గారు ఒక ఉత్తరం డైరెక్టర్ అఫ్ మైన్స్ అండ్ జియాలజికి వ్రాశారు. 21వ తేదిన మేము ఒక ఫాక్ట్ ప్రైండిగ్ మిపస్టగా తెలుగుదేశం పార్టీ శాసనసభ్యులం ఒక గ్రూప్గా ఓబుళాపురం మైన్స్ ను విజిట్ చేయాలని అనుకుంటున్నాము. ప్రభుత్వానికి సంబంధించి లెటర్ కంటెంట్ మాత్రమే ఉన్నాయి. ఓబుళాపురం మైన్స్ అన్ని డీపెయిల్సు మాకు పంపించండి. With regard to lease deeds etc. మైన్సుకు సంబంధించి అన్ని పరీక్షలల్ని ఇప్పండి. They have requested to arrange for sending of particulars relating to Obulapuram Mines and one knowledgeable officer of the mining department to accompany the Group of Legislators for assisting and explaining the technical matters during their visit. ఇంతవరకు బాగానే ఉంది. మనకు అభ్యంతరం లేదు. డిఎమ్జిని అడిగారు.

According to Section 24 of Mines and Minerals Development and Regulation Act, 1957, only a person authorized by Central or State Government can enter and inspect any mine. The contents of the said sections are here. అంటే స్టేట్ గవర్న్మెంట్కు సంబంధించి కానీ, సింట్ల్ గవర్న్మెంట్కు సంబంధించిన - either State Government or Central Government authorized person, it may be a Government Officer or the Government can authorize anyone else also. ఒక డెలిగేషన్ అఫ్టరేజ్ చేయవచ్చు. ఎవరిని అయినా వెళ్లి చూడమని గవర్న్మెంట్ చెప్పవచ్చు. Anyone can be authorized or anyone can be given authority to go and inspect the mines. When this is the situation.. 19వ తేదిన కడియం శ్రీహరిగారు డిఎమ్జికి ఉత్తరం భాస్తే అదే రోజున డిఎమ్జిగారు మైన్సు సబ్జక్ట్ చూసే ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరి సాలండ్ సి డిపార్ట్మెంట్కు ల్రాయడం జరిగింది. మైన్సు వారికి ఈ విధంగా వ్రాశారని దీని గురించి తగు చర్యలు తీసుకోండని పంపడం జరిగింది. Therefore, I request the Government to examine the issue and give necessary directions in this regard. పరిష్కార్మను ఇప్పడం, ఇప్పకపోవడం కానీ మీరు ఆలోచించి తగుచర్యలు తీసుకోండని వ్రాశారు. అధ్యక్షా, ఆ సమయంలో మైన్సు లెస్సీతో మాట్లాడి మైన్ అంటే - it is not an ordinary affair. Because millions of tonnes of ore are being produced there. There will be lot of equipment. భాస్టింగ్ జరిగే వ్యవహారం అంతా ఉంటుంది. ఎవరు వెళ్లాలన్నా, సర్క్రైప్ట విజిట్

చేయాలన్నా, డెలిగేషన్ వెళ్లాలనుపుడు, రెస్వైన్యూబుల్ శాసనభ్యులు వెళ్లాలని మైన్ లెస్టీతో మాట్లాడడం జరిగింది. ఆ విధంగా టై అప్ చేసుకొని కార్బూకమం చేయాలి. మైన్ లెస్టీని కాంటాక్ట్ చేసే ప్రయత్నం ప్రభుత్వాధికారులు చేసినపుడు it was known that this particular lessee Mr. Janardhan Reddy along with his team had gone to China one week earlier to finalize the machinery for the steel factory. ఈ రు.4500కోట్ల స్టీల్ ఫాక్టరీ కడవలో పెట్టే ప్రయత్నంలో మెపిస్టరీకి సంబంధించి ఎక్స్‌ప్రైమ్ మెంట్ పైనలైజేషన్‌కు ఒక వారం రోజుల ముందు ఘైనాకు వెళ్లాడు. He was supposed to come back around 26th of this month or so. అనే విషయం తెలిసినపుడు, ఈ విషయం ఎంక్షెర్ చేస్తూనే జనార్థన్‌రెడ్డిగారు తనంత తానుగా he wrote a letter to Mr. Chandrababu Naidu. చంద్రబాబుగారూ, మీ పార్టీ డెలిగేషన్‌కు రావాలని అనుకుంటుందంట. Unfortunately, I am not in station. నేను ఒక వారం రోజుల నుండి ఘైనాలో ఉన్నాను. నెలాభరులో ఘైనా నుండి వస్తున్నాను. నేను వచ్చిన తరువాత మీ పార్టీ డెలిగేషన్‌కు I will show them around. దానిలో మీరు కూడా ఉంటే ఎక్కువ సంతోషిస్తాను. మీరు responsible Leader of Opposition of the State. మీరు తొమ్మిది సంవత్సరాలు ముఖ్యమంత్రిగా పనిచేశారు. మీరు కూడా ఉంటే ఎక్కువ సంతోషిస్తానని ఉత్తరం ల్రాయడం జరిగింది. మీరు 2002ఫెబ్రవరిలో నాకు లీజకు ఇచ్చారు. దయచేసి రండి. మీ మీద నాకు చాలా గురుతరమైన భావం, అభిమానం ఉంది. తప్పకుండా రండి, చూపిస్తానని అనడం జరిగింది. అటువంటి పరిస్థితులలో ఏ ఒక్కరైనా ఏమి చేయాలి? 19వ తేదిన గుర్తుమెంట్‌కు ఉత్తరం ల్రాశారు. గుర్తుమెంట్ విషయాన్ని కనుక్కునే ప్రయత్నం చేసింది. మైన్ ఓసర్ చంద్రబాబుకు ఉత్తరం ల్రాశారు. ఒక వారం రోజులు అయ్యాక వీరిని, వారిని కాంటాక్ట్ చేసి, వారు వీరితో టైఅప్ చేసే కార్బూకమం చేయాలని అనుకున్నాము. ఇదెలా ఉందంటే, అటువంటి పరిస్థితి ఉన్నపుడు ఆ వారం రోజులు అగితే ఏమి అపుతుంది? ఆ వారం రోజులు ఆగకుండా లేదు, మేము ఇప్పుడు వెళుతున్నామని వీళ్లు ఇక్కడ నుండి పోవడం జరిగింది. మైన్ ఓసర్ లేదు. అనంతపురం నుండి రాయదుర్గంకు వెళ్లాలంటే రోడ్డు బాగుండదని అనుకున్నారేమో, కర్మనులు నుండి బళ్లారికి ప్రావే మీదుగా వెళ్లారు. బళ్లారి పక్క నుండి రాయదుర్గంకి వచ్చే ప్రాంతంలో ఓబుళాపురం గ్రామం వర్ధకు వెళ్లారు. వారు ఆ విధంగా మైన్ చూడడానికి ప్రయత్నం చేశారు. Mine means that it will produce millions of tonnes. Last year, they have produced more than two millions tonnes. లాస్ట్ ఇయర్ వారు 20 లక్షల టమ్ములు కంటే ఎక్కువ ప్రోడక్షన్ చేశారు. అటువంటి మైన్‌లో .....

(అంతరాయం)

I am not yielding.

MR. SPEAKER: After that I will come back to you. Let the Chief Minister complete. After that I will come back to you.

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడుసాహిత్యానికి ప్రయత్నం చేయాలన్నారు. కాబట్టి with your permission, I want to say something.

డా. ప్రె.ఎస. రాజశేఖర్ రెడ్డిః ఎందుకంత ఉలుకుబాటు? నేను మాట్లాడిన తరువాత మాట్లాడండి. పూర్తి స్థాయి చర్చ జరగాలి ఇందులో. ఇప్పుడు నేను మాట్లాడుతున్నది కేవలం ప్రియాంబుల్ మాత్రమే. మాట్లాడడానికి చాలా చాలా ఉంది. నేను మాట్లాడి పూర్తి చేసిన తరువాత అనలు ★★ అనవసరంగా పుట్టునా? ఈ లోకంలోకి రాకుండా ఉంటే బాగుండేదని అనుకుంటావు నువ్వు. ఏమిటయ్యా నువ్వు మాట్లాడేది? నిన్ను కడిగేస్తాను. ★★ పుట్టుకపోయి ఉంటే బాగుండేదని అనుకుంటావు నువ్వు.

(టిడిపి సభ్యులు సభకు అంతరాయం కలిగించసాగారు.)
మిస్టర్ స్పీకర్ డివాకర్ రాపుగారు స్టీట్ సిట్ డాన్.

(INTERRUPTIONS)

You will be given an opportunity.

శ్రీ కరణం బలరామకృష్ణమూర్తిః ఎవరిని బెదిరిస్తున్నావు? ★★

శ్రీ ఎస్. చంద్రబాబు నాయుడుః ఏమి ★★ మాట్లాడుతున్నాడు సర్?

MR. SPEAKER: I will set the records straight and come back to you. మీరు ఒక్క నిమిషం కూర్చోండి. All of you, please sit down for one minute.

(అసంతరం టిడిపి సభ్యులు పోడియం వద్దకు వచ్చి సభకు అంతరాయం కలిగించసాగారు.)
మ. 12.20

మిస్టర్ స్పీకర్: నేను చెబుతాను. Please sit down. Unless the House is in order, we cannot move. Please go back to your seats. ఈరోజు ఉదయం నుండి ఇదే జరుగుతుంది. మీరు ఉదయం అడ్జర్న్మెంట్ మోషన్ ఇచ్చిన దాని పై .....

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులచే లీఫ్ అంతరాయం)
మీరు ఒక్క నిమిషం కూర్చోండి. You please sit down. మీరు దయచేసి వెళ్లి కూర్చోండి. ఆ తరువాత | I will give you an opportunity. Unless you go back to your seats, nobody will be allowed to speak. మీరు దయచేసి కూర్చోండి. My earnest appeal to all the Members ....

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు తమ తమ స్థానాలకు వెళ్లారు)
ఈరోజు అడ్జర్న్మెంట్ మోషన్ తో ఈ ఇప్పుడ్ స్టోర్ అయ్యింది. అడ్జర్న్మెంట్ మోషన్ తో వచ్చినప్పుడు the Government came forward to make a statement. స్టోర్మెంట్ అయిన తరువాత మార్చింగ్ చాలా గందరగోళంతో we have lost two hours. Subsequently, I had a meeting and the Government came forward to make a statement and the Minister has made the statement. మినిస్టర్ స్టోర్మెంట్ చేసినప్పుడు, స్టోర్ లీడర్ వారి వారి అభిప్రాయాలు తెలిపారు. వారు

డిమాండ్ చెప్పారు. మీ డిమాండ్ చెప్పిటప్పుడు, వారు మాటల్ డేటప్పుడు అందరూ రిప్రైయింగ్‌గా ఉండాలి. ఎందుకంటే ఫోర్ లీడర్ కాబట్టి You have to respond in a more restrained manner అనే మాట కూడా చెప్పడం జరిగింది. While expressing the respective party views వచ్చినప్పుడు lot of issues were deviated whether the Chief Minister says, whether Leader of Opposition says, whether M.L.A., says or some other says, ultimately restraint has to be maintained. మీరు కూడా దయచేసి గమనించాలి. ఇప్పుడు దేవేందర్గాం గారు మాటల్ డుతూ సబ్టీ గురించి చెప్పారు. చెబుతూ, he went beyond certain issues but in the larger interest of controlling and coming into the subject I have not commented on that. మీరందరూ మీ మీ అభిప్రాయాలు చెప్పారు. You have raised certain demands. As far as the law and order issue is concerned, the Home Minister has given reply. దాని వివరణ ఇచ్చారు. మిగతా ఇప్పుడ్లో larger issues దీంట్లో ఉన్నాయి. Sending a delegation to mines అన్నప్పుడు, Chief Minister was responding to it. చీఫ్ మినిస్టర్ మాటల్ డేటింగ్ నమయంలో he was narrating about the incidents as to how they happened. అటువంటి నమయంలో how the Members have crossed .....

(INTERRUPTIONS)

దయచేసి మీరు వినాలి. Inspite of the fact that certain personal allegations have been made...

(INTERRUPTIONS)

శ్రీ ఎన్. చంద్రబాబు నాయుడు: ఎవరు చేశారో చెప్పండి.

MR. SPEAKER: I have made it very clear. నేను చెప్పాను. I am coming to it . అదే చెబుతున్నాను. ఈ వైపు నుండి స్టోర్ అయ్యాంది. ఈ మాటలలో ఇటువైపు గాని, అటువైపు గాని, ఏదైనా పర్సనల్ అలిగేషన్లు గాని any unparliamentary expressions are there then it will be expunged. But at the same time if any Member wants to make personal allegations then notices have to be given. ఈ విధంగా హాస్ జరుగుతుంది కాని ఇటువైపు నుండి ఒక మాట, అటువైపు నుండి ఒక మాట చెప్పి కూర్చుండామంటే It is not good. So, let us get on to the subject and we will close the issue.

(INTERRUPTIONS)

అపునందీ! I have set the records straight. If any personal allegations are made without giving proper notice and if any unparliamentary language is used then they will be expunged from the records. We will close the issue now. Chief Minister garu, please continue.

డా.ప్రె.ఎస్. రాజశేఖరరాణ్డి: అధ్యక్షా,

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులచే అంతరాయం)

MR. SPEAKER: Let the Chief Minister react to it. అపునందీ he is narrating as to what has happened. వారే మాటల్ డుతూన్నారు. He is reacting to it. Please sit down. Let the Chief Minister complete it.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులచే అంతరాయం)

ఇప్పటిదాకా గత పది నిముషాలలో జరిగిన ఇన్నిడెంట్స్‌లో anything, which was irregular, I have mentioned. I have not only mentioned it but I have also set the records straight by expunging the same. I am advising the members to maintain restraint. ఇప్పుడు సబ్జెక్ట్‌కి వెళ్లాలి. Now, we have to get into the subject. ప్రతి ఒక అంశం రికార్డ్ లై ఉంది. It is not that something is recorded and something is not recorded.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులచే అంతరాయం)

You please listen. అవునండీ! అటువైపు ఆరోపణలు వచ్చాయి, ఇటువైపు వచ్చాయి. My interest is..ఈ సబ్జెక్ట్ వెళ్లి, ఈ సబ్జెక్ట్ ని కోసం చెయ్యాలి. మళ్ళీ ఈ విధంగా కంటిన్యూ చేస్తే it is not good. Let the Chief Minister complete. If there is anything left then you will be given opportunity. Now, you please sit down.

(INTERRUPTIONS)

I will come back to you. నర్సింహాయ్ గారు, రామకృష్ణడు గారు, బలరామకృష్ణమార్తి గారు దయచేసి విసండి. Allegations came from this side and that side. That is why I have set the records straight. ఇమ్మీడియెట్లీ మనం సబ్జెక్ట్‌లోకి వెళ్లాము.

డా.వై.ఎస్. రాజశేఖర రెడ్డి: అధ్యక్ష, ఏదైనా అన్సార్లమెంటరీగా మాట్లాడి ఉంటే మీరు వెరిఫ్యూచెయ్యాండి. తప్పకుండా, తీసివెయ్యాపచ్చ నాకు ఏ విధమైన అభ్యంతరం లేదు. మీరు చూడండి. తప్పకుండా తీసివెయ్యండి.

అధ్యక్ష, మొత్తం మీద జనార్థన్ రెడ్డి గారు చంద్రబాబు నాయుడి గారికి రాసిన ఉత్తరానికి కాగ్గిజన్స్ ఇప్పకుండా, దానిని దృష్టిలోకి తీసుకోకుండా ...

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులచే తీవ్ర అంతరాయం)

మిస్టర్ స్పీకర్: చంద్రబాబు నాయుడు గారు, వారు అయిపోగానే మీ దగ్గరకు వస్తాను.

(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులచే తీవ్ర అంతరాయం)

MR. SPEAKER: I want the subject to be completed. One minute, ఒక్క నిముపద్మ ఆగండి మీరు.

(టి.డి.పి సభ్యులు పోడియం వద్దకు వచ్చారు)

శ్రీ ఎస్. చంద్రబాబు నాయుడు: అధ్యక్ష, ...

(బెజరీ బెంచెన్ నుండి తీవ్ర అంతరాయం)

మ.12-30

శ్రీ జి.కిషన్‌రెడ్డి: ఇద్దరి మధ్యలో నేను మాట్లాడతాను, నాకు అవకాశం ఇప్పండి.

MR.SPEAKER: My appeal to the entire House ఈ రోజు ఈ అంశం పూర్తిచేసి చర్చ ముగించాలని నా కోరిక. But if you want to make any personal allegations - దీనిలో ఇంకేముంది. నేను repeatedly చెబుతున్నాను కదా. I have made it very clear on both sides. I will verify the record. I will expunge. Not only I will expunge, but I advise the Members. Please be restraint. I have made it very clear - abundantly clear from the Chair. If the Leader of Opposition is hurt by certain remarks made by the Chief Minister, the Chief Minister has made it very clear to verify the record and then expunge. From your side, if there is anything unparliamentary, I will expunge. ఈ విధంగా జరుగుతూ పోతే it will be very difficult. On behalf of the entire House, I am speaking - from this side or from that side, if anything personal - anything unparliamentary, I will expunge. Now, let us go to the subject. ఇప్పుడు మరలా ఒకసారి చెబుతున్నాను. Kishan Reddy garu, please sit down. ఇటువైపు నుంచి గానీ, అటువైపు నుంచి గానీ అన్నపార్లమెంటరీ పదాలు ఎవరు వాడినా దానిని ఎక్కుపంచ్ చేయడం జరుగుతుంది. గౌరవసభ్యులు మాటల్లాడే సమయంలో కొంచెం ఓపికగా, రిప్రైస్ గా మాటల్లాడాలని రిఫైస్ చేస్తున్నాను. I request all the Members to kindly co-operate. ఈ రోజు ఈ అంశాన్ని క్లోబ్ చేసి తదుపరి అంశానికి వెళదాం . Let us not get into anything personally. ఈ ఇస్ట్రోపైసన మాటల్లాడండి. We will leave it here. Chandrababu Naidu garu, I will make it clear to you also. Kishan Reddy garu, ఒక్క నిమిషం. ప్రతి సభ్యుడు ఈ విధంగా పట్టింపులకు పోతే ఎలా? మీరు మాటల్లాడింది, సూచించింది నేను వినాలి, మీరు నేను చెప్పేది వినరా?

(INTERRUPTIONS)

అందుకే చెప్పాను. Any words which have to be expunged will be expunged. Please co-operative with me. Let any emotions or personal works not come up. ఈ అంశాన్ని చేపట్టాలి. The other personal matters we will leave here. I have set the record straight. పారపాటుగా అంశం పక్కను వెళుతున్నప్పుడు దానిని సరిదిద్దే బాధ్యత మన్మహిన ఉంటుంది కాబట్టి we are setting the record straight. Now, we will leave it here.

(కాంగ్రెస్ సభ్యులనుంచి అంతరాయం)
(తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు మైక్ ఇవ్వాలని స్పీకర్ పోడియం వద్దకు వెళ్లారు)

With great difficulty, we have come to the subject.

(INTERRUPTIONS)

The House cannot be deviated. Kindly understand.

(INTERRUPTIONS)

What I am trying to do - చంద్రబాబునాయుడుగారు, నర్సింహాయ్యగారు , చాడ పెంకటరెడ్డిగారు మాటల్లాడతామంటున్నారు. దీని అర్థం ఏమిటి? సమస్య పరిష్కరించడమా? సమస్య పెంచడమా?

(INTERRUPTIONS)

నేను అదే చెబుతున్నాను. మరలా సభలో డిజార్డర్ వద్ద. రెండు నిమిషాలు అగండి.

శ్రీ కరణం బలరామకృష్ణమూర్తిః అధ్యక్షా, వారిని విత్తిడా చేసుకోమని చెప్పండి.

మిస్టర్ స్పీకర్: వారిని పిలిచాను. It is leading to further pandemonium. My only appeal is - let us go to the subject. After CM, we will take it up. మనం సబైకోలోకి వెళదాం .

(INTERRUPTIONS)

పట్టింపులతో ఉంటే ఎట్లా? పట్టింపులు ఏందుకు? వారిని మాట్లాడమన్నాను. వారు మాట్లాడకుండా వారి ఉపనాయకుడికి అవకాశమిచ్చారు. ఈ విధమైన పట్టింపులతో ఎవరికి న్యాయం జరగదు. దయచేసి కూర్చోండి. వారు పూర్తి చేయగానే I will come to you. మీరు ఒక్క నిమిషం కూర్చోండి. బలరాంగారూ మీరు కూర్చోండి. Chandrababu Naidu garu - మీరు మాట్లాడండి. మిగతా ఫ్లోర్ లీడర్లు కూడా మాట్లాడతామంటున్నారు. ప్రాపర్ నోటీసు లేకుండా అన్పార్ట్మెంటరీగా మాట్లాడిన దానిని ఎక్స్పంజ్ చేస్తానని చెప్పాను కదా. Once again, I reiterate my appeal to the Hon'ble Members.

(తెలుగుదేశం సభ్యులు పోడియంమంచి వెనక్కు వచ్చారు)

MR. SPEAKER: I have immediately asked the Chief Minister to react. He said - if there is anything unparliamentary, it can be expunged. I will expunge it. I will come back to you.

డా.వై.ఎస్.రాజశేఖరరాణ్డి: అధ్యక్షా, మొత్తం మీద జనార్థనరాణ్డిగారు చంద్రబాబు నాయుడుగారికి రాసిన ఉత్తరాన్ని కాగ్నిజెస్ట్సులోకి తీసుకోకుండా, దృష్టిలోకి తీసుకోకుండా.....

(తెలుగుదేశం సభ్యులు స్పీకర్ పోడియం వద్దకు వచ్చారు)

MR.SPEAKER: If all the Floor Leaders want to speak - ఇప్పుడు ఈ అంశంపై

(తెలుగుదేశం సభ్యులు స్పీకర్ పోడియం వద్ద స్పీకర్తో వాగ్వాదానికి దిగారు)

Please go back. I am calling Chandrababu Naidu garu and I am calling all the Floor Leaders. Please go back. Now, the subject is set aside. Now, no more on the subject. We will go only as per conventions and practices. Please go back. ఇక మనకు అంశం చర్చకు వద్దు. Now, I am calling all the Floor Leaders. All the Floor Leaders - kindly advise me on what to do. Yes. మీరు వెళ్లండి నేను పిలుస్తాను. ఈ సబైక్షను ప్రక్కకు పెట్టేశాను. వ్యక్తిగతంగా ఏమి ఉన్నాయో మనం చర్చించుకుందాం . ఈవేళ సబైక్ష దానికి డెడికేట్ చేస్తాను. The House will be dedicated only to you. నేను మొదటి చెప్పాను. వ్యక్తిగత పట్టింపులకు పోవద్దు, సబైక్షలోకి వెళదామన్నాను. You want to speak. All the Floor Leaders whoever గౌరవసభ్యులు మాట్లాడాలనుకుంటున్నారు. నియమనిబంధనలు, సాంప్రదాయలపై ఇప్పుడు మొదలుపెడదాం. That will begin now. I call Chandrababu Naidu garu. Everybody speaks now. I allow everybody to speak.
మ. 12.40

(Sri Ch. Rajeshwar Rao is on his legs attempting to speak)

MR. SPEAKER: With due respect to Rajeshwar Rao garu - please sit down. I will come to you later. When I need your advice, I will come to you. Now, I have to finish the Floor Leaders first. After that I will come to you. Kindly listen to me. My only intention here is to set the records straight. In spite of that, if all the Floor Leaders express, let them speak. Yes on behalf of Chandrababu Naidu garu.

(INTERRUPTIONS FROM TREASURY BENCHES)

Everybody will be given a chance. What do you want to say Rajeshwar Rao garu.

(INTERRUPTIONS FROM TREASURY BENCHES)

I will permit all the Members - whoever wants to speak on conventions and practices. They are free to speak.

శ్రీ ఎన్. కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, దేవేందర్ గాడ్ గారు మాటల్లాడుతూ ఎంత డీవియేట్ అయ్యారో మీకు చెప్పుకుర్చేదు. అయిన మాటల్లాడిన 5 నిమిషాలలో పర్సనల్గా ఎన్ని ఎలిగేషన్లు చేశారో అందరికీ తెలుసు. He has made personal allegations without giving notice. You have allowed him to go on record.

(INTERRUPTIONS)

MR. SPEAKER: The reason why I am allowing everybody is that we are not going in accordance with the practices and conventions. I am seeking advice not only of Floor Leaders but all the Members of the House.

శ్రీ ఎన్. కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి : అధ్యక్షా మీరు హాస్ యెక్కు ఒప్పనియన్నని తీసుకోండి.

ప్రకటన

(రూల్స్ కమిటీ సమావేశము గురించి)

MR. SPEAKER: I am also announce to the House - దయచేసి వినండి . The Rules Committee will meet tomorrow evening. ఎందుకంటే రూల్స్ , కవిత్వమ్, ప్రోక్రెస్సెన్స్తో మీ అందరూ కూడా బాధపడుతున్నారు. ప్రతి ఒక్క సభ్యుడూ నాకు సమయం రావడం లేదని , మా నోరు నొక్కి వేస్తున్నారని, లేదా పద్ధతిలో సభ నడవడం లేదని చెబుతున్నారు. కాబట్టి ఈ ఇబ్బందులను తొలగించడానికి the proper Forum is Rules Committee. Tomorrow I am calling the Rules Committee. I inform all the Floor Leaders to make it convenient to attend the Rules Committee Meeting. ఈ రోజు చర్చ జరపడం లేపు రూల్స్ కమిటీలో పెట్టి మీ అందరు సూచించిన మేరకు ఇందులో రూల్స్లో ఏమైనా మార్పులు చేర్చాలు చేయాల్సిన అవసరం ఉంటే వాటిని కూడా పాటించాం .

(INTERRUPTIONS)

In the larger interests, I am calling the Rules Committee also. Now, I am calling Rajeshwar Rao garu for the Rules Committee.

టి.డి.పి. నాయకుల అనంతపురం జిల్లా ఓబుళాపురం గనుల స్థలం సందర్భం సందర్భంగా జరిగిన సంఘటనపై హోం శాఖా మాత్యుల వివరణ పై చర్చ (కొనసాగింపు)

DR. Y.S. RAJASEKHAR REDDY: It is not that way. When I, as Leader of the House, was on legs and continuing my speech, without me yielding to the Opposition

whom-so-ever - చంద్రబాబు నాయుడు గారినిగాని, సిహెచ్ రాజేశ్వర రావు గారిని గాని , నేను మాట్లాడుతున్నపుడు మీరు వారిని పిలవడం పద్ధతి కాదు. అయినా కూడా మీరు మీ డిస్ట్రిషన్‌తో పిలిచారు. In your discretion you called them. అంతకు ముందు క్లీయర్‌గా చెప్పాను. ఏదైనా అన్పార్లమెంటరీ నా స్పిచిలో పచ్చి పుంటే, ఏ ఒక్క అన్పార్లమెంటరీ పదం గాని, సెన్టచెస్టు గాని, వాక్యం గాని నా స్పిచిలో దోర్లి పుంటే, I request you to please expunge the same అని తీసివేయమని చెప్పాను. ఆ మాటకు కూడా ప్రతిపక్షానికి సంబంధించి, పార్టీ వారందరూ సంతృప్తి చెందకుండా మళ్ళీ ఏదో మాట్లాడటానికి ప్రయత్నం చేస్తే, మా చీఫ్ వివ్ గారు మీతో అన్నారు, ఇది సాంప్రదాయం కాదు, పద్ధతి కాదు, ముఖ్యమంత్రి గారు సభానాయకుడుగా మాట్లాడుతున్నపుడు ఆయనను కాదని ఇంకొకరికి ఇవ్వడం పద్ధతి కాదు. ఒకవేళ ఇవ్వాలనుకుంటే, మీరు please take opinion of the House. హాస్ ఒప్పీనియన్ తీసుకోండి. హాస్ ఆ విధంగా ఒప్పీనియన్ ఇస్తే, మాకు ఏ విధమైన అభ్యంతరం లేదు. హాస్ ఆ విధంగా ఒప్పీనియన్ ఇవ్వకుండా ప్రతిపక్ష నాయకుడు గాని, రాజేశ్వర రావు గారు గాని మాట్లాడటానికి తమరు ఒప్పుకుంటే మాకు అభ్యంతరం లేదు. కానీ, I will have to continue my speech.

MR. SPEAKER: The issue before the House is something very serious which all of you are aware. Now, the Leader of the House says when he was on legs trying to complete his speech, he has been stopped. While the Leader of the House was speaking, there were certain disturbances from Opposition side. The issue before the House is even though the Chief Minister has not yielded, other Member is allowed to speak. Now, keeping this in view, please let me complete.

(INTERRUPTIONS)

The matter is very technical. We have to go by conventions and practices. There is no second opinion on it. As per the practice, going by the spirit of the House, spirit of Democracy, we try to accommodate most of the Members within the available time. That is an exercise we have been doing in this august House. If we analyse for the last three years, there have not been many occasions of any Member quoting the rule, quoting Kaul and Shakdhar and quoting Point of Order. The reason is that the Chair has been very accommodative to ensure that every Member gets equal opportunity and fair-play. In the name of fair-play, it cannot be mis-used. That is the reason to call the Rules Committee tomorrow. I have decided to have the Rules Committee Meeting tomorrow. If you feel that the House is not going as per the prescribed conventions, and if there is any amendment required to the rules, then I will take the opinion of the Members and amend suitably.

మ.12.50

అందుకే నేను ముందే చెప్పాను. మనం మాట్లాడే సమయంలో కూడా after all we are all human beings. We get emotional. We get sensitive. ఆ విషయంలో ఏ సభ్యుడు కూడా ఎన్నింట్టెడ్ కాదు. Including the Chair nobody is exempted from this kind of passions, this kind of reasoning and this kind of feelings. అటువంటి సమయంలో ఆచేషపూరితంగా ఏదైనా మాటలు అటువైపు నుండి కాని ఇటువైపు నుండి కాని మార్చింగ్ ఈ హాస్ స్టాప్ అయినప్పటి నుండి any word if it is used which might hurt the other Member or which might have hurt the Members speaking then the first available opportunity for the Chair is to stop to expunge and the Member who ever has said he will be given an opportunity. Now in this particular case there have been little lapses definitely which were noticeable. I kept on appealing to the Members to ensure that there is nothing personal and there is no unparliamentary words raised. నా బాధంతా ఏమిటంటే the appeal from the Chair, I do not know where it goes.

Nobody follows. This is my big concern. You have to respect the Chair because the Chair runs to accommodate all the Members. The curtain should fall. The subject should close. Then only we can move on to the next subject. But unfortunately, he has struck on certain issues. Whatever is the reason I respect the views of the Hon'ble Members. But, my advice is kindly come to the Rules Committee because this House will not end with us. This House will continue. Even for future if any Rules have to be amended we will see and we will do accordingly. That is my earnest appeal to all the Members from the Chair. నేను మాటల్లడేటప్పుడు ఏం చెప్పానంటే మీరు అందరూ ఆ అంశంపై ఒక నిర్ణయానికి వచ్చినట్లయితే ఆ అంశాన్ని పూర్తి చేయటానికి, తరువాతి అంశాన్ని చేపట్టటానికి ప్రయత్నం చేస్తాను. If I am hurt..... morning there were so many things said about me. But I kept quiet. Because, the Member is hurt. మీరే చెప్పారు. అనేక అంశాలు పస్తుపుంటాయి.వాటినిపూర్తి చేస్తూపోవాలని. We have to leave it there. Leave it not for ఏట్కురి కోసమో కాదు. In the larger interest of the House. We will leave it to the wisdom of the Members at times. . కొన్ని అంశాలపై మీరు సంతృప్తి పొందకపోతే నిరసన తెలిపే హక్కు మీ కుంది. మీ నిరసన కూడా ఎస్టుపట్లి ఆ ఇస్యా మీదనేపుంటుంది. So, ఆ విధంగా నిరసన తెలిపిన తరువాత ఆ ఇస్యా క్లోజ్ కావాలి. let us get on to the subject. ఆ తరువాత నెఱ్న సబ్జెక్ట్ లోకి వెళ్లాలి. We will try to see that we close this subject and I think I must have expressed

(తెలుగుదేశం సభ్యుల సుంది అంతరాయం)

Please take your seat we will get on to the subject.

(Interruptions)

శ్రీ సిహెచ్.రాజేశ్వర రాపుః స్థికర్ సర్, ఐ యం అన్ పాయింటాఫ్ ఆర్డర్.....

Mr.Speaker: I will come to your Point of Order. నేను చెప్పిన మాటలన్నీ మీ రిప్పోక్స్. మీలో వున్న భావాలనే మీ తరఫున నేను చెప్పాను తప్ప నేను ప్రత్యేకంగా చెప్పిందేమీ లేదు. దయచేసి మీరు సహకరించండి

శ్రీ సిహెచ్.రాజేశ్వర రాపుః స్థికర్ సర్, మీరు ఇంతవరకు ఈ శాసన సభలో మాటలడిన అభిప్రాయాలను గౌరవిస్తూ మీరు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారికి అనుమతినిచ్చిన తరువాత వారు మాటలడుతూ పుండగా మరొక సభ్యులు లేచి పాయింటాఫ్ ఆర్డర్ కాని వేరొక విధంగా కాని తమరి దృష్టిని ఆకర్షిస్తే మీరు వారికి అనుమతినివ్వటం న్యాయం కాదు. ఒకవేళ అలా ఇష్టదలచుకుంటే మీరు ఈ సభలో మెజారిటీ ఒప్పినియన్ ప్రకారం ఇవ్వాలనేది ఇష్టపిరకున్న మన రూల్స్ లో లేనేలేదు. మీరు రెప్యూ చేయదలచుకుంటే సహజంగానే స్థికర్ గారికున్న గౌరవం, సాంప్రదాయం అనేకానేక అనుభవాల తరువాత స్థికర్ గారు సభా నాయకునికి కాని ప్రతిపక్షాయకునికి కాని వీలుంటే, అప్పుడు అవసరమనుకుంటే తమరు కల్పించవచ్చు. అలా జరిగినప్పుడు కూడా ఎవరైనా ఒక సభ్యుడు పాయింటాఫ్ ఆర్డర్ అడిగితే అలా ఇచ్చిన సందర్భాలు ఒకటి కాదు వందలున్యాయి. ఆ విధంగా ఈ మూడు సంవత్సరాలలో మీరే చెప్పినట్లుగా చాలా సంక్లిష్టమైన సమస్యలు వచ్చినప్పుడు, చాలా వ్యక్తిగతంగా కూడా బాధాకరమైన పరిస్థితులు వచ్చినప్పుడు స్థికర్గారి అభిప్రాయంతో ఏకీభవించకపోయినప్పటికీ స్థికర్ గారు చెప్పారు కాబట్టి తలవంచుకొని కూర్చోకతపులేదు. అలాంటిది ఇవ్వాళ స్థికర్గారు సభ్యునికి అనుమతినిచ్చన తరువాత సభ అభిప్రాయాన్ని తీసుకొని మాటలడాలనే నిర్ణయానికి స్థికర్ గారు రావటానికి గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారు వారి సలహా మీకిప్పటం

చాలా దురదృష్టకరం. శోచనీయం. ఇది మొదటి విషయం. ఇక రెండవ విషయమేమంటే ఇవ్వాళ సభలోగారవ ముఖ్యమంత్రి గారు ప్రసంగం చేస్తూ గారవ ప్రతిపక్షాయకునిపై చేసిన విమర్శ చూస్తే విషయం చెప్పకుండా, సబ్సైట్లోకి పోకుండా వారు ఉపయోగించిన భాష మాటలు ఇవ్వాళ నేను మళ్ళీ చదినితే అన్యాయంగా మళ్ళీ దేశానికి, ప్రపంచానికి ఒకవిధమైన భయాన్ని అందించినట్లవుతుంది. మీరు దయచేసి చూడండి. గారవ ముఖ్యమంత్రి గారు గారవ ప్రతిపక్షాయకుని ఉద్దేశించి చెప్పిన బూతు మాటకు సంబంధించిన విషయం అది. దానిని వారు వెంటనే ఉపసంహరించుకొని దానికి రిగ్రెట్ తెలపాఠ.

దానిని ఉపసంహరించుకొని క్షమాపణ చెబితే అప్పుడు ఈ సభ గారవినిస్తుంది. లేకపోతే లేదని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఇటువంటిని జరిగితే ఈ సభలో మీం కాని, మీరు కాని కూర్చోనపసరం లేదు.

మిస్టర్ స్పీకర్: సమస్య అలోర్డీ పరిష్కారమైంది. ది మేటర్ ఈజెక్ష్యూషన్ నో పుయ్ విల్ గెట్ ఇంటుది సబ్సైట్. ముఖ్యమంత్రి గారు మీరు అడిగిందే చెప్పారు. If there is anything unparliamentary, will be expunged.

శ్రీ ఎన్.కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి: సార్ ఈ యాం ఆన్ పాయింటాఫ్ ఆర్డర్..... పాల్మెంటర్ ప్రోక్రీసెన్ అండ్ ప్రోసెజర్స్కు సంబంధించి బేసికల్లీ రెండు విషయాల గురించి మాటల్లడుతున్నాను. పెద్దలు రాజీశ్వర రావు గారు ఉదయం చంద్రబాబు నాయుడు గారు స్పీకర్గారి గురించి మాటల్లడుతున్నప్పుడు అలాంటి సలవోలు ఇచ్చిపుండకూడదా? ఏమిటి ఆయన మాటల్లడేది?

(ఈ దశలో తెలుగుదేశం సభ్యులు పోడియం దగ్గరకు వెళ్లి ముఖ్యమంత్రిగారు క్షమాపణచెప్పాలని డిమాండ్ చేయసాగారు)

మిస్టర్ స్పీకర్: ప్లీజ్ గో బ్యాక్ టు యువర్ సీట్స్ .....

(అంతరాయం)

మ.1.00

Please go back to your seats. Please sit down. Now no more on this. We will close the issue now. We are only trying to restore order. We have made an appeal ఎప్పురూ కూడా వ్యక్తిగతంగా పోకూడదని చెబుతూనే పున్నాను. We will leave it here now. We will go only to the subject. Now please sit down. Now no more on this. That is enough. Please sit down. Now we will get on to the subject. Please sit down.

MR. SPEAKER : Already it is over. It has gone on record.

(ఈ దశలో పోడియం దగ్గర వున్న టిడిపి సభ్యులు – సిఎం అపాలబీ చెప్పాలి – అంటూ గట్టిగా నినాదాలు చేశారు.)

డా. షై.యన్. రాజశేఖర్ రెడ్డి : స్పీకర్గారూ, ఈరోజు ఉదయం నుంచి జరిగిన పరిస్థితిని చూస్తే, మనముకు చాలా బాధ వేసింది. గారవ ప్రతిపక్షాయకులు మీ గురించి చేసిన gesticulations గానీ, ఇలా

ఇలా చేతులు పెట్టి మాట్లాడడం, మీ గురించి మాట్లాడినపుడు చాలా పరుషమైన పదజాలం ఉపయోగించిన తర్వాత, మీకు ఎంత ఓపిక ఉందో ఏమో గానీ, సభలో పున్న గౌరవ సభ్యులకు మీలాంటి ఓపికను భగవంతుడు ఇప్పటిలేదు. ఎంత అన్యాయంగా మాట్లాడారు ఇవ్వాలి? తొమ్మిది సంవత్సరాలు ముఖ్యమంత్రిగా పున్న వారు, ఈసోజు ప్రతిపక్షనాయకులుగా పున్న వారు, మీగురించి అంత అన్యాయంగా మాట్లాడితే, దాన్ని దృష్టిలో పెట్టుకుని, మళ్ళీ మీరు వారికి మాట్లాడడానికి సమయం ఇచ్చిన విషయంలో మేము అభ్యంతరం తెలిపాం, మీరు చెప్పిన మాటకు కూడా మేము అభ్యంతరం చెప్పవలసి వచ్చిందే తప్ప మరొకటి కానే కాదు. ..... నేను దాని గురించి క్లారిషై చేయవలసిన అవసరం వచ్చింది కాబట్టి క్లారిషై చేస్తున్నాను. మొత్తం మీద ఏదైనా, లీజుదారుడు జనార్థన్‌రిట్టి గౌరవ ప్రతిపక్ష నాయకుడిగారికి రాసిన ఉత్తరాన్ని వారు గమనంలోకి తీసుకోకుండా, వారు దాని గురించి పట్టించుకోకుండా 21 వ తారీఖున .....

(ఈదశలో టిడిపి సభ్యులు ... ముఖ్యమంత్రిచేత క్లారిషై పాపాలు చెప్పించాలని గౌరవ సభాపతిని పదేపదే డిమాండ్ చేస్తూ నినాదాలు చేశారు.)

MR.SPEAKER: The House cannot run like this. The House is adjourned to meet again at 4.30PM

(Then the House adjourned at 1.05 PM to meet again at 4.30 PM)

(The House met at 4.32 p.m. with the Hon'ble Speaker in the Chair)

సభా కార్యక్రమము
(ముఖ్యమంత్రిగారు వాడిన అన్పార్లమెంటరీ పదాలను గురించి)

MR.SPEAKER: Evening Session is only for Bills. బిసిలో డిప్యూటీ చేశారు. We will take up Bills in the evening session.
ఇప్పుడే స్టార్ట్ అయింది.

(టిడిపి సభ్యులు పోడియం వద్దకు వచ్చి ముఖ్యమంత్రిగారు ఉదయం అన్నమాటను విత్తిడా చేసుకోవాలని సభకు అంతరాయం కలిగించసాగారు.)

గౌరవ సభ్యులు ఎవరు అన్పార్లమెంటరీ మాటల్డాడినా that will be examined and expunged. ఎక్కుపంచ్ అంటే అదే అర్థం . Now, please go back to your seats.

(టిడిపి సభ్యులు సి.ఎమ్.గారు అపాలబీ చెప్పాలి అని సభకు అంతరాయం కలిగించసాగారు.)

శ్రీ వట్టి వసంతకుమార్సి: మీరెందుకు ఆయన భజన చేస్తున్నారు?

MR.SPEAKER: Subbarayudu Garu, please sit down. Minister for Municipal Administration and Urban Development will move the Bill.

SRI KONERU RANGA RAO, Sir, I beg to move:

“That the Hyderabad Municipal Corporations (Amendment) Bill, 2007 be taken into consideration.”

MR.SPEAKER: Motion moved. Now, Discussion on the Bill.

ఈ బిల్ సైన చర్చ ఉంటుంది. You go back to your seats. In the morning itself, I was very clear. I told the entire House that whatever unparliamentary is there, it will be expunged.

శ్రీ కరణం బలరామకృష్ణమూర్తి: ఒక్కమాట చెప్పడం ధర్షం .

MR.SPEAKER: The record is already straight. You cannot convert the morning agenda into the evening one. Please go back. The record is straight now. Anything unparliamentary is expunged.

చెప్పాను కదా. Anything unparliamentary will be expunged అని చెప్పిన తరువాత ఇంకా ఏమిటి? వన్ పర్టీక్యులర్ మెంబర్ అన్న మాట కాదు. ఈ చర్చలో అనేక మంది సభ్యులు హీవీయెట్ అయ్యారు.. The entire record will be taken and if unparliamentary words are there they will be expunged.

Subbarayudu Garu, my appeal to you is that you are a Senior Member. This is not good. Please go back to your seat. My appeal to all of you is that morning discussion will end in the morning. Evening, it has been specifically for Bills. రెండవది పొద్దున కూడా చాలా స్వస్థంగా చెప్పుడం జరిగింది. ఆ చర్చలో అనేక మంది సభ్యులు, వారు మాట్లాడిన దానిలో ఎనీధింగ్ అన్పార్లమెంటరీ ఉంటే, the whole thing will be examined and unparliamentary words will be expunged. ఎవరైనా నరే. నేను క్లేర్ స్టాపంలో ఉండి చెప్పాను. Please go back to your seats. I have already made it clear.

(INTERRUPTIONS FROM MEMBERS BELONGING TO TDP)

MR.SPEAKER: If the House is to be obstructed, we have no other option, but to name the Members.

ప్రభుత్వ తీర్మానము
(టి.డి.పి. శాసన సభ్యుల సమస్యల గురించి)

శ్రీ ఎన్. రఘువీరారెడ్డి: అధ్యక్షా, తెలుగుదేశం సభ్యుల ప్రవర్తన చూస్తే చాలా బాధ వేస్తుంది. ఈ బిల్లు పొన్ చేయవలసిన అవసరం ఉంది. ఇది మనందరి బాధ్యత. మనకు ఓట్లు వేసి ఇక్కడకు పంపించింది చట్టాలు చేయాలని. చట్టాలు చేసే సమయంలో ఈ విధంగా అడ్డగోలుగా వ్యవహారించడం మంచిది కాదు. ఈ విధంగా సభను అడ్డగిస్తున్నారు. తప్పని పరిస్థితుల్లో కాబట్టి మీ అనుమతితో

I beg to move:

"That under sub-rule (1) of rule 300 of Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, the following Members named by the Hon'ble Speaker be suspended from the service of the House for this day."

1. Sri Balarama Krishna Murthy, Karanam
2. Sri Devender Goud, T.
3. Sri Jayaprakash, T.
4. Smt.Lalitha Kumari, L.
5. Sri Ramakrishnudu, Yanamala
6. Sri Ramesh, D.
7. Sri Ranganayakulu, P.
8. Sri Sayanna, G.
9. Sri Subbarayudu, Kothapalli
10. Smt.Sujatha, P.
11. Sri Syam Sunder Sivaji, G.
12. Smt.Uma Madhava Reddy, A.

MR.SPEAKER: Motion moved. The question is

"That under sub-rule (1) of rule 300 of Rules of Procedure and Conduct of Business in the Andhra Pradesh Legislative Assembly, the following Members named by the Hon'ble Speaker be suspended from the service of the House for this day."

1. Sri Balarama Krishna Murthy, Karanam
2. Sri Devender Goud, T.
3. Sri Jayaprakash, T.
4. Smt.Lalitha Kumari, L.
5. Sri Ramakrishnudu, Yanamala
6. Sri Ramesh, D.
7. Sri Ranganayakulu, P.
8. Sri Sayanna, G.
9. Sri Subbarayudu, Kothapalli
10. Smt.Sujatha, P.
11. Sri Syam Sunder Sivaji, G.
12. Smt.Uma Madhava Reddy, A.

(PAUSE)

The Motion is carried and the Members named are suspended from the service of the House for the rest of the day.

సె. 4.40

సభా కార్యక్రమము (ముఖ్యమంత్రిగారు వాడిన అన్వపార్లమెంటరీ పదాలను గురించి)

శ్రీ నోముల నర్సింహాయ్: మా ప్రాప్తిస్ రిజిస్టర్ కానిష్టండి. ఒక ప్రధానమైన అంశానికి సంబంధించి చర్చ జరుగుతుంది. ఆ చర్చకు సంబంధించి తమరు వదే వదే చెప్పారు. ముఖ్యమంత్రి గారు వారు చెప్పినటువంటి పద్ధతులలో ప్రభుత్వానికి సంబంధించి, వారి పొలసీకి సంబంధించి వారిని డిఫిండ్ చేసుకోవడానికి మాటల్లాడడాన్ని మేము తప్పుపట్టడం లేదు. ఆ సందర్భంగా వారు ఒక మాట వాడారు. అన్ని టి.పి.లలో ఈరోజు ప్రోలింగ్ వస్తుంది. అందరు నింటున్నారు. ఇది ప్రతిష్ట పెంచడానికి పనికొన్నందా లేక ప్రతిష్ట దిగజార్పడానికి పనికొన్నందా? మీరు అవకాశం ఇస్తుంటే, అధికార పార్టీ సభ్యులు పోడియం పద్ధకు వస్తున్నారు. మీ మీద యుద్ధానికి పచ్చిన తరువాత మీరు మాటల్లాడిన మాటను మీరే వెనుకకు తీసుకునే పరిష్కారించి వస్తుంది. మెజారిలీ సభ్యుల అభిప్రాయం తీసుకుంటామని, గాంధి భవన్లో కూర్చోమనండి. అక్కడ కూర్చోని చేసుకోమనండి శాసనసభలో కాదు. ఈ సాంప్రదాయం ఎక్కడైనా ఉందా? మీరు అవకాశం ఇచ్చిన తరువాత, మీరు మాటల్లాడమన్న తరువాత అధికార పార్టీ సుండి అంత ఒత్తిడి వచ్చింది. ఇది ఎట్లా సార్? ఇది సరైన పద్ధతి కాదు. ముఖ్యమంత్రి గారు మాటల్లాడిన పదజాలం అన్ని రకాలుగా అభ్యంతరకరం. దీనిని వెనుకకు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంది. షైర్ ఎడల ప్రవర్తించిన తీరు ఏమిటి సార్? మీరు అవకాశం ఇవ్వేద్దు, మెజారిలీ ఒప్పినియన్ తీసుకోండి అంటే ఎట్లా? గాంధి భవన్లో చెప్పమనండి. అక్కడ కూడా మెజారిలీ అభిప్రాయం సాగేటట్లు లేదు. ఇది ఏ విధమైన పరిపాలన? ఇందిరమ్మ రాజ్యం అంటే ఇదేనా? ఎంత అన్యాయానికి తెగబడ్డారు. ప్రజాసాధ్యమ్యంలో ఏ విధంగా బ్రతకాలి? ఈ విధంగా ఉంటే ఎక్కడ బ్రతికి బట్టకట్టాలి. రేపు, ఈ అరుపులు, కేకలుంటాయా? హిట్లర్ ఇంత కంటే ఎక్కువ అరిచాడు. ఇంత కంటే

ఎక్కువ అరిచి సూపైడ్ చేసుకున్నాడు. చరిత్ర ఉంది సార్. ప్రాల్మెంటరీ సాంప్రదాయాన్ని కాపాడండి. దానికి సంబంధించిన విలువలివ్వండి. మీరు రూల్స్ కమిటీ అంటున్నారు. ఎందుకు సార్ రూల్స్ కమిటీ? ఇక్కడ నుండి మిమ్మల్ని శాసిస్తే మీరు వెనుకకు తగ్గుతున్న పరిస్థితులలో ఉన్నారు.

మిస్టర్ స్పీకర్: నర్సింహాయ్ గారు! ఒక్క నిముషం కూర్చోండి మీరు. ప్రోఫెసర్, ప్రోఫెసర్ కొరకే నేను రూల్స్ కమిటీ అని చెప్పాను. ఈ హాసెని ఏ విధంగా నడించాలో అన్ని రూల్స్ కమిటీలో ఉంటాయి. ఆ రూల్స్లో ఇంకా సాధారణంగా ప్రోఫెసర్లో ఏవైనా మార్పులు, చేర్పులు కావాలంటే దాంట్లో చేద్దామనే ఉద్దేశ్యంతో రూల్స్ కమిటీకి మిమ్మల్ని పిలపండం జరిగింది. దయచేసి, you please attend to that.

శ్రీ నోముల నర్సింహాయ్ : అధ్యక్షా, ఈ అరుపులు, కేకలు వారు అయిదు సంవత్సరాలు మాతో ఇటు ఉండి చూసారు. తమరికి తెలుసు. ప్రజాస్వామ్య పద్ధతులలో చర్చ జరగాలి. ప్రజాస్వామ్య పద్ధతులలో అంశాలను చర్చించాలి. కండబలంతో నెట్లేవేసే వని గాని మరొక రకంగా చీకటి రాజ్యం వైపు నెట్లేయడాన్ని మేము నిరసిస్తున్నాము. ఈ రకంగా మాటి మాటికి ఆ వాడిన మాటను తప్పు అని అర్థం చేసుకోలేని పరిస్థితులలో ఉన్నారు. ఇది చాలా దయనీయమైన పరిస్థితి. ఈ రకమైన పరిస్థితికి, పొలకపక్కం సభానాయకుడు చేస్తున్న పరిస్థితికి మేము నిరసిస్తూ వాక్పుట్ చేస్తున్నాము.

(ఈ సందర్భంగా సి.పి.ఐ (యం) ప్రోటీకి చెందిన శాసనసభ్యులు నభ నుండి వాక్పుట్ చేసారు)

శ్రీ నాయని నర్సింహరాణ్డి : అధ్యక్షా, ఈరోజు సభలో జరిగిన వ్యవహారం చూస్తే చాలా దారుణంగా ఉంది. అటు కాంగ్రెస్, ఇటు తెలుగుదేశం వారు, ఒకరి మీద ఒకరు చేసుకున్న అరోపణలకు సమయం వృధా అయ్యంది. అసెంబ్లీ టైం వేస్ట్ చేస్తున్నారు. ఈ విధంగా ముఖ్యమంత్రి, చంద్రబాబు నాయుడు అనుకోవడం చాలా దారుణం. ఈ శాసనసభలో తెలంగాణా సమస్య మీద చర్చించమన్నాము, జీవోలు రద్దు చెయ్యమంటే మనమ్మల్ని గెంటిపరేసారు. మనుమ్మల్ని బయటకి పంచించారు. ఇక్కడ ఏమో ఇద్దరూ తగాదా పడుతున్నారు. ఇది అసెంబ్లీయా లేక ఇంకేదైనానా, ఏమిటని అడుగుతున్నాము. మేము సీరియస్‌గా ప్రోటెస్ట్ చేస్తున్నాము. ప్రజా సమస్యల మీద చర్చ జరగాలి. ప్రజా సమస్యలను పరిష్కరించుకోవాలి. తెలంగాణా రైతాంగం చాలా ఇబ్బంది పడుతుంది. తెలంగాణా ప్రజల సమస్యలు చర్చించమంటే ఇక్కడ చర్చించడం లేదు. ఈ విధంగా జరగడం పై మేము సీరియస్‌గా ప్రోటెస్ట్ చేస్తున్నాము.

MR. SPEAKER: Let the protest be very brief.

శ్రీ చాడా వెంకటరాణ్డి : అధ్యక్షా, ఈరోజు ఉదయం జరిగిన సంఘటనను ఒకసారి పునరావృతం చేసుకుంటే, చాలా బాధ కలిగినటువంటి సన్నిహితాలు చోటచేసుకున్నాయిని మనవి చేస్తున్నాము. ప్రధానంగా మిమ్మల్ని ఉద్దేశించి, ప్రధాన ప్రతిపక్షాయకుడు చెయ్యి చూపించిన తీరుతెన్నులు గాని, ప్రధాన ప్రతిపక్షం నుండి అధికార పక్కం పై విమర్శలు చెయ్యడం ఇవన్నీ చూస్తుంటే సభా సమయం అంతా వృధా అయినట్లు కనిపిస్తుంది. దీంతో మనం ఎటు వైపు పోతున్నాము. ముఖ్యమంత్రి గారు వాడిన పదానికి సంబంధించి, వాస్తవంగా అప్రజాస్వామ్యంగా ఉంది. ఆ పదం తప్పనిసరిగా ముఖ్యమంత్రి గారు వాపు తీసుకోవాలని మేము అభిప్రాయపడుతున్నాము. టి.వి లలో పదే పదే చూపిస్తున్నారు. అప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో ఆ పదం ఉంది,

దానికి సంబంధించి మంచి సాంప్రదాయం ఉన్న సభలో ఇలాంటిని చోటుచేసుకోవడం బాధాకరం. మెజారిటీ ఉన్నదనే ఉచ్చేశ్యంతో సభ నడుపుకుంటామంటే దానికి చెప్పగలిగింది ఏమి లేదు. ఏదైనా కూడా, స్పీకర్ ని శాసిస్తామంటే, స్పీకర్ సభను నడవలేదు. మాకు సమయం ఇస్తున్నారని మేమందరం అంటున్నాము. ఇది ముళ్ల కిరీటం అని నేను మొరలే చెప్పాను. ఇప్పుడున పరిస్థితులలో అధికార పక్షం నుండి ఒత్తిడి వచ్చినా, ప్రధాన ప్రతిపక్షం నుండి ఒత్తిడి వచ్చినా మీరు నొచ్చుకునే పరిస్థితి వస్తుంది.

సా.4-50

అందువల్ల ఈ రోజు జరిగిన సంఘటనపట్లు విచారం వ్యక్తంచేస్తున్నాను. సభా గౌరవాన్ని కాపాడాల్సిన బాధ్యత మనందరిపైన ఉందని ప్రధానంగా భావిస్తూ, ముఖ్యమంత్రిగారు వాడిసటుపంటి పదజాలాన్ని వెనక్కు తీసుకుంటే మంచిదని మీద్దారా ముఖ్యమంత్రిగారికి విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. ఏమైనా సభను హందాగా సడిపితే బాగుంటుంది కానీ మాకు మెజారిటీ ఉంది, మాకిష్టం వచ్చిసట్లు నడుపుకుంటామంటే బాగుండదు. సభను సజాపుగా నడిపితే బాగుంటుంది. ఈరోజు జరిగిన సంఘటలపట్లు నిరసన వ్యక్తంచేస్తూ కూర్చుంటున్నాను.

శ్రీ జి.కిపల్సెడ్స్ : అధ్యక్షా, శాసనసభా నాయకుడు, ప్రతిపక్ష నాయకుడు ఇద్దరూ కూడా సభా గౌరవాన్ని పెంపాందించాల్సిన బాధ్యత వారి మీద ఉంటుంది. కానీ సభా నాయకుడు, ప్రతిపక్ష నాయకుడు ఇద్దరూ ఈరోజు మీపట్లు వ్యవహారించిన విధానం ఏ రకంగా సమంజసంగా లేదు. అదే విధంగా సభా నాయకుడు ప్రతిపక్ష నాయకుని ఉద్దేశించి వ్యక్తిగతమైన ప్రత్యాలోపణ చేయడం బాగాలేదు. సభా నాయకుడు ప్రతిపక్ష నాయకుని బేతాళ కథలో విక్రమార్యునికి సమాధానం చెప్పకపోతే తల పగిలి చస్తావస్తుట్లుగా ముఖ్యమంత్రిగారు శాపనార్థాలు పెట్టారు. వాస్తవంగా ఈ శాసనసభ గౌరవం ఈ నాలుగు గోడల మధ్య ఒకఱడంలేదు. శాసనసభా కార్యక్రమాలను కోట్లాదిమంది ప్రజలు చూస్తున్నారు. ఈ సభలో సభ్యులు ఏవిధంగా మాటల్లడుతున్నారో, ఏ విధంగా మనం చర్చిస్తున్నామో, స్పీకర్ స్థాయిని ఏవిధంగా దిగజార్యాతున్నామో అన్ని రాజకీయ పాట్లు చూడాల్సిన అవసరముంది. సభా సమయాన్ని దుర్భిషియోగం చేయకూడదు. సభను వాయిదా వేయకూడదని, అంశాలు చాలా సీరియస్ అయిన సందర్భాలలో తప్ప సంయమాన్ని కోల్పోకూడదు. ఈ రోజు ఉదయం నుంచి సాయంకాలం వరకు సభా సమయాన్ని పృథివీ చేస్తూ సభా నాయకుడు, ప్రతిపక్ష నాయకుడు వ్యక్తిగత ఆరోపణలు చేసుకుంటూ సభా సమయాన్ని దుర్భిషియోగటం చేయడంద్వారా ప్రజలలో సభ్యులం అందరమూ చులకసవుతాం. సైలిక విలువలు పతనమపుతాయి. ఈరోజు ప్రతిపక్ష నాయకుడు మీపట్లు వ్యవహారించిన తీరు గానీ, ప్రతిపక్ష నాయకుని పట్ల సభా నాయకుడు ఆరోపించిన, తిట్టిన తిట్లు గానీ హర్షించదగిని కావు. ప్రతిపక్ష నాయకులందరికీ మాటల్లడడానికి అవకాశమిస్తున్నామని ఈరోజు మీరు కూడా చెప్పారు. మీ అదేశాలను ముఖ్యమంత్రిగారు గౌరవించాలి గానీ, మధ్యలో ముఖ్యమంత్రిగారు లేచి మాటల్లడుతూ మిగతా వారెవరూ మాటల్లడడానికి వీలులేదని, సభలో వారికి మెజారిటీ ఉందని, మెజారిటీ అభిప్రాయం అని చెబుతూ ముఖ్యమంత్రిగారు మీ పట్ల వ్యవహారించిన తీరు పట్ల కూడా మాకు చాలా బాధ కలిగింది. ఈ రోజు జరిగిన సంఘటనల పట్ల ముఖ్యమంత్రి వ్యవహారించిన తీరు పట్ల నేను తీరు నిరసన వ్యక్తంచేస్తున్నాను.

శ్రీ గుమ్మడి నర్సయ్యా : అధ్యక్షా, ఈరోజు ఉదయం నుంచి జరుగుతున్న విషయాల్ని చూస్తే చాలా బాధాకరంగా ఉంది. మనం ప్రౌదరాబదులోని అసెంబ్లీ హోల్లో కూర్చుని ఏమి మాటల్లడుకుంటున్నాం అనుకుంటున్నారో ఏమా తెలియడంలేదు. గతంలో జరిగినట్లుగా ప్రస్తుత సమావేశాలు జరగడంలేదు. మనం

ఇక్కడ ఏమి మాట్లాడుతున్నామో, ఎవరెవరు ఏమి మాట్లాడుతున్నారో అన్ని కూడా టీవీల ద్వారా రాష్ట్ర ప్రజలందరికి తెలుస్తున్నది. ఈ విధంగా ప్రజలు చూసినప్రదు మనం శాసనసభకు సభ్యులుగా పంపేవారు ఈ పద్ధతుల్లో వ్యక్తిగత విషయాలను తీసుకొని, రాజకీయ విషయాలను తీసుకొని ప్రజలను, ప్రజల సమస్యలను మరిచిపోతారా అని అర్థం చేసుకుంటారు. ఇందాక మీరు రూల్స్ గురించి, సభా సాంప్రదాయాల గురించి మాట్లాడారు. మీరు చెప్పారు కాబట్టి మేం వింటున్నాం. మేం మిమ్ములను గౌరవించాలి. మాట్లాడాలన్నప్పుడు మాట్లాడాలే గానీ ఇలా చేయడం పద్ధతి కాదు. మీరు మాట్లాడడానికి అనుమతించినప్రదు అవతలి పక్షంవారు లేచి అరుస్తుంటారు. అలా ప్రవర్తించడం మిమ్మల్ని పూర్తిగా అగౌరవపరచినట్లుగా మేం భావిస్తున్నాం. మిమ్మల్ని గౌరవిస్తామని చెబుతూనే అగౌరవపరచినట్లుగా నేను భావిస్తున్నాను. ప్రతిపక్ష నాయకులు మాట్లాడుతున్నప్పుడు అటు నుంచి లేచారు. ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడుతున్నప్పుడు ఇట్లువైపు నుంచి లేచారు. అటు సభ్యులు సాంప్రదాయాలు పొటస్తున్నారా? ఈ ప్రవర్తన ఎలా సాంప్రదాయమపుతుంది. ఇది చాలా తలవంపులు తీసుకొచ్చే పరిస్థితి కావున ఈ విషయాలను నేను సీరియస్‌గా తీసుకొని నిరసన వ్యక్తం చేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎన్.రఘువీరారెడ్డి: అధ్యక్షా, ఈరోజు పొద్దున నుంచి జరుగుతున్న సంఘటనలు అందరూ ముఖ్యంగా ప్రజలు గమనిస్తున్నారు. ప్రభుత్వ అభిప్రాయాన్ని మీ ముందు ఉంచాం. ఓబులాపురం మైనింగ్‌కు సంబంధించి నిన్న జరిగిన విషయాల గురించి గానీ మొన్న అక్కడ జరిగిన సంఘటనల విషయం గానీ, ప్రశ్నోత్తరాల సమయం తర్వాత ప్రభుత్వం ప్రకటన చేయడానికి, అవసరమైతే ఎంత సేపైనా చర్చించడానికి, అందరి అనుమానాలు నివృత్తి చేయడానికి, ప్రభుత్వం తీసుకోబోయే చర్చల గురించి చెప్పడానికి మేం తయారుగా ఉన్నామని చెప్పాము, మీరు కూడా చెప్పారు. పెద్దలు రోశయ్యగారు కూడా చెప్పారు. ఇంత మంది చెప్పిన తరువాత కూడా సభ జరగినివ్వకూడదు, మేం చెప్పినట్లే సభ నడవాలని, వాయిదా తీర్మానాన్ని మీరు తిరస్కరించిన తరువాత కూడా అనుమతించాలని వారు ప్రయత్నం చేశారు. మీరు ఒకసారి సభ వాయిదా వేశారు. తరువాత పిలిచారు. ఆ తరువాత మీరు అనేకసార్లు అప్పీల్ చేశారు, చాలా చక్కగా విపరించే ప్రయత్నం చేశారు. ప్రశ్నోత్తరాల సమయం సభ్యుల హక్కు కావున చర్చ జరగాలని, కొశ్చన్ అవర్ జరగాలని తప్పనిసరి పరిస్థితుల్లో వారిని సస్పెండ చేయడం జరిగింది. అలా చేయడం ఎవరికి సంతోషించదగిన విషయం కాదు. సస్పెస్సన్ చేయడం కూడా మొత్తం రోజుకు కాదు కేవలం ప్రశ్నోత్తరాల సమయం వరకే సస్పెండ చేశారు. మీరు తీసుకున్న నిర్లయాన్ని సభ ఆమోదించింది. మీరు సస్పెస్సన్ చేస్తున్న తరుణంలో అవాంఛనీయ సంఘటనలు జరిగినాయి. నేను ఇర్వై సంవత్సరాల నుంచి సభలో ఉన్నప్పుడు, లేసప్పుడు కూడా చూస్తున్నాను. ఇంత దిగజారే విధంగా ప్రతిపక్ష నాయకులు వ్యవహరించారు. వారి పర్పనాలిటీ ఎటువంటిదేనే విషయంలోకి నేను పోవడంలేదు. వారు సభలో లేసప్పుడు నేను మాట్లాడడలచుకోలేదు. మాట్లాడాలనుకుంటే వారు సభలో ఉన్నప్పుడే మాట్లాడవచ్చు. సభాధ్యక్షుడు అనే గౌరవం లేకుండా వ్యవహరించారు. వారు అన్న మాటలు మాకు వినిపించాయి. ఆ పదాలను ఉప్పరించడానికి నేను తయారుగా లేను. సభాపతి మీద వారు వాడిన పదజాలం, పోవభావాలు, చేయి ఉప్పడం, వారి సభ్యులను రెచ్చగొట్టడం - ఆ పరిస్థితులను చూస్తుంటే నిజంగా మాకు బాధ అనిపించింది. ప్రాంతీయ స్థాయి అయిన చిన్న మండల స్థాయిలోని ఒక ప్రతిపక్ష నాయకుడు కూడా అంత దిగజారడని నాకు అనిపించి. చివరికి గ్రామ స్థాయిలో కూడా అంత దిగజారడని నాకున్న అనుభవం. రాజకీయాల్లో మన గురించి ప్రజలు ఇప్పటికే అసహాయంచుకుంటున్నారు. ఇటువంటి ప్రవర్తన చూసిన తరువాత తొమ్మిది సంవత్సరాలు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న అతని ప్రవర్తన, భాష మాకు వినిపించింది.

ఇప్పుడు శ్రీ నోముల నర్సింహాయ్గారు చాలా మాట్లాడారు. ఇక్కడ ముఖ్యమంత్రిగారు మాట్లాడిన మాటను వారు వక్తీకరించే ప్రయత్నం చేశారు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఏమి మాట్లాడారో, వారి మాటలలోని కాంటెక్స్టు ఏమిటని కూడా నేను చెబుతాను. వారు వారి వారి మాటలను చెబుతున్నారు గానీ ప్రతిపక్ష నాయకులు వ్యవహరించిన తీరు గురించి ఒక్క మాట కూడా ఇంత మంది మాట్లాడినా కానీ ఒక్కరు కూడా ఆ విషయం ప్రస్తావించలేదు. గత ముపై సంవత్సరాల నుంచి చూసినపుడు సస్పండ్ అయినవారిని బయటకు వెళ్లమన్నపుడు వెళ్లకపోతే తరువాత మార్గల్స్తో బయటికి పంపించడం ఆనవాయితీగా వస్తుస్వది. సంతోషకరమైన విషయం కాకపోయినా వారు మార్గల్స్తోమీద దాడి చేశారు. వీరు గానీ, తెలుగుదేశం సభ్యులు గానీ ఈ విషయం గురించి మాట్లాడరు. మార్గల్స్తోను కొట్టినారు, కాళ్లతో తన్నారు. వీరికి ఆ సంఖుటనలు కనిపించలేదు. వారు బయటకు వెళుతూ మైక్లు విరగగట్టి మీమీద విసిరిన పరిస్థితి.

సా.5.00

ఒకరు కాదు, ఇద్దరు కాదు, ముగ్గురు పేపర్లు, పుస్తకాలు మీ ముందు విసిరేశారు. పౌపం ఆ కర్ణైను ఏమి చేసింది అధ్యక్షా? పదే పదే ఆ కర్ణైను కూడా చింపిపడేశారు. మన సమక్షంలోనే, హౌజ్ జరుగుతున్నపుడే ఆ కర్ణైను రిపేర్ చేసే పరిస్థితి వచ్చింది. ఇవేమి వారికి కనపడలేదా? ఇవేమి తప్పులు కానే కావా? ఇంత అరాచకంగా అసంబీలో ప్రవర్తిస్తే, సభాపతి యొక్క గౌరవాన్ని దిగజార్పే రీతిలో వాళ్లు వ్యవహారిస్తే ఒక్క మాట కూడా వీళ్లు మాట్లాడరు. మేమేమి డిస్కపస్ట్ కు తయారుగా లేము అన్నామా? డిస్కపస్ట్ చేయమన్నామా? ఇలా ఇక్కడ సస్పండ్ చేశామని గ్ర్యాలు పెడుతున్నారు. సస్పండ్ చేయడం ఎంతో మహా పౌపమన్నారు. గతంలో వారు చేసిన పరిస్థితి ఒకసారి గుర్తు చేసి సభా సమయాన్ని వేస్తే చేయదలచుకోలేదు. గతంలో మమ్మల్ని మూడు, నాలుగు రోజుల పొటు సస్పండ్ చేసిన సందర్భాలున్నాయి. ఈరోజు వాళ్లను కేవలం క్వాశ్చన్ అవర్ పరకు మాత్రమే సస్పండ్ చేశాము. ఎందుకంటే సభలో సభ్యుల యొక్క హక్కులు కాపొడబడాలని. ముఖ్యమంత్రి గారే బాధ్యత తీసుకోని కేవలం **PREAMBLE** మాత్రమే చెప్పుతున్నాము అన్నారు. వారు నేరుగానే డిస్కపస్టోకి పోపచ్చు, మా మంత్రిగారినే మాట్లాడమని ముఖ్యమంత్రిగారు చెప్పవచ్చు. కానీ డిప్యూజ్ చేయాలని, విషయాలు అందరికి తెలియచేయాలనే ఉచ్చేశ్యంతో ఒక **PREAMBLE** ను మాత్రమే సభ ముందు పెట్టడానికి ప్రయత్నం చేశారు. ప్రయత్నం చేస్తూ, ముఖ్యమంత్రి మాట్లాడుతుండగా, పదే పదే అక్కడ ప్రతిపక్షనాయకుడు లేచి, నిల్చిని మరొక్కసారి భ్లాక్మేయుల్ చేస్తూ వాళ్ల సభ్యుల్ని రెచ్చగట్టి మీ నుండి మైక్ పొందడానికో, అబ్జెక్షన్ చేయడానికో ప్రయత్నం చేస్తే, ముఖ్యమంత్రిగారు ఏమన్నారు అధ్యక్షా?

ముఖ్యమంత్రిగారు ప్రతిపక్ష నాయకుడిని ఉచ్చేశించి ఎందుకు అంత ఉలుకుబాటు అన్నారు. అంటే అంతకు ముందు చంద్రబాబునాయిడుగారు " నా పేరు రిపీబ్లిక్ గా చెప్పుతున్నారు, కాబట్టి, you have to give permission" అన్నారు. ఎవరు వద్దన్నారు? మేము వద్దన్నామా? సభా నాయకుడు కూడా ఏమన్నారు? " నేనోక **preamble** " ఇస్తోసన్నారు. చెప్పిన తర్వాత పరిషత్ తీసుకోవచ్చు. పదే పదే అడ్డు తగులుతుంటే, ముఖ్యమంత్రిగారు అన్న మాట అధ్యక్షా -- " ఎందుకు అంత ఉలుకుబాటు? నేను మాట్లాడిన తర్వాత మాట్లాడండి. ఇందులో పూర్తి స్థాయి చర్చ జరగాలి. ఇప్పుడు నేను మాట్లాడుతున్నది కేవలం **preamble** మాత్రమే" అన్నారు. అంటే సభ ముందు కొన్ని విషయాలు చెప్పి డిస్కపస్ట్ కు అలో చేసి, దాంటో ఎవరు తప్పు చేసినా, పోలీసులు తప్పు చేశారా, ఎమ్.ఎల్.ఎ.లు తప్పు చేశారా , 2002 సంవత్సరంలో ఎవరు

ఇచ్చారు లీజూకు పరిష్కస్, ఏమి జరిగింది, ఎవరి పాత ఏమిటి అనేటువంటి కొన్ని విషయాలు చెప్పిన తర్వాత అందరికీ అన్ని విషయాలు అర్థమవుతాయి. ఎందుకంటే, వన్ పైడ్ ఇన్ఫర్మేషన్ మాత్రమే ఉంది. ఇందాక ఒక సభ్యులు మాటల్లాడుతూ అన్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు మాటల్లాడిన మాటలు టి.వి.లో ప్రోలింగులో చూపిస్తున్నారని. ఎందుకు చూపించరు? రాముని తోక పివరుడు ఇట్లనియే అని టి.వి.లో చూపిస్తారు. మాకేమి ఆశ్చర్యం కాదు. వాళ్ల గత రెండు సంవత్సరాలు నుండి చూపిస్తున్నారు, రాబోయే రెండు సంవత్సరాలు కూడా చూపిస్తారు. మాకేమి తెలియంది కాదు. మీరు ఏవయితే ఎక్స్పంజ్ చేస్తున్నాను అని చెప్పిన మాటల్ని కూడా చూపించడం అన్నెతికం. టి.వి.లో చూపించడానికి అవకాశం లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు ఏమన్నారు? " ఇప్పుడు నేను మాటల్లాడుతున్నది కేవలం **preamble** మాత్రమే, మాటల్లాడవలసింది చాలా చాలా ఉంది. నేను మాటల్లాడి పూర్తి చేసిన తర్వాత ★★ అనవసరంగా పుట్టానా? ఈ లోకంలోకి రాకుండా ఉంటే బాగుండేది అనుకుంటావు నుప్పు " అన్నారు. ఏమిటి అధ్యక్ష శరి...

శ్రీ నాయిని నర్సింహరెడ్డి : ఎక్స్పంజ్ చేసింది మీరు ఎందుకు చదువుతున్నారు?

(పాలకప్రక్షసభ్యుల నుండి అంతరాయం)

శ్రీ ఎన్. రఘువీరా రెడ్డి : ఓబుళాపురానికి సంబంధించి పూర్వాపరాలు మాటల్లాడిన తర్వాత, దాని గురించి 2002 వ సం. నుండి ఈనాటి వరకు జరిగిన విషయాల తర్వాత, ఇతని ఉత్తరాలు తర్వాత, ఇతని ఎమ్.ఎల్.ఎ.లు అక్కడ ప్రైవ్ విహంగం చేసిన తరువాత, పోలీసుల మీద దాడులు చేసిన తర్వాత, అక్కడ ఉన్నటువంటి **factual report** గురించి పూస గుచ్ఛినట్లుగా మాటల్లాడితే నీ బ్రతుకు బట్టబయలు అపుతుందని, నీ బ్రతుకు బజారుపాలు అపుతుందని, అప్పుడు నుప్పు అనుకోవలసి వస్తుంది, ఎందుకు రా! నేను పుట్టాను, పుట్టకుండా ఉంటే బాగుండేది అని పచ్చాతప పడే పరిస్థితి వస్తుంది ఈ చర్చ జరిగిన తర్వాత అని అంటే, అదేమైనా పెద్ద తప్పిదామా? నేరమా? అంటే ముఖ్యమంత్రిగారు అన్న ఒక పదాన్ని పట్టుకుని, అంతకు ముందు వాళ్ల చేసినపస్తీ మాఫో? దాని గురించి మీరు మాటల్లో ఏదైనా అన్పార్లమెంటరీ ఉంటే, ఆ పదాల్ని తోలగించడానికి నాకేమి అభ్యంతరం లేదని. ఇంకేమి కావాలి? పార్లమెంటరీ సాంప్రదాయం ప్రకారం లేకపోతే నేను మాటల్లాడిన మాటలు తోలగిస్తే నాకు అభ్యంతరం లేదు అన్నారు. ఇక అంతకంటే ఏమి కావాలి? దాన్ని పట్టుకుని కేవలం సమయం పృథా చేశారు.

అధ్యక్షా, భూముల గురించి చర్చ కావాలన్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నారు -- మీరు ఏ ఇష్టా తీసుకుని వచ్చినా చర్చకు రెడీగా ఉన్నామన్నారు. భూముల గురించి ఎన్ని రోజుల నుండి చర్చ జరుగుతున్నది అధ్యక్షా? ఎందుకు అడ్డు తగులుతున్నారు? ఒక ఇష్టా తర్వాత ఇంకోక ఇష్టా తీసుకోవచ్చు కదా! బయట ఉన్నంత సేపు అసెంబ్లీ పెట్టండి, అసెంబ్లీ పెట్టండి అంటారు. అసెంబ్లీలో మిమ్మల్ని నిలదీస్తాం, అసెంబ్లీలో ఈ ప్రభుత్వాన్ని మేము కడిగిపారేస్తామంటారు. తీరా అసెంబ్లీకి వస్తూనే ఏ చర్చ మీద కూడా వాళ్లకు సీరియస్సెన్ లేదు అధ్యక్షా. **That means to say**, అసెంబ్లీ జరుగుతుంటే ప్రజల వద్దకు పోతామంటారు, ప్రజల దగ్గర ఉన్నప్పుడు అసెంబ్లీలో కడిగిపారేస్తామంటారు. ప్రజల ముందు అసెంబ్లీ అంటారు, అసెంబ్లీకి వస్తే ప్రజల వద్దకు పోతామంటారు. నిజానికి వాళ్ల ఎక్కడ ఉన్నారో వాళ్లే తెలుసుకోవాలి. గత 20, 30 సంవత్సరాల అసెంబ్లీ చరిత్ర చూస్తే సాయంత్రం పూట బిల్లులు పాస్ చేసుకోవడానికి సమావేశమవుతాము. ఆ విధంగా బిల్లులు పాస్ చేసుకోనేటప్పుడు కూడా

అడ్డ తగులుతున్నారు. ప్రజలు మనకు ఓట్లు వేసి ఇక్కడకు ఎందుకు పంపించారు అధ్వా? చట్టాలు చేయడానికి. చట్టాలు చేయడానికి ప్రజలు మనల్ని ఇక్కడకు పంపించారు. అటువంటి చట్టాల్ని రూపొందించే టైమ్సో కూడా అడ్డ తగలడం నిజంగా చాలా బాధ వేస్తోంది. ఈ రోజు ముఖ్యమంత్రిగారికి లేసటువంటి ఉద్దేశ్యాల్ని, వారు అనని మాటల్ని అన్నట్లుగా చిత్రీకరిస్తున్నారు. చంద్రబాబునాయుడుగారి తల్లిని అన్నారస్సట్లుగా చెపుతున్నారు. సమస్య లేదు. ముఖ్యమంత్రిగారు అన్నటువంటి దాంట్లో చాలా క్లియర్గా ఉంది. ఇప్పటికేనా సరే వారికి ఛైర్యం ఉంటే రేపటి రోజు డిస్కషన్స్ కు ప్రభుత్వం తయారుగా ఉంది. మీకు ఛైర్యం ఉంటే రేపు డిస్కషన్ చేయండి. డిస్కషన్ చేసిన తర్వాత మళ్లీ మీ తలకాయలు ఎక్కడ పెట్టుకుంటారో మీకే తలుస్తుంది రేపటి డిస్కషన్ తర్వాత.

ప్రభుత్వ బిల్లులు

1. 2007, హైదరాబాదు పురపాలక సంస్థల (సపరణ) బిల్లు (2007/ఎట్.ఎ. బిల్లు నెం.10)(అమోదించబడినది)

MR. SPEAKER: The Minister for Municipal Administration & Urban Development has already moved L.A. Bill No.10. Now, discussion on the Bill.

శ్రీ చాడా పెంకట రెడ్డి : బిల్లు ఉద్దేశ్యాల గురించి మంత్రిగారిని చెప్పమనండి.

మిస్టర్ స్పీకర్ : మినిస్టర్గారు, మీరు బిల్లు యొక్క ఉద్దేశ్యాల్ని వివరించండి. దాని మీద గౌపభ్యాలు మాట్లాడుతారు.

శ్రీ కోనేరు రంగారావు : అధ్వా, ఇది చాలా చిన్న బిల్లు. ఈనాడు ఉన్న పరిస్థితులకు అనుకూలంగా మునిపల్ కార్బోరేషన్ పాలనలో ప్రజాప్రతినిధుల్ని కూడా భాగస్వాముల్ని చేసి ప్రజాస్వామికంగా కావలసినటువంటి అభివృద్ధి సాధించడానికి గాను, అందుకు కొందరు ఆఫీసర్ల యొక్క డిజిట్‌పస్స ఏర్పాటు చేసి, వారిని నియమించడానికి గాను ఉద్దేశించిన సపరణ బిల్లు ఇది. హైదరాబాద్ సగర పాలక సంస్థ మరియు దాని చుట్టూప్రక్కల గల 12 మునిపాల్టీలను విలీనం చేస్తూ ప్రభుత్వం జి.బి. ఎం.ఎస్. సంబరు 261, ఎంపి అండ్ యుడి, ఎలక్స్ || , తేది 16-4-2007న గ్రేటర్ హైదరాబాద్ మునిపల్ కార్బోరేషన్ ఏర్పాటు చేస్తూ ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది.

సా.5.10

గ్రేటర్ హైదరాబాద్ సగరపాలక సంస్థ పరిపాలన తక్కువ భర్యులో అతి నమర్ఖపంతంగా జరుగుటకు వీలుగా హైదరాబాదు పురపాలక కార్బోరేషన్ చట్టంలో జోనల్, సంయుక్త మరియు సహాయ కమిషనర్ల పదవులను చేర్చాలని ప్రభుత్వం నిర్ణయించింది. ఈ కారణాల దృష్ట్యా, ప్రత్యేక జోనల్, సంయుక్త మరియు సహాయ కమిషనర్ల కేటగిరీలకు చెందిన పదవులను సదరు చట్టంలో చేర్చుటకు గాను హైదరాబాదు పురపాలక కార్బోరేషన్ చట్టం, 1955లోని 105 నుండి 111 వరకు గల పరిచేధములను మరియు అనుసూచి - సిని సపరించాలని నిర్ణయించడమైనది. ఆనాటికి రాష్ట్రశాసన సభ సపరించే లేసందున పై నిర్ణయం పెంటనే అనులు చేయాల్సిన అవసరం ఉందని భావించి, హైదరాబాదు మునిపల్ కార్బోరేషన్ ఎమెండుమెంటు, 2007, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆర్డర్నెన్సు నెం.2, 2007ను ఆంధ్రప్రదేశ్ గవర్నరు మే 3వ తేదీ, 2007న జారీ చేశారు. అందుచేత ఈ ఆర్డర్నెన్సు స్థానంలో బిల్లును పెట్టి, ఈ సపరణ చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో చేసిన చాలా చిన్న బిల్లు ఇది. కాబట్టి

దీనిని ఏకగ్రివంగా ఆమోదించాలని, దీని పైన పెద్దగా చర్చ జరగవలసిన అవసరం కూడా లేదని పెద్దలకు మనవి చేస్తున్నాము. ఉన్న విషయం మనవి చేశాము.

(శ్రీ నాదెండ్ర మనోహర్ అధ్యక్ష స్థానంలో ఉన్నారు.)

శ్రీ నాయని సరసింహరెడ్డి : అధ్యక్ష, ప్రౌదరాబాదు సిటీని గ్రేటర్ ప్రౌదరాబాదు చేశారు. దానికి సంబంధించినందుకు, మునిసిపల్ శాఖామంత్రి అధికారులకు పదవులు కావాలి కాబట్టి, ఆ పదవులు సృష్టించడానికి ఈ బిల్లును తెచ్చారు. అందరు ఐఎస్ ఆఫీసర్సును తీసుకు వచ్చి వేస్తున్నారు. డబ్బులు తినడానికి వస్తారు గాని అభివృద్ధికి రారు. అభివృద్ధి జరగడం లేదు. మీరు ఈ మధ్యనే అసెంబ్లీలో ముఖ్యమంత్రి గారు, మీరు చాలా డబ్బులు కేటాయించినట్లు బడ్జెట్ అంతా పనులు అయినట్లు, పనులు కాబోతున్నట్లు చాలా చెప్పారు. కాని అధ్యక్ష, నా నియోజకవర్గం ప్రౌదరాబాదు సిటీ నట్టనడము ఉంది. అక్కడ ఒక్క సయాపైసా పని జరగడం లేదు. మట్టి దిమ్ములు ఎత్తే దిక్కు లేదు. ప్రజాపథంలో ఇల్లిల్లా తిరిగి మేము చెప్పాము. మునిసిపల్ అధికారులకు చెప్పాము, ఈ మను ఎత్తిపేయాలని, ఈ మను దిబ్బలెత్తి పోయాలని. మళ్ళీ రెవ్యూ పెట్టాము. సింగిల్ సయాపైసా ఖర్చు పెట్టడం లేదు. 50 లక్షల రూపాయలు ప్రజాపథంలో పెట్టారు. వాళ్ళ డిపోర్టుమెంటు నుంచి పెట్టడం లేదు. వాళ్ళ పెట్టడం లేదు. డ్రైనేజి అస్త్రవ్యస్తంగా ఉంది. డ్రైనేజీకి నిధులు లేవు. రోడ్సు సక్రమంగా లేవు. వాటికి నిధులులేవు. కొత్తగా వచ్చిన మునిసిపాలిటీలకు సోకులు, కలర్సు వేస్తారట. దుమ్ములేపుతారట. అధికారులు కావాలట అక్కడ. అధికారులను తీసుకువచ్చి మేపుతారట. ఇక్కడ కొల్లగొట్టి, మునిసిపాలిటీలకు ఇస్తారట. ప్రౌదరాబాదులో టాక్సుల రూపంలో వసూలు చేసిన డబ్బును ఆ మునిసిపాలిటీలకు డైపర్చు చేసి, అభివృద్ధి చేస్తారట. మరి ఇక్కడ? ఇక్కడ టాక్సులు కట్టిన ప్రజలు ఏం కావాలట? దానికి ఎవరు బాధ్యత వహిస్తారట? ఈ ఆఫీసర్సు బాధ్యత వహిస్తారా?

కార్బోరేషను డిసోల్వర్ అయినాక ఎమ్మెల్యేలతో ఒక్క మీటింగు కూడా పెట్టలేదు. మునిసిపల్ మినిస్టరూ పెట్టలేదు. ముఖ్యమంత్రి గారూ పెట్టలేదు. దానికి ఒక కమిటీ నేయలేదు. ఎమ్మెల్యేలతో ఒక కమిటీ నేయాలి. దీనిని గురించి చర్చించాలి. అభివృద్ధి, నుంచి చెడ్డలూ చర్చించాలి. ఇప్పుడు కార్బోరేటర్సు లేరు. ఎమ్మెల్యేలు ఏమి చేయాలో చెబితే నినే నాధుడు లేడు. చాలా దుర్బారమైన పరిస్థితిలో ఉన్నాము. గ్రేటర్ ప్రౌదరాబాదుకు సెంట్రల్ నిధులు వస్తాయన్నారు ముఖ్యమంత్రి గారు. ప్రపంచంలోనే నెంబర్ వన్ సిటీ చేస్తామన్నారు. సంతోషించాము. దళ్ళం పెట్టాము. చాలా నుంచి పని చేస్తున్నారు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారని అసుకున్నాము. కాని నిధులు, నీళ్ళ ఏమయినాయో తెలియదు. అభివృద్ధి మాత్రం శూన్యం. ప్రజల సోకర్యాలు పట్టించుకోవడం లేదు. రోడ్సు, డ్రైనేజి, మను దిమ్ములు సక్రమంగా చేయడం లేదు. ఇప్పటికేనా ముఖ్యమంత్రి గారు నగర ఎమ్మెల్యేలతోను, ఆఫీసర్సుతోను మీటింగు పెట్టి, సరిగ్గా అభివృద్ధి జరిగేటట్లు చూడాలని కోరుతూ, మేము ఈ బిల్లును పెద్దగా అపోజీ చేయము, కాని ఇప్పన్ని సక్రమంగా జరగకపోతి, సమర్థించే పరిస్థితి ఉండదు. మరి మినిస్టరు గారు ఏమి సమాధానం చెబుతారో చూస్తాము. ఇది మాత్రం చాలా అన్యాయం.

శ్రీ కోనేరు రంగారావు : అధ్యక్ష, నేను సమాధానం చెప్పడం లేదు. మేము అసెంబ్లీ జరిగినపుడ్లో ఇక్కడ చాలామంది పెద్దలున్నారు. బిల్ల్ సిటీ, స్టో సిటీకి సంబంధించిన వాళ్ళతో మీటింగు పెట్టలేదని చెప్పడం వాస్తవం కాదు.

సత్యదూరం. అభివృద్ధి ఏం జరుగుతోందన్నది తర్వాత చర్చిద్దాం. ఈ విషయం మాత్రం నత్యం కాదని చెపుదలచుకున్నాను.

శ్రీ నాయని సరసింహా రెడ్డి : కార్బోరేటర్లు పోయాక పైదరాబాదు శుస్యంలో ఉంది. ఎమ్ముచ్చేలు ఏం చేయాలో ఆఫీసర్లు చెప్పాలి.

శ్రీ నోముల సరసింహాయ్ : అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు స్వాగతించే బిల్లు. అపోజ్ చేసేది ఏమీ లేదు. కాని ఆలోచించవలసిన ప్రధానమైన విషయాలు కొన్ని ఉన్నాయి. ఇంతకు ముందున్న మునిసిపాలిటీలను అన్ని కలిపి గ్రేటర్ పైదరాబాదు చేస్తున్నారు. వరల్డ్ క్లాన్ సిటీ చేయబోతున్నారు. అన్నపుడు ఈ వరల్డ్లో ఉన్న ఇటువంటి గ్రేటర్ సిటీను కొన్నింటినై ఎగ్గమిన్ చేశారా? మీ వాళ్ళను కనీసం పంపించి అయినా పరిశీలన చేశారా? గ్రేటర్ పైదరాబాదుకు వ్యతిరేకం కాదు. గ్రేటర్ పైదరాబాదుకు కనీస సౌకర్యాలు అందుబాటులో ఉంచడం కోసం. పైన ఉన్న ఆఫీసర్లు సంఖ్య పెంచడం వల్లనో, వాళ్ళ డెబ్గేషన్లు మార్కుడం వల్లనో పరిపాలన సౌలభ్యంగా ఉంటుందా? ప్రభుత్వం ఇది ఆలోచించాలి. వస్తున్న ప్రజల రేపియో ప్రకారం క్రింది స్థాయి నుంచి పై స్థాయి వరకూ ఉద్యోగశ్రీ ఇవ్వాలి. ఆ పరిస్థితి లేకుండా గ్రేటర్ పైదరాబాదు అని చెప్పి చేస్తే, కొండ నాలిక్కు మందేస్తే, ఉన్న నాలుక పోతుందన్నట్టు అవుతుంది.

ఆప్ట్రోలియాలో నేను గ్రేటర్ సిటీ ని చూశాను. 40 రోజులలో 30 రోజులు అక్కడ ఉండి ఆ సిటీని, పోర సేవకు సంబంధించి పరిశీలన చేశాను. అన్ని రకాల జిల్లా హెడ్ క్వార్టర్లు, మునిసిపాలిటీలు అక్కడ ఉన్నాయి. దానికి సంబంధించిన పరిపాలన ఉంది. గ్రేటర్ సిటీకి సంబంధించి దాని అడ్డునిప్రేపను దానికి ఉంది. అంచెలవారీగా లేకుండా, మునిసిపాలిటీలను తీసి వేసి మునిసిపల్ కార్బోరేషన్ ఎక్స్టెండ్ చేసి, గ్రేటర్ పైదరాబాదు అంటే మీకు అధికారం కేంద్రికరించబడుతుంది తప్ప వికేంద్రికరించబడదు. సేవలు కేంద్రికరించబడతాయి తప్ప వికేంద్రికరణ జరగదు. దానితో అన్ని రకాల సమస్యలు రావడానికి విలుంది. ఈ అంశాన్ని ఎందుకు ఆలోచించలేదు? గ్రేటర్ పైదరాబాదు అన్నపుడు వరల్డ్ క్లాన్ సిటీ అన్నపుడు నీటి పరిశీలన జరిగిందా అనేది మంత్రి గారు చెబితే బాగుండేది. ఇప్పుడైనా మంత్రి గారు చెప్పాలి. ప్రపంచంలో క్లాన్ సిటీ అంటున్నాము. ఘలనా ఘలనా సిటీలు చూశాము. దీనికి సంబంధించి మేము, మా వాళ్ళ అధ్యయనం చేసిన దానిని ఒట్టి ఇలా చేయడం వల్ల పోర సేవలు మెరుగు అవుతాయని చెప్పమనండి. ఆ విధంగా గ్రేటర్ పైదరాబాదు చేయడం వల్ల ఉపయోగం కాని, ఇది ఎట్లా పుండంటే నవాబు గారిదీ నాదీ బోడిగుండే అన్నాడట ఒకడు. ఆయనకు డబ్బు ఎక్కువై, సాంప్రదాయబద్ధంగా చేసుకున్నాడు. నీకు దిక్కు లేక చేసుకున్నాపు. అట్లాగే గ్రేటర్ పైదరాబాదు చేస్తే ఎవరు కాదంటున్నారు? పోర సేవలు చేయడానికి మీ ఎక్స్పీరియన్స్, అధ్యయనం ఏమిటి? వివరంగా చెబితే బాగుంటుంది.

సా . 5 . 20

శ్రీ పేట్ నాసర్వలీ : అధ్యక్షా, గ్రేటర్ పైదరాబాద్ చేస్తూ, చుట్టూప్రక్కల 12 మునిసిపాలిటీలను ఇందులో కలిపే సందర్భంగా ఇందులో ఉండే అధికారుల పదవుల పేర్లను మార్చి సందర్భంలో గ్రేటర్ పైదరాబాద్ లాంటి సగరాలు మన భారతదేశంలో ఎన్ని పున్మాయనేది పరిశీలించి అక్కడ ఎలాంటి వసతులు ఉన్నాయి, ఏ పద్ధతులలో అర్ధమైజ్ చేస్తున్నారు అనేది మనం వెళ్లి పరిశీలించామా? లేకపోతే కమీషనరీస్ కాదు. దానికి కావలిన నిధులు, అధికారులు, ఉద్యోగులను తీసుకుని దీనిని గ్రేటర్

ప్రాంద్యాద్గా విష్టరించవలసిన అవసరం ఉన్నది . దానికి సరిపడే మొత్తం నిధులను అభివృద్ధి చేయడానికి ముందుచూపుతో చేస్తే గ్రైటర్ ప్రైంటర్ ప్రైంటర్ కి ప్రయోజనం ఉంటుంది తప్ప వూరికనే గ్రైటర్ ప్రైంటర్ ప్రైంటర్ అని అన్నంతమాత్రాన ప్రయోజనం ఉండదు . సకల హంగులతో, సదుపాయాలతో ఆ రకంగా చేస్తే అభ్యంతరం చెప్పాలిన అవసరం లేదు . కానీ పూచర్టలో గ్రైటర్ ప్రైంటర్ ప్రైంటర్ కు తగిన నిధులు వెచ్చించి అభివృద్ధి చేయాలిన అవసరం ఉంది కాబట్టి ఈ బిల్కు మాత్రం అభ్యంతరం తెలియజేయకుండా ఆమోదం చేస్తామని చెబుతూనే అన్ని వసతులు కల్పించాలని తెలియజేస్తున్నాను

جناب ممتاز احمد خان۔ جناب آئیکل صاحب حکومت کی جانب سے 16 اپریل 2007ء، گریر جید آباد کا جو amendment لایا گیا جس کا مقصد صرف سائل گونبات سے اور ولہ بینک سے فائدہ ریلیز کرنا ہے۔ جو پوسٹ کریٹ کے گئے اکیل صرف تھوڑی سی تبدیلی کی گئی۔ جیسا کہ ایڈیشنل اینڈ ذپی کمشن کو word ایڈیشنل کمشن کو زوال کمشن، جو اکٹ کمشن ذپی کمشن اور اسٹنٹ کمشن وغیرہ اس طریقہ سے یہ پوسٹ کر کے حکومت نے ذپی کمشن کو surrounding Municipalities کو include کر دیا جبکہ جو سائبنت میوبل کار پوریشن آف جید آباد تھا۔ وہ خود صحیح طریقہ سے نہیں ہل رہا تھا۔ کیونکہ سابق کے کار پوریشن کے اندر نہ سوپر والائز رہ تھے نہ اور نہ ماں sweeping اسٹاف تھا نہ clearing اسٹاف تھا اور نہ ہی cleaning کرنے کیلئے کوئی disilting تھا۔ آج شہر جید آباد میں صرف آدھا گھنٹہ پانی پر شہر پور سالاب کی ٹکل اخیار کر لیتا ہے۔ لیکن آج حکومت نے گریر جید آباد کا اعلان کر دیا اور جی۔ او۔ نکال کر غریب آدمیوں پر گکسوں کا بو جھ نامند کر دیا گیا ہے۔ حکومت کہتی ہے کہ غریبوں پر کسی قسم کے گکسوں کا بو جھ نہیں ڈالا جائے گا۔ لیکن اس کے باوجود جی۔ او۔ عمل سے جو خالی زمین تھی اُس پر بھی لیکس لگا دیا گیا۔ آج شہر جید آباد کے اندر کاسکی تتم کا کسی تتم کا maintainance نہیں ہے۔ سارا شہر آج اندر ہر 5 میں ڈوبا ہوا ہے۔ آج کار پوریشن کے اندر ڈپر بلیں نہیں ہیں۔ جگہ جگہ شہر جید آباد میں کچرے کے ڈیپر پر ہوئے debris ہوئے ہیں کوئی بھی اُس کو صاف کرنے والا نہیں ہے۔ کار پوریشن میں نہ کوئی مسقتوں اسٹاف ہے میں vehicles ہیں۔ جب گریر جید آباد بنا یا گیا تو اکیل نے اسٹاف کا اضافہ ہونا چاہیے لیکن جب کبھی بھی ہم متعلقہ آئیورس سے پوچھتے ہیں تو وہ کہتے ہیں کہ یہ کوئی نہ کر رہے کہ نہ appointment ہونیں کرنا چاہیے۔ نہ سوپر والائز اپاؤنکٹ ہو رہے ہیں نہ سوپر اپاؤنکٹ ہو رہے ہیں۔ اس کے باوجود بھی آج گریر جید آباد کا اعلان کیا گیا۔ آج کار پوریشن کے اندر 50% سے زائد اسٹاف دوسرے ذپی کمشنس کا ہے۔ اگر وہ اسٹاف اپنے ذپی کمشنس کو چا جائے گا تو کار پوریشن بالکل ٹھپ ہو کر رہ جائے گا۔ میں حکومت کی تو جہاں اس جانب مبذول کروانا چاہتا ہوں کہ پرانے شہر کے اندر نہ کوئی sweeping staff اور نہ کوئی cleaning staff موجود ہے۔ وہاں پر موریاں صاف کرنے کیلئے بھی کوئی آدمی موجود نہیں ہیں۔ اس سے قبل بھی ہم ایم۔ آئی۔ ایم۔ کی جانب سے اس میں کی خلافت کے قریب آج بھی ہم اس میں oppose کرتے ہیں۔

శ్రీ జి . కిప్పు రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఈ యొక్క ప్రైంటర్ మునిసిపల్ కార్పొరేషన్కు సంబంధించి ఏదయితే ఉండేశాయి కారణాలు ఈ బిల్లులో చూపించారో చాలా స్ఫుంగా చెప్పారు . అదనపు కమీషనరును నియమించుతూ, సంజయ్జాజూ, ఐఎస్ గారిని ప్రైంటర్ మునిసిపల్ కార్పొరేషన్ యొక్క ప్రత్యేక కమీషనరుగా ఆయన హోదాను మార్చారు . ఆయన ఉన్నపుడు హోదా పెంచలేదు కాని ఆయన కోసమే వీళ్ళ చేసినట్లు ఉంది . అదృష్టం ఏమిటంటే ఈ బిల్ వచ్చే లోపల ఆయన శ్రావ్స్ఫర్

అయ్యరు . ఈ బిల్ ఎప్పుడయితే సంజయ్జాజూ గారి హోదా పెంచడానికి ఈ బిల్ తయారుచేశారు . ఆయనను మునిసిపల్ కార్బోరేషన్లో పెట్టడం కోసం చేశారు . ఆర్డినేష్న్ ఇచ్చారు . బిల్ చర్చకు వచ్చేపుటికి ట్రాన్స్‌ఫర్ అయ్యరు . ఆయన పేరుమీదనే బిల్ తయారుచేశారు . ప్రాదరాబాద్ మునిసిపల్ కార్బోరేషన్లో ప్రో లెవెల్లో అధికారుల గురించి చెప్పారు . క్రింది స్థాయిలో ఇంజనీర్లు ఉన్నారా ? క్రింది స్థాయిలో మునిసిపల్ కార్బోరేషన్ కోట్ల రూపాయలు ఖర్చుచేస్తున్నా పనులలో క్వాలిటీ ఉందా ? వర్క్సు మీద ఆడిట్ ఉందా ? ఆ విషయం ఆలోచించకుండా పై ఆఫీసర్సు పెంచకుంటూ, పై పై మెరుగులు చేస్తా, ముఖ్యమంత్రిగారు అంటారు కని విని ఎరుగని రీతిలో అభివృద్ధి చేస్తున్నాము అని అంటారు . ఒక వర్షం పడితే ఎంఎల్ కావ్హార్స్ నుండి ఇక్కడివరకు రావడానికి మూడు గంటలు పట్టింది . ఇదా అధ్యక్ష అభివృద్ధి ? మోకాటి లోతు నీళలో ఎంఎల్ కావ్హార్స్ నుండి ఇక్కడకు రావడానికి మూడు గంటలకు మీటింగ్ ఉంటే మూడుగంటలు పట్టింది . కాబట్టి కని విని ఎరుగని అభివృద్ధికి ప్రాదరాబాద్లో ఒక వర్షం వస్తే ట్రాఫిక్ మొత్తం జామ్ అపుతుంది . ఇదా కని విని ఎరుగని అభివృద్ధి ? రాత్రి ఒక అమ్రాయి మోరీలో సడి నీళల్లో కొట్టుకుని పోయింది . ఫోలో వచ్చింది చూడండి . ‘నాలా లో రాతిన మరో మొగ్గ’, బ్యాంకు ఆఫీసర్సు పడి చనిపోయారు . చిన్న పిల్లలు పడి చనిపోయారు . స్కూలు పిల్లలు పడి చనిపోయారు . పై పై ఆఫీసర్సు పెంచకుంటూ పోతే అభివృద్ధి జరుగుతుందా ? చాలా విచారకరం . ప్రాదరాబాద్లో పోపుల బోర్డులపై మునిసిపల్ వారు డబ్బులు పసూలుచేయడం కోసం ఒక ప్రైవేటు కంపెనీ ‘నెన్ ఎంటర్ప్రైసెన్’ అనే కంపెనీకి టెండరుకు ఇచ్చినట్లు నటించి కోట్ల రూపాయలు మోసం చేస్తున్నది . వారు రోడ్మీద పడి పోవ ఓసర్సును కోట్టి, హాస్పిటల్ వారిని కోట్టి బోర్డులు పట్టుకుని పోవడం, గూండాయిజం చేస్తుంటే దిక్కులేని పరిస్థితి ఉంది . బోర్డుకు సంబంధించిన ట్యూస్లు పసూలు చేయమని ప్రైవేటువారి చేతుల్లో పెట్టా రా ? మేము వాళ్ల బంధువులం, నీళ బంధువులం అని చెప్పి, మా దగ్గర దుర్గాబాయి దేశముఖ్ హాస్పిటల్ అని చెప్పి చాలా పాత హాస్పిటల్, అది ఒక ట్రస్ట్ . ఈ కార్బోరేషన్కు చెందిన గూండాలు ఆ హాస్పిటల్ బోర్డు పీక్కుని పోయారు . అది చాలా ప్రసిద్ధిచెందిన హాస్పిటల్, వాళ్ల ఈ ప్రైవేటువ్యక్తులకు డబ్బులు ఇప్పలేదని దాడాగిరి చేస్తున్నారు . వార్డెస్సను కొడుతున్నారు . వాచ్చెమెస్సను కొడుతున్నారు . ఇదెక్కడి న్యాయం ? ఈ రోజు రిపోర్టు వచ్చింది . ఆ మునిసిపల్ కార్బోరేషన్కు వాళ్ల ఇచ్చిన బ్యాంకు గ్యారంటీ చెక్కులు చెల్లలేదు . దీనికి ఎవరు బాధ్యులు ? ముఖ్యమంత్రిగారి బాధ్యతా, మంత్రిగారి బాధ్యతా ప్రజలకు చెందిన డబ్బు ఆ రకంగా రాయలసీమకు చెందిన వారు పసూలుచేస్తుంటే ప్రాదరాబాద్లో వీరవిహారం చేస్తుంటే ఇదెక్కడ న్యాయం ? శాసనసభ్యులు కాదు, ప్రజా ప్రతినిధులు కాదు, చాలా గౌరవప్రదమైన వ్యక్తుల పట్ల వారు దాడాగిరి చేస్తుంటే ఇది న్యాయమా ?

శైర్మన్ : కిషన్ రెడ్డిగారూ, ఒక్క నిముషం . I will completely sympathize with your emotions. We are talking about the Bill which relates to appointment of Special Commissioner. దానికి దైవర్షి అయితే ఎట్లా ? మీకు ఏమన్నా సలహాలు, సూచనలు ఉంటే చెప్పండి.

శ్రీ జి . కిషన్ రెడ్డి : ఆఫీసర్సు పెంచడం ద్వారా పోర సరఫరాలు మెరుగుపడతాయని నేను ఆశేస్తున్నాను . క్రిందిస్థాయి ఇంజనీర్లను పెంచకుండా, క్రిందిస్థాయి అధికారులను పెంచకుండా

అనేకరోజుల నుండి నా కాన్సిట్యుయెన్సీలో 8 మునిసిపల్ డివిజన్లు ఉంటే రెండు డివిజన్లలో ఏమీ లేదు . గతంలో దీనిపై నేను చాలాసార్లు సంజయ్యజాజు గారిని, మినిస్టరుగారిని అనేకసార్లు కోరాను . ఐవీఎస్ ఆఫీసర్లును పెంచుకోవడం కోసం , ఉన్నతస్థాయి అధికారులను పెంచుకోవడం కోసం ఈ బిల్ అవసరమా ?

సా.5.30

ఈ రోజు మునిసిపల్ కార్బోరేషన్కు సంబంధించిన క్వాలిటీ పెంచవలసిన అవసరం పుంది, పని విధానం పెంచవలసిన అవసరం పుంది. ఈ రోజు మధ్యాహ్నం మీరు చూసారు. ఒక చిన్న వర్షం పడితే నగరంలో ట్రాఫిక్ అంతా అగిపోయింది. ఇంత చిన్న వర్షానికి ట్రాఫిక్ ఆగిపోతే ఇంక అభివృద్ధి ఏముంటుంది ? మొన్న ముఖ్యమంత్రిగారు మాటలాడుతూ ఏమన్నారు ? కనీ వినీ ఎరుగని రీతిలో ప్రౌదరాబాదును అభివృద్ధి చేస్తాము, శాసన సభ్యులు వర్షాన్ని కూడా డవల్స్ చేస్తామని అన్నారు. మేమెందుకు వర్షంటాము ? ప్రజలు మన్మాల్ని గెలిపించింది ఎందుకు ? వారి పోర సరఫరాలు మెరుగు పరచడం కోసం, వారి అవసరాలను ప్రభుత్వం దృష్టికి తీసుకుపోయి పరిష్కరించడం కోసం.

కానీ ఈ రోజు వారి అవసరాలు ఏమి తీరుతున్నాయి ? చిన్నపాటి వర్షం వస్తే ప్రౌదరాబాదు అంతా స్తంభించిపోతుంది. ఆ విషయం గురించి ఆలోచించండి. ఆ విషయం మీద దృష్టిని కేంద్రీకరించండి. అది మానేసి ఈ పనికి రాని బిల్స్ ఎందుకు ? వాటిపల్లి ఉపయోగం ఏముంటుంది ? ప్రౌదరాబాదు ప్రజల పోర సరఫరాలు మెరుగు పరచడానికి మీరు బిల్ను తీసుకొచ్చి పుంటే నేను సంతోషించే వాడిని. అదేమీ లేదు. ప్రౌదరాబాదును గ్రేటర్ ప్రౌదరాబాదుగా చేసారు, దాని పల్లి ఏమి లాభం జరుగుతుంది ?

మేము ప్రతిపక్ష పార్టీ వారము. మీ రూలింగ్ పార్టీ శాసన సభ్యులకే గ్రేటర్ ప్రౌదరాబాదు ఎందుకు చేసారో చెప్పలేదు. గ్రేటర్ ప్రౌదరాబాదు కార్బోరేషన్గా పుస్పపుడు 100 మంది కార్బోరేటర్లు - కాంగ్రెస్ పార్టీ వారు, మజ్లిస్ పార్టీ వారు, అందరూ - ఏకగ్రిపంగా తీర్మానం చేసారు, మాకు గ్రేటర్ ప్రౌదరాబాదు వర్షాని. వారు తీర్మానం చేసిన తరువాత కూడా మీరు గ్రేటర్ ప్రౌదరాబాదు చేసారు. సరే, ఇప్పటికైనా దానికి సంబంధించిన పోర సరఫరాలను మెరుగు పరచడం కోసం చర్యలు తీసుకొలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఈ బిల్లు అవసరం లేదు కాబట్టి దీనిని ఉపసంహారించుకోవాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ పి.శశిధర్ రెడ్డి : స్పీకర్ సర్, ప్రౌదరాబాదు మునిసిపల్ కార్బోరేషన్ మరియు దానికి చుట్టూ పున్న దాదాపుగా 12 ఆర్థికంగా గట్టి స్టోమత లేని మునిసిపాలిటీలను గ్రేటర్ ప్రౌదరాబాదులోనిలీనం చేసినందుకు, ప్రౌదరాబాదును ప్రపంచంలోనే నెం.1 గా తీర్చి దిద్దుడానికి చేస్తున్న ప్రయత్నాలకు పార్టీ రోతంగా మనం అందరమూ హర్షం తెలియజేస్తా, స్వాగతించాలి. ఎందుకంటే మేము ప్రౌదరాబాదులోనే కె.జి. టు పి.జి. చదువుకున్నాము. ప్రౌదరాబాదును సుందర నందన నగరంగా తయారు చేయడానికి, తీర్చి దిద్దుడానికి చేస్తున్న కృషికి గాను మన గౌరవ ముఖగమంత్రి గారిని అభినందించాలని సభ్యులందరినీ కోరుతున్నాను.

కమీషనర్ పేరును స్టోపర్ కమీషనర్గా మారుస్తూ నామకరణం చేసి, ప్రవేశపెట్టిన ఈ బిల్లును నేను పూర్తిగా సమర్థిస్తున్నాను. ఇంకొక విషయం ఏమిటంటే, హైదరాబాదు నగరం గ్రేటర్ హైదరాబాదుగా మారుతున్నందు వల్ల హైదరాబాదుకు నుమారు 30, 40 సంవత్సరాలుగా మా పంట పొలాలను ఎండగట్టుకుని, సింగూరు నుంచి నీటిని ఇస్తున్నాము. మరి గోదావరి, కృష్ణ నదుల నీటిని తీసుకొచ్చి మెదక్ జిల్లాలో పున్న ప్రజలకు సాగునీరు, త్రాగునీరు ఎప్పటిలోగా అందిస్తారో చెప్పాలని మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను, ఈ బిల్లును నేను సమర్థిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎం.రంగారాధీ : అధ్యక్ష, ఈ బిల్లును మేము పూర్తిగా స్వాగతిస్తున్నాము. ప్రధానంగా హైదరాబాదు నగరం ఈ రాష్ట్రంలోనే ఒక చక్కటి నగరంగా రూపు దిద్దుకుంటున్న సందర్భంగా గ్రేటర్ హైదరాబాదు వల్ల హైదరాబాదు నగరంతోపాటుగా, రోజు రోజుకూ విస్తరిస్తున్న 12 మునిసిపాలిటీలలో కూడా పోర సదుపాయాలు మెరుగు పరచడానికి ఇది ఒక చక్కటి అవకాశంగా మేము ముందు నుంచి పదే పదే చెబుతున్న సందర్భంలో ముఖ్యమంత్రి గారు కూడా ఈ గ్రేటర్ హైదరాబాదు వస్తే తప్ప హైదరాబాదు నగరం, దాని చుట్టూ ప్రక్కల పున్న 12 మునిసిపాలిటీలు అభివృద్ధి చెందవనే ఉచ్చేశ్యంతో గ్రేటర్ హైదరాబాదును ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది.

అయితే హైదరాబాదు తోపాటుగా దాని చుట్టూ ప్రక్కల పున్న 12 మునిసిపాలిటీలనూ హైదరాబాదుతోపాటు సరిసమానంగా అభివృద్ధి చేస్తేనే ఇది గ్రేటర్ హైదరాబాదుగా మారుతుంది తప్ప కేవలం హైదరాబాదు నగరం మాత్రమే అభివృద్ధి జరిగితే ఉపయోగం పుండదు. కేవలం హైదరాబాదు నగరం మాత్రమే డవలప్ అయి, చుట్టూ ప్రక్కల పున్న 12 మునిసిపాలిటీలూ అభివృద్ధి చెందకుండా అడవిలాగ పున్నట్లయితే దాని వల్ల ప్రయోజనం లేదు. ఇక్కడ అభివృద్ధి జరగడానికి రాష్ట్ర, కేంద్ర ప్రభుత్వాలు నిధులు ఇవ్వడానికి ముందుకు వస్తున్న సందర్భంలో ఇప్పుడు కొంతమంది మాబ్లాడుతున్నారు, హైదరాబాదుకు సంబంధించిన నిధులను అన్నిటినీ అవతల భర్య పెడుతున్నారని. నా మలక్సీట నియోజకవర్గంలో చూసినట్లయితే, రోజు రోజుకూ పెరుగుతున్న రద్దీ వల్ల అక్కడ పున్న మునిసిపాలిటీలో నివాసం ఏర్పాటు చేసుకున్న సందర్భంలో కీస వనతులు లేసపుడు వనతులను కల్పించడంలో హైదరాబాదు అని, అవుటర్ మునిసిపాలిటీలనీ వేరు చేయడం సరియైంది కాదని మని చేస్తున్నాను.

ప్రధానంగా నేను మంత్రిగారి దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను, ఈనాడు మీరు అడిషనల్ కమీషనర్లనీ, కమీషనర్లనీ, పరిపాలనా పరంగా చేసుకోవలసిన అవసరం పుంది. దానితోపాటుగా క్రింద పుండే సిబ్బందిని, మరీ ముఖ్యంగా ఫీల్డ్ స్టేషన్ ను పెంచితేనే తప్ప పున్న నిధులు ప్రజలకు సాకర్యాలను కల్పించడానికి అవసరమైన నిధంగా భర్య పెట్టడానికి వీలు పుండదు. శానిటెస్ట్, టౌన్ ప్లానింగ్, ఇంజనీరింగ్ డిపార్ట్మెంట్ - ఇట్ల రకరకాలైన ఎన్ని డిపార్ట్మెంట్లు పున్నాయా, వాటిలో సిబ్బందిని పెరుగుతున్న జనాభాకు అనుగుణంగా పెంచనట్లయితే ముఖ్యమంత్రి గారు కోరుకుంటున్న అభివృద్ధి సాధ్యం కాదు కాబట్టి సిబ్బందిని పెంచవలసిన అవసరం ఎంతైనా పుంది.

కాబట్టి సిబ్బందిని పెంచమని మంత్రి గారికి మనవి చేస్తున్నాను. గ్రేటర్ హైదరాబాదు వల్ల పన్నులు పెరుగుతాయని, అదనీ, చాలా మంది రకరకాలుగా చెబుతున్నారు. టాక్సులను ఎక్కుడా పెంచడం లేదు. మేము చూస్తున్నాము, నాకు కూడా మునిసిపాలిటీలు వున్నాయి. టాక్సులు పెంచకుండా గ్రేటర్ హైదరాబాదులో చాలా చక్కటి పరిపాలన జరపడానికి అవకాశం వుంది. అందువల్ల మునిసిపాలిటీలలో కావలసిన పనతుల కలుపకు, అభివృద్ధి కార్బోక్షమాలను ముందుకు తీసుకుపోవడానికి గ్రేటర్ హైదరాబాదు చక్కటి అవకాశమని తెలియజేస్తూ ఈ బిల్లును పూర్తిగా బలపరుస్తున్నాము.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: Mr. Chairman, Sir, I have a Point of Order.

CHAIRMAN: Please wait till the reply is given by the Hon'ble Minister.

(Interruptions)

SRI AKBARUDDIN OWAISI: Mr. Chairman, Sir, my good friend, Mr. Malreddy Ranga Reddy has just now stated that after the emergence of the Greater Municipal Corporation of Hyderabad, no new taxes have been increased. I am totally disagreeing with him. It is nothing but misleading this august House. I have a copy of the G.O.Ms.No. 349 dated. 13th June, 2007 issued by the State Government wherein it was clearly mentioned that the Municipal Corporations / Municipalities in the State of Andhra Pradesh were permitted to enhance the rate of developmental charges relating to the residential, commercial, industrial and agricultural etc. The G.O. is very clear. All the taxes have been increased.

CHAIRMAN: I think this issue was discussed during the course of the last Assembly Sessions.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: Mr. Chairman, Sir, this G.O. was issued just recently i.e. on 13th June 2007 only after the formation of the Greater Hyderabad. All kinds of taxes have been increased not only in Greater Hyderabad but also all over the State.

సా.5.40

శ్రీ కోనేరు రంగారావుః అధ్యక్షా, చాలా మంది సభ్యులు, నోముల నర్సింహాయ్, నర్సింహారెడ్డి, కిషన్‌రెడ్డి, మల్కెరెడ్డి రంగారెడ్డి, శశిధర్ రెడ్డి గార్లు ఇతరులు పెద్దలందరూ మాట్లాడారు. వారు బిల్లు మీద మాట్లాడతారేమో అనుకున్నాను. కానీ అసందర్భముయిన విషయాలు చాలా మాట్లాడారు. మా ఉద్ధేశ్యం చర్చ కాదు. బిల్లు సవరణ కొరకు మాత్రమే మేము పెట్టాము. టాక్సు, డెవల్మెంట్ విషయంలో చేయాలనే ఉద్ధేశ్యంతో ప్రక్కనున్న మున్సిపాలిటీలు రు.1 కోటి, రు. 2 కోట్లు డబ్బులు రాని మున్సిపాలిటీలను గ్రేటర్ హైదరాబాదీలో కలిపి ఇప్పటికి ఒక్కో మున్సిపాలిటికి రు.10 కోట్లు, రు.15 కోట్లు వరకూ ఉండాలనేదే. ఈ మున్సిపాలిటీలకు అంత డబ్బు ఉండడానికి అవకాశం రాదు. కేంద్రం నుండి, రాష్ట్రం నుండి ఇతర సంస్థల నుండి డబ్బు తెచ్చి గ్రేటర్ హైదరాబాద్కి మాత్రమే ఆ ధనాన్ని పెంచడానికి అర్థతలున్నాయని ఆ మున్సిపాలిటీలు కూడా ఇందులో కలిపితే వాటికి ఈ అభివృద్ధి అస్వయిస్తుంది. వాటిని అభివృద్ధి చేయడానికి అవకాశం ఏర్పడిందనే ఉద్ధేశ్యంతో వాటిని కలపడం జరిగింది. వేరే ఉద్ధేశ్యం కాదు.

ఇప్పటికి అభివృద్ధికి కావలసిన నిధులు ఇచ్చాము. అభివృద్ధి జరిగితే పనులు జరుగుతాయి. అయితే ఏమీ జరగలేదనేది వార్షికం కాదు. బిల్లు ఉద్ధేశ్యం ఏమంటే, చుట్టూ ఉన్న మున్సిపాలిటీలను కలిపి గ్రేటర్ హైదరాబాద్గా మార్చారు. కానీ సరిపోయినన్ని నిధులు మంజూరు చేయలేకపోతున్నారు. కాబట్టి పోస్తులు

లేనందుల్న వాటిని శాంక్ష్మన్ చేయడానికి ఈ సవరణ చేపట్టడం జరిగింది. చుట్టుప్రక్కల మున్సిపాలిటీలను ఎంసిహాచ్చేబాటు అభివృద్ధి చేయాలనే ఉద్ఘేష్యంతో గ్రేటర్ ప్రౌదరాబాద్‌ని ఏర్పాటు చేయడం జరిగిందని మనవిచేస్తున్నాను.

పరిపాలనా సౌలభ్యం కోసం అధికారులు లేరని నర్సింహారెడ్డిగారు పెద్దలు చెప్పారు. పరిపాలనా సౌలభ్యం కోసం అధికారులను నియమించడం కోసం ఈ బిల్లును పెట్టడం, వారి డిజిగ్నేషన్ మార్గదానికి ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. ఇంద్రాకే కిఫ్సరెడ్డిగారు మాటల్లాడుతూ, స్పెషల్ కమీషనర్ పోస్టు కేపలం సంజయబాబుగారి కోసం ఏర్పాటు చేశారు, ఆయన వెల్లిపోయారు, ఇంక ఎందుకోసం ఈ పోస్టుని అన్నారు. ఆయన కోసం కాదు. పరిపాలనా సౌలభ్యం కోసం స్పెషల్ కమీషనర్, జాయింట్ కమీషనర్, డెప్ర్యూటీ కమీషనర్ పోస్టులు గతంలో లేవు. ఇప్పుడు వాటిని ఏర్పాటు చేసి అధికారులను నియమించి ఈనాడు గ్రేటర్గా మారిన మహానగరాన్ని అభివృద్ధి చేయడానికి కేంద్రంలో, ఇతరత్రా పస్తున్న సంస్థల ద్వారా పస్తున్న నిధులను త్వరితగతిన మనం ఖర్చు పెట్టి ఈ మహానగరాన్ని అభివృద్ధి చేయాలనే ఉద్ఘేష్యంతో చేశాముతప్ప మరొక ఉద్ఘేష్యం కాదు.

శశిధర్ రెడ్డి, మరీరెడ్డి రంగారెడ్డిగార్లు ఈ బిల్లును సమర్థించారు. వారికి హృదయపూర్వక ధన్యవాదాలు తెలియచేస్తున్నాను. మరీరెడ్డి రంగారెడ్డిగారికి క్రిందిస్థాయి ఉద్యోగులను పెంచడం జరుగుతుందని తమ ద్వారా తెలియచేస్తున్నాను. సిపిఐ., సిపిఎం., సభ్యులు చెప్పిన విషయాలు అన్ని కూడా లోగడ చర్చలో చర్చించాము. వారి అభిప్రాయాలు చెప్పారు. అక్షరుద్దీన్ ఉత్తర్వును చదివారు. అందులో పస్తులు వేస్తున్నారని ఉందని అన్నారు. అది వాస్తవం కాదు. డెవలమెంట్ ఛార్లులు మాత్రమే పెరిగాయి. ప్రాపర్టీ ట్యూస్ పెంచలేదు. వివిధ కార్యక్రమాలు చేసి అన్ని ప్రాంతాలను అభివృద్ధి చేయడానికిగాను డెవలమెంట్ ఛార్లును మాత్రమే పెంచాముతప్ప ప్రాపర్టీ ట్యూస్ కానీ మరొకటికానీ పెంచలేదు. కలకత్తా, ఢిల్లీ, బొంబాయి, బెంగళూరు అనేక పట్టణాలలాగా గ్రేటర్ ప్రౌదరాబాద్ ను నిర్ణయించడం జరిగింది.

మన మహానగరాన్ని గ్రేటర్ ప్రౌదరాబాద్గా నిర్ణయించి దాని చుట్టుప్రక్కల మున్సిపాలిటీలను కలుపుకొని ఒక మహానగరంగా తీర్చిద్దాలనే ఉద్ఘేష్యంతో ఈ పసులు చేస్తున్నాము. అనేక ప్రాజెక్టులు పూర్తయ్యాయి. అని ఎవరూ ప్రస్తావించలేదు. ఈ సగరాన్ని మహానగరంగా చేయడానికి అపుటర్ రింగ్‌రోడ్లు పెట్టాము, చేస్తున్నాము. మూసీనది ప్రక్కాళనా కార్యక్రమాన్ని చేస్తున్నాము. హస్సేన్‌సాగర్ క్లీన్ ప్రోగ్రామ్‌ని చేయబోతున్నాము. అదే విధంగా మెట్రో ట్రైన్ కార్యక్రమం, ఈ విధంగా డబ్బు తెచ్చి ఈ మహానగరాన్ని అభివృద్ధి చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. దీనిని అభివృద్ధి చేస్తున్నందుకు అప్రిపియేట్ చేయాలి సమర్థించాలి. రెండున్నర సెలల క్రిందట గ్రేటర్ ప్రౌదరాబాద్ చేశాము. అంత మాత్రాన పెంటనే దీనికి కావలసిన పనతులు ఏర్పడపు. పనతులు ఏర్పాటు చేయడానికి అధికారు ఆవశ్యకత ఉంది కాబట్టి సవరణ ఏర్పాటు చేసుకుంటే ఇప్పుడు మనకు పస్తున్న నిధులను మంచిగా ఖర్చు పెట్టి ఈ సగరాన్ని త్వరితగతిన అభివృద్ధి చేసుకోవడానికి అవకాశం ఉంటుందనే ఉద్ఘేష్యంతో సవరణ బిల్లు పెట్టాము. వారు చెప్పిన అనేక విషయాలు దృష్టిలో పెట్టుకొన్నాము. ఈ బిల్లును ఏకగ్రేవంగా సమర్థించి సవరణ చేయడానికి అవకాశం కల్పించాలని తమ ద్వారా గౌరవసభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను.

CHAIRMAN: The question is:

"That the Hyderabad Municipal Corporations (Amendment) Bill, 2007 be taken into consideration"

(Pause)

The Motion was adopted and the Bill was considered.

CLAUSES 2, 3 AND 1, ENACTING FORMULA & LONG TITLE

CHAIRMAN: There are no amendments to Clauses 2, 3 and 1, Enacting Formula and Long Title

The question is:

"That Clauses 2, 3 and 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill"

(Pause)

The Motion was adopted and Clauses 2, 3 and 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

SRI K. RANGA RAO: Mr. Chairman, Sir, I beg to move:

"That the Hyderabad Municipal Corporations (Amendment) Bill, 2007 be passed"

CHAIRMAN: Motion moved. The question is:

"That the Hyderabad Municipal Corporations (Amendment) Bill, 2007 be passed"

(Pause)

The Motion was adopted and the Bill was passed.

**2. 2007, అంధ్రప్రదేశ్ వేతనములు, పించను చెల్లింపు, నిర్వర్తుల తొలగింపు
(సవరణ) చిల్డు (2007/ఎట.ఎ. చిల్డు నెం.12)
మరియు**

**3. 2007, అంధ్రప్రదేశ్ వేతనములు, పించను చెల్లింపు, నిర్వర్తుల తొలగింపు
(రెండవ సవరణ) చిల్డు (2007/ఎట.ఎ. చిల్డు నెం.13)
(అమోదించబడినవి)**

SRI D. SRINIVAS (DEPUTISING THE CHIEF MINISTER): Mr. Chairman, Sir, I may please be permitted to move both the Bills Nos. 12 & 13 as they are similar and absolutely small bills pertaining to the salaries and perks of the MLCs and enhancement of House Rent Allowance to the Ministers who are residing in private houses.

On behalf of the Hon'ble Chief Minister, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Payment of Salaries and Pensions and Removal of disqualification (Amendment) Bill, 2007 be taken into consideration" and

"That the Andhra Pradesh Payment of Salaries and Pensions and Removal of Disqualification (Second Amendment) Bill, 2007 be taken into consideration".

CHAIRMAN: Motion moved. Now I request the Minister to explain the salient features of the Bills.

సా. 5.50

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ : - ఈ బిల్ యొక్క ఉద్దేశం, శాసనసభ్యులకు ఏ రకమైన జీత భత్యాలు ఉన్నాయా, అని ఈ మధ్య ఏర్పాటు కాబడిన కౌన్సిల్ సభ్యులకు వర్తింపజేయడానికి అని తెలియజే స్తున్నాను. రెండవ అంశం, చాలా కాలం క్రీతం నుండి మంత్రులకు నెలకు రూ.15వేలుగా ఉన్న ఇంటి అద్దె అలవెన్నును రూ.30 వేలకు పెంచడం గురించింది. మన మంత్రులు, విషేషంలు ప్రమోట్ ఇంటున్నారు. రెంట్ పెరిగాయి. కాబట్టి, ఆ పెంపుదల గురించినది. ఈ రెండు బిల్లుల్లోనున్న చర్చించాల్సిన అంశాలు కూడా ఏమీ లేవు. కాబట్టి, దయచేసి అందరూ అంగీకరించి, ఈ బిల్ ని ఏకగ్రిపంగా ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎమ్.ఎ. గప్పార్ : - అధ్యక్షా, 12,13వ బిల్కి సంబంధించి, రాష్ట్ర ప్రభుత్వ ఖజానాపై భారం వేస్తున్నారు. గారు మంత్రి శ్రీనివాస్ గారు బయట ఎక్కడైనా మాటల్లడుతున్నట్లు నాకైతే తెలియదు. కానీ, కొంత మంది సభ్యులు ఈ ప్రభుత్వం బెంగాల్ రాష్ట్రం గురించి చాలా ఉత్సహంగా మాటల్లడుతున్నారు. బెంగాల్ని ఆదర్శంగా తీసుకొని, ఎందుకంటే మీరు బెంగాల్ వెళ్లి బాగా స్థాపించేసి వచ్చారు. కాబట్టి, అక్కడ ఎమ్.ఎల్.ఎ. ల జీతం ఎంత, వారు ఇంటికి కట్టే బాడుగ ఎంత అని కూడా పరిశీలించి ఈ బిల్ పెడితే బాగుండేది. బిల్ 13 ద్వారా, ఇంటి బాడుగ పెంచుతున్నారు. గతంలో పది వేలు, 15వేల రూపాయలు ఉండగా, నేడు దాన్ని ఏకంగా ముప్పె వేల రూపాయలకు పెంచారు. మంత్రుల క్వార్టర్స్ చూస్తే ఖాళీగా ఉంటున్నాయి. దీనికి కారణమేమంటే, మంత్రులకు బంగళాలు ఉన్నాయి. వేస్తుగా ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ పడి ఉంటుంది. మీరు మాత్రం నెలకు 30వేల రూపాయల గవర్నమెంట్ సామ్యు క్లెయిమ్ చేయవచ్చు. అంటే ఇన్ఫ్రాస్ట్రక్చర్ ట్రిమెట్ చేసిందంతా వృధా అపుతోంది, రెండవ వైపు సాంత ఇల్లు బాడుగా పెంచండి అనే రీతిలో అడుగుతున్నారు. ప్రజలకు సంబంధించినంత వరకు, క్రీంది స్థాయి ఉద్యోగుల జీతాల విషయంలో మిగుల్చుకోడానికి, కాంట్రాక్ట్ సర్వీస్లు పెడుతున్నారు. ప్రజాధనాన్ని ఏ విధంగా ఆదా చేయాలి అని అంచారు. ఉద్యోగాలు అంటే ఇష్టవేమని అంచారు. ప్రజలకు సంబంధించిన అభివృద్ధి కార్యక్రమాలకు డబ్బు లేదు అంటున్నారు. హాస్పిటల్లో పిల్లలకు అన్నం సరిపోవడం లేదంటే డబ్బు సరిపోవడం లేదు అంటున్నారు. ఎమ్.ఎల్.సి. లకు, మంత్రులకు బడుగులు, జీతాలు పెంచుకోడానికి ప్రభుత్వం దగ్గర డబ్బు ఉంది. ఈ రకగా ప్రజా ధనం మీరు దుర్యాసియోగం చేస్తున్నారు. మీకు అధికారం ఉంది, సభలో మెజారిటీ ఉంది కదా అని, మేము పెంచుకొంటానునే కాన్సెప్టుతో వ్యవహరిస్తున్నారు. ప్రజలపై భారం వేయండం మంచిది కాదని నేను తెలియజేస్తున్నాను. దయచేసి ఈ బిల్ ని ఉపసంహారించుకోవాలని కోరుతున్నాను. అట్లా అని మీరు ఇంకోమాట అనవచ్చు. ఎమ్.ఎల్.ఎ. లకు పెంచాలి. ఎమ్.ఎల్.సి.లకు అక్కరలేదా అని మీరు అనవచ్చు. మేము ఎమ్.ఎల్.ఎ. లకు పెంచినప్పుడు కూడా వ్యతిరేకించాము. బేసిక్గా మనం ప్రజలకు సేవచేసే వారంగా ఉండేవారు. కాబట్టి, తక్కువ డబ్బుతో ఆదర్శంగా ఉండాలి. ఈ విధంగా పెంచుకొంటూ వెళితే ప్రజలపై భారం పడుతుంది. కాబట్టి ఈ బిల్ ని మేము వ్యతిరేకిస్తున్నాము.

శ్రీ చాడా వెంకటరెడ్డి :- అధ్యక్షా, బిల్ నెం.12, 13కి సంబంధించి సంతవరకు బిల్ చిన్నగా కనిపించినా, రూ.5కోట్ల79 లక్ష ల98వేలు వ్యయమయ్యే జీతభత్వాలకు సంబంధించింది. ప్రథానంగా, శాసనమండలి సభ్యులు వచ్చారు. తప్పనిసరిగా వారికి వర్తింపజేయాలని ఇందులో పొందుపరిచారు. మంత్రులకు సంబంధించి, మిగతా వారికి సంబంధించి విఫ్లు, ఛిఫ్ విషలకు దాదాపు పదిహేను మందికి సంబంధించి, గతంలో రూ. 15 వేల అలవెన్నే ఉండగా నేడు దాన్ని 30వేలకు పెంచారు. ఇది అభ్యంతర కరంగా ఉంది. మంత్రుల ఇట్లు ఖాళీగా ఉంటే, ఎవరెవరో ఉంటే, ఇప్పుడు కీరాయిలు పెంచుకొంటూ, మనకు మనం పెంచుకొంటూ పోతే బాగాలేదు. దీని వల్ల ఖజనాపై భారం పడుతోంది. పేద వారి పిల్లలు హస్తశ్లులో ఉంటే, కనీసం మెన్ ఛార్టీలు పెంచడానికి బడ్డటు కొరత ఉందని అంటున్నాము. అటువంటి దశలో మన జీత భత్వాలు పెంచడానికి ఉత్సాహం చూపడం మంచిది కాదు. ఈ బిల్ని మేము వ్యతిరేకిస్తున్నాము.

శ్రీ పి. జశిధర్రెడ్డి :- అధ్యక్షా, ఇది చాలా చిన్న బిల్. దీనిని సమర్థిస్తున్నాము. రవాణా భత్వాలు, కరువు భత్వాలు ఇతర భత్వాలు సమకూర్చడానికి మంత్రిగారు దీన్ని ప్రవేశపెట్టారు. ఎమ్.ఎల్.ఎ.లకు హాజ్ రెంట్ అలవెన్నే క్రింద కేవలం రొండు వేల రూపాయలు మాత్రమే ఇస్తున్నారు. రవాణా, టెలిఫోన్ తదితర అన్ని సోకర్యాలకు కలిపి మొత్తం రూ.40వేలు మాత్రమే ఎమ్.ఎల్.ఎ.లకు ఇస్తున్నారు. దీన్ని రూ.60వేలకు పెంచాల్సిన అవసరం ఉంది. ఆ విధంగా మందుకు రావాలిని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఈ బిల్ని సమర్థిస్తున్నాము.

శ్రీ కొండ్రు మురళీమేరాహన్ :- అధ్యక్షా, ఈ బిల్ని పూర్తిగా సమర్థిస్తున్నాము. 2004వ సంవత్సరంలో ముఖ్యమంత్రి గారు చేవెళ్ల సుండి ఇచ్చాపురం పరకు వెళ్లిపుడు, ప్రజల చాలా సమస్యలు తెలుసుకొని, శాసన మండలిని ప్రవేశించాలని చెప్పడం జరిగింది. దానికి అనుగుణంగా శాసనమండలిని ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. అలాగే పావలా పడ్డికి మహిళలకు బుఱాలు ఇస్తామని చెప్పి చేశారు. ఎస్.సి. ఎస్.టి. లకు ల్యాండ్స్, ఇందిరమ్మ పథకం ఇప్పడం జరిగింది. దీంట్లో భాగంగా ఈ రోజు శాసన మండలి ఏర్పాటు చేయడం జరిగింది. వారికి జీత భత్వాలు ఇప్పడం న్యాయం. మంత్రులకు రూ. 15 వేల సుండి 30వేలకు అద్దె ను పెంచడం న్యాయమే. వారికి ఇన్ఫోప్లట్కుర్ చాలా కావాలి. ఒకటి, రెండు రూమ్స్లో బ్రెత్చి పరిస్థితి లేదు. కాబట్టి రెంట్ పెంచడం న్యాయమే ఇవ్వాల్సిందే. ఎమ్.ఎల్.ఎ.లకు ఎమ్.ఎల్.సి. లకు ఇచ్చిన డబ్బులు చాలా తక్కువగా ఉంటున్నాయి. రవాణా విషయంలో చూసుకొంటే డీజిల్ కాస్ట్ చాలా పెరిగింది. చాలా భర్మ అపుతోంది. నియోజకవర్గాల్లో తిరగాలంటే మా చేతి డబ్బులే పెడుతున్నాము. ఇప్పుడు ఇచ్చే దాన్ని ఇంకా డబుల్ చేయాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఇ. రాజేందర్ : - అధ్యక్షా, ఈ బిల్ని మేము సపోర్ట్ చేస్తున్నాము. కాలం మారింది. గతంలో నెలకు ఒక పర్యాయం నియోజకవర్గానికి వెళ్తే సరిపోయేది. నేడు నెలలో 20 రోజులు నియోజకవర్గాల్లోనే ఉండే పరిస్థితి ఉంది. ప్రజా ప్రతినిధులు ప్రజల కష్టసుభార్లో పాల్గొనాలంటే తప్పకుండా ప్రజా ప్రతినిధులకు అన్ని రకాల సోకర్యాలు ఉంటేనే వీలొతుందని తెలియజేస్తున్నాను. మనం ఏదొక్కి మంది పైనలు ఉన్నవారిని చూసి సిస్టం మార్పుకోకుండా, ఎమ్.ఎల్.ఎ., ఎమ్.ఎల్.సి. మరియు మంత్రులకు సరైన జీతభత్వాలు పెంచాల్సిన ఆవశ్యకత ఉండన్నది మా భావన. అలా పెంచినప్పుడే న్యాయం చేసే ఆస్కారం ఉంటుంది. తృప్తిగా తిరిగే ఆస్కారం ఉంటుంది. లేకపోతే మనం ఇచ్చే జీత భత్వాలు కనీసం పది సుండి పదిహేను రోజులకు కూడా సరిపోవడం లేదు. ఇది పెంచడం న్యాయమే అని తెలియజేస్తున్నాను. ఎమ్.ఎల్.ఎ. లకు కూడా ట్రస్టోర్సు, ఇతర అలవెన్నలు పెంచాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ : అధ్యక్షా, చాలా సంతోషం . ఉభయ కమ్యూనిషపు పోర్ట్‌ల వారూ ఎమ్మెల్సీల ఇస్ట్యూ వచ్చేసరికి , మాకు ఏమిస్టున్నారో, అదే విధంగా వారికి కూడా ఇవ్వాలని చెప్పారు. మిత్రులు ప్రెయివేటు ఇళ్లలో, సాంత ఇళ్లలో ఉన్న దాని గురించి ఒకరిద్దరు సభ్యులు అది భావ్యంగా లేదన్న మాట చెప్పారు. అది ప్రస్తుతం అప్రస్తుతం . చాలా ఆలోచన చేసిన తర్వాతనే చెబుతున్నాము. ఈ రోజు ప్రెయివేటు ఇళ్లలో ఉన్న అందరికి మెయిస్టేన్సు కొరకు కూడా డబ్బు ఖర్చు అయినా ప్రభుత్వం ఒక్క రూపాయి కూడా ఇవ్వదు. ప్రభుత్వం ఇళ్లలో ఉన్న వారికి ప్రభుత్వమే రిపేర్సు వాటికి డబ్బు ఇష్టుంది. కొంతమంది మంత్రులు, ఆఫీసర్సు సాంత ఇళ్లను అడ్డెకు ఇచ్చుకుని ప్రభుత్వ ఇళ్లలో ఉంటున్నారన్నారు. వారికి లక్షలాది రూపాయలు అడ్డె వస్తున్నదన్నారు. వారు త్యాగాలు చేసిన మంత్రులూ, విషలు అందరికి సంత ఇళ్ల ఉన్నాయి. కానీ వాటిని కిరాయికి ఇచ్చుకుని లక్ష లక్షస్థారి రూపాయల కిరాయిలు సంపాదించుకుంటున్నారన్నారు. ప్రభుత్వ ఇళ్లలో ఉంటున్న వారికి మెయిస్టేన్సు చాలా ఖర్చు అపుతోంది. రెండు సంపత్తురాలకు ఒకసారి నున్నం పేయించినప్పటికి మస్తు పైనలు ఖర్చుపుతాయి. ఆ విషయం అందరికి తెలుసు. నేను ఎవరినీ క్రిటిసైజ్ చేయడం కాదు. పరిస్థితులు, విధానాలు వేరు వేరుగా ఉంటాయి. ఇప్పటికి అయినా సిసిఎమ్ మిత్రులు వాస్తవాలను గ్రహించి ఈ బిల్లును ఆమోదించాలని కోరుతున్నాము. ఎందుకంటే ఈ విషయం అందరికి సంబంధించినది. కాబట్టి అందరం యునానిమ్సుగా ఈ బిల్ను పాస్ చేయాలి. దయచేసి వారు కూడా లేచి ఈ బిల్లును సమర్థించవలసిందిగా కోరుతున్నాము. ఈ బిల్లు వల్ల పరికీ ఏమీ చేయాలన్న ఉద్దేశ్యం మాకు లేదు. కాబట్టి ఎమ్మెల్సీ లక్ష మసతో సమాసంగా ఇవ్వాలని అంటున్నాము. మనం అందరం అసంబీల్సో ఒక రెజల్యూప్షన్ పాస్ చేసి కౌన్సిల్సు తెచ్చుకున్నాము. మీ మిత్రులే చాలా మంది ఈ రోజు కౌన్సిలో ఉన్నారు. కాబట్టి ఈ రెండు బిల్లులను యునానిమ్సుగా అంగీకరించి, సమర్థించాలని, పాస్ చేయాలిందిగా వారిని కోరుతున్నాము.

మరొక విషయం రాజకీయ ప్రజా ప్రతినిధులు వారి వారి నియోజక వర్గాలలో ఎక్కువ కాలం తిరగాలంటే ఈ నాడున్న పరిస్థితులలో రవాణా చార్టీలు చాలా ఎక్కువగా ఉన్నాయి. కాబట్టి వాటిని పెంచాల్చిందిగా కోరుతున్నా. పెంచవలసిందిగా ఆషైపు, ఈ వైపు నుంచి సభ్యులందరూ అడిగారు. దానిని నేను ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తీసుకు వెళతాను. వారు సానుకూలంగా స్పందిస్తారనే భావిస్తున్నాము. ఆ రకంగా స్పందించే విధంగా వారికి ఈ విషయాన్ని చెప్పి వారు దీనికి అంగీకరించే విధంగా ఖచ్చితంగా నేను ప్రయత్నం చేస్తాను. ప్రస్తుత పరిస్థితులలో ముఖ్యమంత్రి గారు అంగీకరించినా ఆ ప్రక్కన ఉన్న పైనాస్సు మినిష్టరు రోశయ్య గారు అంగీకరించరు. కనుక వారిద్దరూ కూడా అంగీకరించే విధంగా ఖచ్చితంగా ప్రయత్నం చేస్తాము. అందులో ఎటువంటి అనుమానం తమకు అక్కడ్డేదు. దయచేసి మిత్రులు బిల్ను సమర్థించాలని కోరుతున్నాము. యునానిమ్సుగా సమర్థించాలని కోరుతున్నాము.

శ్రీ గాదె పెంకట రెడ్డి : అధ్యక్షా, అంతా బాగానే ఉంది. ఎలవెన్నులు పెంచాలన్న ప్రతిపాదనలో ఎవరికి ఎలాంటి అభిప్రాయ భేదమూ లేదనే నేను అనుకుంటున్నాను. ఏమైనప్పటికి కన్సెయన్సు ఎలవెన్ను, పోస్టుల్ ఎలవెన్ను, సెక్యూరిటీ తదితర ఎలవెన్నులన్నీంటినీ కలుపుకుని ఈ రోజు ఇన్కం టాక్స్ వారు టాక్స్లు వేస్తున్నారు. ఇది చాలా అన్యాయం . పోర్టుమెంటులో ఏ విధంగా అయితే ఎలవెన్నులులను ఆదాయం నుంచి

ఇన్కమ్ టాక్స్ డిపార్ట్మెంట్ వారు ఎగ్జిష్ట్ చేస్తున్నారో అలాగే మన రాష్ట్రంలో కూడా ఇహవలని నేను రిక్వెష్చు చేస్తున్నా. దీని గురించి అసంబీల్ ఏకగ్రిమంగా తీర్మానం చేసి పైనాన్న మినిష్ట్రీ వారికి పంపించవలసిన అవసరం మనకు ఎంతైనా ఉంది. లేకపోతే చాలా ఇబ్బందులు పడవలసి ఉంటుంది. లక్ష్మణ రూపాయలు శాసన సభ్యులు ఆదాయపు పన్ను కట్టవలసి ఉంటుంది. ఆదాయపు పన్ను శాఖ వారు నోటీసులు ఇస్తారు. డబ్బు కట్టకపోతే చాలా ఇబ్బందులు పెడతారు. కాబట్టి ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం ఒక తీర్మానం చేయడానికి ప్రభుత్వం కన్సిడర్ చేయాలని సభ్యులందరూ కూడా ఈ విషయంలో ఏకాభిప్రాయానికి రావలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ డి. శ్రీనివాస్ : ఈ ప్రతిపాదన వాస్తవంగా కూడా న్యాయమైనదే. ఎందుకంటే, వాస్తవంగా ఖర్చు చేస్తున్న డబ్బు ఒక ప్రజాప్రతినిధి తమ కర్తవ్య నిర్వహణలో ఖర్చు చేసిన దానిపై ఐ.టి. వేయడం సమంజసం కాదు. అయితే, రూల్సు ఏ విధంగా ఉన్నాయో ఏమో నాకు తెలియదు కానీ, ఈ విషయం కూడా ఖచ్చితంగా తమ దృష్టికి తెచ్చి, శాసన సభ్యులపై భారం పడకుండా ఐ.టి. వారు ఎగ్గంపై ఇచ్చే విధంగా చర్యలు తీసుకోవాలని, దానిని పరిశీలించి, సభ్యులకు న్యాయం చేయవలసిందిగా నేను ముఖ్యమంత్రి గారి దృష్టికి తేవడం జరుగుతుంది.

శ్రీ గాదె పెంకట రెడ్డి : ముఖ్యమంత్రి గారు ఈ విషయంలో పైనాన్న మినిష్ట్రీ ఇతర మంత్రులు సింట్రల్ మినిష్ట్రు గారికి రాయడం జరిగింది. ముఖ్యమంత్రి గారు డైరెక్టగా పైనాన్న మినిష్ట్రు చిదంబరం గారికి ఈ విషయం చెప్పడం జరిగింది. అప్పుడు నేను కూడా థిల్లీలో ఉన్నాను. జరుగుతున్నదేమిటంటే, పార్లమెంటులో ఈ విషయం సపరణ చేయవలసిన అవసరం లేదు. తీర్మానం చేయాలని, లెటర్ ప్రైమ్ మినిష్ట్రు గారికి, పైనాన్న మినిష్ట్రు గారికి, ముఖ్యమంత్రి గారు రాశారు. ముఖ్యమంత్రి గారు ఇంతవరకూ చర్య ఎంతవరకూ తీసుకుంటారో గాని, అది జరగడం లేదు. కాబట్టి, let the Minister come out with the modalities. Let the Resolution be moved on the Floor of the House.

SRI D.SRINIVAS: He is a senior legislator. జవాబూ ఆయనే చెప్పారు. పరిష్కారి ఎలా పుందో కూడా వారే చెప్పారు. I do not think this is the appropriate time. I totally agree with the sentiments expressed and the proposal made by the Hon'ble Member, Gade Venkat Reddy Garu, పెంకట రెడ్డి గారే సమాచారం తెస్తున్నారు కూడా. ముఖ్యమంత్రి గారు, పైనాన్న మినిష్ట్రు గారు, ప్రతిపక్ష పార్టీల వారు హాసులో లేరు. ఇది సందర్భం కాదు అంటున్నాను. We will try to move Resolution at the earliest. ఖచ్చితంగా మనం మూవ్ చేసే ప్రయత్నం చేద్దాం. కమిటీమెంటు నేను ఇష్టుచేసు. We can discuss on that and take it up at an appropriate time.

CHAIRMAN: I request the Minister for Higher Education to move motion for taking into consideration “The Andhra Pradesh Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 2007 and The Andhra Pradesh Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications (Second Amendment) Bill, 2007.

The Andhra Pradesh Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 2007.

SRI D.SRINIVAS (on behalf of the Chief Minister), MINISTER FOR HIGHER EDUCATION: Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 2007 be taken into consideration".

CHAIRMAN: Motion moved. Now, the question is:

"That the Andhra Pradesh Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 2007 be taken into consideration".

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

CLASSES 2 TO 18, CLAUSE 1, ENACTING FORMULA & LONG TITLE

CHAIRMAN: I shall now put the Clauses to vote. There are no amendments to Clauses 2 to 18, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House. The question is:

"That Clauses 2 to 18, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clauses 2 to 18, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

SRI D.SRINIVAS: Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 2007 be passed."

CHAIRMAN: Motion moved. The question is:

"That the Andhra Pradesh Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications (Amendment) Bill, 2007 be passed."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was Passed.

The Andhra Pradesh Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications (Second Amendment) Bill, 2007.

SRI D.SRINIVAS (on behalf of the Chief Minister), MINISTER FOR HIGHER EDUCATION: Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications (Second Amendment) Bill, 2007 be taken into consideration".

CHAIRMAN: Motion moved. Now, the question is:

"That the Andhra Pradesh Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications (Second Amendment) Bill, 2007 be taken into consideration".

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

CLAUSES 2 TO 8, CLAUSE 1, ENACTING FORMULA & LONGTITLE

CHAIRMAN: I shall now put the Clauses to vote. There are no amendments to Clauses 2 to 8, Clause 1, Enacting Formula and Long Title and they are before the House. The question is:

"That Clauses 2 to 8, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clauses 2 to 8, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

SRI D.SRINIVAS: Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications (Second Amendment) Bill, 2007 be passed."

CHAIRMAN: Motion moved. The question is:

"That the Andhra Pradesh Payment of Salaries and Pension and Removal of Disqualifications (Second Amendment) Bill, 2007 be passed."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

శ్రీ జవాడి రత్నాకర్ రాపుః గౌరవనీయులైన స్పీకర్ గారూ, ఆంధ్రప్రదేశ్ ఆరాధన లేదా ప్రార్థనా స్థలములలో అన్యమత ప్రచారా(నిషేధం)చట్టం,2007 బిల్లును పరిశీలన కోసం సమర్పించబానికి తమరి అనుమతి కోరుతున్నాను.

CHAIRMAN : Motion moved. Now I request the Minister to expline the salient features of the Bill

శ్రీ జవాడి రత్నాకర్ రాపుః సార్, ఒక మతానికి చెందిన ఆరాధన లేదా ప్రార్థనా స్థలాలలో అన్యమత ప్రచారాన్ని నిషేధించబానికి తెచ్చిన ఈ బిల్లు చాలా చిన్న బిల్లు. ఏ ఒక మతానికి చెందిన వారైనా ఆరాధన,ప్రార్థన చేసే స్థలాలలో వేరే మతాల వారు వచ్చి వారి ప్రార్థనకు భంగం చేస్తూ వారి మత ప్రచారం చేసినట్లయితే వారిపై చర్య తీసుకునేందుకు ప్రభుత్వానికి అవకాశం ఇచ్చేందుకుదేశించిన ఇది చాలా చిన్న బిల్లు. నేను మంత్రి అయిన తరువాత మొదటిసారి బిల్లును ప్రవేశపెడుతున్నాను. కాబట్టి దయచేసి అందరూ దీనిని ఆమోదించాల్సిందిగా కోరుతున్నాను.

డా. కె.నగేష్ అధ్యక్షా, అన్యమత ప్రచారం నిషేధించటం కోసం తెచ్చిన ఈ బిల్లును మా టిఆర్ఎస్ ప్రార్థి తరఫున మద్దతు ఇస్తున్నాను. కానీ మనం సెక్యులర్ ప్లైట్‌గా రాజ్యాంగబద్ధంగా మత ప్రచార హక్కు కలిగినున్నాము. ఎవరికి అనుకూలమైన మతాన్ని వారు ఆచరించే హక్కున్న కొన్ని అనుకోని సంఘటనలు తిరుమలలో జరగటం వల్ల ఈ బిల్లును తీసుకువలసివచ్చింది. కానీ ఈ బిల్లును ఏమే ప్రాంతాలలో అమలు చేయాలో ఆ ప్లైసెన్సు సెల్క్షు చేయాలి. అలా చేయకపోవటాన్ని నేను లోపంగా భావించటం లేదు కానీ ఖచ్చితంగా ఐడెంటిపై చేయకపోతే నూటికి సూరుపొళ్లూ దీనివల్ల నష్టం జరుగుతుంది. ఎందుకంటే ఐదు గజాల స్థలం మధ్యలోనే చర్చ, మసీదు మరియు టంపుల్ పుండే అవకాశాలు చాలా వున్నాయి. అలాంటి పరిస్థితి తిరుమలలో లేదు కానీ తిరుపతిలో పుంది. ఆ పర్మికులర్ ప్లైసెన్సు ఐడెంటిపై చేయకపోతే అక్కడ ప్రజల్లో ఇబ్బంది వచ్చే పరిస్థితి పుంది. ఎందుకంటే ఒక మతాన్ని ప్రచారం చేసుకునే చేటి మిగతా మతస్తులు పుండటానికి కూడా ఈ బిల్లు వల్ల ఇబ్బందులోచ్చే అవకాశముంది. మన దేశంలో కానీ మన రాష్ట్రంలో కానీ ప్రచారం చేసుకునే వారిలో క్రిస్తుయస్తు ముస్లింలలో అన్ని వర్గాల వారు కాకపోయినా వారిలో కూడా కొన్ని వర్గాల వారున్నారు. అందువల్ల క్రిస్తుయస్తు తిరుపతిలో ప్రచారం చేసే పరిస్థితి వచ్చింది. అందుకని సిక్కు-న పరిధి క్రింద వచ్చే టంపుల్ కానీ హిందువుల టంపుల్ ఏవైతే వున్నాయో ఎక్కడెక్కడ అన్యమత ప్రచారం చేయకూడదో వాటిని ఐడెంటిపై చేసి డిక్సెర్ చేస్తే తప్ప ఈ బిల్లుకు న్యాయం జరగదు. ఈ బిల్లు మే 22వ తేదీ నుండే అమలులోకి వచ్చింది కాబట్టి ఈ బిల్లు క్రింద ఉల్లంఘన జరిగితే రు. 5 వేలు పైన్ నేనే అవకాశముంది లేక 3 సంవత్సరాలు జైలుకు పంపే అవకాశముంది కాబట్టి ప్రాంతాల వారీగా డిక్సెర్ చేయాల్సిన అవసరముంది. ఎందుకంటే ఈ మధ్యన తిరుమల,తిరుపతి దేవస్థానం పరిధిలోని చౌరస్తాలలో ఓం సమోవేంకటేశాయ అనే శ్లోకాన్ని వినిపిస్తున్నారు. అయితే ఆ ప్రాంతాలలో నిపసించే అన్యమతాల వారికి కూడా ఆ శ్లోకాన్ని బలవంతంగా వినిపిస్తున్నారు కాబట్టి ఈ బిల్లు వల్ల అలాంటి ప్రమాదం వచ్చే అవకాశం పుంటుంది కనుక ఈ బిల్లుకు సంబంధించి ఆయా ప్రాంతాలను ఐడెంటిపై చేయాల్సిన అవసరముందని మనని చేస్తూ ఈ బిల్లును సమర్థిస్తున్నాను.

శ్రీ ఎమ్.ఎ.గప్పార్స్ : అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు చూడడటానికి చిన్న బిల్లే. కానీ సెక్యులర్ స్టేట్‌లోని ఒక పౌరునిగా ఈ బిల్లుని గురించి అలోచించినపుడు సెక్యులర్ స్టేట్ అన్న పదానికి విఫూతం కలిగించేపడతిలో ఈ బిల్లును తీసుకురావడం మంచిది కాదని నా అభిప్రాయం. మన రాజ్యంగలో ధార్మిక స్వచ్ఛ వుంది. ఎవరు ఎక్కడైనా ప్రచారం చేసుకోవచ్చు. అయితే కొన్ని చోట్ల అస్వమతాల వారు వచ్చి అనవసరంగా ప్రచారం చేసున్నారన్న ఆరోపణ వుందని చెబుతున్నారు. హస్పిటల్లో ఒక రోగియొక్క స్వస్థత కోసం అక్కడుండే నర్స్ వాళ్ల దేవుని ప్రార్థిస్తే అది మహా సేరమన్నట్లుగా ప్రచారం జరిగింది దాని వల్ల జనం దూరమోతారేమోనని ఈ బిల్లును తీసుకొచ్చారు. దీనిలోనీ క్లాజెస్ ఎలా వున్నాయంటే ఇతర మతాల వారు మాటల ద్వారా, రాతల ద్వారా, సైగల ద్వారా కనిపించేటట్లు చేయుట ద్వారా, మత సాహిత్యాన్ని ముద్దిత రూపంలో కానీ, ఇతర రూపంలో కాని పంచుట ద్వారా చేసే మత ప్రచారాన్ని నిషేధించవచ్చును అన్నారు. అంటే క్లైస్టర్లు శిలువ వేసుకుంటే ఆ శిలువ కసపడుతుందంటే ఎట్లా? అట్లాగేముస్సింటు ఇస్తాం మతానుసారం గడ్డం పెంచుకుంటారు. అట్లా గడ్డం సెంచుకోకూడదంటే ఎట్లా? కరపత్రాల ద్వారా మాటల ప్రచారం చేయకూడదంటే బాగుంటుంది కాని సైగల ద్వారా చేసినా ప్రచారం క్రిందే పస్తుంది కాబట్టి అట్లా చేయకూడదంటే అనలే ముస్సింటు అభిర్మతా భావానికి గురవుతున్నారు. అందువల్ల ముస్సిం మైనారిటీలో మరింతగా అభిర్మతా భావాన్ని ఈ బిల్లు కలిగించే అవకాశమున్నది. అంతేకాకుండా హిందువులలో కూడా వైపులు, శైవుల మధ్య గతంలో యుద్ధాలు జరిగిన రోజులున్నాయి. ఇప్పుడు ఈ బిల్లు క్రింద అలాంటి పరిస్థితి ప్రస్తుతమను బుక్కచేయుచ్చు. కాబట్టి ఇలాంటి లోసుగులు చాలా వున్నాయి. ప్రభుత్వం ఇట్లాంటి విషయాలలో జోక్కం చేసుకోవడం అనవసరం. ప్రభుత్వం ముందు పాలనా పరమైన అనేక ఇతర అంశాలున్నాయి. అలాంటి వాటిపై దృష్టి పెట్టాలి కానీ ఎవరికో భయపడి ఇలాంటి బిల్లులు తీసుకురావాల్సిన అవసరం లేదు. కాబట్టి ఈ బిల్లును సెల్క్ కమిటీకి పంపించాలని నేను కోరుతున్నాను.

సా.6.20

శ్రీ చాడ ఎంకటరెడ్డి : అధ్యక్షా, ఈ బిల్లు చిన్నగా కనబడుతోంది. అయితే దీని కంటెంట్స్కు సంబంధించి చూస్తే ఇది ఒక రకంగా సెంట్మెంట్స్కు, ప్రజల మనోభావాలకు సంబంధించినటువంటి సమస్యగా వుంది. మన రాజ్యంగం చెబుతున్నదేమంటే మనమంతా లోకిక వ్యవస్థకు కట్టుబడి వున్నాం . ఇంతకముందు మిత్రులు గప్పార్గారు చెప్పినట్లుగా ఒక మతం వారు ఇంకోక మతంపై దురుఢీశ్యాలను ఆపాదించడం, ఒక మతానికి విరుద్ధమైన పసులు చేస్తే తప్పనిసరిగా దాన్ని అందరూ ఖండించవలసిన అవసరం వుంది. అప్పుడు అందరూ అరమరికలు లేకుండా స్పందించవలసిన అవసరం వుంది. ఇక్కడ వివరించిన దాన్ని బట్టి చూస్తే, మాటల ద్వారా , ప్రాతమ ద్వారా, సైగల ద్వారా కనిపించే విధంగా .... అనే పదాలు పెడితే దీని వల్ల చిన్న విషయాలను కూడా తీసుకుని పెద్దగా చర్యలు తీసుకోవడానికి అవకాశం ఈ యాఫ్ట్లో హిందువరచినట్లుగా కనబడుతోంది. మొన్న మనం శాసనభలో కూడా చర్చించాం . తిరుమలలో రాజకీయ పార్టీలు ఉంగింపులు చేయడం, రాజకీయాలు చేయడం నిషేధించడం జరిగింది. ఒక మత స్థలం దగ్గరకు వెళ్లి మరొక మతం వాళు ప్రచారం చేసుకోవడం తప్పనిసరిగా నిషేధించవలసిందే. కానీ దీనికి కొన్ని పరిమితులు, విధి విధానాలు రూహిందించుకోవడం మంచిదని అభిప్రాయపడుతున్నాను. మైనారిటీలకు సంబంధించిన విషయంలో అభిర్మత కలిగించే విధంగా, వారికి మానసికమైన ఇబ్బందులు కలగకుండా చర్యలు తీసుకోవలసిన అవసరం వుందని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను. మనం ఈ సభను శాసనాలు చేయడానికి నడుపుకోవాలి. చేసిన చట్టాలు ఏవిధంగా అమలుజరుగుతున్నాయో చూడాలి. అది చూడకుండా వేరే

అంశాలకు మనం పోతున్నాం . అమలు కాకుండా విఫలమవుతున్న చట్టాలు చాలా పున్నాయి. ఈ చట్టాలను ఆదరాబాదరాగా, త్వరిత్వరగా చేస్తే, మేము గానీ మీరు గానీ వాటిని అధ్యయనం చేసే పరిష్కారి లేకుండా పోతుంది. కావున ఈ బిల్లుపై లోతైన అధ్యయనం చేయాలని, దీన్ని సెల్క్షు కమిటీకి పంపితే బాగుంటుందని నేను అభిప్రాయపడుతున్నాను.

SRI AKBARUDDIN OWAISI : Hon'ble Chairman Sir, about the Bill which is being introduced i.e., the Bill empowering the State to prohibit propagation of religion in places of worship or prayer other than the religion traditionally practised at such place and the matters connected there with coincidental thereto; I want to say one thing.

Sir, this Bill is not a Bill of a secular minded Government. But, this Bill is a dream of the Communal forces and the emotions of the Sangh Pariwar. Why I say this is that Sir, if this Bill is passed in this House, this would set an example for the whole of the nation, the whole of the country for passing out such a Bill. I would like to read out what this Bill says:

1. This Act may be called the Andhra Pradesh Propagation of other religion in the places of worship or prayer (Prohibition) Act, 2007.
  2. It extends to the whole of the State of Andhra Pradesh.
  3. It shall be deemed to have come into force on the 24th May, 2007.
2. (!) The Government with a view to maintain public order, tranquility and serenity of a place of worship or prayer, prohibit propagation of a religion other than the religion traditionally practised at such place, by words.....

Now, it is more important to understand which says that:

" traditionally practiced at such places by words, either spoken or written or signs or by visible representation or distribute any printed material or other forms of religious literature."

Now the question that arises is or the reason for me saying that it is a dream of Sangh Pariwar and not of Secular Government. This Bill does not say what are the boundaries if Tirupathi Devasthanam gets declared as a religious place of worship of Hindus, yes Sir I totally agree that it is a religious place of Hindus and there should not be any propagation of any other religion like no one should be allowed to enter a Mosque and propagate their religion and no one should be allowed to enter a Church and propagate their religion, in the same way, no one should be allowed in T.T.D., to enter and propagate other religions. But what are the boundaries? The Bill should be very clear as to what are the boundaries. Before independence, Seven Hills were considered to be sacred Hindu area of TTD. But, after the Ordinance came into force, the G.O., has been issued, which has enhanced the boundaries and boundaries have gone and touched the Chittoor area also. How can it be possible? Now my question to the Hon'ble Minister is that, if the boundaries are increased, there is an existing place of worship like, if an area is declared as a Hindu religious place followed by years and years in that area where the jurisdictions have been enhanced, if there is place of worship like if in the mosque is there, that means a Muslim will not be allowed, that means a new mosque will not be able to come or if in that area a Muslim has a shop and he keeps the sign of Allah over there, that is also punishable according to this law. What is necessary is that, boundaries have to be earmarked. If tomorrow somebody comes and says Ayodhya is a place where Lord Rama was born, no other religious proposition should be allowed. This is a very bad precedent that the Government of A.P. is putting

across the nation. Tomorrow this demand will come from everywhere that Andhra Pradesh could pass out such an Bill and make an Act. Why should we do Sir. This is not what secular means. Everybody has right and at the same time it is the absolute right. In a place of worship of Hindus, no Muslim or Christian should propagate. In a place of worship of Muslim, no other religious followers should come and propagate their religion. But, it does not mean that you are going to stop and say that you cannot do. There are many things that need to be addressed

My humble request to the Government is that either you withdraw this Bill or if not, please send this Bill to the Select Committee. Let the Select Committee have a discussion, we all will have a discussion and whatever doubts are there they can be cleared and necessary amendments could be brought into this Bill and then this Bill could be again introduced or it could be passed. Without this, this Bill should not be passed. Our party opposes this Bill and we are against this Bill because this is a Congress Government, this is not B.J.P., Government. This is Rajasekhar Reddy's Government and this is not Modi's Government.

శ్రీ పి. శశిధర్ రెడ్డి : స్పీకర్ సార్, అన్యమత ప్రచారానికి సంబంధించిన బిల్లు ఏదైతే ఉందో, దీన్ని తీసుకరావడానికి వెనుక వున్న ఉద్దేశ్యాలు ఏషైనస్టటిక్స్, మా ప్రధానమైన బాధ ఏమంటే - తిరుమల ఏడుకొండలు . తిరుమలలో ప్రింటింగ్ గానీ, లౌడ్ స్పీకర్ల ద్వారా మీటింగులు నిర్వహించడం, కరపత్రాల ద్వారా గానీ, సాహిత్యం ద్వారా గానీ, వ్రాతలు ద్వారా గానీ అన్యమత ప్రచారం చేయకూడదని ఈ బిల్లులో పొందుపరచడం బాగానే వుంది. కానీ తిరుమల ఏడుకొండల దగ్గర ఒక్క హిందువులే తప్ప మిగతా వారెప్పరూ కూడా ఆ ప్రాంతంలో వ్యాపారం చేసుకోవద్దా? వ్యాపారం చేసుకోకూడదన్నట్టయితే, వారి పొపులు వారి ఇళ్లలో గానీ, వారి మతానికి సంబంధించినటువంటి పైన్ బోర్డులు గానీ, ఫోలోన్ గానీ పెట్టుకుంటే నిరోధించే విధంగా ఈ బిల్లుంది. మంత్రిగారిని మీద్వారా కోరేదేమంటే, ఈ బిల్లును అమెండ్ చేయాలి.

సా. 6.30

మెదక్ లో ప్రపంచ ప్రభ్యాతిగాంచిన చర్చి ఉంది. అక్కడ ముస్లింలు, హిందువులు వారికి సంబంధించిన బిజినెస్ చేసుకుంటున్నారు. అక్కడ వారి వారి మతాలకు సంబంధించిన ఫోలోలున్నాయి. దీనిని అమెండ్మెంట్ చేయాలి. ప్రింటింగ్, లౌడ్ స్పీకర్ల ద్వారా వద్దన్నారు. ఒ.కె. క్రైస్తవులంటే శిలువ గుర్తు మెడలో చేసుకుంటారు. దానిని కూడా నిరోధించే విధంగా ఉంది. ఈ విధంగా అమెండ్మెంట్ చేస్తే దీనితో మేము ఏకీభవిస్తాము.

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి : ప్రభుత్వం తీసుకువచ్చిన ఈ బిల్లును పూర్తిగా సమర్థిస్తున్నాను. ఎందుకంటే అంతర్జాలీయంగా జరిగిన కుటులో భాగంగా ఈ రోజు విదేశాల నుండి వందల వేల కోట్ల రూపాయలను భారతదేశంలోకి తీసుకువచ్చి ఈ భారతదేశంలో ఉన్న పేదరికాన్ని అడ్డు పెట్టుకొని జరుగుతున్న సామూహిక మత మార్పిడి, కుటులు వీనిలో భాగం అయ్యాయి. హిందువులుండే చేటికి వెళ్లి హిందూ మత నాయకుడు వెళ్లి గొపులు చెప్పుకుంటే తప్పు లేదు. అలాగే క్రైస్తవుల దగ్గర క్రైస్తవ నాయకులు చెప్పుకుంటే తప్పు లేదు. ఒక మతం వారి వద్దకు వేరే మతం వారు వెళ్లి మీ మతం బాగలేదు, మా మతంలోకి రండని చెప్పడం మంచి సాంప్రదాయం కాదు. ఆ విధంగా ఏ మతాన్ని కించపరచకూడదు. తిరుమలలో, సింహాదిలో, శ్రీశైలం మొదలైన చోట్ల ఈ దేవుడు కాదు ఇంకొక దేవుడున్నాడని ప్రచారం చేయడం సెక్యులర్ దేశంలో మంచి పద్ధతి కాదు. లోకిక దేశంలో ఒక మతం వారిని హర్ష చేసే విధంగా చేస్తున్నారు. హస్టల్ నుండి, సూర్యల్ నుండి, హస్సిటల్ నుండి టంపుల్ నుండి, హోటల్లులో, రోడ్లలో ఎక్కుడ చూసినా ఇంకొక మతాన్ని విమర్శిస్తూ మా

మతంలో చేరాలని చెప్పే సాంప్రదాయం భారత లోకిక వ్యవస్థకు చాలా ప్రమాదకరం . గిరిజన ప్రాంతాలకు వెళ్లి జ్వరం వచ్చిన వారిని ఎలా మోసం చేస్తున్నారో చూస్తున్నాము. సామూహిక మత మార్పిడులు చేస్తున్నారని ఉద్ఘాటించాలు చేస్తున్నారు. అది ప్రభుత్వ దృష్టికి తెచ్చాము. జ్వరం వచ్చినపుడు నాలుగు సుద్ధముక్కలు ఇస్తారు. అప్పుడు జ్వరం తగ్గదు. తరువాత నిజమైనవి పవర్సుల్ మాత్రలు ఇస్తారు. జ్వరం తగ్గగానే మా మతాన్ని తలుచుకొని మాత్రలు వేసుకుంటే తగ్గిందని అంటారు. అందువల్ల మా మతంలోకి రండని అంటారు. ఈ రాష్ట్రాన్ని టార్డెట్ చేసుకొని ఏ ప్రాంతం నిడువకుండా పెద్దయెత్తున సామూహిక మత మార్పిడులు చేస్తున్నారు. ఇది మంచి సాంప్రదాయం కాదు. ఆ విషయం దృష్టిలో పెట్టుకోవాలని కోరుతున్నాను. ఈ బిల్లు తేవడం అనేక రోజులుగా రాజకీయాలకు అతీతంగా అనేక ప్రాంతాల ప్రజలు మత పెద్దలు , ముస్లిం నాయకులు, క్రీస్తీయన్ నాయకులు ఇంకో మతాన్ని హర్షించే విధంగా చేయకూడదు. ఏమతానికి సంబంధం లేదు. ఈ బిల్లులో క్రీస్తీయన్, ముస్లిం, హిందూ మతాల గురించి లేదు. అన్ని మతాలకు సంబంధించిన సంస్థలలో ఇంకో మతం వారు వెళ్లి హర్షించేస్తూ ప్రచారం చేయకూడదని ఉంది. అందరికీ ఉపయోగం ఉంటుంది. చిన్న సవరణ ఒకటి మనని చేస్తాము. మూడు సంవత్సరాలు శిక్ష లేదా రు.5వేలు జరిమానా అన్నారు. కానీ మూడు సంవత్సరాలు శిక్ష మరియు రు. 5వేలు జరిమానాగా మర్మాలని కోరుతున్నాను. టెంపుల్స్లో, చర్చిలలో, మజీదులలో ఒక మతం వారు వేరే మతానికి సంబంధించిన వారి ఏరియాలో మాత్రం ప్రచారం చేయకూడదని ఉంది. కాబట్టి ఎవరూ కూడా భయపడవలసిన అవసరం లేదు. ఇప్పటికే చాలా ఆలస్యం అయింది. ఇప్పటికే ఈ రాష్ట్రంలో రావలసి ఉంది. అనేక రాష్ట్రాలలో ఈ రకమైన బిల్లు ఉన్నాయి. చాలా రాష్ట్రాలలో ఉన్నాయి. దీనిని పూర్తిగా స్వాగతిస్తున్నాను. మత మార్పిడులను నిషేధించాలి. డబ్బుల ఆధారంగా విదేశాల సుండి పసున్న డాలర్లు ఆధారంగా పేదరికాన్ని అడ్డం పెట్టుకొని సామూహిక మత మార్పిడులను నిషేధిస్తూ చట్టం తెవాలని సేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను.

MS. CHRISTINA LAZARUS: This Bill is the question of faith. I do appreciate the concern of the Members to maintain public order. I do appreciate the concept of the Bill. In 1990 and 1992 we had many incidents that occurred in Hyderabad between Hindus and Muslims. The other people tried to bring peace among those two communities. I fear that this Ordinance will be used as a weapon against non-Hindus. I fear, as an Indian, the very preamble of the Constitution will be violated. Art 61-A says every citizen in our country has the right to profess, practise and propagate religion of his / her choice. G.O. 747 has to be amended. I appeal to the Hon'ble Minister to see that this Bill be sent to the Select Committee.

శ్రీ బి. శ్రీనివాస రెడ్డిః అధ్యక్షా, గౌరవ దేవాదాయ శాఖామాత్యులు ప్రవేశపెట్టిన అన్య మత ప్రచార నిషేధ బిల్లును మనస్వార్థిగా స్వాగతిస్తున్నాను. ఇది ఒక మంచి సాంప్రదాయానికి దారితీస్తుందని చెప్పడంలో అతిశయోక్తి లేదు. మన రాష్ట్రం సెక్యూరిటీ రాష్ట్రం . వినిధ మతాల వారు మన రాష్ట్రంలో భీస్తూ పరిస్థితులలో ఉన్నారు. ప్రతి మతానికి ఒక ప్రత్యేకమైన మనోభావం ఉంది.

సా. 6.40

ఒక ప్రత్యేకమైన సంస్కృతి ఉన్నటువంటి పరిస్థితులలో ఈరోజు కొన్ని మతాలు, అని ఏవైనపుటికీ కొన్ని ప్రాంతాలకు వెళ్లి బలవంతపు మతమార్పిడులు ప్రోత్సహిస్తున్నారు. పేదరికాన్ని అడ్డం పెట్టుకొని, అక్కడున్నటువంటి కొంతమందిని మత మార్పిడి చేసున్నట్లు కొన్ని మతాల వారు ప్రోత్సహిస్తున్నారు. అదే విధంగా దేవాలయాలలో, ప్రార్థనా మందిరాలలో బలవంతంగా దుష్పచారం చెయ్యడం, సంస్కృతి

సాంప్రదాయాలకు విరుద్ధంగా మాట్లాడుతున్నారు. ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఉన్నటువంటి ప్రతి పౌరుడు యొక్క మనోభావాలను కాపాడవలసిన బాధ్యత రాష్ట్ర ప్రభుత్వం పైన ఉంది కాబట్టి మంత్రిగారు తీసుకోచ్చిన ఈ బిల్లును స్వాగతిస్తూ మీకు ధన్యవాదాలు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ ద్రోణంరాజు శ్రీనివాసరావు: అధ్యక్షా, రాష్ట్ర దేవాదాయ, ధర్మదాయ శాఖ మంత్రి గారు ప్రవేశపెట్టిన ఏ మతానికి సంబంధి స్లైస్ అఫ్ వర్వీ పుణ్యక్షేత్రాల వద్ద అన్యమత ప్రచారాన్ని నిప్పిస్తూ ప్రవేశపెట్టిన ఈ బిల్లును సభ ఏకగ్రీపంగా ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను. ముఖ్యమంత్రి వై.ఎస్. రాజశేఖర రెడ్డి గారు లౌలిక తత్వానికి, లౌకికతత్వానినీ కాపాడడానికి ప్రతీకగా నిలిచిన ఒక ప్రతినిధిగా ఈ సందర్భంగా చెబుతున్నాను. ఎందుకంటే, ఎన్నో భాషలతో, సంస్కృతులతో, మతాలతో కూడుకున్నటువంటి ఈ అభింద భారతదేశంలో భిన్నత్వంలో ఏకత్వం, ఒక వసుదైక కుటుంబంగా మనం జీవనం సాగిస్తున్నాము. ఇటువంటి పరిస్థితులలో ఒక మతాన్ని ఒక సంస్కృతిని, వాటి ఆచారాన్ని కాపాడవలసిన మన రాష్ట్రప్రభుత్వం మన రాష్ట్రముఖ్యమంత్రి గారు తీసుకోవడాన్ని నేను హృదయపూర్వకంగా అభిసందిష్టున్నాను. ముఖ్యంగా, మతం నేరైనా భగవంతుడు ఒక్కడే. ముక్కిని పొందడానికి మతం ఒక నిచ్చెన మాత్రమే. ఏ మతం అన్యమతానికి వ్యతిరేకం కాదు. పైగా, మతం వ్యక్తిగతం. ఏ వ్యక్తి అయినా తమకీష్టమైన మతాన్ని, మత సాంప్రదాయాలను ఆచరించే స్పేచ్ ఉంది. అంతేకాకుండా, ఇతర మతాలను, ఆచారాలను గౌరవించడం మన ధర్మం. అదే భారతీయుల యొక్క గొప్పతనం. అన్యమత సహనం అందరికీ అవసరం. అయితే దురదృష్టపూర్వకాత్మ పుణ్యక్షేత్రాల వద్ద అన్యమత ప్రచారం జరుగుతుంది. దీని వల్ల ప్రజలలో ఒక అశాంతి, ఒక అభిర్పతాభావం, అనేక రకాలైన అపోహాలు కలుగుతున్నాయి. ఇటువంటి పరిస్థితులలో ఏ ప్రభుత్వమైన స్పందించవలసిన అవసరం ఉంది. గతంలో ప్రభుత్వాలు స్పందించలేక ఒక భద్రత కలిగించలేక మతాల మధ్య, కులాల మధ్య చిచ్చులు రేగుతుంటే చూస్తూ కూర్చున్న పరిస్థితులు ఆ రోజులలో ఉన్నాయి. ఈరోజు ఈ ప్రభుత్వం గుర్తించి మతాల మధ్య శాంతియత వాతావరణం కల్పించాలని, సహజీవనం కలిగే కార్యక్రమాలు చెయ్యాలని పుణ్యక్షేత్రాల వద్ద, చర్చల వద్ద, మసీదుల వద్ద ఏ రకమైన అన్యమత ప్రచారాలు జరగకుండా ఒక బాధ్యత తీసుకున్న ఈ ప్రభుత్వాన్ని అభిసందించడం లేదు. లౌకికతత్వాన్ని కాపాడలేని పరిస్థితులలో ఈ ప్రభుత్వం ఉందని కొంతమంది వాదించడం అన్నది పూడల్ సెక్యులరిజంగా నేను భావిస్తున్నాను. ఎందుకంటే, రాష్ట్రంలో ఎన్నో సంఘటనలు జరిగాయి. రాష్ట్రంలో ఎన్నో మతాల మధ్య, కులాల మధ్య సంఘర్షనలు జరుగుతున్నప్పుడు ఈ రాష్ట్రముఖ్యమంత్రి గారు అవలంభించిన వైఖరిలో గాని నిధనాలలో గా ఎంత సంయుక్తమనం పాటించిందో అలోచించవలసిన అవసరం ఉంది.

అధ్యక్షా, నిజంగా హైదరాబాద్‌లోనే కాదు. యావత్ భారతదేశంలోనే కలకలం వచ్చింది. ఆంధ్ర రాష్ట్రం అంతా కులాల మధ్య, మతాల మధ్య, ఆరాచకం వచ్చి, రక్తపొతం వచ్చినటువంటి పరిస్థితులలో రాష్ట్రముఖ్యమంత్రి గారు అవలంభించిన తీరును చూడండి. ఒక శాంతి, ఒక సహజీవనం, మనందరం ఒక వసుదైక కుటుంబంగా ఉండాలని, ఒక మంచి మేసేజ్ ఇచ్చినటువంటి ముఖ్యమంత్రి గారిని లౌకిక వాది కాదు అనడం అన్న దానిని వ్యతరేకిస్తూ ఈ బిల్లును నేను హృదయపూర్వకంగా అభిసందిష్టున్నాను. ఈ బిల్లులో అన్యమత ప్రచారం నిరోధించవలసిన అవసరం ఉందని చెబుతూ చట్టం సేరిట అన్యమతమైన వేధింపులకు గురి చెయ్యడానికి వీలు లేకుండా బాధ్యత తీసుకోవాలి. ఎందుకంటే, మనం పెనాల్టి వేసాము. మూడు సంవత్సరాల శిక్ష లేక అయిదు వేల రూపాయలు జరిమానా అన్నాము. దీని వల్ల చట్టాలు అవలంభించేటప్పుడు, దేహమాలకు కావలసిన శిక్షలు వెయ్యపచ్చని, నిర్మిషులకు శిక్ష వెయ్యకుండా సరైనటువంటి చర్య తీసుకోవాలని,

అక్రమ మార్గాల లోకి వెళ్లకూడదని, సరైన మార్గంలో సడిపించేందుకు ఈ రాష్ట్రభుత్వం తగిన చర్యలు తీసుకుంటూ మంత్రి గారు తీసుకొచ్చిన ఈ బిల్లును హృదయపూర్వకంగా అభిసందిస్తున్నాను.

శ్రీ జె. రత్నాకరరావు : అధ్యక్షా, నగేంగారు, చాడా పెంకబర్డ్‌గారు, అక్షర్ గారు, గపూర్ గారు, శశిధర్ రెడ్డి గారు, కిషన్‌రెడ్డి గారు, లాజరస్ గారు, శ్రీనివాసుల రెడ్డి గారు, ద్రోణం రాజు శ్రీనివాసరావు గారు ఈ విధంగా చాలా మంది మాటల్లాడారు. ఇతర మతాలకు దెబ్బతీసే కార్యక్రమాలు ఇందులో లేపు. ఏదైనా మాకున్నటువంటి ఆలోచన కొన్ని దేవాలయాలకు పరిమితమైన విషయాన్ని గౌరవనభ్యలకు మనవిచేస్తున్నాను. సమాజంలో ప్రతి ఒక్కరికీ హక్కు ఉంది. అందరికి స్వేచ్ఛ ఉంది. వాళ్ళ ఇష్టానుసారం ఏ మతంలో అయినా ఉండొచ్చు, వెళ్లిచ్చు దాంట్లో ఇభ్యంది లేదు. కానీ, మేము ప్రశాంతత దెబ్బతియ్యకుండా, ప్రచారం చెయ్యచున్న అనే కార్యక్రమం పెట్టాము. ఎవరైనా దేవాలయాల లోపల, మనీమలలోపలకు వెళ్లి ప్రచారం చెయ్యరాదనేది తప్ప ఇంకోకటి కాదు. తిరుపులలో ఏడుకొండలు గురించి బ్రిటీష్ రాజ్యంలో నిర్ణయించారు. ఈ మధ్యస్త ఏడు కొండలని ప్రకటించడానికి కారణం ఇతరులు కొంతమంది ప్రచారం చేసారు. ఆ విధంగా ఏడుకొండలని ఎప్పుడో నిర్ణయించారు తప్ప ఇవ్వాళ కొత్తగా చేసింది కాదు. మతాలకు సంబంధించి ప్రచారంలో ఎవరైనా, ఏ మతానికి సంబధించిన వారైనా, వారి వారి ప్రార్థనా స్థలాలలో ప్రచారం చేసుకునే పూర్తి స్వేచ్ఛ వారికి ఉంది. చాలా మంది ముస్లిమ్ తిరుపతికి వెళ్లారు, మొక్కలు చెల్లిస్తారు ఆ విషయం నాకు తెలుసు. దేవాలయ ప్రాంగణం లోపలకి పచ్చి, కాంపోండ వాల్ లోపల ప్రచారం చెయ్యరాదనేది తప్ప మరొకటి కాదు. మా ప్రభుత్వం సెక్కుల్ గపర్చమెంట్ అనే పదానికి కట్టుబడి ఉందని ఒవైసి గారికి చెబుతున్నాను. మేము ఇరవై ఆలయాలని చేసాము, దాని లీస్ట్ కూడా సభ్యులకు పంపించే ఏర్పాటు చేస్తాము. ఏ మతానికి సంబంధించిన వారైనా, ఆ మతానికి సంబంధించిన వారు వారికుండి చోటులో అంటే సహోదరి తిరుపతి ఉంది దాని ఏడు కొండలు అని ఉంది, మేముల వాడ ఉంది దానికి కొంత ఏరియా, ధర్మపురికి కొంత ఏరియా, యాదగిరి గుట్టకు కొంత ఏరియా ఈ విధంగా ఉన్నాయి. ఆ ఏరియా లోపలకు రావచ్చు గాని వారి మనోభావాలకు దెబ్బతియ్యకుండా ప్రచారం చెయ్యరాదనేది తప్ప మరొకటి కాదు. దేవాలయాలలో, మనీమలలో ఏడున్న అక్కడ ప్రచారం లోపల చేసేటప్పుడు మాత్రమే దాని గురించి ఆలోచించి చేస్తున్న కార్యక్రమం తప్ప మరొకటి కాదు. ఏదైనా సమస్య ఉంటే, మా దృష్టికి తీసుకొచ్చినట్లయితే దానికి తగిన చర్యలు తీసుకుంటామని చెబుతున్నాను. అదే విధంగా మూడు సంవత్సరాల శిక్ష గాని అయిదు నేల రూపాయల జరిమానా ఎక్కువు, ఏదైనా న్యాయంగా జరగాలని సభ్యులు కొంతమంది చెప్పారు. తప్పకుండా ఈ విషయంలో పరిశీలిస్తాము. ఎవరైతే ఇటువంటిని చేస్తారో, అది పూర్తిగా నిరూపించబడిన అనంతరమే, పది మందిని అడిగి తెలుసుకున్న తర్వాతే శిక్షించే ఆలోచన చేస్తాము. ఎవరిని పడితే వారిని శిక్షించే కార్యక్రమం లేదని చెబుతున్నాము. ముస్లిమ్సిని, క్రైస్తవులను ఇతర మతాల వారిని వేధించే కార్యక్రమం లేదని, దినిని సెల్ఫ్ కమిటీకి పంపించవలసిన అవసరం లేదని మనవిచేస్తూ, ఈ బిల్లును ఏకగ్రిపంగా ఆమోదించవలసిందిగా అందరినీ కోరుతున్నాను.

సా.6-50

శ్రీ ఎం .ఎ.గపూర్ : అధ్యక్షా, రత్నాకరరావుగారు వయసులో చాలా పెద్దవారు, అనుభవజ్ఞులు. ఆయన మాటలను నేను విశ్వాసిస్తున్నాను. కానీ నా పాయింట్ ఏమిలుంటే ఒకసారి బిల్లు పొస్టు చట్టమైన తరువాత ఆయన చేతుల్లో ఏమి ఉండదు. అది పోలీసుల చేతుల్లోకి పోతుంది. ఇప్పటికి ఉన్న చట్టలే దుర్వానియోగమై

జనం గందరగోళంలో ఉన్నారు. ఇప్పుడు ఇలాంటి నిర్వంధ చట్టాన్ని ఒక దానిని తెచ్చి ప్రజల నెత్తిన పెడుతున్నారు.

CHAIRMAN: He has clarified it. The sentiments of the people should not be hurt.

శ్రీ ఎం .ఎ.గ్స్టార్స్: అధ్యాంస్, ఇంతకు ముందే అక్షరుద్ధినగారు మాటలాడారు. ఒక స్టోసిఫిక్ ఏరియా, బొండరీ ఫిక్స్ చేసి ఆ బొండరీలలో, ఆ దేవాలయాల ప్రాంగణాలలో ఇతర మతాలవారు, అలాగే ముస్లిం మసీదులలో ఇతర మతాలవారు ప్రచారం చేయకూడదు. కానీ దీనిలో అలా లేదు. ఇప్పుడు తిరుపతిలోని ఏడుకొండలు పెట్టుకుంటే అది వారి ఇష్టం . కానీ దీనిపలన చట్టం దుర్బినియోగమయ్యే ప్రమాదముంది. అందుకోసం ఇంకా కొన్ని రోజులు ఆగి పునఃపరిశీలిస్తే బాగుంటుంది. భారతదేశంలో రాజ్యాంగం అమలులోకి వచ్చి చాలా సంవత్సరాలయింది. లౌకిక రాజ్యాంగం మనది. దానిపలన మనకు ఏమి నష్టం జరిగింది. కావు ఈ బిల్లును సెల్క్స్ కమిటీకి పంపండి. అందులో అన్ని పార్టీలవారు సభ్యులుగా ఉంటారు. గౌరవ మంత్రిగారు క్లారిషై చేయవచ్చు. ఈ బిల్లులోని పదజాలం కూడా కాస్త పరిశీలించవచ్చు. ఈ బిల్లును హడ్సెన్స్ గా తీసుకొస్తున్నారు. కొందరు మమ్మల్ని సూడో సెక్యులరిస్టులన్నారు. సెక్యులర్ పార్టీవారం మేం . సెక్యులరిజం కోసం కేంద్రంలో కాంగ్రెస్ పార్టీని బలపరుస్తున్నాం. కానీ మీరు సంఘు పరివార్ వారి ప్రభావంతో బిల్లు పెడుతున్నారా అంటే కాదు కాదని మమ్మల్ని సూడో సెక్యులరిస్టులంటున్నారు. కాంగ్రెస్ పార్టీకున్న దురవశ అది. సంఘు పరివార్ నుంచి పదాలు అప్పు తెచ్చుకున్నారు. దయచేసి సెక్యులరిజానికి కట్టుబడి ఉంటే ఈ బిల్లును సెల్క్స్ కమిటీకి పంపండి. I respect the sentiments of the people. తిరుపతి సెంటుమెంటును నేను గౌరవిస్తాను. అదే సమయంలో మైనారిటీల సెంటెనెంటును కూడా దృష్టిలో పెట్టుకొనండి. ఇతర మతాలవారి సెంటెనెంట్ హర్ష కాకూడదు. ప్రజలంతా సంయునంతో బతకాలి. ఇతరులను మీరు ప్రమాదంలోకి నెట్టే ప్రమాదం ఉండకూడదు. కావున దయచేసి ఆలోచించి బిల్లును సెల్క్స్ కమిటీకి పంపండి. ఆ తరువాత చట్టం చేయండి.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: Chairman Sir, I have already spoken on this. But I have got one point to add on to this. This Bill at page 3 clause 2(2) says, "the Government by order shall notify such places of worship or prayer from time to time." What does this mean? Saying is something and writing here is some other thing. "From time to time' means that with the time and with the situation it can be changed. Why not the Government be very clear on this and spell out the boundaries in this Bill saying that this temple has these boundaries, where another religion cannot be propagated? Sir, Mandirs have been identified. We are not questioning the identification of the places of worship. What we are concerned and bothered about is that tomorrow--I hope that it does not come--if any communal forces come into power in this State, there will be misuse of this Bill.

جناب اکبر الدین اویسی۔ آخر اتنی پر بیانی کیوں ہے؟ کیا اس نے کہ Hon'ble Chief Minister مانگناریٰ کیونٹ سے آتے ہیں، اور majority community اُن سے ناراض نہ ہو، اس واسطے pressure ہے؟ اس کی ضرورت نہیں ہے۔ ہم کو اس ملک کے secular credentials کی حفاظت کرنا ہے، secularism کی حفاظت کرنا ہے۔ اُن آپ کو یہ بتانا نہیں ہے۔

Why not we refer this Bill to the Select Committee, where people from all the political parties will be there?

جناب سیدا کبر الدین اویسی۔ اس bill کو Select Committee سے رجوع کیا جائے جس میں ساری سیاسی جماعتیں جیسے لی ڈی پی، کانگریس، لی آر ایس، کیونس، سی پی آئی، بی ایس پی، حنفیاتی کے ایک ایک رکن اس میں ہوتا ہے، اس کے بعد اگر Select Committee اس bill کو پاس کرے تو تحریک رہے گا۔ اگر کل کوئی یہ کہے کہ میدک کا چھپرلا ہے، وہاں دوسرے مذہب کا کوئی شخص اس کے قریب عبادت نیں کر سکتا۔ مگر کوئی کہے کہ مسجد بہت بڑی مسجد ہے، تلی قطب شاہ کے دور کی بنائی ہوئی ہے، لہذا اس کے اطراف میں کوئی دوسرے مذہب کا مامنے والا عبادت نیں کر سکتا، کاروبار نہیں کر سکتا، ایسا کیسے ہوگا؟ ایوڈھیا میں کوئی یہ کہ سکتا ہے کہ یہاں رام پیدا ہوئے تھے، یہاں پر کچھ نہیں ہو سکتا۔ Bill کے ذریعہ تا نون سازی کر دیں گے۔

Why is the Government so rigid in not referring this Bill to the Select Committee? I request the Government not to be so rigid. Through you Sir lastly I request the intervention of the Hon'ble Minister for Minorities Welfare. It is the right of the minorities to be protected. He should come for the rescue of the minorities. It is the issue of the minorities. When we are taking care of the majority, the minority community interests should also be considered and taken care of. You cannot ignore them. Sir the Bill does not spell out the boundaries. Why should not they be clearly spelt out?

శ్రీ చాడ వెంకటరెడ్డి: అధ్యక్షు, పెద్దలు గౌరవనీయ దేవాదాయ శాఖ మంత్రి రత్నాకరరావుగారు విపరణ ఇచ్చిన తీరు చూసినపుడు వారి విపరణ బాగానే ఉంది. కానీ చట్టంలో ఆ రకమైన పదాలు లేవు. నమస్య ఏమంటే చట్టంలో ఉన్న పదాలు వేరుగా ఉన్నాయి. వారి విపరణలో అభిదృతా భావం కనపడడంలేదు. అన్యమత ప్రచారానికి సంబంధించి అంక్షలున్నాయి. ఒక మతానికి సంబంధం లేదు. ఒక మతంవారు ఇతర మతాల ప్రార్థనా ఫలాల్లో ప్రచారం చేయడంవల్ల సమస్య వస్తుంది. దానికి సంబంధించి ఒక ప్రాతిపదిక, విధి విధానాల్ని కూడా కొంచెం దయచేసి చూసుకొంటే బాగుంటుంది. చట్టాలు చేసేటప్పుడు లోసుగులుంటే వాటిని అనరాగా తీసుకొని చట్టాలు దుర్వినియోగమయ్యే పరిస్థితి వస్తుంది. అందువల్ల ఇతర మతాల వారికి గానీ, సెక్కులర్ శక్తులకు గానీ నష్టం జరగకుండా ఉంటే మంచిది. అందువల్ల ఈ బిల్లును లోతుగా పరిశీలించి చర్చిస్తే బాగుంటుంది. ఏ ఏ దేవాలయాల దగ్గర, ఏ ఏ పథ్థతిలో నిపేధం ఏ విధంగా పెట్టాలో విధి విధానాలు ఏర్పాటుచేసుకుంటే మంచిదని, కొంచెం ఆలస్యమైనా ముంచుకొచ్చే ప్రమాదం ఏమీ లేనందున, ఇది ఆమోదం పొందకపోతే పచ్చే నష్టం ఏమీ లేనందున సెలక్ష్మీ కమిటీకి సంపిస్తే బాగుంటుందని నా అభిప్రాయం తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ జి.కిపన్నరెడ్డి: ఈ బిల్లులోని ఉద్దేశాలు, కారణాలలో చాలా స్వస్థంగా చెప్పడం జరిగింది. ఏదైనా ఒక మతానికి చెందిన కొన్ని ప్రకటిత ఆరాధనా స్థలాలు అంటే దేవాలయాలను, ప్రాంతాలను డిట్కేర్ చేశారో చాలా స్వస్థంగా ఈ చట్టంలో పొందుపరచారు. కానీ ఇందులో మైనారిటీలకు సంబంధించినది ఏమి ఉన్నది? అసలు మెజారిటీ, మైనారిటీ ఏమిటి? ఇది అన్ని మతాలకు సంబంధించిది. ఈ దేశంలో అన్ని మతాలవారు సమానమే. ఒకే దేశం, ఒకే ప్రజ, ఒకే చట్టం. ఈ దేశంలో అన్ని మతాలవారు సమానంగా ఉండాలని కోరుకునేవారం. కాబట్టి ఈ దేశంలో ఉన్న వారందరూ సమానమే. మైనారిటీల వ్యవహరమని ఎందుకు అనుకోవాలి. మైనారిటీలకు వ్యతిరేకంగా లేక ఒక మతానికి వ్యతిరేకంగా ఒక్క పదం కూడా ఈ బిల్లులో లేదు. అన్ని మతాల

గురించి ఉన్నప్పుడు మనం ఎందుకు బాధపడాలి? ఈ బిల్లు చాలా మంచిది. ఇప్పటికే ఈ బిల్లు తీసుకరావడంలో అలస్యమైంది కాబట్టి ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ జె.రత్నాకరరావుః అధ్యక్షా, ఇది మైనారిటీలు, నాన్ మైనారిటీలకు సంబంధించిన బిల్లు కాదు. అధ్యక్షా, ఈ బిల్లును ఆమోదించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

جناب بجزء تاکر راو۔ او یہی صاحب! آپ آج تک کبھی وہ لوگوں نہیں گئے ہوں گے۔ آپ نے اس کو نہیں دیکھا ہوگا۔ وہاں دیوالی کی کمپاؤنڈ کے اندر ایک درگاہ ہے۔ وہاں آپ کے لوگ آ کر نسکار کر کے جاتے ہیں۔ میں بھی پرسوں وہاں گیا تو ان کو نہ کار کیا۔ وہاں اس قسم کے جگہ نہیں ہیں۔ وہاں پر چار نہیں کرتے۔ پر چار کرنے کی جگہ احاطہ کے اندر ہے باہر نہیں۔ ہمارے پاس بھی جو دیوالی ہیں، دیوالی کے اندر کمپاؤنڈ کے اندر، انکی جتنی بھی زمین ہے اس کے اندر ہے، اس کے سوا باہر نہیں۔ لہذا Select Committee کی ضرورت نہیں ہے۔ امید ہے کہ سب لوگ unanimously resolution پاس کریں گے۔

جناب اکبر الدین اویسی۔ Select Committee کو دے سکتے ہیں، اس میں کوئی حرج نہیں ہے۔ کون سا بڑا مسئلہ ہے؟ Select Committee will be challenged in the Court. All the political parties are there in the Select Committee. It will be decided there. When the Endowments Bill has been referred to the Select Committee, why not this bill?

This bill should be withdrawn.

రూ.7.00

4. 2007, అంధ్రప్రదేశ్ ఆరాధన లేదా ప్రార్థనా స్థలములలో అన్యమత ప్రచార (నేపథం) బిల్లు (2007/ఎఱ.ఎ. బిల్లు నెం.11) (ఆమోదించబడినది)

CHAIRMAN: The question is:

"That the...

SRI AKBARUDDIN OWAISI: It will be challenged in the Court. Court will strike it down.

CHAIRMAN: The question is:

"That the Andhra Pradesh Propagation of Other Religion in the Places of Worship or Prayer (Prohibition) Bill, 2007 be taken into consideration."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: It can be referred to the Select Committee. All the political parties will be there. It can be decided there. Endowments Bill has been referred to the Select Committee. Why not this Bill?

CHAIRMAN: I have given you substantial opportunity to express your views. Hon'ble Minister has replied.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: Endowments Bill has been referred to the Select Committee. This Bill can also be referred to the Select Committee.

CHAIRMAN: I shall now put the clauses to vote. There are no amendments to Clauses 2 to 5, Clause 1, Enacting Formula and Long Title.

The question is:

"That Clauses 2 to 5, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clauses 2 to 5, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

SRI J.RATNAKAR RAO: Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Propagation of Other Religion in the Places of Worship or Prayer (Prohibition) Bill, 2007 be passed."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

5. 2007, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యే విత్తనములు (సరఫరా, పంపిడి, అమృకముల క్రమబద్ధికరణ అమృకపు ధర నిర్మారణ చిల్డు (2007/ఎల్.వ. చిల్డు నెం.18) (అమోదించబడినది)

SRI N.RAGHUVREERA REDDY (MINISTER FOR AGRICULTURE): I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Cotton Seed (Regulation of Supply, Distribution, Sale and Fixation of Sale Price) Bill, 2007 be taken into consideration.

CHAIRMAN: Motion moved.

శ్రీ ఎన్.రఘువీరారెడ్డి: అధ్యక్షు, పత్రి విత్తనాలు గతంలో ఎస్స్వియల్ కమాడిటీన్ యాక్ట్ క్రింద ఉండేది. భారత ప్రభుత్వం పత్రి విత్తనాలను ఎస్స్వియల్ కమాడిటీన్ యాక్ట్ నుంచి తొలగించిన తరువాత ఈ సమయానికి డిప్లొబ్యూసిప్ కాని ప్రయిన్ ఫిక్స్ సేపన్ కాని ప్రభుత్వానికి ఎటువంటి అధీనంలో లేకుండా పోయినటువంటి పరిస్థితి.. అందుకోసమే చట్టం తీసుకురావలసి వచ్చింది. భారత దేశంలో ఈ చట్టం కేవలం మన రాష్ట్రంలోనే తెస్తున్నాము, గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారి ఆదేశాలు మేరకు అన్ని ప్రయత్నాలు చేశాము. ఎటు తిరిగి ఒకటి చెప్పాలి. 1850 రూపాయలకు తగ్గించగలిగాము. కాని ఎప్పుడు ఎస్స్వియల్ కమాడిటీన్ యాక్ట్ నుంచి డిలేవ్ చేయబడ్డదో ఆ తరువాత మనకు కంట్రోల్ అనేది లేకుండా పోయిన ప్రమాదం వచ్చిన తరువాత ఈచట్టం తీసుకొని వస్తున్నాము. దీని ద్వారా ఇప్పుడు ప్రయిన్ ఫిక్స్ సేపన్ చేసేటటువంటి అధికారం కాని లేక తప్పులు

చేస్తే పెనాల్టి వేసే అధికారం కాని రైతులు నకిలి విత్తనాలువల్ల పంట నష్టపోతే కాంపెనీజేస్వ్ ఇప్పించే పరిస్థితి పూర్తి అధికారం మనకు పుంటుంది. మిన్ బ్రాండెండ్, సబ్స్టోండర్స్ విత్తనాలు లేకుండా చేయడానికి అవకాశం పుంటుంది. అంతే కాకుండా డిఎస్ ఫ్రింగర్ ఫ్రింటింగ్ కాని జన్సటక్లీ పూర్యారిటి ఉన్నటువంటి విత్తనాలు ఇనీ అన్ని కూడా దేశంలో వస్తున్నాయి. నేను సభ్యులందరిని కోరేది, మన రాష్ట్రంలో దాదాపు 20 లక్షల ఎకరాల్లో పత్రి వేసేటటువంటి రైతులు ఉన్నారు. పత్రి పండించే రైతులు ఉన్నారు. రైతులందరికి కూడా ఇది బాగా ఉపయోగపడేటటువంటి చట్టం . ఇది చాలా ఆలోచన చేసి పగడ్పందింగా తీసుకొచ్చినటువంటి చట్టం ఎవరైనా తప్పు చేసినట్లుయితే 3 సంవత్సరాలు జైలు శిక్ష లేదా 5 వేలరూపాయలు పైన్ లేదా రెండు కూడా వాళ్ళకి వేసే అవకాశం పుస్తది. ఇది ఒక యూనిక్ బిల్లు, దీనిని ఏకగ్రిపంగా ఆమోదించవలసింగా నేను సభ్యులను కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఇ. రాజేందర్: అధ్యక్షా, వ్యవసాయ శాఖ మంత్రిగారు ఇవాళ ఎమెండ్మెంటు తీసుకొస్తున్నారు. దానిని తెలంగాణా రాష్ట్ర సన్మితి మనస్వార్థిగా ఆర్హోనిస్తుంది. గతంలో మనం చూశాము అనేక మార్కు వ్యవసాయం మీద చర్చ జరిగినప్పుడు నకిలి విత్తనాల మీద, ఫెస్ట్స్‌సైడ్స్ మీద, మనకు అధికారం లేకుండా పోతుందని చెప్పి, ఎన్వోసార్లు గ్రేగ్లు పెట్టిన గౌరవ మంత్రిగారు మనకు కష్టం అపుతుందని చెప్పినప్పటికి కూడా గతంలో పత్రి విత్తనాలను ఆకాశాన్ని అంటే ధరలతోటి 1850 రూపాయలకు రైతులకు అమ్మి నష్టం చేస్తున్న సందర్భంలో వారు వష్టిగతంగా వెంబడిపడి నిజంగా 1850 రూపాయల నుంచి750 రూపాయలకు తీసుకొచ్చారు. రైతులు అందరు కూడా హర్షించారు. ఇదే క్రమంలో కొన్ని కొన్ని కంపెనీలు నకిలి విత్తనాలతో రైతాంగం తేటి చెలగాటం ఆడుతున్న క్రమంలో చివరకు ఘన్య టైమ్ ఒక నెల లోపల, రెండు నెలల లోపల కాకుండా క్రాపుకు వచ్చే టైములోపూతరాలిపోయిన సందర్భంలో మొత్తం సీడ్ అంతా కూడా ఫెయిల్ అయిన సందర్భంలో ఒకొక్క రైతు ఎకరం మీద 10 వేల రూపాయలు పెట్టుబడి పెట్టి రోడ్స్ మీద పడుతున్న క్రమం లోపల కనీసం వెయ్యి రూపాయలు కూడా దొరకని దౌర్భాగ్య పరిస్థితి ఉండేది. ఎక్కువమటుకు అత్మహత్యలు చేసుకున్నది పత్రి వేసిన రైతాంగం. గిట్టుబాటు దరలు లేకనో ఫెయిల్ అయిపోవడమో పంట చేతికి రాకపోవడంవల్ల ఇలాంటివి అన్ని జరిగాయి. కాబట్టి నిజంగా మంత్రిగారు గ్రామీణ ప్రాంతాలలో కమర్స్‌యల్ క్రాప్, మంత్రిగారు మంచి ఉద్యోగంతోటి తీసుకొచ్చారు. తప్పకుండా ఆచరణ అమలు కావాలని , రైతాంగానికి ఖచ్చితంగా ఉపయోగపడుతుంది కోరుకుంటూ ఈ బిల్లును ఆమోదించాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ నోముల నర్సీంహరమ్యాఃఅధ్యక్షా, మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన బిల్లు ఇది రైతాంగానికి చాలా ఉపయోగపడేటటువంటి బిల్లు. దీనిని మేము స్వాగతిస్తున్నాము. ఇదే సందర్భంలో దీంట్లో కొన్ని కొన్ని ల్యాప్‌సెన్ ఉన్నాయి. ఈ ల్యాప్‌సెన్ ను అధికమించడం కోసం కూడా ఆలోచించవలసిన అవసరం పుస్తది. విత్తనం అనేది ప్రధానమైన అంశం . భూమి, నీరు నమ్మిగా ఉన్నప్పటికి కూడా విత్తనం సరైనది కాకపోతే రైతుకు మిగిలిది బూడెద. రైతులు అత్మహత్యలకు గురైనారు. ఈ మ్యానిసెంటో కంపెనీ రంగంలోకి వచ్చిన తరువాత బహుళజాతి కంపెనీలు అన్నిటికి అన్ని రకాలుగా కేంద్రంగా ఏర్పడిన తరువాత ఉపయోగపడేవి ఫెస్ట్స్‌సైడ్స్ తక్కువగా వాడినప్పటికి వీలైనటువంటి బి.టి. విత్తనాలు అందుబాటులో లేకుండా పోయిన మాట వాస్తవం . నాకు తెలిసినంతవరకు 1650 నుంచి750 రూపాయలకు తగ్గింది . మరీ దయనీయం ఏమంటే దీంట్లో విత్తనాలు భరీదు 150 రూపాయలు, అని 500 గ్రాములలో 450 గ్రాములు పుంటాయి . మరీ దారుణం ఏమంటే ఇందులో 400 రూపాయలు రాయితికి పోతాయి. వాటిని పేటెంటు రైతుస్ క్రింద, దీనిని ఏమి చేస్తున్నట్టు? ఇదే టెక్నాలజీని దీనికి సంబంధించిన ఈ విత్తన సంబంధమైన జన్మ మార్పిడికి సంబంధించి

బయట తయారు చేస్తున్నారు. దీనిలో తెలిసితెలియని పరిజ్ఞానంతోను చాలా బాగా ఉపయోగపడ్డాయి. నేను దానికి ప్రత్యేక సాక్ష్యం, మీరు బి.బి.ఆఫరైజ్స్ పెట్టితే 75 క్వింటాళ్లు వెళ్లింది. అందుకని అగ్రికల్చర్ అధికారులతో చాలింజి చేశాను. ఒక రైతు తీసుకొని పచ్చి ఇచ్చాడు, ఈసెన్డ్ ఎరెగ్యులర్ థింగ్ అయినా సరే ఇంత పచ్చిందని చెప్పగలను. ఉన్నటువంటి పరిస్థితి గమనించి రైతులకు ఆ రకంగా తగ్గించడానికి ఉపయోగపడ్డారు. ప్రత్యేకంగా దీంట్లో మన వ్యవసాయ మంత్రిగారికి కంగ్రాట్సులేట్ చేస్తున్నాను. ఎందుకని ఈ బిల్లును మీరు తీసుకురాకపోతే మీ చేతుల్ని ఉండదు.

u2 | 230207

ర. 7.10 / ~~१५८०~~ / १५८०
(శ్రీ వేంకట కుమారచంద్ర)

ఇంకొక విషయం అధ్యక్షాలు. మంత్రిగారు విత్తనాలకు సంబంధించి మంచి చిల్డనే తీసుకుని పచ్చారు. విత్తనాలకు ఆధ్యక్షాలు చూపుతున్న ఆద్యర్థ చాలా మంచిరే. దానితోపాటు, విత్తనాలకు సంబంధించి, పత్రి విత్తనాల మీద మీ సంబంధించి మీరు చూపుతున్న ఆద్యర్థ చాలా మంచిరే. దానితోపాటు, విత్తనాలకు సంబంధించి, పత్రి విత్తనాల మీద మీ ఎపిసిండ్స్ కార్బోఫెస్ వాళ్ళ ముద్ర వేసుకుని, వాళ్ళ పండించినట్లుగా చూపుతున్నారు. దాని నల్ల రావలసిన యష్టలీతాలు వస్తున్నాయి. మీరు రాస్టి కూడా పెంటనే రెగ్యులేట్ చేయడం కోసం చర్చలు తీసుకోవాలి. అసలు విత్తనాభిప్రాయి సంప్రదా వస్తున్నాయి. మీరు రాస్టి కూడా పెంటనే రెగ్యులేట్ చేయడం కోసం చర్చలు తీసుకోవాలి. అసలు విత్తనాభిప్రాయి సంప్రదా వస్తున్నాయి. మీరు రాస్టి కూడా పెంటనే రెగ్యులేట్ చేయడం కోసం చర్చలు తీసుకోవాలి. మీ శఖాదు పుట్టారూ నిరీక్షణ అయిపోయాంది. ఎందుకు అయిదంచే గతంలో ఉన్న పొలకులకు సంబంధించి కాస్టిఫ్ వేదు. మీ శఖాదు పుట్టారూ నిరీక్షణ అయిపోయాంది. ఎందుకు అయిదంచే గతంలో ఉన్న పొలకులకు సంబంధించి కాస్టిఫ్ వేదు? కాస్టిఫ్ మొత్తం నెత్తున పెట్టుకుని, మాదిరైతు రాజ్యం అంటున్నారు. మీరెందుకు విత్తనాభిప్రాయి సుఫ్ఫును పునర్చుటించరు? కాస్టిఫ్ మొత్తం నెత్తున పెట్టుకుని, మాదిరైతు రాజ్యం అంటున్నారు. కాబట్టి వాటిని ఎంకెబ్ ప్రతి కాకుండా, మిగిలిన విత్తనాలు --కౌరైలు కాని, సుమ్మలు కాని, సజ్జలు కాని మరచిపోయాము. కాబట్టి వాటిని ఎంకెబ్ ప్రతి కాకుండా, మిగిలిన విత్తనాలు --కౌరైలు కాని, సుమ్మలు కాని, సజ్జలు కాని మరచిపోయాము. కాబట్టి వాటిని ఎంకెబ్ ప్రతి కాకుండా, మిగిలిన విత్తనాలు --కౌరైలు కాని, సుమ్మలు కాని, సజ్జలు కాని మరచిపోయాము. కాబట్టి వాటిని ఎంకెబ్ ప్రతి కాకుండా, మిగిలిన విత్తనాలు --కౌరైలు కాని, సుమ్మలు కాని, సజ్జలు కాని మరచిపోయాము.

పోయింది. ఏమి టైతు రాజ్యమండి? మీరు ఇస్తుస్తు సట్టి ఏమిటి? మీరు ఇస్తుచ్చు విత్తనాలేమిబి? అటు షైపు అలోచించి, తెలుగు లోచించి, కొన్ని విషయాలకు ప్రశ్నలు చేయాలి. ఏమి టైతు రాజ్యమండి? మీరు ఇస్తుస్తు సట్టి ఏమిటి? మీరు ఇస్తుచ్చు విత్తనాలేమిబి? అటు షైపు అలోచించి, తెలుగు లోచించి, కొన్ని విషయాలకు ప్రశ్నలు చేయాలి.

గత కన్ని రోజులగా మీ ద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టి తీసుకుని వస్తున్నాను. ఇదంతా పెద్ద రాకెట్. సభీఁల పిరు మీర పెద్ద పెద్ద
కంపనీలు ప్రభుత్వ ధనాన్ని కొల్పోడుతున్నాయి. దాన్ని చేరించవలేన అవసరం ఉంది.

పెద్ద పెద్ద కంపనీలు ఎతు వేళకు సభీఁ తీసుకున్నాయో విచారించడానికి ఒక కమిషన్ వేయవలసిగా మీ ద్వారా
పెద్ద పెద్ద కంపనీలు ఎతు వేళకు సభీఁ తీసుకున్నాయో విచారించడానికి ఒక కమిషన్ వేయవలసిగా మీ ద్వారా
ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. వరంగల్ జిల్లాలేనూ, ఇతర జిల్లల్లోనూ ఈ విధంగా దీంగ బిల్లులు స్థాపించి, దీంగ ఇన్వాయస్లు
స్థాపించి ప్రభుత్వ ధనాన్ని కొల్పోడుతున్నట్లూ పత్రికల ద్వారా మన దృష్టి రావడం జరిగింది. కాబట్టి ఈ విషయాల్ని
పరిశీలించవలసిగా కోరుతున్నాను. అదే విధంగా సీడ్స్ కార్బోరేషన్సు ఇంకా డ్రోంథ్ వేయవలేన అవసరం ఉంది. పత్రి
స్థాపించి ప్రభుత్వ ధనాన్ని కొల్పోడుతున్నాను. అదే విధంగా సీడ్స్ కార్బోరేషన్సు ఇంకా డ్రోంథ్ వేయవలేన అవసరం ఉంది.
ప్రమోక్షములు దటం వల్ల వ్యవసాయ రంగంలో కంట్రాక్ట్ వ్యవసాయ పెద్దతి క్రమంగా
ప్రమోక్షముకోవలేన అవసరం ఉంది. ఈ రోజున వ్యవసాయ రంగంలో కంట్రాక్ట్ వ్యవసాయ పెద్దతి క్రమంగా
ప్రమోక్షములు దటం వల్ల వ్యవసాయ రంగం పూర్తిగా బహుళ జాతి కంపనీల అధినంతోకి వెళ్లిపోయింది.

(కొ)

రా.7.20

ఈ సీడ్స్ కార్బోరేషన్సు చాలా పట్టిస్తూ చేసి, రైతులకు కావలసిన సీడ్స్ సకాలంలో అందించే వ్యవస్థను
ఏర్పాటు చేయాలి. మన సీడ్స్ కార్బోరేషన్ ఒక్కొక్కసారి ఎమ్మర్సి కంటే ఎక్కువ ధరకు సరఫరా చేస్తోంది.
దీనిని అరికట్టాలి. ఒక్కొక్క సారి వీరు సరఫరా చేసేది మార్కెట్ రేటు కంటే ఎక్కువ ఉంటోంది. అదే సీఎస్

కంపేనీ, అదే సీడ్. ఈ విషయంలో ధరలను స్థిరీకరించి, నకాలంలో నదైన ప్రాంతాలకు, రైతులకు సీడ్సును అందించే ప్రయత్నం జరగాలి. ఈ బిల్లును పూర్తిగా సమర్థిస్తున్నాను.

శ్రీ డి. శ్రీధరబాబు : అధ్యక్షా, పెద్దలు రఘువీరారెడ్డి గారు ప్రవేశపెట్టిన ఈ బిల్లును ఒకవైపు బీజేపీ వారు, మరోవైపు కమ్యూనిస్టు పార్టీలు కూడా సహార్థ చేస్తున్నందుకు హర్షిస్తున్నాను. ఇప్పటికైనా వారికి మేలుకొలుపు కలిగినందుకు సంతోషిస్తున్నాను. ఎందుకంటే, గౌరవ ముఖ్యమంత్రి రాజశేఖర రెడ్డి గారు ఆంధ్రప్రదేశ్‌ను హరితాంధ్రప్రదేశ్‌గా చేసి, రైతే రాజగా ముందుకు నడిపించాలని, రైతు సోదరునికి అన్ని సౌకర్యాలూ కల్పిస్తున్న దశలో ఒక విస్తవాత్మకమైన విధంగా తీసుకువస్తున్నారు మా వ్యవసాయ శాఖామంత్రి గారు. ఎన్నో మంచి పనులు చేస్తున్నారు. గౌరవ మంత్రి గారు గౌరవ ముఖ్యమంత్రి గారి సారధ్యంలో చేస్తున్న మంచి పనులకు ప్రతిపక్షాల వారు సూచికి ఒక శాతం కూడా అభిసందించడం లేదు. అదే మాకు బాధ కలుగుతోంది.

అధ్యక్షా, గౌరవ మంత్రి గారు ప్రవేశ పెట్టిన బిల్లు చాలా సమూలంగా ఎప్పుడు దీనిని ప్రవేశపెడతారోనని, అటు కేంద్ర ప్రభుత్వం గాని, ఇటు రాష్ట్ర ప్రభుత్వం గాని సీడ్ పాలసీలో ఎమెండుమెంటు ఎప్పుడు తీసుకువస్తారా అని రైతులు వెయిట్ చేస్తున్నారు. పత్రి విత్తనాల గురించి చెప్పసక్కర లేదు. చాలా మంది రైతులకు ఏ విధంగా సష్టం కలిగిందో తెలుసు. ముఖ్యంగా రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి గారి చౌరవతో మోనెశాంటో కంపేనీ వారు ఏ విధంగా రాష్ట్ర రైతులను దోచుకున్నారో, ఆ విధానాలను ఆపుచేయడానికి కేంద్ర ప్రభుత్వపరంగా పోరాటం చేసి, ఈనాడు రూ.750కి 450 గ్రాములు ఒక ఎకరం సాగు చేసుకునే విధంగా రైతుకు అందజేస్తోంది రాష్ట్ర ప్రభుత్వం. ఎందుకంటే మా వద్ద మారుమూల ప్రాంతం ఉంది. అక్కడ ఈనాడు బిటి విత్తనాలను రూ.750కి అందిస్తున్నారు. ఛత్రీస్థమ్మడ మహారాష్ట్ర బోర్డరులో మహాదేవస్వార్ మండలం ఉంది, మహాముత్తారంలో. అక్కడ ఎప్పుడూ వరి వేసుకునే వారు. అక్కడి రైతులు చేసుల్లో మనం ఇచ్చిన సదుపాయాన్ని ఉపయోగించుకుని, ఈ బి.టి. కాటన్ సీడ్సును వేసుకుంటున్నారు ఇప్పుడు. అంటే ప్రత్యేకంగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వానికి, వ్యవసాయ మంత్రి గారికి, ముఖ్యమంత్రి గారిని కృతజ్ఞతలు చెప్పాల్సిన అవసరం ఉంది.

రెండవ విషయం, ఈనాడు పత్రి రైతుకు సాధికారత రావాలంటే, సాంప్రదాయ విత్తనాలను ఎంకరేజ్ చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. వాటిని ఎంకరేజ్ చేస్తే తప్ప అది సాధ్యం కాదు. ఈనాడు బిటి విత్తనాల ద్వారా కలిగే ప్రమాదాలను గురించి ఆచార్య ఎన్ జి రంగా విశ్వవిద్యాలయం వారు చాలా విషయాలను మన డిపార్టుమెంటుకు చెప్పడం జరుగుతోంది. ఈ సాంప్రదాయ విధానాల గురించి ప్రత్యేకంగా నోముల సరసింహాయ్ గారు కూడా చెప్పారు. మనకున్న సీడ్ కార్బోరైఫర్సు నిజంగా ఎంకరేజ్ చేయాలి. ఇంతవరకూ కేవలం వరి విత్తనాల వరకే పరిమితం అయింది. అవే కాకుండా ఇంకా ఇతర విత్తనాలను ప్రోడ్కూస్ చేసే విధంగా గౌరవ మంత్రి గారు సీడ్ కార్బోరైఫర్సు ఎంకరేజ్ చేయాలని మేము ఈ సభాముఖంగా కోరుతున్నాము.

కేంద్ర ప్రభుత్వం ఎసెన్సియల్ కమోడిటీ యాక్స్ నుంచి దీనిని తీసివేయడం జరిగింది. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఖచ్చితంగా దీనిని నిరసిస్తూ, ఆ నిరశనను తెలియజేయడం జరిగింది. ఎసెన్సియల్ కమోడిటీ యాక్సులో ఇది ఉంటే తప్ప మళ్ళీ సేపనల్ కంపెనీలను రాబోయే రోజులలో మనం కంట్రోల్ చేయలేకపోతాం. వాటిని దృష్టిలో ఉంచుకుని, గౌరవ మంత్రి గారు చర్యలు తీసుకోవాలి.

సేలియంట ఫీచర్సులో ప్రధానంగా చెప్పినవి, సీడ్ టెస్టింగ్ లేబోరేటరీస్. వీటి పరంగా ఈ రాష్ట్రంలో ఎక్కడైతే పత్తి రైతులు పత్తి విత్తనాలను ఉపయోగించుకుని, పెంపాందించుకుంటారో అయి ప్రాంతాలకు చేరువలో టెస్టింగ్ లాబోరేటరీలను పెడితే ప్రయోజనం ఉంటుంది తప్ప, ఎక్కడో జిల్లా కేంద్రాలలో గాని, రాష్ట్ర కేంద్రంలో గాని పెడితే వారి సమయం వృధా అపుతుంది. కాబట్టి దీని విషయం పరిశీలించాలని గౌరవ మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను.

ఈనాడు అనేక ఫీచర్సు ఉన్నాయి. వారికి ప్రత్యేకంగా చెబుతున్నాను. పత్తి రైతులు ఎన్నో రోజుల నుంచి పెయిట్ చేస్తున్నారు. ప్రభుత్వం తీసుకున్న మంచి కార్బూక్చమాన్ని అభిసందిస్తూ, ఇతర ప్రతిపక్షాలు కూడా ఏకగ్రీవంగా అమోదించిన ఈ బిల్లును సమర్థిస్తూ, నాకీ అవకాశం కల్పించినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను.

శ్రీ చాడ నెంకట రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఈ పత్తి విత్తనాలకు సంబంధించిన బిల్లు స్వాగతించాల్సిన బిల్లు. ఎందుకంటే రెండు మూడు రకాలుగా తప్పనిసరి అయిన బిల్లుగా భావిస్తున్నాను.

ఒకటి, కల్తికి సంబంధించి, నాసి రకానికి సంబంధించి వీటిని అరికట్టే విషయంలో దీనిలో పొందుపరచిన విధివిధానాలు రైతుకు ప్రయోజనకరంగా ఉంటాయని అభిప్రాయపడుతున్నాను. దీనికి సంబంధించి, రాష్ట్ర స్థాయిలో నియంత్రణాధికారిని నియమించుట, విత్తన పరిరక్షణ ప్రయోగశాలను అధిసూచించుట. మంచి సూచనలు పెట్టారు. అయితే వీటికి సంబంధించి గతంలో నిచ్చలవిడిగా ఇష్టం వచ్చినట్లు వ్యాపారస్థలు హేచ్చు ధరలకు అమ్ముకునేవారు. ఈ గవర్నమెంటు వచ్చేక కొంత నియంత్రణ జరిగింది. రూ.1800 లకు అమ్ముకునే దానిని రూ.750కి ప్రోకెట్ అమ్మేరు. అయితే ఈ మధ్య మహాబూబినగరు, గుంటూరు, పరంగల్లో రూ.750కి అమ్మై ప్రోకెట్ రూ.950కి అమ్ముకున్నట్లు మా దృష్టికి వచ్చింది. పత్రికలలో వచ్చింది. అట్లాంటి ఎక్కువ ధరలకు అమ్ముకునే వ్యాపారస్థలపై చర్యలు తీసుకోవాలి. అందుకు ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తుందా? దీనికి సంబంధించి, నాసి రకం విత్తనాలను సప్లై చేయడం వల్ల రైతులు చాలా సష్టాయారు. దీనిని పరిశీలన చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. అలాగే బిటి కాటన్ విత్తనాలు కాక ఇంకా బోప్పాయి, మిర్చి, మొక్కజోన్సు విత్తనాలను బహుళజాతి కంపెనీలు ఎక్కువ ధరకు అమ్ముతున్నారు. వీటిని కూడా చట్టపరిధిలోకి తీసుకువస్తే బాగుంటుంది. బోప్పాయి విత్తనాలు కిలో రూ.2లక్షల 75 నేలు, విలు విత్తనాలు కిలో రూ.1 లక్ష కొ.50 నేలు, మొక్కజోన్సు విత్తనాలు రూ.350 చొప్పున అమ్మేరు. ఇవి చిన్న చిన్న విషయాలు కావు. వీటిని మంత్రి గారు దృష్టిలో ఉంచుకుని, రైతాంగ ప్రయోజనం అన్న విషయాన్ని గమనంలోకి తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

అలాగే ఉత్సత్తు చేసే వారు గాని, వ్యాపారులు గాని అమలు చేయాల్సిన వాటికి విరుద్ధంగా, నాసిరకం విత్తనాలు సప్లై చేసి, ఎక్కువ ధరకు అమ్మై వ్యాపారస్థలకు 3 సంవత్సరాల జైలు శిక్ష లేదా రూ.5 వేల జరిమానా అన్న దానిలో జరిమానాను రూ.3 లక్షల వరకూ పెంచితే బాగుంటుందని మంత్రి గారిని కోరుతున్నాను. రాష్ట్ర స్థాయిలో నియంత్రణ అధికారులు ఉంటున్నారు. జిల్లా స్థాయిలో ఎక్కువగా వికేంద్రికరణ జరగాలి. జిల్లా స్థాయిలో దీనికి సంబంధించి జాయింట్ కలెక్టరు లేదా కలెక్టరు స్థాయిలో ఉంటే బాగుంటుంది. నియంత్రణ ఎప్పటికప్పుడు జరిగే విధంగా ఉంటుందని, నాసి రకాల విత్తనాలను ఎక్కువ ధరకు అమ్మితే ఇమీడియట్టుగా చర్య లు తీసుకోడానికి, కంట్లోల్ చేయడానికి అవకాశం ఉంటుందని తమ ద్వారా మంత్రి గారి దృష్టికి తెస్తూ, ఈ బిల్లును స్వాగతిస్తున్నాను.

جناب اکبر الدین او یہی۔ محترم ائمکار صاحب کائن سیدس کے تعلق سے جو بل لایا گیا ہے میں اس بل کا خیر مقدم کرتا ہوں اور میری پارٹی کی جانب سے اس بل کی بھرپور نیک کرتا ہوں۔

CHAIRMAN: I hope that this is another support to the Minister.

శ్రీ ఎన్ రఘువీరా రెడ్డి : అధ్యయ్య, గౌరవనభ్యాలు సర్వశ్రీ రాజేందర్, నోముల నర్సింహాయ్య, కి పణ రెడ్డి, శ్రీధర్బాబు, వెంకట రెడ్డి, అక్కరుద్దిన్ ఒవైసీ, అన్నిషార్టీల సభ్యులు, సభలో పున్న సభ్యులంతా ఏకగ్రీవంగా దీనిని ఆమోదిస్తుస్తుందుకు, సమర్థిస్తుస్తుందుకు ప్రభత్వం తరపున వారందరికీ హృదయపూర్వక కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను. అదేవిధంగా అనేకమైన సూచనలు చేశారు. ఇది సందర్భం కాకపోయినా వారు ఇచ్చిన సూచనలు అనాధరైజ్య బిటి అన్నారు. మీదృష్టికి తెచ్చేది రు .1800 లు థర ఉన్నపుడు ఈ రాష్ట్రంలో రెండు సంవత్సరాల త్రీతం కేవలం 5 లక్షల ఎకరాలలో మాత్రమే బిటి పత్రి విత్తనాలు వేశారు. ఎప్పుడయితే రు. 1850 నుండి రు. 750 లక్ష బిటి పత్రి విత్తనాల థర తగ్గించామో, గత సంవత్సరం 16 లక్షల ఎకరాలలో బిటి పత్రి విత్తనాలు రైతులు వేశారు. ఈ సంవత్సరం మొత్తం 20 లక్షలతో ఎకరాలలో పత్రివేస్తే 18 లక్షల ఎకరాలలో బిటి పత్రి విత్తనాలు వేశారు. సామాన్యము కూడా సన్నకారు, చిన్నకారు రైతుకు అందుబాటులోకి తెచ్చాము. రు. 750 లు తగ్గించి, పరంగల్ లాంటి చోట్ల రు. 600, 650 లక్ష బిటి పత్రి విత్తనాలు అమ్మిన సందర్భం ఉంది. ఇసి యూక్ క్రింద కేంద్రప్రభుత్వం దీనిని తోలగించడం మాకు బాధ కలిగించింది. మా నోటీసుకు వచ్చిన వెంటనే గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు కేంద్రప్రభుత్వానికి ఉత్తరం రాశారు. కేంద్ర వ్యవసాయ శాఖ మంత్రిగారికి, ప్రధానమంత్రిగారికి రాసి ఇసి యూక్ లో మరల చేర్చాలని కోరారు. ఒకవైపు ఆ ప్రయత్నం జరుగుతోంది. ఇసి యూక్ కు సంబంధించి ఇంకా అనేక ఇతర అంశాలు కూడా ఉన్నాయి. వీటన్నింటినీ కలిపి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. అవసరమైతే తప్పకుండా సభముందుకు తెచ్చి అందరి మద్దతు తీసుకునే ప్రయత్నం చేస్తాము. కేంద్రప్రభుత్వం కొత్త విత్తన చట్టం గత మూడు సంవత్సరాల క్రిందట పంపితే పెండింగ్ లో ఉంది. సెల్క్ కమిటీ నుండి పోర్టమెంటుకు వచ్చింది. అతి త్వరలోనే ఇక్కడకు వస్తుంది. మిగిలిన పార్టీలన్నింటినీ కోరుతున్నాను. ఇప్పుడు పోర్టమెంటు ఉంది. వెంటనే చట్టం మనకు వస్తే మిగిలిన అన్ని విత్తనాలు, వెంకట రెడ్డిగారు ఇతర విత్తనాల విషయం అడిగారు. మాకు ఆందోళన ఉంది. తప్పకుండా మీరంతా సహకరించండి. మీ మీ పోర్టమెంటు సభ్యులకు చెప్పండి. సీడ్ కార్బోరైఫ్సను బలోపేతం చేయమని నలహ ఇచ్చారు. దానితో పూర్తిగా ఏకిభవిస్తున్నాను. సీడ్ విలేజ్ కాస్పైట్, ప్రాడ్వాన్ చేస్తే సీడ్ను మిళితం చేసే ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. రాబోయే రోజులలో మిగిలిన ప్రైవేటు సెక్షారులో పున్న అన్ని సీడ్ కంపెనీల కంటే మన ఎపి సీడ్ డెవలమెంట్ కార్బోరైఫ్ అత్యుత్తమమైనదిగా తీర్చి దిర్ధడానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాము. సబ్సిడీ గురించి అడిగారు. ఈ ఖరీఫ్ లో రు. 182 కోట్ల సబ్సిడీ విత్తనానికి ఈ ఖరీఫ్ లోనే ఇస్తున్నాము. దానికి కేంద్రప్రభుత్వం సహకారం ఉంది. సీడ్ సప్లై గురించి చెప్పారు. అనంతపూర్లో వేరుశనగ విత్తనం రాలేదని చెప్పారు. అది నామిద ఉన్న రాజకీయ కక్షలు, నన్ను ఢీఫం చేయడానికి చేసిన ప్రయత్నం మినహాయించితే ఈ విత్తనాలకు రాష్ట్రంలో కొదవ లేదు. సీడ్ ప్లానింగ్ 22 లక్షల క్షీంటాలు ఉంటే మనకు 27 లక్షల క్షీంటాలు లభ్యంగా ఉంది. 18 లక్షల తీసుకుని పోయారు.

అనంతర్పార్లో గతంలో ఎన్నడూ లేని విధంగా అయిదున్నర లక్షల క్వింటాల వేరుశెనగ విత్తనం ఉంచితే ఇంకా 30 వేల క్వింటాలు మిగిలి పుంది . గత వారం రోజుల నుండి విత్తనం కావాలని అడిగిన వారు లేరు . గతంలో ఎన్నడూలేని విధంగా విత్తనం డిఫ్యూషన్ అక్కడ జరిగిందనే విషయం తెలియజేస్తున్నాను . ల్యాబ్స్ గురించి శ్రీధర్ బాబుగారు అడిగారు . 19 జిల్లాల్లో ఈ సీడ్ టెస్టింగ్ ల్యాబ్స్ ను ట్రైంప్ చేశాము . బిటి 2ను ఎక్కువగా అమ్మే ప్రయత్నం చేశారని వెంకటరెడ్డిగారు అన్నారు . ఇది జరిగిన మాట వాస్తవం . బిటి 2 రు . 1250 వరకు అమ్మే ప్రయత్నం చేశారు . దానిని అపుచేయడానికి అనేకచర్యలు తీసుకున్నాము . హైకోర్టులో కొట్టివేసినా కూడా కంటోర్ చేయగలిగాము. అందుకే సమగ్రంగా ఈ చట్టం తెచ్చాము . లక్షల మంది చిన్నకారు, సన్నకారు రైతులకు రక్షణ ఉంటుంది . 20 లక్షల ఎకరాలలో వేసినది . మరొకసారి అన్నిప్రార్థీల శాసనసభ్యులకు దీనిని అమోదించినందుకు కృతజ్ఞతలు తెలియజేస్తున్నాను .

CHAIRMAN: The question is:

" That the Andhra Pradesh Cotton Seeds (Regulation of Supply, Distribution, Sale and Fixation of sale price) Bill, 2007 be taken into consideration. "

(PAUSE)

The motion was carried and the Bill was considered.

Clauses 2 to 22, Clause 1, Enacting Formula and Long Title:

CHAIRMAN: The question is:

" That Clauses 2 to 22, Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill. "

(PAUSE)

The motion was carried and Clauses 2 to 22, Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

SRI N. RAGUVEERA REDDY: Sir, I beg to move:

" That the Andhra Pradesh Cotton Seeds (Regulation of Supply, Distribution, Sale and Fixation of sale price) Bill, 2007 be passed. "

CHAIRMAN: Motion moved. The question is:

" That the Andhra Pradesh Cotton Seeds (Regulation of Supply, Distribution, Sale and Fixation of sale price) Act, 2007 be passed. "

(PAUSE)

The motion was carried and the Bill was passed.

(Interruptions from Sri Nomula Narasimhaiah)

CHAIRMAN: You can give your suggestions in writing to the Hon'ble Minister. I am sure, he can take care of the same.

చట్టబడ్డ తీర్మానము

**2007, అంధ్రప్రదేశ్ ముస్లింలలో సామాజికంగానూ, విద్యావిషయకంగానూ
వెనుక బడిన తరగతులకు రిజర్వేషను ఆర్థినెన్ను (2007/ఆర్థినెన్ను నెం.5)
(నిరాకరించబడినది)**

SRI G. KISHAN REDDY: Sir, I beg to move:

" That this House disapproves the Andhra Pradesh Reservation in favour of socially and educationally backward classes of Muslims Ordinance, 2007 (A.P. Ordinance No.5/2007) promulgated by the Governor on 06th July, 2007. "

CHAIRMAN: Statutory Resolution moved.

శ్రీ జి . కీషన్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఈ రోజు ప్రభుత్వం ప్రవేశపెట్టిన బిల్ ఏదైతే ఉందో ఈ బిల్ను నేను పూర్తిగా వ్యతిరేకిస్తున్నాను . ఎందుకంటే ఇది సుఫ్రీంకోర్పులో ఉన్న విషయం కనుక సబ్ జాడీస్ క్రిందకు పస్తుంది కాబట్టి కోర్పు పరిధిలో పున్న ఈ బిల్ను చర్చించి అమోదించడం న్యాయసమృతం కాదు .

**6. 2007, అంధ్రప్రదేశ్ ముస్లింలలో సామాజికంగానూ, విద్యావిషయకంగానూ
వెనుక బడిన తరగతులకు రిజర్వేషను బిల్లు (2007/ఎల్.ఎ. బిల్లు నెం.19)
(అమోదించబడినది)**

SRI M. MUKHESH: Sir, I beg to move:

" That the Andhra Pradesh Reservation in favour of socially and educationally backward classes of Muslims Bill, 2007 be taken into consideration. "

CHAIRMAN: Motion moved.

రా.7.40

శ్రీ ఎం.ముఖేష్ : ఈ బిల్లు యొక్క ముఖ్య ఉద్దేశ్యాలూ, కారణాల గురించి గౌరవ సభకూ, గౌరవ సభ్యులకూ తెలియజేస్తాము.

అంధ్రప్రదేశ్ వెనుకబడిన తరగతుల కమీషన్ ముస్లిమ్ సమాజం మొత్తం సామాజికంగా, విద్యావరంగా మరియు ఆర్థికంగా వెనుకబడి పున్నదని కుమగొని, వారిలో పున్న సంపన్న శ్రేణిని మిసహాయిస్తూ, రాష్ట్రంలోని అన్ని విద్యా సంస్థలు, పబ్లిక్ సర్వీసులలో ముస్లిమ్ సమాజానికి 5 శాతం రిజర్వేషన్ కల్పించడానికి నిబంధనను చేయాలని సిఫార్సు చేసింది. కమీషన్ చేసిన సిఫార్సు ఆధారంగా ప్రభుత్వం ముస్లిమ్ సమాజంలోని సంపన్న శ్రేణిని మిసహాయిస్తూ ముస్లిమ్ సమాజం విద్యా సంస్థలలో సీట్లు, పబ్లిక్ సర్వీసులలోని నియామకాలలో 5 శాతం రిజర్వేషన్లను కల్పించడానికి అంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోని విద్యా సంస్థలలో సీట్లు, మరియు రాష్ట్రంలోని పబ్లిక్ సర్వీసు క్రింద నియామకాలు లేక పదవులను ముస్లిమ్ సమాజానికి రిజర్వేషన్ కల్పించుటకై చట్టమును 2005లో చేసింది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ ఉన్నత న్యాయస్థానం యొక్క విషువు ధర్మాశాసనం 7-11-2005వ తేదీ గల రిట్ పిబీఎస్ నెం.13832/05 మరియు ఇతర విషయాలతోపాటు ముస్లిములను వెనుకబడిన వారిగా ప్రకటించుట కొరకు ముస్లిముల వెనుకబాటు తనమును కమిషన్ ఇంకా గుర్తించాలని పేర్కొంది. సదరు రాజ్యాంగానికి విరుద్ధంగా పుండని మరియు భారత సంవిధానం యొక్క ఆర్డికల్ 15(4), 16 (4) ను ఉల్లంఘించేదిగా పుస్తదని ప్రకటించింది. ప్రభుత్వం గౌరవనీయ ఉన్నత న్యాయ స్థానం యొక్క తీర్పు ఆధారంగా ఈ ముస్లిము సమాజంలోని గ్రాహీలను సామాజికంగా మరియు ఆర్థికంగా వెనుకబడిన తరగతులుగా పరిగణించవచ్చునని, వారికి రిజర్వేషన్సు కల్పించవచ్చునని ఆ ముస్లిము సమాజం మరియు గ్రాహీలను గుర్తించవచ్చునని ఆంధ్రప్రదేశ్ వెనుకబడిన తరగతుల కమిషన్ నిర్దారించడమైనది.

ఆంధ్రప్రదేశ్ వెనుకబడిన తరగతుల కమిషన్ వారి నిపేదికలో, భారత సంవిధానంలోని ఆర్డికల్ 15(4), 16 (4) ల క్రింద రిజర్వేషన్లను కల్పించడం కోసం ముస్లిము సమాజంలోని గ్రాహీలను సామాజికంగాను, విద్యాపరంగాను వెనుకబడిన తరగతులకు చెందిన పౌరులుగా వారిని సిఫార్సు చేసింది. సామాజికంగా, విద్యాపరంగాను, వెనుకబడిన తరగతులకు చెందిన అర్థత గల ముస్లిములకు రిజర్వేషన్లు కల్పించడానికి ఆంధ్రప్రదేశ్ వెనుకబడిన తరగతుల కమిషన్ చేసిన సిఫార్సులను ప్రభుత్వం ఆమోదించింది. సదరు 2005 చట్టం నిబంధనలు రాష్ట్రంలో వర్తింపజేయలేకపోయినందున వెనుకబడిన తరగతుల కమిషన్ సిఫార్సు చేసినట్లుగా ముస్లిములు సామాజికంగాను, విద్యాపరంగాను వెనుకబడిన తరగతులకు చెందిన ముస్లిములకు రిజర్వేషన్ కల్పించాలని నిర్ణయించింది.

పై నిర్ణయాన్ని వెంటనే అమలు చేయవలసిన అవసరం పుండని భావించినందున 2007 జూలై 6వ తేదీనాడు గవర్నరు గారు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలోని ముస్లిములను సామాజికంగాను, విద్యాపరంగాను వెనుకబడిన తరగతులకు రిజర్వేషన్ ఆర్డినేషన్సు జారీ చేసారు. ఈ బిల్లు పై ఆర్డినేషన్ స్థానంలో ప్రవేశపెట్టడానికి ఉద్దేశించబడినది.

భారత రాజ్యాంగంలోని ఆర్డికల్ 16 (4) ప్రకారం రిజర్వేషన్ 50 శాతానికి మించకూడదు. నుద్దిశ్వమైన చర్చల అసంతరం బి.సి. కమిషన్ సామాజికంగా మరియు విద్యాపరంగా వెనుకబడిన తరగతులకు చెందిన ముస్లిములకు విద్యా సంస్థలు మరియు ఉద్యోగ నియమకాలలో 4 శాతం రిజర్వేషన్లను కల్పించడమైనది. సామాజికంగా, విద్యాపరంగా వెనుకబడిన తరగతులకు చెందిన ముస్లిములను గుర్తించడంలో మరియు అభివృద్ధి చెందిన తరగతులను రిజర్వేషన్ నుంచి మిసహాయించడంలోనూ అన్ని రకాలైన చర్చలు, జాగ్రత్తలూ తీసుకోవడం జరిగింది.

వీరిని బి.సి. జాబితాలోని ప్రత్యేక క్యాటగిర్ (ఇ) క్రింద చూపుతూ 4 శాతం రిజర్వేషన్ కల్పించబడింది. ఈ రిజర్వేషన్లు 4 లక్షల కంటే తక్కువ వార్డుక ఆదాయం కలిగిన వారికి మాత్రమే వర్తిస్తాయని నేను తెలియజేసుకుంటూ, గౌరవ సభ్యులు ఈ బిల్లును అమోదించవలసిందిగా కోరుతున్నాము.

శ్రీ ఇ.రాజేందర్ : అధ్యక్షా, రిజర్వేషన్లు విద్యాపరంగా, ఉద్యోగ పరంగా కల్పించాలని మంత్రిగారు ప్రవేశపెట్టిన బిల్లు టి.అర్.ఎస్. పూర్తిగా సమర్థిస్తోంది. కానీ 60 సంవత్సరాల తరువాత, ఇన్నాళ్లగా మా ముస్లిము మైనారిటీ సోదరులను కేవలం ఓట్ల బ్యాంకుగా ఉపయోగించుకుంటున్న సందర్భంలో ఈవాళ వారికి

కల్పించిన రిజర్వేషన్ నిజంగా వారికి న్యాయం చేస్తుందని మేము భావిస్తున్నాము. ఈ రిజర్వేషన్‌ను వ్యతిరేకిస్తూ బయట అందోళన చేయడమనేది నిజంగా చాలా దురదృష్టకరంగా భావిస్తున్నాను. ఈవాళ సచార్ కమిటీ రిపోర్టు ఎంత గొప్పగా చెప్పిందంటే, సచార్ కమిటీ రిపోర్టు వచ్చేవరకూ కూడా ముస్లిమ్ మైనారిటీల పరిస్థితి ఇంత దారుణంగా పున్న విషయం బయట ప్రపంచానికి తెలియదు. మా తెలంగాణాలో ఏం, సవాబ్గిరి చేస్తున్నావా అంటారు. అంటే చాలా పున్న వారుగా ట్రీట్ చేసే ప్యాఫ్స్ పుంది. ఈనాటికే ముస్లిమ్ మైనారిటీలో 25 శాతం మంది విద్యార్థులు కేవలం స్కూల్‌మెట్లు కూడా ఎక్కుని పరిస్థితిని సచార్ కమిటీ బయట పెట్టింది.

రా.7.50

17 సంవత్సరాల వరకూ ఉన్న విద్యార్థులను చూస్తే, సగటున ఈ దేశంలో 25 శాతం మంది విద్యార్థులకుగాను కేవలం ముస్లిం మైనారిటీలు 17 శాతం ఉన్నట్లు గుర్తించాము. ఉన్నత విద్యలో కానీ, ప్రతీ డిగ్రీ చదువుతున్న 25 మందిలో కేవలం ఒక విద్యార్థి ముస్లిం మైనారిటి నుండి ఉన్నారు. పిజీ., చదివే విద్యార్థులలో 50 మందిలో ఒకే ఒక్కరు ఈరోజు ముస్లిం మైనారిటి వారు ఉన్నట్లు లెక్కలు చూపించారు. మెడికల్, టెక్నికల్ ఎడ్యూక్యులేషన్, భారతదేశంలో అత్యంత ఉన్నంతంగా భావించబడే ఐఐఎంలో 4,700 మంది లో కేవలం 63 మంది మాత్రమే ఉన్నట్లు రిపోర్టులో చూపించారు. ముస్లిం మైనారిటి పరిస్థితి చెప్పుకుంటే బాధగా ఉంది. వారంతా ఈనాడు హోటల్లో, ఇళ్లల్లో, దుకాణాలలో పర్కర్లుగా పని చేస్తున్నారు. పట్లు, కూరగాయల దుకాణాలలో చిన్న చిన్న పుత్తులలో ఉన్నారు. సేపసల్ యావరేబ్ చూస్తే, బిలో పాపర్ లైన్ క్రింద ముస్లిం మైనారిటీలు 38 శాతం వరకూ ఉన్నారు. ఎంతగా వారు పెనకబడ్డారో అర్ధమపుతోంది. కేవలం ఓట్ల కోసం కాకుండా, నిజంగా వారిని గుర్తించి, రిజర్వేషన్‌ని అమలుపరుస్తున్నందుకు మనస్వార్థిగా అభినందిస్తున్నాను. రిజర్వేషన్ కల్పిస్తున్నందుకు, బయట జరిగే ఉద్యమాలు దురదృష్టకరం, వాటిని కొససాగించకూడదు. దానికిగాను చర్యలు చేపట్టాలని కోరుతున్నాము. టీఆర్ఎస్., పార్టీ తరఫున ఈ బిల్లును ఆమోదిస్తూ, సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ ఎం.ఎ. గుర్చార్ గతంలో ఇటువంటి బిల్లు ఈ సభలో చర్చించాము. ఆ రోజువ మా పార్టీ తరఫున మేము అహోనించాము. బలపరచాము. దురదృష్టం ఏమంటే, లీగల్ స్కూలీనికి ఆ బిల్లు నిలబడలేదు. రద్దు చేశారు. సుట్రీం కోర్ట్కి వెళతామన్నారు. సుట్రీంకోర్ట్లో ఇంకా విచారణకు రాకముందే ప్రభుత్వం మరొక ఆలోచన చేసి ఈ బిల్లును ఇప్పుడుప్రవేశపెట్టడం జరుగుతోంది. ఆర్డినెన్స్ కూడా ఇఘ్యా చేసింది. రిజర్వేషన్లు ఎన్ని ఉన్నప్పటికీ ముస్లిం మైనారిటిలకు ఈ విద్యా ఉపాధి అవకాశాలలో ప్రత్యేకమైన రాయితీలు ఇస్తూ, వారికి రిజర్వేషన్ సౌకర్యం కల్పించడాన్ని మేము ఆహ్వానిస్తున్నాము. అయితే నాకు భయము, బాధ కావచ్చు. గతంలో మున్సిపల్ ఎన్నికల ముందు రిజర్వేషన్ ఇచ్చారు. తరువాత అని పోయాయి. ఇప్పుడు గ్రేటర్ హైదరాబాద్కన్నా ముందు ఇస్తున్నారు. గ్రేటర్ హైదరాబాద్ తరువాత నిలబట్టాలి, దానికి కావలసిన అన్ని చర్యలు తీసుకోవాలని చెప్పాము. ఎందుకంటే, ఎంతగా లోతుగా చర్చకు తీసుకుపోతే, అంత లోతుగా వారే బయట పెడతారు.

‘క్రిష్ణావ్’ నివేదిక యథాతథంగా ఆమోదించారు తప్ప బి.సి. కమీషన్ ఏమీ చేయలేదు. నేను బి.సి కమీషన్ విచారణ అప్పుడు హజరయ్యాను. బలపరుస్తూ, లోపాలు చెప్పడం మంచిది కాదు. ఎలా అయినా నిలిబట్టుకోవాలనేది మా ప్రయత్నం. అన్ని చర్యలు తీసుకోవాలనీ, అపసరమయితే చట్టపరంగా న్యాయవ్యప్తశాసనాలో దీనిని కాపాడడానికి సిన్నియర్ గా ఎఫర్ చేయమనండి. ఆ విధంగా చేయకుంటే జనం

క్షమించరు. ఎన్నికల ముందు ఇప్పడం, తరువాత మేము ఏమి చేస్తాము, కోర్ట్ కొట్టివేసినదని చెప్పి చర్య మంచిగా ఉండదు. ముస్లింల దయనీయ పరిస్థితి ఇందాకే మిత్రులు చెప్పారు. ‘సచార్’ కమిటీ వెలుగులో పరిజీలిస్తే, ఉన్నత విద్యలో ఉపాధి అవకాశాలలో నామమాత్రంగా ముస్లిం రిప్రజెంట్స్ ఉంది. ఆల్ ఇండియా సర్వీసెస్లో 1.5, 1.2 శాతం మించి లేదు. దేశంలో 16 శాతం జనాభా ఉంటున్నా, వారికి ఇస్తున్న సౌకర్యాలు, ఉద్యోగావకాశాలు రెండు శాతానికి తగ్గుతున్నాయంటే అది చాలా అన్యాయం.

మనం ప్రజాస్వామ్యంలో ఉన్నాము. జనాభా నిష్పత్తి తగిన పద్ధతిలో ఉండి, అన్ని అవకాశాలు ఇస్తే అభివృద్ధి చెందుతుంది. మన రాష్ట్రంలో జనాభా 9.5 శాతం ఉంటున్నప్పుడు ఎక్కుడయినా కూడా ఉన్నత విద్య, పి.జి. ఆ పై లెవెల్లో చేసినా చాలా నామమాత్రంగా ముస్లిం రిప్రజెంట్స్ ఉంది. వారికి మాత్రగా భాషలో విద్యను అభస్థించడానికి, బోధించడానికి తగిన సౌకర్యాలు లేనందువల్ల ప్రైమరీ, సెకండరీ లెవెల్లో చాలా డ్రాపోట్స్ ఉన్నాయి. ఉన్నత విద్యలో ప్రత్యేకమైన రాయితీలు ఇవ్వాలనే ఆలోచన ఎవరు చేసినా, హర్షించడగినదే. ఈ ప్రభుత్వం ఆ నిధంగా చేసినందుకు మేము బలవరుస్తున్నాము. కొంత మందికి ప్రజాస్వామ్య స్పిరిట్స్ ఉండో లేదో, ప్రజాస్వామ్యం అంటే, అర్థం అవుతుందో లేదో? ఇప్పుడు ముస్లిం మైనారిటీలకు రిజర్వేషన్ ఇచ్చి, హోర్స్లుగా రంగంలోకి వచ్చి చాలా భీభత్తం సృష్టిస్తున్నారు. అన్యాయంగా జాడులు చేస్తున్నారు. ఇది చాలా దుర్భాగ్యంగా ఉంది.

అందుకోనం అటువంటి శక్తులకు కూడా ప్రభుత్వం తప్పనిసరి గుణపాతం నేర్చాలి. ఏ అజెండా లేకుండా, కేవలం ముస్లిం మైనారిటీని వ్యతిరేకించడం జరుగుతోంది. అటువంటి అజెండా కలిగిన వారికి గుణపాతం చెప్పాలనీ, దీనిలో కొన్ని పరిమితులు ఉన్నాయి. వారు పునాది ఏమి తీసుకున్నారో తెలియదుకానీ, కొన్ని తరగతుల ప్రజాస్వామ్యానికి కొన్ని తరగతుల ప్రజాస్వామ్యాన్ని వేరుచేస్తున్నారు. ఇస్లాం మతానికి సంబంధించినతవరకూ ఈ పునాది సరిపోదు. మతప్రాతిషాధన రిజర్వేషన్ ఇప్పురాదని గతంలో ప్రైకోర్ట్ చెప్పింది. ఆ పరిధి నుండి బయట పడడానికి ఇటువంటి క్యాటగ్రెజ్చిషన్ మరొక మార్గంలని ప్రభుత్వం చెప్పితే, ఇది ముస్లింలందరికి వర్తించడం లేదు. ముస్లింలో చాలా మంది నిగులుతున్నారు. ఇది సగం జనాభా లేక 60 శాతం జనాభాకి ఉంటుందేమో. మెజారిటీకి ఉంది.

ఎక్కువ జనాభా పీదరికంతో, దారిద్యంతో మగ్గుతున్నారు. వారు ఏమి ఆశిస్తున్నారో ఆ రిజిస్టర్ రావడం లేదు. **Community is being divided.** న్యాయ సమీక్షకి లోబడి చేస్తున్నప్పుడు ఈ పరిమితులు ఉన్నాయి. త్వరలో ఈ సంక్షేపం పూర్తి అయి సాంఘీకంగా విద్యాపరంగా అణగారిన మిగతా ప్రజాస్వామ్యాన్ని చేర్చబోతున్నామనేది ముందే డిక్టేర్ చేస్తే ఇఖ్బందిగా ఉంటుందనే ఒక వాదన ఉంది. నా కోర్స్ ఏమంటే, అటువంటి సందేశం పోవలసిన అవసరం ఉంది. లేకుంటే, కమ్యూనిటీకి ఇఖ్బంది ఉంది. ఒకమైపు పరీకరణ తగాదా చూస్తున్నాము. వారు వారు ఓట్లకు కొట్టుకున్నట్లు, దయచేసి వీరిని డిషైన్ చేసే కార్బూక్సం చేయవద్దు. ఒక విశ్వాసం, రిజర్వేషన్ ఇస్తున్నప్పుడు బలవరుస్తున్నాము. అటువంటి ఒక సందేశం మీ వైపు నుండి ఇప్పండి, సందర్భం అయితే, విద్యాపరంగా తీసుకున్న చర్యలు బాగా ఉన్నాయి.

ఈ మధ్యకాలంలో హోస్టల్ పెడుతున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరీదేమంటే, ఈ తీసుకున్న చర్యలతో ముస్లిం మైనారిటీ వారు అభివృద్ధి కాలేరు. గతంలో స్ట్రోమ్స్ కొన్ని రద్దు అయ్యాయి. వీరు ఇచ్చే బడ్జట్, స్కూలర్సపిఫ్స్ కి పనికి వస్తుంది తప్ప ఉపాధి అవకాశాలు పెరగడానికి బడ్జట్ లేదు. మైనారిటీ పైనాన్స్

కార్బోరేషన్‌ని కేవలం స్క్యూలర్‌పిఎస్ డిపార్ట్‌మెంట్‌గా దానిని మార్చారు. ఇది అన్యాయం. మైనారిటి కార్బోరేషన్ ద్వారా సెల్వ్ ఎంప్లాయిమెంట్ స్క్యూమ్స్ తీసుకురావాలి. అందుకుగాను ముస్లింల అటువంటి కార్బోక్సమాలు తీసుకుంటే, ఆ రకంగా బడ్జెట్‌ని ఇంప్రొవ్ చేయమనండి. వట్టి ప్రాపట్టిని కాపాడమనండి. మైనారిటిలకు ఇదొక్కుటి ఇచ్చి మిగతాని లాక్చునే ప్రయత్నానికి పోతే వారు ఆశించిన ఫలితాలు రాపు. వట్టి ప్రాపట్టి విషయంలో ప్రత్యేకంగా చర్చ పెట్టి గౌరవ ముఖ్యమంత్రిగారు నీటిని కాపాడే విషయంలో చట్టంలో మార్పులు తీసుకునివస్తే తప్ప లాభం లేదు. బయట అన్యాయం జరుగుతేంది. మీరు ఇచ్చేది నామమాత్రంగా ఇస్తున్నారు. వేల కోట్లాది రూపాయలు కమ్యూనిటికి సష్టం జరుగుతేంది. దానిని చర్చనీయంశంగా చేసి వాటిని కాపాడి, మొత్తం ప్రాపట్టి విషయంలో ప్రభుత్వం చిత్తపుద్దితో రావాలని తమ ద్వారా కోరుతున్నాను.

రా.8.00

శ్రీ హేట్ నాజర్ వలి : - అధ్యక్షా, ఈ రోజు ఈ బిల్ని జస్టిస్ రాజేంద్ర కమిటి సిఫార్సుల మేరకు చేశారు. 2005వ సంవత్సరంలో ముస్లిమ్ మైనారిటిలకు 5% రిజర్వేషన్ నిమిత్తం మనం బిల్ని పాస్ చేశాము. దాన్ని కొన్ని వర్గాలు, మత పరంగా చేశారని చెప్పి కోర్టుకి వెళ్లి రఘు చేయించారు. నేడు సచార్ కమిటి నివేదిక ముస్లిమ్ మైనారిటి వర్గాలు ఎటువంటి పరిస్థితులు ఉన్నాయి, వారి యొక్క విధి విధానాలన్నీ బట్టబయలు చేసింది. విద్య, ఆర్థిక వంటి అనేక విషయాల్లో ముస్లిమ్ వర్గాలకు తక్కువ స్థాయిలో ఉన్నారు. వారు నాలుగు, ఐదు శాతం రిజర్వేషన్స్కి అర్థులన్న విషయాన్ని తెలియజేయడం జరిగింది. ఈ రోజు విద్య, ఉద్యోగాల్లో రిజర్వేషన్స్ని ఎప్పుడు కల్పిస్తాఱని మైనారిటి వర్గాలు అనేక సంవత్సరాలుగా ఎదురుచుస్తున్నాయి. ఈనాటకైనా ఈ ఫలితాలు అనేకమంది పొందాల్సిన అవసరం ఉంది. దాని గురించి అందరం ఎదురు చూస్తున్నాము. ఈ మైనారిటి వర్గాల రిజర్వేషన్స్ని చూపించి, అన్ని పార్టీలు వారికి అవసరమైనప్పుడు నినియోగించుకొంటున్నాయి అనే ప్రచారం చాలా పెద్ద ఎత్తున కొనసాగిస్తున్న విషయాన్ని రాష్ట్రంలో చూస్తున్నాము. శాశ్వతంగా రిజర్వేషన్స్ని అమలు జరపడానికి ప్రభుత్వం చర్చలు తీసుకోవాలి. మైనారిటిలకు రిజర్వేషన్ విషయం ఎత్తిన పెంటనే కొన్ని పార్టీలు బాహీటంగా వ్యతిరేకించడం చాలా దురదృష్టకరమని తెలియజేస్తున్నాము. సచార్ కమిటి నివేదికలో వారి యొక్క జీవన పరిస్థితులు సష్టంగా చెప్పాయి. ఈ రోజు బి.సి. కమీషన్ కూడా అనేక పద్ధతుల్లో దానిని అమలు చేయాలని చెప్పారు. ఈ వర్గాలకు రిజర్వేషన్ ఉండాలని కూడా చెప్పారు. దీనిని డైవర్ట్ చేస్తూ, ఈ ముస్లిమ్లను ఈ ప్రభుత్వాలు వాడుకొంటున్నాయనే పద్ధతిలో ప్రచారం చేస్తున్నారు. అటువంటి ప్రచారాన్ని ఈ ప్రభుత్వం తిప్పి కొట్టాల్సిన అవసరం ఉంది. రిజర్వేషన్స్ అమలు చేయడానికి అన్ని రకాల చర్చలు తీసుకోవాలి. 15 క్యాటగిరిలుగా చేశారు. ఇంకా కొన్ని క్యాటగిరిలను ప్రక్కన పెట్టారు. అందులో అనేక పద్ధతుల్లో జీవన భ్యతి గడవని నిరుపేదలు ఉన్నారు. వారిని దృష్టిలో పట్టుకొని ఆలోచించాల్సిన అవసరం ఉంది. ఈ రిజర్వేషన్ ఇష్వదమే కాకుండా, భూ పంపణి, బుంచాల్లో ఒక శాతం కూడా మైనారిటి వర్గాలకు రాయితీ పొందే చర్చలు తీసుకొని, రిజర్వేషన్ అమలు జరిగేట్లు చూడాలని కోరుతున్నాను.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: Hon'ble Chairman Sir, our Party has been demanding reservation for Muslims on the basis of their backwardness for over four decades. We have represented before the First Commission appointed by the then Congress Chief Minister Mr. Late Kasu Brahmananda Reddy in 1968 seeking reservation to back-ward sections of Muslims on the basis of Anantharaman Commission Report submitted in the year 1990. The then Government included some sections like Latab, Dudekula, Pinjara in BC.B categories.

Now, as an introductory speech, the Hon'ble Minister for Backward Classes was mentioning and giving details of the Government, previous efforts of the Government for trying to give 5% reservation to the Muslims in Education as well as Public Employment. Later on, while continuing his brief introduction, he has also mentioned about the reasons and he has also given a reference of Articles 14(4) and 16(4) stating that the Court has given reference to that. So, the first question that I would like to know from the Government is whether the Government was trying and putting efforts to get 5% reservation in fulfilment of its promise. Why has this 5% been brought down to 4% earlier when a GO was issued providing 5% reservation? Why later on Ordinance and then a Bill was introduced and an Act was enacted? It was challenged before the Court of law. So, there are two questions that arise. The first and foremost question that was raised and asked by one and all was, can reservation to the Muslims be provided on religion basis? The second question that was raised was can reservations for all cross 50% mark? Two questions were raised. Probably because of this, it was struck down. It was cancelled.

Now, after introduction of this new Bill, a new question arises now which really contradicts the Government's stand itself. That new question is, can Muslims be divided on caste basis. Does the Caste system exist in Islam? There are three questions which need to be addressed. Earlier, the true efforts or the exercise carried out by the Government of Andhra Pradesh had clearly found the entire Muslim community as a class of backward. The Hon'ble High Court of Andhra Pradesh in Muralidhara Rao case struck down the exercise on account of inadequacy of data and sufficient exercise and also on account of non-reference to the Backward Class Commission - a Statutory Body. In Archana Reddy case, the proposed reservation was struck down on account of the Backward Class Commission not applying proper criteria, not adverting to or arriving at any justifiable findings with regard to social backwardness of the class. Aggrieved party on an Appeal contended that the social backwardness is integrally linked to the educational and economical backwardness and that exercise undertaken by the Backward Class Commission discloses that members of the Muslim community are socially backward. The earlier exercise factually found that the entire Muslim community is social and economically backward.

Now, the question which I raise needs to be answered. On earlier two occasions, the Government said that the entire Muslim community is backward socially and economically. Why has the Government now taken a decision to reduce from 5 to 4 per cent? Why does the Government bring in Caste system? If I go in that reference, before going to that reference, I would like to first point out of my first question that I have raised is about - can Muslims be given reservation.

○.8.10

On the basis of caste in which the muslims have been divided, the Government has accepted the recommendation of 4% in stead of 5% reservations. The judgment of the Hon'ble Supreme Court of India in the case of Indra Sahani versus Union of India, 1992, Sup 3, SCC 217 is very clear. It was decided by the Constitutional Bench consisting of 9 Judges. Justice B.P. Jeevan Reddy, speaking for himself and the three other Learned Judges while dealing with the identification of Backward Classes referred to the decision of Balaji versus State of Mysore, AIR - 1963, SC-VI 49 wherein the Supreme Court of India recognised the groups like Christians, Saints and Muslims which don't believe in the caste system. Justice Sri B.P. Jeevan Reddy while dealing with the nature of exercise to be undertaken for identification of diverse backwardness held as follows: "that the muslim community as a whole may be found socially and educationally backward. As a matter of fact, they are so treated in the State of Karnataka and in Kerala by their respective Governments. Therefore, for example, it may take-up the muslim community excluding those sections, castes and groups who have already

been considered and found out as to whether it can be characterised as the Backward Class in that State or region as the case may be.

Again with regard to the judgment passed out by the Hon'ble High Court of Andhra Pradesh in the case of Muralidhar Rao versus Government of Andhra Pradesh, there has not been single remark in regard not to provide reservations to the muslims. Suppose, it is shown to me, I will accept it.

Further, the High Court in the same case, reported in the year 2004, 7 ALD-I, also held that it would be entirely permissible for a class of citizen comprising relative community, muslim, not being treated as Backward Class in view of their socially and educationally backward.

Further, I would like to bring to the notice of this august House that the Articles 15 (iv) and 16 (iv) of the Constitution of India are very clear for the purpose of providing reservations to the muslim community on account of their social and educational backwardness. Justice Sri Sudarshan Reddy has very clearly stated in his judgment.

Again in the case of Archana Reddy versus State of Andhra Pradesh, 2005, ALD VI, 582, majority of the Judges held that the muslim community as a group would be entitled to be provided reservations under the Articles 15 (iv) and 16 (iv) of the Constitution of India.

During the course of the reply given by the Hon'ble Minister, Sri Mohammad Shabbir Ali has stated that in accordance with the Articles 15 (iv) and 16 (iv) of the Constitution of India, as reservations could not be provided to the muslims, they have made caste system within the muslim community.

○.8.20

Sir, I may please be permitted to say one more thing. Justice Bilal Nazki, High Court of Andhra Pradesh, in one of his judgments, held that the muslim community can be taken-up as class to find out whether it can be characterised with backward class in the State or region as the case may be. Therefore, in view of this judgment as also on account of the facts, the five Bench Judges of the High Court have already categorically decided that the muslim community can be declared as Backward Class Community. In his judgment, he has used very important words. He said that he couldn't agree with the view of Justice Sri Thota Raguram and Justice Sri V.V. Rao. It is a very important citation, which I am reading. This august House is also aware of this judgment. He also held that the reservations could be given to the muslim community. Again, the Full Bench of the High Court has summarised the judgment. I would like to read out the last sentence of the judgment. "There is no prohibition to declare the muslim community socially and educationally backward class for the purpose of Articles 15 (iv) and 16 (iv) of the Constitution of India provided they satisfy the test of social backwardness" as stated in the judgment. For this we have not been given any details. As the household survey was not conducted and no proper study was done, the case could not stand before the Court of Law.

Therefore, now it is high time that the Constitution Bench needs to be set-up to hear the hearings of 5% reservations to the muslim community. Further, Justice B.P. Jeevan Reddy has also very clearly stated that the caste system among the muslim community cannot be raised. Why I am saying all this is that if we talk about Islam, Islam believes in egalitarian faith which is against the concept of caste and class and that equality is the fundamental tenant of Islam. Islam doesn't have any caste system.

Why I am saying is because the Government is building a false hope in the minds of the muslim community and the muslims are having a false hope thinking that they would greatly benefit out of the implementation of the reservations. But, again, this would not stand in the Court as there is no caste system in Islam.

CHAIRMAN: Please conclude.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: I am only quoting the facts. I am very much on the subject. I am not quoting any irrelevant references. As it is very important, I request the Chair to kindly give me some more time.

CHAIRMAN: The Chair is very generous in allotting a considerable amount of time to you. Please conclude.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: Our Party demands the Congress Government to implement its election promise in toto by making an official amendment to the Bill providing reservations to the muslim community, so as to provide the benefit of reservation to the entire muslim community bearing the creamy layer, on the basis of socially, educationally and economically backwardness of the muslim community.

We also demand that the Government restore the 5% reservation to the muslim community. In this connection, our Party has already given a notice of amendment to the said Bill. We have also suggested that the unwanted aspects of the current exercise need to be set right. The Government has stated that it had opted for reducing 4% reservations to muslims so as to comply with the 50% reservation ceiling put forth by the Supreme Court of India.

In this connection, I would like to inform this august House that nowhere does the Constitution lay down the 50% ceiling of reservation nor does the Constitution talk about any specific quantum of reservations for different reserved categories in the country. The existing percentage of reservations in our State comes to 46% including 25% to BCs (A, B, C & D groups), 15% to SCs, 6% to STs. Initially the percentage of reservations to the SCs & STs was less than the earlier percentage and later on they were increased and the same is being extended from time to time proportionate to their population.

Further, I would like to inform the Government that during the course of every Census, the quantum of reservations for SCs & STs is going up by 2% and that the revision made during the Census-2002, is over due and the percentage of reservations would again go further after Census-2011. Therefore, after 2011, the percentage of reservations to the existing sections would cross 50% mark. In this connection, I would like to know from the Government whether the reservations for muslims would be dispensed with totally going by the 50% ceiling of reservations laid down by the Supreme Court of India based on the mere interpretation of the right to equality. Am I right or wrong, I want to know.

Further, the request for as many as 112 castes, communities, groups are pending before the Andhra Pradesh Backward Class Commission for inclusion in the BC list. The said Commission has also collected data from various 36 castes and communities and held its hearings in various parts of the State to elicit the public opinion. The then Hon'ble Minister for Backward Classes Welfare, Sri D. Srinivas, had gone on record, some time ago, and stated that the Government was committed to provide reservations to the Kapu, I hope that you all are listening, Vanjaras, Baljas, Telgas and other castes over and above the existing reservations for the Backward Classes groups. When the reservations are pending to provide to the Kapus and other castes over and above existing reservations for the existing groups, then the total

quantum of reservations will surely go up. Will it not exceed the so-called ceiling imposed by the Apex Court? Will it or will it not?

The other controversial exercise, which is being done by this Government, is inclusion of entire muslim community for the purpose of reservation and extending it only for those sections which are selectively identified as socially and economically backward classes. The Government is arbitrarily dividing the muslims into occupation basis castes and groups despite opposition from the muslim community.

Further, the Congress Government is importing the Hindu Varna system and caste system into muslim community in Andhra Pradesh. It is very sad. This Varna system is forcibly imposed upon the muslim community. This is being done based on the report of the retired bureaucrat Sri B. S. Krishnan who was appointed as Advisor to the Government on the B.C. Welfare. This report has been referred to the A.P. B.C. Commission for inclusion of 15 groups of muslims in the B.C. list.

Further, the Commission had already held its sittings at Kurnool, Kadapa, Guntur, Hyderabad and Ongole and within a few days, it had conducted enquiry and submitted its report to the Government and the same was accepted and in turn the State Cabinet had approved its recommendations and accordingly an Ordinance was promulgated by the Governor of Andhra Pradesh on 06th July, 2007.

My question to the Government is that when the Government has accepted the entire muslim community as socially and educationally backward, while extending the benefit of reservations, so many other groups within the muslim community like Syeds, Mushaiats, Moguls, Patans, Iranis, Arabs, Pohras, Kachis, Mainmons, Shiyas, Jamaits, Nayats, Ismails etc. have been left out

CHAIRMAN: As you have already taken more than 45 minutes, I request you to please conclude your speech.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: Mr. Chairman, Sir, as it is a very important subject, I am only trying to save the Government from embarrassment.

CHAIRMAN: The Minister concerned will note down your points and will give his reply.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: I will conclude. My question to the Government is that are these Shia and other groups within the muslim community not backward socially, educationally and economically? They are the most backward groups. In my Constituency, in Barkas, the Arabs are very backward and they are living below the poverty line. In this connection, did the Government collect any data? Did the Government conduct any survey? No Sir, it has done exercise. Many groups have been left out.

More over, who is the certifying authority? What are the norms for issuing the certificates to these selectively identified groups? All these issues have to be addressed by the Government.

Further, the muslim community in the State of Andhra Pradesh is free from caste system, but the Government is trying to divide the muslims on the basis of caste system. It is very unfortunate. When I say that the caste system does not stand before the Court of Law, I have reasons for that. The report refers to the relative backwardness among the muslim community. There is no proper assessment of the relative backwardness of the identified groups in general society.

Further, in the case of Indra Sahani, it has been very categorically laid down that the backwardness of the class must be in relation to the general society. No effort whatsoever has been made by the Commission to assess the backwardness of the identified groups in relation to the general society except to summarise on the pure conjecture. Further, the report ceased to declare some groups as socially advanced by the relative comparison with the backwardness among the muslims, which is totally incorrect. The assessment must be comparison to the general population, otherwise even among the reserved category, some would be more or less backward which would not mean that the backwardness could be excluded. Without any substantive basis, the report has recommended for providing of 5% reservations to the muslim community.

CHAIRMAN: Please conclude. The Minister concerned would give an elaborate reply.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: I am concluding Sir. I am only trying to bring the relevant points to the notice of the Government for consideration and necessary action. The report has admitted very clearly that they don't have any details or statistics. They don't even have number of posts, which forms part of identifying the groups proportionate to their strength either within the muslim community or in the general population. In the absence of such scientific facts as also without any adequate basis, the recommendation for providing 4% reservation to the muslim community does not long last. This is what, I would like to mention. Or alternatively, if the Commission had relevant scientific data before it, it could well have been identified the groups which may possibly constitute pre-dominantly majority of muslims who could have been considered to be treated as backward classes.

○.8.30

In Tamil Nadu also, the total quantum of SC, ST and BC's reservations is 69%. I would not go into the Constitutional Amendment to Article 77. Except the BJP and the other outfit of Sangh Pariwar, there is unanimity among all political parties in the State on the issue of muslim reservations. And the present Government issued a G.O. earmarking 5% reservation to muslims in the year 2004 and enacted the Bill in the year 2005. All the parties, TDP, CPI, CPI(M) and my learned friends from Janata Party, Samajwadi Party and Bahujan Party have fully supported 5% reservation to muslims. Again, I request all the political parties to extend their full support to the amendment moved by the MIM party to this Bill to the effect that the reservations should cover the entire muslim community barring creamy layer and the quantum be retained at 5%. I hope the Hon'ble Chief Minister will honour the sentiments of muslim community and respect the consensus of the issue among all parties on the issue barring BJP.

CHAIRMAN: I thought it was your concluding paragraph.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: I want to recite one *Sheir*.

CHAIRMAN: Is it a good night shelR?

SRI AKBARUDDIN OWAISI: Yes Sir. We continued to fight our internal and external enemies. We have been wounded many a time and one poet put it very rightly.

"It is not a question of one or two wounds
the whole body has been pierced
the pain is so deep and all around
that each part is out beating the other
in trying to cry louder than the rest."

جناب اکبر الدین اویسی۔ کو یامہر بان تاپ سے آگئے، نکل گئے الٹھے ہوئے ہیں صحیح کی پہلی کرن سے ہم۔

I request all the political parties to please support the amendment that has been given by me. I hope that all the political parties would lend their support to this amendment.

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి : స్పీకర్ సార్, ఇప్పటి వరకూ నాచేనికి ఒక ప్రక్క కథే విన్నారు మీరు. ఇంకో ప్రక్క కూడా వినవలసిందిగా మీద్వారా గౌరవ సభ్యులకు కోరుతున్నాను. బిల్లులో మీరు స్పష్టంగా చెప్పారు. గతంలో మనం ఇదే అసెంబ్లీలో చేసిన చట్టాన్ని ఇటు రాష్ట్ర ప్రైకోర్సు, అటు సుప్రీంకోర్సు రెండూ కొట్టేశాయి. జి.వో.లో కూడా చెప్పారు. సదరు తీర్పుపై రాష్ట్ర ప్రభుత్వం సరోవర్సుత న్యాయస్థానం సమక్షంలో సినిల్ అప్పీల్ దాఖలు చేసింది, అది ఇంకసూ పెండింగులో పున్నందున .. ఒక వైపు సుప్రీంకోర్సులో కేసు పెండింగులో పున్నపుడు ఈవిధంగా చేయడం మంచిదా? ఈ చట్టాలు ఏ రకంగా చేస్తారో ఆలోచన అవసరం వుందని కోరుతున్నాను. గత అసెంబ్లీలో సేను ఇదే వాదన చేశాను. ఇది చాలా అన్యాయం, మతపరమైన రిజర్వేషన్లు ఉండకూడదు, మనది లోకిక దేశమని చెబితే, ఆరోజు ప్రభుత్వం పెడ చెవిన పెట్టడం జరిగింది. రాష్ట్ర ప్రైకోర్సు చెప్పింది, ముస్లిం రిజర్వేషన్ చెల్లనే చెల్లపు, మతపరమైన రిజర్వేషన్ ఉండకూడదని చెప్పడం జరిగింది. ఇది రాజ్యంగ విరుద్ధమని కూడా రాష్ట్ర ప్రైకోర్సు చెప్పింది. అయినా ప్రభుత్వం - మాకు మెజారిటీ పుంది కాబట్టి మేము ఆమోదిస్తామని చెప్పి ఆరోజు మా గొంతును నొక్కి చట్టం తీసుకరావడం జరిగింది. అసెంబ్లీలో చట్టం తీసుకోచ్చే నాటికి ప్రైకోర్సు తన తీర్పును రిజర్వ్ చేసింది. దాన్ని కాదని కూడా ఈ ప్రభుత్వం సబ్జెక్ట్ అయినప్పటికీ కూడా చట్టం చేసింది. ఇప్పుడు సుప్రీంకోర్సులో కేసు పెండింగులో పున్నప్పటికీ, సబ్జెక్ట్ అయినప్పటికీ మళ్ళీ చట్టం చేస్తున్నారు. ఏదైతే మీరు మెజారిటీ పుందని చట్టం చేస్తున్నారో, తప్పకుండా రాష్ట్ర ప్రైకోర్సులో గానీ, సుప్రీంకోర్సులో గానీ ఆ చట్టం నిలబడదని మీద్వారా ఆరోజు చెప్పాను, ఈరోజు కూడా చెబుతున్నాను. ఇది పూర్తిగా అధికార దుర్వినియోగం అవుతుంది. మతపరమైన రిజర్వేషన్ మీరు ఇచ్చారు. ఈరోజు ఈ రిజర్వేషన్ ఏవైతే పున్నాయో ఇని రాజ్యంగ వ్యతిరేకం . మనది లోకికపరమైన దేశం . ఈదేశంలో తెలిజియన్ పేరు మీద రిజర్వేషన్ పుండకూడదని చెప్పి ఆరోజు డాక్టర్ బాబా సాహాబ్ అంబేద్కర్ చెప్పడం జరిగింది. రాజ్యంగం ల్రాష్టున్నపుడు ఆ రాజ్యంగ సభ ముందు ఆరోజు రిజర్వేషన్ పుండాలని కొన్ని వర్గాలు కోరితే డాక్టర్ బాబా సాహాబ్ అంబేద్కర్ నేతృత్వంలోని రాజ్యంగ సభ చాలా స్పష్టంగా చెప్పింది, ఇది లోకికపరమైన దేశం, ఈదేశంలో మతపరమైన రిజర్వేషన్ ఉండకూడదని చాలా స్పష్టంగా చెప్పడం జరిగింది. కానీ దాన్ని పెడచెవిన పెట్టి రిజర్వేషన్ కల్పించడానికి గతంలో ప్రయత్నం చేశారు. ఈరోజు మళ్ళీ అదే ప్రయత్నం చేస్తున్నారు. కృష్ణ కమిషన్ ఏ నివేదిక ఇవ్వాలో, బిసి కమిషన్ ఏ నివేదిక ఇవ్వాలో ప్రభుత్వమే వారికి ముందు ద్వాసి ఇచ్చింది. మేము రాసిచ్చిన దాన్నే మీరు మీ నివేదిక ద్వారా ఇష్టండని ప్రభుత్వమే చెప్పింది, అది ఒక తంతు, తతంగంగా చేయడం జరిగింది. ప్రభుత్వం ఒక తుఱు మంత్రంగా ఈ కృష్ణ నివేదిక గానీ, బిసి కమిషన్ నివేదికను గానీ ఆధారంగా చేసుకుని దీన్ని ఒక తతంగంగా చేస్తోంది. ఏ రిజర్వేషన్ గురించైతే మనం సభలో చర్చిస్తున్నామో, ఆ రిజర్వేషన్ పూర్తిగా unconstitutional, రాజ్యంగ వ్యతిరేకమని మీద్వారా మనవి చేస్తున్నాను. ఈ రిజర్వేషన్ మత మార్పిడులను ప్రోత్సహించడం కోసం చేస్తున్న ప్రమాదకరమైన చర్య . ముస్లింలకు బిసి కేటగిరి క్రింద రిజర్వేషన్ కల్పించడమన్నది చాలా అత్కమం . ముస్లింలను బిసి లలో చేర్చడానికి ఏర్కమైన శాస్త్రియ కారణాలను ఈ ప్రభుత్వం కృష్ణ క మిషన్లో గానీ, సుబ్రమణ్యం కమిషన్లో గానీ, బిసి కమిషన్లో గానీ చూపడం లేదు. ముస్లింలను బిసి లలో చేర్చడానికి రాజీకియపరమైన కారణాలు

తప్ప శాస్త్రియమైన కారణాలను ఈ ప్రభుత్వం చూపించలేకపోతోంది. హైకోర్స్ తీర్పును గౌరవించండి. సుట్రీంకోర్స్ ఇంటెరిమ్ తీర్పును గౌరవించండి. ఈ ప్రభుత్వం బిసి ల సెంటిమెంట్స్ ను అర్థం చేసుకోవలసిన అవసరం వుంది. సుబుమణ్యం కమిషన్ నివేదిక వాస్తవాలకు విరుద్ధంగా వుంది, కృష్ణ కమిషన్ తప్పుల తడకగా మిగిలిపోయింది. ఇప్పటికే ఈ విషయంపై హైకోర్స్లో ప్రభుత్వ వాదనలను కొట్టేసిన విషయాన్ని మరచిపోతున్నారా? ఓట్ల కోసం, సీట్ల కోసం, అధికారం కోసం ఈ రకమైన దిగజారుడు చర్య చేపట్టడం చాలా విచారకరం . ఇప్పటికే రెండుసార్లు ఈ రిజర్వేషన్సు రాష్ట్ర హైకోర్స్ కొట్టేస్తే, ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం హైకోర్స్ ముందు బోర్డ్ పడింది. మతపరమైన రిజర్వేషన్సు కల్పించడం ద్వారా అనేక ప్రాంతాలలో మత విద్యోపాలను రెచ్చగొట్టడం కోసం ఈ ప్రభుత్వం ఫ్రయత్తుం చేస్తోంది. గతంలో చట్టం చేసినపుడు ఈ ప్రభుత్వం యొక్క ఆలోచన మంచిది కాదని ఈ అసెంబ్లీలో నేను వాదన చేశాను. అయితే నా వాదనలు పెడచెనిన పెట్టింది ప్రభుత్వం . కానీ రాష్ట్ర హైకోర్స్ నా వాదన కార్డ్ అని చెప్పింది, సుట్రీం కోర్స్ కూడా నేను ఈ అసెంబ్లీలో చేసిన వాదనలను సమర్థించింది. ఈరోజు ముస్లింలకు బిసి-ఇ కేటగిరి క్రింద రిజర్వేషన్సు ఇస్తున్నారు, అమలు చేస్తున్నారు. బిసిలకు ఇప్పటికే కేటాయించనలసిన నిధులు కేటాయించడం లేదు. అరకొరగా నిధులున్నాయి. బిసి స్కూలర్సిప్స్ సరిపోవడం లేదు, వాటి కోసం బిసి విద్యార్థులు అందోళనలు చేస్తుంటే, వారి కడుపును కొట్టి ముస్లింలకు ఇస్తున్నారు. అధ్యక్షా, ఇందిరాపార్క్ దగ్గరికి వచ్చి చూడండి, కాపు కులస్తులు తమను బిసి లలో చేర్చమని కోరుతూ అనేక రోజులుగా రాష్ట్రంలో అందోళన చేస్తున్నారు . కాపు కులస్తులతో బాటు 112 కులాల వారు తమను బిసి లలో చేర్చమని బిసి కమిషన్ ముందు అప్పిల్ చేసుకుంటే వారి గురించి ఆలోచన చేయదు ఈ ప్రభుత్వం .

రా.8.40

ముదిరాజ్ కమ్యూనిటీలాంపి పర్మాల వారు మమ్ములను బిసి-డి నుండి బిసి-ఎకి మార్పాలని అనేక రోజులుగా అడుగుతున్నారు. బిసి కమిషన్ ముందు అనేక విషయాలు ఏళ్ళ తరబడి పట్టించుకోవడం లేదు. ప్రభుత్వం తొందరపడి పశ్చాతంగా ముస్లింలను బిసిలలో చేర్చడం చాలా అన్యాయం . స్పాతంత్యం వచ్చి 60 సంవత్సరాలైంది. ముస్లిం మీద ఇన్ని రోజులుగా లేని ప్రేమ ఇప్పుడే ఎందుకు పుట్టుకొచ్చింది? గ్రేటర్ హైదరాబాదు ఎన్నికల కోసమా? ప్రజలు వినాలి. ఇది చాలా ప్రమాదకరమైనది. ముస్లిం మైనారిటీలకు విజేష్టి చేస్తున్నాను. బిజెపి పార్టీ ఓటు బ్యాంకు కోసం చూడలేదు. 60 సంవత్సరాల తరువాత ముస్లింలు కాంగ్రెసుకు దూరం అపుతారని, నారికి రిజర్వేషన్ కోసం ప్రయత్నం చేస్తుంది. బిజెపివారు , మీరు వెనుకబడి ఉండాలని కోరుకోలేదు. హిందువులు, ముస్లింలు, క్రైస్తవులు అందరూ అభివృద్ధి చెందలేదు. ఈ భారతదేశం ప్రపంచ దేశాలలో ఒక శక్తిపంతమైన దేశంగా ఉండాలి. కానీ మతపరమైన రిజర్వేషన్సు ఉండకూడదు. ఆర్థికంగా వెనుకబడిన వారు ఉన్నారు.

బిజెపి పార్టీ కూడా ముస్లిం సర్కైమాన్ని కోరుతుంది. కానీ మత పరమైన రిజర్వేషన్సు ద్వారా కాదు. మతపరమైన విద్యోపాలను రెచ్చగొట్టకూడదు. కాకులను కొట్టి గ్రద్దలకు వేసినట్లుగా , కాపులపొట్ట కొట్టి వారికి చెందవలసినవి, వారికి రాకుండా ముస్లింలకు ఇస్తున్నారు. మైనారిటీ ఇంజనీరింగ్ కాలేజీలు 34 ఉన్నాయి. ఇనీ ఏ కోటాలో వస్తాయి? మీరిచ్చిన రిజర్వేషన్ పరిధిలో వస్తాయా? చెప్పాలి. ఎమ్బిఎ కాలేజీలు 217 ఉంటే ముస్లిం మైనారిటీ కాలేజీలు 29 ఉన్నాయి. ఈ కాలేజీలన్నీ రిజర్వేషన్ పరిధిలోకి వస్తాయా? ఏ కోటాలో ఉంటాయా ఆలోచించాలి.

ఈ రోజు అక్షర్గారు ముస్లింలో కులాలు లేవని చెబుతున్నారు. ఈ శాసనసభలో మీరు కులాలున్నాయని అంటున్నారు. ఈ సభలో అక్షర్కంటే ఎవరు కావాలి? ముస్లింలో కులాలు లేనప్పుడు, వారంతా ఒక పర్గం అయినప్పుడు కులాలుగా విభజించి నాలుగు శాతం రిజర్వేషన్ ఇష్టం చట్ట వ్యతిరేకం, రాజ్యంగ వ్యతిరేకం . ఈ రకమైన రిజర్వేషన్సు కల్పించడం ద్వారా బిసిలకు అన్యాయం చేస్తున్నారు. బిసిల కడుపు కొడుతున్నారు. బిసి పర్గాలను అణాది నేయడం కోసం ఇలా చేస్తున్నారు.

శ్రీ పి. శశిధర్ రెడ్డిః అధ్యక్షా, ఈ భారతదేశం యొక్క స్వాతంత్య సముప్రార్జనలో హిందువుల యొక్క పొత్త ఎంత ఉండో, హిందువేతరుల పొత్త కూడా అంతే సమానంగా ఉందని ఈ సందర్భంగా మనని చేస్తున్నాను. అనేక సంవత్సరాలుగా ఈ భారతదేశంలో ఆర్థికంగా, రాజకీయంగా, సామాజికంగా, విద్యాపరంగా, వ్యవసాయపరంగా, దుర్భలమైన జీవనం గడుపుతున్న ఈ ముస్లింల కోసం ఈ రాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు విష్ణవాత్మకమైన బిల్లును తేవడం, కొంతమంది దీని మత ప్రాతిపదిక మీద దీనిని ప్రోకోర్సుకు తీసుకువెళ్లడం, మరల దానిని కొట్టి నేయించడం జరిగింది. తరువాత ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం బిసి కమీషన్ ఆధారంగా ఈ రాష్ట్రంలో ఉనన కుల పరంగా కాకుండా వ్యతిపరంగా నాలుగు శాతం రిజర్వేషన్సు తేవడం సర్వత్రా హ్రాణీయం . కాబట్టి దీనికి మనందరం కూడా ఇన్ఫోటో సపోర్టు చేయాలి. ఈ ముస్లింల అభ్యుత్థతి గురించి గత తెలుగుదేశం ప్రభుత్వంలో కంటి తుడువు చర్యగా రు.36 కోట్లు మాత్రమే ఖర్చు చేస్తే, ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం వచ్చిన తరువాత 2007-8 సంవత్సరానికి దాదాపు రు.120 కోట్లు బడ్జెట్లో హిందుపరచడం, రు.80 కోట్లు కేవలం స్కూలర్ పిష్టు రూపంలో ఇష్టం జరిగింది. అయినా విద్యాపరంగా, ఉపాధిపరంగా ముస్లింలను ఆర్థికంగా ప్రైకి తేవాలంటే బేసిక్ లెవెల్ అయిన స్కూల్సులో, కళాశాలల్లో ఉర్ధ్వ టీచర్లు లేరు. వారి నియమకం చేస్తే ఈ నాలుగు శాతం రిజర్వేషన్ నూటికి నూరు శాతం అమలు చేసినట్లు అవుతుంది. దీనిని టోటల్గా సపోర్టు చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. పార్థ సారథిః అధ్యక్షా, ఈ రాష్ట్రంలో దాదాపు 10 శాతం ముస్లిం జనాభా ఉన్నపుటికీ వారు ఆర్థికంగా, సామాజికంగా వెనుకబడుతనం మూలంగా, ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలలో, కళాశాలల్లో వారి భాగస్వామ్యం చాలా సెగ్రెజబుల్గా ఉందనేది వాస్తవము. ఈ పరిస్థితి చాలా శోచనీయము. సామాజికంగా, విద్య విషయకంగా ముస్లింలు వెనుకబడిన తరగతులకు చెందిన వారిని ఉద్యోగాలలో రిజర్వేషన్ కోసం ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టడం చారిత్రాత్మకమైన నిర్ణయము. కేవలం రాజకీయం కోసం మాత్రమే కాకుండా వారికి సామాజికంగా, ఆర్థికంగా వెనుకబడి ఉన్న వారికి న్యాయం జరగాలని వారి అభివృద్ధిపథంలోకి తేవాలని బిసి కమీషన్ నిర్ణయించిన మేరకు వారు గుర్తించిన గ్రూపుకు ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం రిజర్వేషన్ కల్పించిన విషయం గమనించాలి. అక్షర్గారు కూడా చెప్పారు. ఎమ్సిఎమ్ పౌర్సీ అసంబీల్ ఎన్నో దశాబ్దాల నుండి ఉంది. ఎప్పుడూ రిజర్వేషన్సు సంపాదించలేకపోయింది. ఈ రాష్ట్ర ప్రభుత్వం నాలుగు శాతం రిజర్వేషన్ ఇచ్చినప్పుడు అనేక రకాల అభ్యంతరాలు తెలపడం శోచనీయమని అన్నారు.

రా.8.50

అక్షరుద్దీన్ గారు చాలా కోర్టు కేసులను రిఫర్ చేసారు. ఈ కేసుకు సంబంధం లేని, కేసును రిఫర్ చేస్తూ ఈ సభను ఒక విధమైన దారిలోకి తీసుకెళ్లడానికి ప్రయత్నించారు. ఈ రాష్ట్రప్రభుత్వం గతంలో ముస్లిమ్సుకి 5 శాతం రిజర్వేషన్సు కల్పించాలన్నప్పుడు ఈ కేసు పై కోర్టుకు వెళ్లిన సంగతి గురించి అందరికి తెలిసిందే. ఆ కేసులో the Larger Bench of the Andhra Pradesh High Court in

W.P.No.1382/2005 and Batch dated 7-11-2005 held interalia that the BC Commission has not identified the social backwardness of muslims to declare them as backward and accordingly declared the above act as unconstitutional. ఈ జార్జీమెంట్ చాలా క్లియర్ గా ఉంది.

ఈ బ్యాక్‌వర్డ్ క్లాసెన్ కమీషన్ సామాజికంగా ముస్లిమ్ వెనుకబటుతనాన్ని గుర్తించలేదని ఈ యూస్‌ను కొట్టేసింది తప్ప వేరే ఉచ్చేశ్యం కాదని మనవి చేస్తున్నాను. బి.జె.పి సభ్యులు ఏదేదో అన్ కాన్స్టిట్యూషనల్, హైకోర్ట్ కొట్టేసిందని చెబుతున్నారు. హైకోర్ట్ కండిషనల్గా కొట్టేసింది. ఆ కోర్టుకు అనుగుణంగా బ్యాక్‌వర్డ్ క్లాసెన్ కమీషన్కి ఈ కేసును అప్పజెప్పి, బ్యాక్‌వర్డ్ క్లాసెన్ కమీషన్ రాష్ట్రం అంతా పర్యటించి, ముస్లిమ్ యొక్క ఆర్థిక వెనుకబటుతనాన్ని గుర్తించి వారికి ఈ రిజర్వేషన్ కల్పించారనే విషయాన్ని గుర్తించాలి. కాంగ్రెస్ పార్టీ లౌకిక విధానానికి, సామాజిక న్యాయానికి కట్టుబడి ఉందనే విషయాన్ని రాజశేఖర రెడ్డి గారు తన విధానాల ద్వారా చాటి చెప్పారు. ఇటువంటి బిల్లు పై సభలో చర్చాజరుగుతుంటే, తెలుగుదేశం పార్టీ సభ్యులు లేకపోవడం చాలా శోచనీయం. వారికి ముస్లిమ్ పట్ల ఏమాత్రం ప్రేమ ఉందో దీని మూలంగా అర్థం అపుతుంది. దేశం గాని రాష్ట్రం గాని ఎన్ని రంగాలలో అభివృద్ధి చెందినపుటికీ, సామాజిక న్యాయం లేనంతవరకూ రాష్ట్రం గాని దేశం గాని అభివృద్ధి చెందినట్లు కాదు. కాబట్టి ఈ సామాజిక న్యాయాన్ని అందరికీ వర్తించ చెయ్యపటిన అవసరం ఉంది. సామాజిక న్యాయాన్ని మనం అబ్బర్వ్ చెయ్యకపోతే, సామాజిక అసమానతలు డెవలప్ అయి రాబోయే రోజులలో అనేక రుగ్మతులకు దారితీసే అవకాశం ఉంది కాబట్టి ఈ బిల్లును అందరూ సహీద్ చెయ్యాలని మనవిచేస్తున్నాను. వ్యాపార రంగంలో గాని విద్యా రంగాలో గాని చాలా ముస్లిమ్ చాలా వెనుకబడి ఉన్నారు. వాళ్లందరికీ రిజర్వేషన్ కల్పించి, సామాజిక న్యాయం కోసం పాటుపడుతున్నందుకు రాజశేఖర రెడ్డి గారిని అభినందించాలి. ఈ దేశంలో సామాజిక న్యాయం కోసం పోరాటం చేసిన మహానాయకులైన అంబేద్కర్, జయప్రకాశ్ నారాయణ్ వంటి మహానీయుల సరసన రాజశేఖర రెడ్డి గారి సేర్పును చేర్చాలని కోరుకుంటున్నాను. ఈ బిల్లును తీసుకురావడం రాజకీయ ఎలక్షన్ కోసం అని అంటున్నారు. ఈ బిల్లును నేను సహీద్ చేస్తున్నాను.

శ్రీ మహ్మద్ అలీ పట్టీర్: అధ్యక్షా, బి.సి వెల్సీర్ మినిస్టర్ గారు, సామాజికంగా వెనుకబడిన ముస్లిమ్సుకు నాలుగు శాతం రిజర్వేషన్ గురించి ఈ బిల్లును ప్రవేశపెట్టారు. కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి రాకముందు, మేము అధికారంలోకి వేస్తే అయిదు శాతం రిజర్వేషన్ ఇస్తామని చెప్పాము. చెప్పినట్లే 56 రోజులలో రిజర్వేషన్ కల్పించాము. జస్టిస్ సుదర్శన్ రెడ్డి గారి బెంటలో, మీరు ముస్లిం రిజర్వేషన్ ఇవ్వొచ్చు కాని బి.సి కమీషన్ రిపోర్ట్ లేకుండా, మైనారిటీ కమీషన్ రిపోర్ట్ మీద ఎలా రిజర్వేషన్ ఇప్పగలుగుతారని కాబట్టి ఇది చెల్లదని కొట్టిపేశారు. అప్పుడు మేము జస్టిస్ సుదర్శన్ రెడ్డి బెంచ్కి గపర్చమెంట్ అడ్వోకేట్ జనరల్ చెప్పారు. 1993లో జస్టిస్ పుట్టుస్టోమి కమీషన్ను విజయబాస్కర్ రెడ్డి గారు ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నప్పుడు నియమించారు. ఇప్పటికి పది సంవత్సరాలు అయ్యాంది. జస్టిస్ పుట్టుస్టోమి గారు రిజైన్ చేసి వెళ్లారు. మళ్ళీ బి.సి కమీషన్ వేస్తే ఎన్ని సంవత్సరాలు తీసుకుంటారో తెలియదు కాబట్టి క్లియర్ డైరెక్షన్ ఇప్పమని చెప్పారు. అప్పుడు జస్టిస్ సుదర్శన్ రెడ్డి గారు ఏమన్నారంటే, బి.సి కమీషన్ను నియమించిండి, ఆరు మాసాలలో బి.సి కమీషన్ ద్వారా రిపోర్ట్ తీసుకురండని చెప్పారు. ఆయన ఇచ్చిన ఆదేశాల మేరకు మేము రెండు మాసాలలోనే జస్టిస్ సుబ్రహ్మణ్యం గారిని బి.సి కమీషన్ ఛైర్‌మన్గా నియమించాము. టర్మీన్ అఫ్ రిఫరెన్స్లో మీరు ఆరు మాసాలలో రిపోర్ట్ ఇచ్చాలని, ఇది కాన్స్టిట్యూషనల్ బెంచ్ ఇచ్చిన ఆదేశాలని చెప్పడం జరిగింది. ఆయన ఆరు మాసాలలో రిపోర్ట్ ఇచ్చారు. ఆయన రిపోర్ట్ ఆధారంగా మనం 2005లో ముస్లిమ్సుకు 5 పర్సెంట్ రిజర్వేషన్ కల్పించాము. ఆ రిజర్వేషన్ రావడంతో 192 సీట్లు జనరల్ మెడిసిన్లో, 62 సీట్లు డెంటల్లో, సుమారు 3500 సీట్లు ఇంజనీరింగ్లో వచ్చాయి. మనం మొదటి విద్యార్థిగా ఏ విద్యార్థికి రిజర్వేషన్ కల్పించామో ఒకసారి

చూడండి. మొదటి విద్యార్థి పీరు పేక్ బాబ్చి. ఆయన మన రాయచోటి విద్యార్థి. అతని ఫాథర్ నా దగ్గరకు స్వయంగా వచ్చి రాజశేఖర రెడ్డి గారు రిజర్వేషన్స్ కిల్పిస్తే దాని వల్ల నా కుమారునికి సీట్ వచ్చిందని చెప్పారు. నా దగ్గర విద్యార్థికి కాపలసిన డైన్, ఘూ కొనేందుకు పైసలు లేవు, నేను రోజు కూలీ చేసుకునేవాడిని, రోజుకు ముప్పె అయిదు రూపాయలు సంపాదించుకుంటున్నాని చెప్పాడు. మన రాజశేఖర రెడ్డి గారు గొప్ప మార్పు తీసుకొచ్చారు. భారతదేశ చరిత్రలో ఎక్కుడైనా డైరెక్ట్ గా ముస్లిమ్సుకు రిజర్వేషన్ కల్పించిన పరిస్థితి ఉందా? మన రాజశేఖర రెడ్డి గారు తీసుకొచ్చారు. రోజుకు ముప్పె అయిదు రూపాయలు సంపాదించే వ్యక్తి కుమారుడు ఈఱోజు డాక్టర్ అయ్యాడు. ప్రైవేట్ కాలేజీలో ఎం.బి.బి.ఎస్ సీటు కావాలంటే ముప్పె, నలభై లక్షల రూపాయలు ఖర్చు అప్పుతాయి. ఇక్కడ మాత్రం, ట్రీ గా గవర్నమెంట్ డబ్బుతో 200 మంది విద్యార్థులను ఎం.బి.బి.ఎస్ చదినించిన ఘనత ఈ ప్రభుత్వానికి దక్కుతుంది. దాని తరువాత బిలార్ గారి బెంచ్ వచ్చింది. ఆయన అంతా విస్తు తరువాత రెండు విషయాలు చెప్పారు. మీరు, సోసైటీ బ్యాంక్ వర్డ్ నెన్స్ గా ట్రౌవ్ చెయ్యలేకపోయారు, మీరు అయిదు శాతం రిజర్వేషన్ ఇచ్చారు, ఇప్పటికే 47 శాతం రిజర్వేషన్ ఉంది, ఇది కూడా కలిపితే 51 పర్సెంట్ అపుతుంది అని అన్నారు. ఇంద్ర సరోని జడ్జమెంట్ ప్రకారం 50 శాతం దాటకూడదు, దాటితే కారణాలు చూపించాలి, కాబట్టి మేము సాటిస్ట్స్ అవ్వలేదని దీనిని కొట్టిపేయడం జరిగింది. దానితరువాత సుట్రీంకోర్స్ కి వెళ్లాము. సుట్రీంకోర్స్, మీరిచ్చిన రిజర్వేషన్ చెల్లుతుంది, సుట్రీంకోర్స్ జడ్జమెంట్ వచ్చేవరకు మీరు రిజర్వేషన్ చెయ్యకూడదని అన్నారు. మళ్ళీ మా మెయిన్ జడ్జమెంట్ విసే వరకు మీరు చెయ్యవద్దని అన్నారు. ఈ గవర్నమెంట్కు కమిట్ మెంట్ ఉంది. ఎలక్ష్మీ వస్తుంటాయి, పోతుంతాయి. మాకు ఎన్నో ఎలక్ష్మీ వచ్చాయి, ఓడాము, గెలిచాము. మేమెపుడు ఓట్ల రాజకీయాలు చెయ్యలేదు. కొంతమంది చేసారు. టి.ఎస్. క్షేమ గారు రిట్రెక్టర్ ఐ.ఎ.ఎస్ అఫీసర్సు అడ్వోజెంగ్ నియమించింది. సుట్రీంకోర్స్లో ఉన్న చాలా మంది కాన్సెటిట్యూషనల్ ఎక్స్పర్ట్స్ టో డిస్కషన్ అయిన తరువాత రెలిజియన్ పరంగా రిజర్వేషన్ ఇప్పడానికి లేదని రిపోర్ట్ వచ్చింది.

రా.9-00

ఆర్టికల్	15(4),	16(4)	ప్రకారం	లేదు.
جانبِ محلی شہیر۔ آپ بھی جانتے ہیں کہ مذہب کنام پر ملک میں کیسی بھی reservations نہیں ہیں۔ آنحضرت پر دیش میں classes کو جو reservations ہیں، ان میں کئی بندو بھائیوں کو reservations نہیں ہیں۔ آپ نے پوچھا کہ کیا سید اور پھان میں غریب نہیں ہیں، پھر ان کو reservations سے کیوں محروم کیا جا رہا ہے؟ میں لکھتا ہوں کہ بندوؤں میں کی پرہمن، ریڈی، ویڈما، کاپوتیکا، ہلبا، نیمیرہ غریب ہیں لیکن ان کو بھی reservations نہیں ہیں۔ اس طرح سے بندوؤں میں بھی مذہب کے نام پر reservations نہیں ہیں۔ اہذا مسلمانوں کو بھی مذہب کے بنیاد پر reservations نہیں دے جاسکتے، بلکہ انکا جو Social Backwardness ہے، جو عاجی طور پر پچھرا پن ہے، اس کو وجہ بنا کر آج reservations دے جا رہے ہیں۔ حکومت نے اس سے پہلے چار دفعہ کوشش کی لیکن ناکام رہی۔ آج لوگوں کے پچھرے پن کو بنیاد بنا کر ان کو reservations دیتے جاسکتے ہیں۔ آج ہم پر یہ اڑام لگایا جانا ہے کہ reservations میں دے جاسکتے بلکہ مسلمانوں کو بانٹا گیا ہے۔ میں آپ کے ذریعہ Hon'ble Members کو یہ بتانا چاہتا ہوں کہ ملک کی ساری list میں پاس ہے۔ پھر کہیں کہہ دیں ہے کہ ملک میں سب سے کم reservations اگر کہیں ہیں تو وہ آنحضرت پر دیش میں ہیں۔				

భారతదేశంలో ముస్లింలు అతి తక్కువ ఉన్న రాష్ట్రం ఆంధ్రప్రదేశ్.. ఇక్కడ కేవలం నాలుగు గ్రామాలు మాత్రమే ఉన్నాయి. లడాఫ్, దూదేకులు, నూర్బాపొ, పింజర గ్రామాలు తప్ప లేవు. కేంద్ర లిస్టులో ఖురీష్ గ్రామాలకు రిజర్వేషన్ ఉంది. ఇతర రాష్ట్రాలలో చూస్తే బీహార్లో 23 ముస్లిం గ్రామాలకు, గుజరాత్లో 24 గ్రామాలకు, మధ్యప్రదేశ్లో 27 గ్రామాలకు, మహారాష్ట్రలో 11 గ్రామాలకు, రాజస్థాన్లో 9 గ్రామాలకు, తమిళనాడులో 5 గ్రామాలకు, ఉత్తరప్రదేశ్లో 16 గ్రామాలకు, పశ్చిమ బెంగాల్లో 6 గ్రామాలకు ఆ విధంగా అన్ని రాష్ట్రాలలో రిజర్వేషన్ ఉంది. ఆ రిజర్వేషన్ ముస్లింలకు కాదా? వారు సామాజికంగా వెనుకబడ్డవారు. వారిని వెనుకబడ్డ కులాలుగా కేంద్రం గుర్తించి రిజర్వేషన్ కల్పించింది.

ఇంకొక విషయాన్ని మీ దృష్టికి, మా మిత్రులు శ్రీ అక్షరుద్ధీనగారి దృష్టికి తీసుకవస్తున్నాము.

جانبِ مجملی شہیر۔ اسلام کے اندر مساوات ہے، equality ہے۔ ہاں، یہ مسلمانوں میں Groups ہیں۔ آپ reservations کو نہ بہ سے مت جوڑیے۔ اگرچہ اور نہ بہ اگرچہ ہے۔ آپ کامہ بہ آپ کو زندگی گزارنے کا طریقہ سمجھاتا ہے، یہ reservations آپ کو زندگی گزارنے کا طریقہ نہیں سمجھاتے ہیں۔

దేశం మొత్తమీద 111 గ్రామాలకు రిజర్వేషన్ ఉంది. బీసీలలో ముస్లింలు, ఎస్టీలలో, 23 గ్రామాలకు రిజర్వేషన్లు ఉన్నాయి. గుజ్జర్ కమిటీగానీ, కాశ్మీరులోని గిరిజనులలో కూడా ముస్లిం గ్రామాలున్నాయి. దళితులకు సమానమైన 6 గ్రామాలకు రిజర్వేషన్ కల్పించడం జరిగింది. యూనియన్ పట్టిక సరీష్ కమీషన్ తన 2006 రిపోర్టలో ఇరైవై మంది మైనారిటీలు కేంద్ర సరీసులకు ఎంపికొనారు. వారిలో ఒక్కరు కూడా మన రాష్ట్రానికి చెందినవారు లేరు. ఈ ఇరైవై మందిలో ఓబీసీలకు చెందినవారు 12 మంది, ఎస్టీలకు చెందినవారు ముగ్గురు కాగా జనరల్ కేటగిరీలో అయిదుగురు ఎంపికొనారు. రిజర్వేషన్ రావడంతో మైనారిటీలు ఐఎస్, ఐఎస్, ఐఆర్ఎస్ సరీసుకు ఎంపికొనారు. కానీ ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం సుంచి ఎవరూ ఎంపిక కాలేదు. అన్ని రాష్ట్రాలకంటే తక్కువ రిజర్వేషన్లు ఆంధ్రప్రదేశ్లో ఉన్నాయని సచార్ కమిటీ చెప్పింది. తమిళనాడులో 99 శాతం, తమిళనాడులో 93 శాతం, కర్ణాటకలో 52 శాతం, ఉత్తరప్రదేశ్, మధ్యప్రదేశ్, బీహార్, 65 శాతం రిజర్వేషన్లు ఉన్నాయి. కానీ ఆంధ్రప్రదేశ్లో కేవలం 18.5 శాతం ముస్లిం రిజర్వేషన్ ఉంది. అందుకొరకే ఆంధ్రప్రదేశ్లో రిజర్వేషన్ ఇవ్వాలన్నారు. సచార్ కమిటీ రిపోర్టు రాకముందే రాజశేఖరరెడ్డిగారి ప్రభుత్వం అధికారంలోకి పచ్చిన 54 రోజుల్లో చారిత్రాత్మక నిర్లయం తీసుకొని వారికి ఇవ్వవలసిన హక్కులు వారికివ్వాలని ఈ ప్రభుత్వం ముస్లింలకు రిజర్వేషన్ కల్పించింది.

ఇప్పుడు మొత్తం రిజర్వేషన్లు కలిపి 46 శాతం ఉన్నాయి. ఇంకా అదసంగా ముస్లింలకు నాలుగు శాతం కల్పించడంతో అది 50 శాతానికి చేరింది. సుప్రీంకోర్పు ఆదేశాల మేరకు యాభై శాతం లోపి రిజర్వేషన్లున్నాయని తెలియజేస్తున్నాము. ముస్లింలను విభజిస్తున్నారని కొందరు ఆరోపిస్తున్నారు. మన రాష్ట్రంలో 5 గ్రామాలు ముస్లింలలో బాగా వెనుకబడి ఉన్నారు. వారు ముస్లింలు కారా అని అడుగుతున్నాము. లడాఫ్, ఖురీష్, నూర్బాపొ, దూదేకుల లాంటివారు మీకు గుర్తుకు రాలేదా?

(ఎంబిఎ సభ్యుల సుంచి అంతరాయం)

جناب محمد علی شیرازی۔ اولیٰ صاحب! آپ نے چالیس منٹ بات کی اور میں ستارا ہا۔ مہربانی کر کے میرے دوست سنئے۔ میں آپ سے پوچھنا چاہتا ہوں کہ کیا وہ غریب لوگ جو مختلف پیش کرتے ہیں، مسلمان نہیں ہیں؟ کلمہ کونیں ہیں؟ ہم پر الام لگایا جا رہا ہے کہ تم نے مسلمانوں میں بذرائیا ہے۔ مسلمانوں میں کمی پیش کرنے والے ہیں جیسے پتھر پھوڑنے والے، مداری، میسٹری وغیرہ جو بہت غریب اور سماجی طور پر پچھڑے ہیں۔ ان سب لوگوں کے پچھڑے پن کو دیکھ کر آج انہیں reservations دے جا رہے ہیں۔

రాజీంద్ర గారు బిల్లును సహేళ్ చేస్తూ మాటలాడి ముస్లింలకు రిజర్వేషన్లతో నచ్చే విద్యార్థులకు స్కూలర్సిప్పులు అందించాలని కోరారు. వారి సూచన బాగుంది. 2004లో కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం అధికారంలోకి రాకముందు తెలుగుదేశం ప్రభుత్వ హాయాంలో ముస్లిం విద్యార్థులకు కేవలం 3 కోట్ల 80 లక్షల రూపాయలు మాత్రమే ఉండేది. కానీ రాజశేఖరరెడ్డిగారి ప్రభుత్వం వచిన తరువాత కోట్ల రూపాయలు కేటాయించాం .

جناب محمد علی شیرازی۔ آج ہم نے تین کروڑ سے بڑھا کر نوے کروڑ کا بجٹ بنایا ہے۔

గతంలో విద్యార్థులకు నలబై రూపాయల స్కూలర్‌ఫిఫ్ ఉంటే ఇప్పుడు 5 వేల రూపాయలవరకు ఇస్తున్నాం . భారతదేశ చరిత్రలో ఎక్కుడూ కూడా ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ చేయడంలేదు. ఈ సంవత్సరం గౌరవ ముఖ్యమంత్రి దయవలన ఈ విద్యా సంవత్సరం అనగా 2007-08 నుంచి పదివేల రూపాయలవరకు ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్ చేసి బీసీ విద్యార్థులతో సమానంగా అండజేయడం జరిగింది. ఈ సంవత్సరం 1వ తరగతి నుంచి పదవ తరగతి చదువుతున్న విద్యార్థులకు 47 కోట్ల రూపాయలు ఫీజు రీయింబర్స్ చేసిన ఘనత కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వానిదే. ఈ సంవత్సరం అదనంగా వస్తుండు ట్రీమెట్రిక్ హాస్పిటాలు, 15 పోష్ట్ మెట్రిక్ హాస్పిటాలు, 12 రెసిడెన్షియల్ పోర్టశాలలను ప్రారంభిస్తున్నాం. సచార్ కమిటీ వారి పుస్తకంలో అంధ్రప్రదేశ్ గురించి వివరిస్తూ అంధ్రప్రదేశ్‌లో ముస్లింల అభివృద్ధికి పసులు బాగా జరుగుతున్నాయి కానీ పోర్టశాల విద్య అంత సంతృప్తికరంగా లేదన్నారు. అందుకోసం పోర్టశాల విద్యలో 316 కోట్ల రూపాయలతో ప్రైమరీ విద్యార్థులకు, అరవ తరగతి నుంచి 8వ తరగతి చదువుతున్న విద్యార్థులకు నెలకు ఆరు వందల రూపాయలు, ఎనిమిదవ తరగతి నుంచి పదవ తరగతి చదువుతున్న విద్యార్థులకు ఎనిమిది వందల రూపాయలు, పదవ నుంచి ఇంటర్వీడియట్ చదువుతున్న విద్యార్థులకు నెలకు 2500 రూపాయలు, గ్రామ్యయేవన్ చదువుతున్న విద్యార్థులకు నాలుగువేల రూపాయలు, పీజీ విద్యార్థులకు నెలకు 5 వేల రూపాయలు చెల్లిస్తున్నాం . ఈ విధంగా ఏ రాష్ట్రంలోనైనా చెల్లిస్తున్నారా?

جناب محمد علی شہیر۔ ہمارے غور صاحب نے reservations کے بارے میں بات کی۔ support Reservations کو کرنے کے لئے میں ان کا شکریہ ادا کرتا ہوں۔ انہوں نے کہا کہ Pre Matric and Post Matric scholarships کے ساتھ ہی ساتھ انہوں نے کہا کہ بے روزگار لوگوں کو قرض دینے کی طرف بھی توجہ دی جانی چاہیے۔ میں کہتا ہوں کہ ہم ضرور آنے والے سال میں پھوٹ کے اس section میں بھی دھیان دیں گے کیوں کہ جاریہ سال ہم پوری توجہ پھوٹ کے education کی طرف دے رہے ہیں۔ آنے والے سال اس طرف ضرور توجہ دی جائے گی۔ ہمارے ناصوفی صاحب اور اکبر الدین اویسی صاحب نے پوچھا کہ reservations کو 5% سے گھٹا کر 4% کیوں کر دیا گیا ہے؟ میں اس کے بارے میں جواب دے چکا ہوں۔ اس کے بعد انہوں نے کہا کہ اسلام میں مساوات ہے، equality ہے۔ میں کہتا ہوں کہ بے شک ہے، یعنی مسلمانوں میں درجہ بندی ہے۔ یہی ہم بھی کہ رہے ہیں۔ یہ سب کل کو مسلمان تو ایک ہی ہیں لیکن یہ صد یوں سے مختلف پیش کرتے ہوئے آرہے ہیں، اس لحاظ سے ان میں درجہ بندی ہے۔ یہ کوئی نئی چیز نہیں ہے۔ مسلمانوں میں پانچ reservations groups کو 1970 سے ہے۔

σ°. 9.10

1970 నుంచి ఇక్కడ రిజర్వేషన్ కొనసాగుతుంది, 5 గ్రామలకు కొత్తది ఏమి కాదు, మేము ఏమో

جناب محمد علی شیرازی۔ سارے بندوستان کا مسلمان، ساری دنیا کا مسلمان ہوتا ہے۔ سارے بندوستان میں جو تائون ہے، آندھرا پردیش میں اس سے الگ تائون نہیں ہو سکتا۔ میں آپ سے اپیل کرتا ہوں کہ جسکو reservation مل رہا ہے، اس کو لئے دبیج غریب لوگوں کو آگئے آنے دبجے۔ ان لوگوں کے بعد جو بچیں گے، ہم ان کے بارے میں بھی سوچیں گے۔ ہماری نیت ساری مسلمانوں کو تحریکات دینے کی تھی، لیکن مجبوری یہ ہے کہ ہم مذہب کے نام پر reservations نہیں دے سکتے۔ اس سے پہلے ہم چار دن کو کوشش کرنے کے باوجودنا کام ہو گے۔ اسی لئے ہم چاہتے ہیں کہ غریب مسلمان بچوں کو reservations اور نوکریاں ملے۔ اندر اسلامی کے ساتھ پچ کمیٹی کی بھی بات کوئی گئی۔ میں بتا چکا ہوں کہ پھر صاحب نے کہا کہ سب سے کم reservations آندھرا پردیش میں ہے جو 19.5% ہے۔ میں بتا چاہتا ہوں کہ اسلام میں مساوات ہے لیکن reservations کو اس سے مت جوڑا یے۔ کوئی آپ کی مسجد میں مذاہلت نہیں کر رہا ہے، وہی اپنی میں Personal Law میں مذاہلت نہیں کر رہا ہے۔ یہ ایک اپنا معاملہ ہے کہ کس طرح سے غریب مسلمانوں کو تعلیم پائی جائے، کیونکہ تعلیم بہت important ہے، ہم اس کے لئے کوشش کروئے ہیں۔

కిషన్‌రెడ్డిగారు గతంలో ఇక్కడనే అన్నారు. గతంలో మీరు మతపరంగా రిజర్వేషన్ ఇస్తున్నారు, నేను వ్యతిరేకిస్తున్నాను. ముస్లింలలో చాల మంది బీద నాళ్లు ఉన్నారు వాళ్లకి ఇష్టండి సహార్స్ చేస్తా, ఇవాళ ఏమైనది కిషన్‌రెడ్డి, ఇప్పుడు అయితే మేము అత్తర్‌సాయిబ్ము, మరదాసాయిబ్ము, ధోబిని, నాయని అలాంటి బీద ముస్లింలను గుర్తించినాము., ఇప్పుడైనా సహార్స్ చేయి, ఈ రోజు మాట మార్పి మల్లి నీవు అంటే దానిలో ఏముంది అంటే ఎట్టి పరిస్థితులలో ముస్లింలకు వ్యతిరేకం చాలా మీ ఫండమెంటల్రైట్ పుండి, మీకు అధికారం పుంది మీరు చేయండి, కాని ఈ కాంగ్రెస్ పార్టీ తప్పనిసరిగా గతంలో మీరు అన్నారు, ముస్లింలకు మతపరంగా ఇస్తే మేము వ్యతిరేకిస్తాము. బీద ముస్లింలకు ఇష్టండి ఈ రోజు మేము పేద ముస్లింలకు ఇస్తున్నాము. నేను ఇప్పుడు కూడా చెప్పాను మాకు ఎన్నికలు వస్తాయి, పోతాయి కాంగ్రెస్‌పార్టీ దేశానికి సన్మతంతం తెచ్చిన

కాంగ్రెసుకు 125 సంవత్సరాలు ప్రార్థి కాబట్టి ఇలాంటి మున్సిపల్ ఎన్వికలు గ్రేటర్ హైదరాబాదుకు వచ్చింది కాటటి అది కాదు. మాకు ఈదేశంలో ఈ రాష్ట్రంలో వెనుకబడి ముస్లింలకు కాని ఇతర కులాలకు న్యాయం చేయాలి, మా బాధ్యత. మా బాధ్యతను పూర్తి చేస్తున్నాము. కాని ఎన్వికలు దృష్టితో కాదు అని కూడా కిఫ్వరెడ్డిగారు మీకు చెబుతున్నాను. శశిధరరెడ్డిగారు మంచి సూచనలు ఇచ్చారు.

جناب محمد على شير. مجلس اتحاد المسلمين نے اس سے پہلے مسلمانوں کے لئے 5% تحفظات کے بارے میں کوئی مخالفت نہیں کی، لیکن آج 4% تحفظات کے بارے میں کیوں مخالفت کر رہی ہے؟ اور کہہ رہی ہے کہ مخالفت کے بعد بھی اس میں کو الیا جا رہے ہے۔

మరొకసారి నేను శ్రీ అక్షరుద్దీన్ ఒవైసీగారితో ఇతర మిత్రులతో మనవిచేస్తున్నాను. మేము బారతదేశంలో ఉన్న కానిస్టాఫ్పసల్ ఎక్స్పర్యూస్లో అందరితో మాటలాడిన తరువాతనే కిఫ్వగారి రిపోర్టు, బిసి కమీషన్ రిపోర్టు ఆధారంగానే ముస్లిం అని కాకుండా సోషల్ బ్యాంక్ వర్డు, ఎద్వైసపసల్ బ్యాంక్ వర్డు, ముస్లింలకు రిజర్వేషన్ కల్పించడం అందరికి కూడా అపకాశం ఉన్నప్పుడు డిఫెంస్గా చేస్తాము. కాబట్టి ఈ రోజు హిందూ సోదరులు కూడా రిజర్వేషన్ అందరికి లేదు. చాలా మందికి లేవు. కాపులు కూడా మాకు రిజర్వేషన్ కావాలని అడుగుతున్నారు. అలాగే చాలమంది అడుగుతున్నారు. వాళ్ళకి కూడా న్యాయం చేయాలి తప్పదు. ఈ రోజు బిసి వెలోఫర్ మిసఫర్గారు ప్రవేశపెట్టిన బిల్లును పాస్ అందరు యునానిమ్స్గా చేయండి. అన్ని విధాల మేము ఆలోచించుకొనే మైనారిటీసుకు రిజర్వేషన్ కల్పించాము. అక్షరుద్దీన్ ఒవైసీగారు మన కిఫ్వరెడ్డిగారు, ఎంపిం, బిజెపి మ్యాం ఫిక్సింగ్ కనిపిస్తుంది నాకు మొదటసారి, ఎప్పుడు చూసిన వేరే తోప ఉంటుంది. ఇక్కడకు వచ్చి చూప్తే ఇద్దరు వ్యతిరేకిస్తున్నాము, ముస్లింల రిజర్వేషన్ కాదు, కాబట్టి రిజర్వేషన్ వ్యతిరేకించకూడదు, అయినప్పటికి ఈ బిల్లు పాస్ చేయమని మీతో కోరుతున్నాను.

SHRI AKBARUDDIN OWAISI:-- Honble Minister before concluding his speech, mentioned that MIM will support this bill. He also said that MIM and BJP has match fixing.

MR. CHAIRMAN : It seems like that. .

SHRI AKBARUDDIN OWAISI: Honble Minister is a very learned and educated man. He might have read the amendment 'which I have proposed. It seems, he might not have gone through it. My party is not against the reservation. The Government is saying that giving reserevation to Muslims is fulfilling the promises which they had made to the Muslims. He did not understand my amendment.

جناب اکبر الدین اویسی۔ جن کو reservation مل رہا ہے، ان کو ملنے دیجئے، ہر اور ان کو ملنے دیجئے۔ میں بھی کہتا ہوں کہ جن کو reservation نہیں ملا، ان کو reservation دیجئے۔ دوسری بات آپ نے کہی کہ 1970 سے بعض لوگوں کو reservation مل رہا ہے، ان لوگوں کو reservation مذہب کی بنیاد پر نہیں مل رہا ہے، یا religion کے بنیاد پر نہیں۔ They are getting reservations because of their profession. کائن وپرس (Cotton Weavers) کو reservation دے رہے ہیں، ان کو مذہب کے بنیاد پر نہیں دیا گیا۔ غیر صاحب نے بندوقستان بھر کی مثالیں دیں اور کہا ہے کہ بندوقستان میں کہیں پر بھی مسلمان کہہ کر reservation نہیں دیا گیا بلکہ profession کی بنیاد پر دیا گیا۔ یہاں پر میں کہہ رہا ہوں کہ آج کامگر لیس بی جے پی کے ساتھ match fixing کر کے مسلمانوں کو دوبارہ دھوکہ دے رہی ہے۔ یہ reservation نہیں رہے گا۔ آج مسلمانوں کو بانٹا گیا ہے۔ جب بابری مسجد کی شہادت ہوئی تھی، اس کے بعد مسلمانوں نے کامگر لیس کو معاف نہیں کیا تھا۔ آج آپ مسلمانوں کو بانٹنے کی سازش رچ رہے ہیں، اس کو مسلمان بھی معاف نہیں کریں گے۔ میرا amendment یہ ہے کہ جن مسلمانوں کو reservation نہیں دیا گیا ان کو reservation دو۔ سید میں بھی غریب لوگ ہیں۔ غیر صاحب نے میرا لام بیکر کہا کہ اکبر صاحب یہ کہہ رہے ہے، اور مثالیں دیں اور دریافت کیا کہ کیا برہمن میں کوئی غریب نہیں ہیں؟ تو میں آپ سے پوچھتا چاہ رہا ہوں کہ کیا سید اور مثل برہمن ہیں؟ ہمارے پاس تو ایسا کچھ نہیں ہے، اسلام میں مساوات ہے، لیکن آپ مسلمانوں کو بات رہے ہیں۔ میری آپ سے یہی گزارش ہے کہ آپ مسلمانوں کو مت بانٹیے۔ جن کو چھوڑا گیا ہے ان کو بھی reservations دیجئے، اور بی جے پی کے ساتھ آپ کی جو match fixing ہے، اس کو ختم کیجئے۔

شی. جی. کیپنریڈی: అధ్యక్షా, మంత్రిగారు మాటల్డుతూ కాంగ్రెస్ గురించి మాటల్డుతూ ఈ యొక్క ముస్లింల రిజర్వేషన్ బిల్లులో బిజెపి కిఫర్రెడ్‌గారి గురించి చెబుతూ ముస్లింలలో ఉన్నటువంటి పేద వాళ్ళకి రిజర్వేషన్ ఇవ్వాలి, మత ప్రాతిపదికన ఇవ్వవద్దు అవ్వారు. నేను ఇప్పుడు చెబుతున్నాను. ఆ మాటకు కట్టుబడి ఉన్నాను. ఇప్పుడు ముస్లిం అనే పదం వాడకుండా హిందువులు కాని క్రీస్తుయన్న కాన ముస్లింలలో కాని పేద వాళ్ళ ఉన్నారు. వాళ్ళ అందరిని ఎకనమికల్ బ్యాంక్ పర్స్ సెక్షన్ క్రింద తీసుకురండి భారతీయ జనతా పార్టీ సహా చేస్తుంది.

రా.9.20

ఇంకోకటి అధ్యక్షా, ఇంద్రాక మంత్రిగారు మాటల్డుతూ బిజెపి, మజ్లీస్ పార్టీలు మ్యాచ్ ఫిక్సుంగ్ చేసుకున్నారు అన్నారు. మేము మ్యాచ్ ఫిక్సుంగ్ చేసుకోలేదు. మీరు చేస్తున్నారు. మాదికాదు మ్యాచ్ ఫిక్సుంగ్.

MR. CHAIRMAN : The question is .....

" The Andhra Pradesh Reservation in favour of socially and educationally backward classes of Muslims Bill, 2007 be taken into consideration "

(Pause)
The motion was adopted and the Bill was considered.

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి : అధ్యక్ష, బి.సి. కమీషన్ పేరు మీద ఈ రోజు ముస్లింలకు రిజర్వేషన్లు వర్తింపబేస్తున్నారు. ఇ.బి.సి. రిజర్వేషన్లను ముస్లింలకు మాత్రమే మతం పేరు మీద తీసుకుని రావడం

SHRI AKBARUDDIN OWAISI:-- The Honble Minister , before concluding his speech mentioned that our party MIM will support this Bill. And he also said that MIM and BJP are match fixing....

MR. CHAIRMAN : It looks like that..

SHRI AKBARUDDIN OWAISI :-- Sir, the Minister might have read my amendment. My party is not against the reservation. They are saying giving reservation to Muslims is to fulfill the promises. He did not understand the spirit of the amendment. He never read the amendment. . They are getting the reservation because of this provision.

MR. CHAIRMAN : That the Question is:

Andhra Pradesh reservation in favour of socially and educationally backward classes of Muslims Bill, 2007 be taken into consideration."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

Clause - 2

SHRI AKBARUDDIN OWAISI: Sir ,I beg to move that:

" In clause 2(e) for the words "schedule" means schedule appended to the Act , substitute " schedule" means a Muslim who is a follower of Islamic religion and professes that there is no God but Allah and Prophet Mohammed (Peace be upon him) as His Messenger."

MR. CHAIRMAN : Amendment moved
The question is --

"That in Clause 2 (e) for the words "schedule" means schedule appended to the Act, substitute "schedule" means a Muslim who is a follower of Islamic religion and professes that there is no God but Allah and Prophet Mohammed (Peace be upon him) as His Messenger."

(Pause)

The motion was negatived and the amendment was lost.

MR. CHAIRMAN :The question is --

"That clause 2 do stand part of the Bill"

(Pause)

The motion was adopted and clause 2 was added to the Bill.

CLAUSE -- 3.

SHRI AKBARUDDIN OWAISI :-- Sir, I beg to move ---

"That for the words "The communities and groups of Muslims" substitute "Muslim Community".

MR. CHAIRMAN : Motion moved.

The question is --

"That for the words "the communities and groups of Muslims" substitute "Muslim community".

(Pause)

The motion was negatived and the amendment was lost.

MR. CHAIRMAN: The question is --

" That Clause 3 do stand part of the Bill"

(Pause)

The motion was adopted and clause 3 was added to the Bill.

CLAUSE - 4

SHRI AKBARUDDIN OWAISI: Sir, I beg to move--

" That in sub-clause (1) of Clause 4 for the words "reservation in favour of the socially and educationally backward classes of Muslims specified in the schedule in the matter of admission in the educational institutions and in the appointments or posts in the Public Services under the State."

substitute

" reservation in favour of Muslims who are socially and educationally backward as specified in the schedule in the matter of admissions in the educational institutions and in appointment of posts in the Public Services of the State.

MR. CHAIRMAN:--Motion moved.

The question is --

"That in sub-clause (1) of clause 4 for the words "reservation in favour of the socially and educationally backward classes of Muslims specified in the schedule in the matter of admission in the educational Institutions and in the appointments or posts in the public services under the State."

substitute

"reservation in favour of Muslims who are socially and educationally backward as specified in the schedule in the matter of admissions in the educational institutions and in appointment of lposts in the public services of the State."

(Pause)

The motion was negatived and the amendment was lost.

SHRI AKBARUDDIN OWAISI:- Sir, I beg to move --

"That in sub-clause (2) of clause 4 for the words "The reservation provided in sub-section (1) shall not be applicable to the Socially Advanced Persons/ Sections(creamy layer) amongst backward classes of Muslim groups"

substitute

"The reservation provided in sub-section (1) shall not be applicable to those Muslims whose income is above the limit prescribed by the National Commission for Backward Classes (creamy layer)"

MR. CHAIRMAN : Motion moved.

The question is --

" That in sub-clause (2) of clause 4 for the words "The reservation provided in sub-section (1) shall not be applicable to the socially advanced persons/sections (creamy layer) amongst backward classes of Muslim groups."

substitute

"The reservation provided in sub-section (1) shall not be applicable to those Muslims whose income is above the limit prescribed by the National Commission for Backward classes (creamy layer)".

(Pause)

MR. CHAIRMAN : The motion was negatived and amendment was lost.

Mr. Chairman : The question is --

" That Clause 4 do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and clause 4 was added to the Bill.

SHRI AKBARUDDIN OWAISI: Sir, I beg to move --

"That for the words "The reservation in favour of socially and educationally backward classes of Muslims"

substitute

" Muslims "

MR. CHAIRMAN : Motion moved. The question is --

"That for the words "the reservation in favour of socially and educationally backward classes of Muslims"

substitute

" Muslims " (Pause)
The motion was negated and the amendment was lost.

MR. CHAIRMAN : The question is :

" That clause 5 do stand part of the Bill." (Pause)
The motion was adopted and clause 5 was added to the Bill.

CLAUSES 6 TO 9

MR. CHAIRMAN: The question is --

That Clauses 6 to 9 do stand part of the Bill."

(Pause)
The motion was adopted and Clauses 6 to 9 were added to the Bill

SCHEDULE

MR. CHAIRMAN :"The question is --

"That the schedule do stand part of the Bill"

(Pause)
The motion was adopted and the schedule was added to the Bill.

CLAUSE – 1

SHRI AKBARUDDIN OWAISI:slr, I beg to move

"That for the words "The Andhra Pradesh reservation in favour of socially and educationally backward classes of Muslims"

substitute

"The Andhra Pradesh Reservation of Seats in Educational Institutions and in the appointments to posts in Public Services in the State to the Muslim community".

MR. CHAIRMAN : Motion moved. The question is--

" That for the words "The Andhra Pradesh Reservation in favour of socially and educationally backward classes of Muslims"

substitute

"The Andhra Pradesh Reservation of seats in educational institutions and in the appointments to posts in public services in the State to the Muslim community".

(Pause)
The motion was negated and the amendment was lost.,

MR. CHAIRMAN : The question is ..

"That Clause 1 do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and clause 1 was added to the Bill.

ENACTING FORMULA AND LONG TITLE.

MR. CHAIRMAN : The question is --

"That Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

MR. CHAIRMAN : I shall now request the Minister for B.C.Welfare to move the motion for passing the Bill

శ్రీ ఎం.ముఖేష్ - “ 2007, అంధ్రప్రదేశ్ ముస్లింలో సామాజికంగానూ, విద్యావిషయకంగానూ వెనుక బడిన తరగతులకు రిజర్వేషను చిల్లు ను(2007/ఎల్.ఎ. చిల్లు నెం.19) అమోదించవలసినదిగా కోరు తున్నాను.

రా.9.30

శ్రీ జి. కిషన్ రెడ్డి :- అధ్యక్షా, కాపులు, బలిజ వంటి కులాలకు అన్యాయం చేస్తూ, ముస్లిములకు రిజర్వేషను ఇవ్వడం, అదే విధంగా సుఫ్రీం కోర్సు ఇచ్చిన ఇంటరిం తీర్పుకు, హైకోర్సు ఇచ్చిన తీర్పుకు వ్యతిరేకంగా ప్రభుత్వం రాజ్యంగానికి వ్యతిరేకంగా ఈ రిజర్వేషన్సును ఇవ్వడం, అదే విధంగా ఈ రిజర్వేషన్సుకు సంబంధించి సర్దిఫీకెట్లు ఎవరిస్తారు? ఏ ప్రాతిపదిక మీద ఇస్తారు? ఎవరి వద్దా రికార్డుగా లేవు. ఎలా ఇస్తారు? ఈ గందరగోళ పరిస్థితులలో, ముస్లిం రిజర్వేషన్సును వ్యతిరేకిస్తూ, సెక్యులర్ కంట్రీలో ఈ విధంగా దెలిజియన్సుకు రిజర్వేషన్సు ఇష్వడాన్ని విరసిస్తూ నేను వాక్పుట చేస్తూన్నాను.

(బి.జె.పి. సభ్యులు సభ సుండి వాక్పుట చేశారు)

CHAIRMAN: Motion moved .The question is:

"That the Andhra Pradesh Reservation in Favour of Socially and Educationally Backward Classes of Muslims Bill, 2007 be passed."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

CHAIRMAN: I request the Minister for Panchayat Raj to move motion for taking into consideration the Andhra Pradesh Panchayat Raj (Amendment) Bill, 2007. Minister Garu, can we club Bill Nos.14 and 15?

SRI J.C.DIWAKAR REDDY: Yes, Sir.

**7. 2007, అంధ్రప్రదేశ్ పంచాయతీరాజ్ (సపరణ) బిల్లు
(2007/ఎల్.ఎ. బిల్లు నెం.14)**

మరియు

**8. 2007, అంధ్రప్రదేశ్ జిల్లా ప్రణాళికా కమిటీల (సపరణ) బిల్లు
(2007/ఎల్.ఎ. బిల్లు నెం.15)
(ఆమోదించబడినవి)**

SRI J.C.DIWAKAR REDDY, MINISTER FOR PANCHAYAT RAJ: Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Panchayat Raj (Amendment) Bill, 2007 be taken into consideration,"
and

"That the Andhra Pradesh District Planning Committees (Amendment) Bill, 2007 be taken into consideration."

CHAIRMAN: Motion moved.

శ్రీ జి.ఎస్. దివాకర్ రెడ్డి: ఈ బిల్లు చాలా చిన్న బిల్లు. దీనిని ఎవరూ అపోజ్ చేయరని అనుకుంటున్నాను. 1984కి ముందు కౌన్సిల్ ఉండేది. తర్వాత మళ్ళీ ఈ నెలలో కొత్తగా కౌన్సిల్ ప్రారంభించడం అయింది. 1984కి ముందు ఉన్న జిల్లాపరిషత్తులో గాని, మండలాల్లో గాని, ఎమ్ముల్చేతో బాటు, కౌన్సిల్ వారు కూడా పాల్గొనే అవకాశం చట్టంలో ఉండేది అనాడు. దానిని మళ్ళీ పునరుద్ధరిస్తున్నాం. దీనికి ఎవరూ అబ్బెక్కను పెట్టరనుకుంటాను. దయచేసి దీనిని ఆమోదించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

రెండవ బిల్లు, జిల్లా ప్రణాళికా కమిటీలో ఎంపిలు, ఎమ్ముల్చేలు, రాజ్యసభ సభ్యులు, లోక్ సభ సభ్యులతో బాటు ఉన్నారు. అదే విధంగా కొత్తగా వచ్చిన ఎమ్ముల్చీలకు కూడా స్థానం కల్పించాలని వారికి ప్రత్యేక అహోనితులుగా అవకాశం ఇవ్వాలని, ఈ రెండవ బిల్లును దయచేసి ఆమోదించవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

CHAIRMAN: The question is:

"That the Andhra Pradesh Panchayat Raj (Amendment) Bill, 2007 be taken into consideration."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

CLAUSE 5, CLAUSE 3 AND CLAUSE 1, ENACTING FORMULA & LONG TITILE

CHAIRMAN: The question is:

"That Clause 2, Clause 3 and Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clause 2, Clause 3 and Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

SRI J.C.DIWAKAR REDDY: Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Panchayat Raj (Amendment) Bill, 2007 be passed."

CHAIRMAN: Motion moved. The question is:

"That the Andhra Pradesh Panchayat Raj (Amendment) Bill, 2007 be passed."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

CHAIRMAN: The question is:

"That the Andhra Pradesh District Planning Committees (Amendment) Bill, 2007 be taken into consideration."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

CLAUSE 2, CLAUSE 1 ENACTING FORMULA & LONG TITILE

CHAIRMAN: The question is:

"That Clause 2 and Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clause 2 and Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

SRI J.C.DIWAKAR REDDY: Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh District Planning Committees (Amendment) Bill, 2007 be passed."

CHAIRMAN: Motion moved. The question is:

"That the Andhra Pradesh District Planning Committees (Amendment) Bill, 2007 be passed."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

CHAIRMAN: We shall take up L.A. Bill Nos.16 of 2007 and 17 of 2007 now. We will club them together. I request the Minister for Municipal Administration to move the motion.

**9. 2007, ఆంధ్రప్రదేశ్ పట్టణ ప్రాంతాల (అభివృద్ధి (సపరణ) బిల్లు
(2007/ఎల్.ఎ. బిల్లు నెం.16)**

మరియు

**10.2007, హైదరాబాదు మహా నగర నీటి సరఫరా, మురుగు పారుదల (సపరణ)
బిల్లు
(2007/ఎల్.ఎ. బిల్లు
నెం.17)
(అమోదించబడినవి)**

SRI KONERU RANGA RAO,: Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Urban Areas (Development) (Amendment) Bill, 2007 be taken into consideration," and

"That the Hyderabad Metropolitan Water Supply and Sewerage (Amendment) Bill, 2007 be taken into consideration."

CHAIRMAN: Motion moved. Now salient features of the Bills.

SRI KONERU RANA RAO: Chairman Sir, ఈ రెండు బిల్లుల ఉద్దేశ్యం ఒకటే. మనకు ఈనాడు అల్సిండ్రియా లెవెల్లో అనేక సంస్థల నుంచి కోట్లాది రూపాయలు గ్రాంటుగా వస్తున్నాయి, అభివృద్ధి కోసం. అందుచేత కేవలం కొద్దిమంది అధికారులు మాత్రమే కాక ప్రజాప్రతినిధులను కూడా ఇందులో ఇన్వాల్యూ చేయాలనే ఉద్దేశ్యంతో కార్బోరేషనలో గాని, అటు అర్బ్న్ డెవలప్మెంటులో గాని చేస్తే బాగుంటుందనే ఉద్దేశ్యంతో అర్బ్న్ డెవలప్మెంట్ అండ్ వాటర్ సప్లై బోర్డులో గాని కొంతమందిని ప్రజాప్రతినిధులను ఇన్కూడ్ చేయడానికి మాత్రమే ఈ బిల్లులో ప్రావిజన్ క్రియేట్ చేయాలని రిక్వెస్టు చేయడం జరిగింది. దీనికి పెద్ద చర్చ అక్కార్చేదు. చర్చ లేకుండా ఈ బిల్లును ఏకగ్రివంగా అమోదించాలని ప్రజాప్రతినిధులను గ్రాంటుల శాంక్షణు విషయంలో, డెవలప్మెంటు విషయంలో వారు కూడా పోర్టసిపేట్ చేసే విధంగా కన్వెంట్ చేయడానికి ఏకగ్రివంగా అమోదించాలని గౌరవ సభ్యులను కోరుతున్నాను.

శ్రీ ఎం.ఎ. గప్పార్ : వాటర్కు సంబంధించి, సివరేచ్కు సంబంధించి లోకల్ ఏరియా కమిటీలు ఏర్పాటు చేస్తామంటున్నారు. ప్రజాప్రతినిధులు పాల్గొనడం మంచిదే. కానీ గవర్నర్మెంటు నామినేట్ చేస్తుందట. ఎందుకు నామినేట్ చేయాలి? అందుకు బిల్లు ఎందుకు? మా అబ్బోక్కన్ అదే. మీ ఇష్టం వచ్చినట్లు మీరు సడుపుతారా? లోకల్బాడీని నడుపనిష్టండి. Let the local bodies elect their representatives. గవర్నర్మెంటు నామినేట్ చేయడానికి నీలు లేదు. అది అప్రజాస్తామికం. ఎంతమంది రిప్రజెంట్ చేయాలనుకున్నారో దానిని లోకల్ బాడీ లకు అవకాశం ఇష్టండి. వాళ్ళే ఎలక్ష్మీ చేసుకుంటారు. ఈ సపరణ తీసుకు వస్తే మేము సమర్థిస్తాము. లేకపోతే వ్యతిరేకిస్తాము.

SRI AKBARUDDIN OWAISI: Sir, the Bill says that four persons are to be nominated by the Government. The question arises is why should the Government nominate them? When it is an elected body and the people are elected, let that body

elect the four members. Why should the Government nominate? Who is going to get majority in that? Government nominating them is very wrong. In a democracy it is a very bad thing. It is like killing the democratic process and killing the democracy itself. We are living in democracy. This is not right Sir.

శ్రీ చాడ వెంకట రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఈ బిల్లుకు సంబంధించి రూ.50 వేల కోట్ల అంచనా వేసిన ఖర్చుతో 7 సంవత్సరాల వరకూ విస్తరిస్తూ జవహర్లాల్ సెప్యూ జాతీయ పట్టణ సవీకరణ మిషన్ అంటూ పొందుపరచారు. ఇది పెద్ద కార్బూక్మం. అభివృద్ధి కార్బూక్మం. మెట్రోపాలిటన్‌కు సంబంధించి, నీటి సరఫరా, మురుగు పారుదలకు సంబంధించిన అంశం. అపలు ఎలక్ట్రిక్ రిప్రజెంటేటివ్‌కు సంబంధించి పర్మిషన్ ఇప్పవలసిన అవసరం ఉంది. దీనికి నామినేట్ చేసే విధానం అన్డమోక్రాటిక్ ప్రాసన్. దొడ్డి దారిన నామినేట్ చేసే విధానం ఉంటే దీనిని మేము తిరస్కరిస్తున్నాము. కాబట్టి మంత్రి గారు దీనిని ఏ విధంగా నామినేట్ చేస్తారు? ఏ పద్ధతులలో పరిపూర్తి చేస్తారు? ఏ విధంగా అమలు చేస్తారు?

రా . 9 . 40

ఒకవేళ వారు దీనికి సంబంధించిన విపరణ ఇస్తే మేము తరువాత స్పందిస్తాము .

శ్రీ జి . కిషన్ రెడ్డి : అధ్యక్షా, ఇది హైదరాబాద్ వాటర్ వర్క్స్ సంబంధించి, గ్రేటర్ హైదరాబాద్ వరిథిలో ఏదయతే కమిటీ నామినేట్ చేయాలని అనుకుంటున్నారో దానిని వ్యతిరేకిస్తున్నాను . కార్బోరేషన్ గ్రేటర్ హైదరాబాద్‌కు ఎన్నికలు జరగవలసి ఉంది . అందులో 150 మంది కుర్చుని వారిని ఎన్నుకుంటారు . వారిని ప్రతినిధులుగా పెట్టండి తప్ప ప్రభుత్వం నామినేట్ చేయడం అన్యాయం .. లోకల్ బాణీస్‌కు అధికారాలు లేవు . ఇప్పటికే హైదరాబాద్ మునిసిపల్ కార్బోరేషన్ నామకే వాస్తే మాదిరిగా ఉంది . అన్ని అధికారాలు ప్రభుత్వ అధీనంలో పున్నాయి . ప్రభుత్వం దీనినయినా గ్రేటర్ హైదరాబాద్ అధీనంలో పెట్టి ఇందులోనుండి ఎన్నికచేసి ఎలక్షన్ చేయాలని కోరుతున్నాను .

శ్రీ కోనేరు రంగారావు : అధ్యక్షా, వెంకట రెడ్డిగారు, బష్టేసిగారు, గఘ్రార్సిగారు, కిషన్ రెడ్డిగారు చెప్పింది ఎలక్షన్ రిప్రజెంటేటివ్‌ను నామినేట్ చేస్తున్నాము . ప్రజల చేత ఎన్నుకోబడిన రిప్రజెంటేటివులను మాత్రమే నామినేట్ చేస్తున్నాము తప్ప డైరెక్ట్‌గా మేము ఎలక్షన్ లేనివారిని ఎలక్షన్ కానివారిని కాదు . అందుచేత మామూలుగా జరుగుతుంది . అదేవిధంగా ఇదివరకు ఈ బోర్డులో ప్రజా ప్రతినిధులు లేరు . నలుగురు ప్రజా ప్రతినిధులు, ఎలక్షన్ రిప్రజెంటేటివులను నామినేట్ చేయడానికి నిర్ణయం తీసుకున్నాము . పెద్ద కాంట్రపరీ కాదు . వెంకట రెడ్డిగారు అన్నారు . రు . 50 వేల కోట్ల రూపాయలు కేంద్రప్రభుత్వం ఇండియాలో పున్న మునిసిపాలిటలకు ఇస్తుంది . మనకు కూడా లార్జ్ స్క్యూల్లో ఈ గ్రాంటు మన రాష్ట్రానికి పస్తుంది . దీనికి కేవలం అధికారులు మాత్రమే కాకుండా ఎన్నికలు ప్రజా ప్రతినిధులను కమిటీలో నామినేట్ చేసి వారి అభిప్రాయాలను తీసుకుని వచ్చే డబ్బును ఈ పట్టణ, కార్బోరేషన్ అభివృద్ధికి ఉపయోగించుకోడానికి వారి సలహాలు తీసుకోడానికి ఉపయోగించాలని ఈ బిల్ తెచ్చాము . ఇది ప్రమాదకరమైనది కాదు . ప్రజా వ్యతిరేకం కాదు . అప్రజాస్వామికమైనది కూడా కాదు . కనుక ప్రజలచేత ఎన్నిక కాబడిన ప్రజా ప్రతినిధులు ఇందులో ఉంటారు కనుక ఈ బిల్ను ఆమోదించాలని మీ ద్వారా గౌరవసభ్యులకు మనవిచేస్తున్నాను .

CHAIRMAN: The question is:

"That the Andhra Pradesh Urban Areas (Development) (Amendment) Bill, 2007 be taken into consideration."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

CLAUSE2, CLAUSE 3, CLAUSE 1, ENACTING FORMULA & LONG TITLE

CHAIRMAN: The question is:

"That Clause 2, Clause 3 and Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clause 2, Clause 3 and Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

SRI KONERU RANGA RAO: Sir, I beg to move:

"That the Andhra Pradesh Urban Areas (Development) (Amendment) Bill, 2007 be passed."

CHAIRMAN: Motion moved. The question is:

"That the Andhra Pradesh Urban Areas (Development) (Amendment) Bill, 2007 be passed."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was passed.

CHAIRMAN: The question is:

"That the Hyderabad Metropolitan Water Supply and Sewerage (Amendment) Bill, 2007 be taken into consideration."

(Pause)

The motion was adopted and the Bill was considered.

CLAUSE2, CLAUSE 3, CLAUSE 1, ENACTING FORMULA & LONG TITLE

CHAIRMAN: The question is:

"That Clause 2, Clause 3 and Clause 1, Enacting Formula and Long Title do stand part of the Bill."

(Pause)

The motion was adopted and Clause 2, Clause 3 and Clause 1, Enacting Formula and Long Title were added to the Bill.

SRI KONERU RANGA RAO: Sir, I beg to move:

"That the Hyderabad Metropolitan Water Supply and Sewerage (Amendment) Bill, 2007 be passed."

CHAIRMAN: Motion moved. The question is:

"That the Hyderabad Metropolitan Water Supply and Sewerage (Amendment) Bill, 2007 be passed."

The motion was adopted and the bill was passed

(Pause)

CHAIRMAN: After a long and eventful day, I thank all the members for their cooperation.

The House is adjourned to meet again at 8.30 a.m. tomorrow, the 24th July, 2007.

(The House then adjourned at 9.45 p.m. to meet again at 8.30 a.m on 24th July, 2007)